

20.3.2013. u 12.24 h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25. saziva Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče i članovi 40. Vlade Crne Gore,

Otvaram **drugu posebnu šednicu prolječnog zasijedanja u 2013. godini**, prvu šednicu sa Premijerskim satom 25. saziva i poslaničkih pitanjima po novom Poslovniku koji je stupio na snagu s ovim sazivom Parlamenta. Premijerski sat ima prošireni oblik rada, ne samo 1-1 nego 2-2 u dijalogu, reklo bi se u replikama. Nadam se da će ta prva iskustva biti poučna za sljedeća iskustva u tom svakomjesečnom radu na Premijerskom satu.

Imamo sedam poslaničkih klubova sada. I dalje je najveći Poslanički klub Demokratske partije socijalista.

Predšednik kluba Milutin Simović, a da se pripremi predšednik Kluba Demokratskog fronta. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

U ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista postavljam pitanje:

Gospodine predsjedniče, kao imperativ u Vašem ekspozeu, naveli ste potrebu stvaranja većeg društvenog proizvoda, ukazujući da je put do tog cilja, prije svega, izgradnja novin infrastrukturnih i energetskih objekata i kvalitetnija dinamika realizacije započetih ili ugovorno definisanih projekata, kao i kvalitetnija promocija i realizacija novih, izvjesnih šansi u oblasti turizma. Kojom dinamikom se realizuju aktivnosti Vlade u ovim značajnim oblastima i koje su planirane aktivnosti u narednom periodu?

O b r a z l o ž e n j e: Pokretanje i efikasnija realizacija investicija u ovim oblastima najbolja je garancija i uslov za povratak visokih stopa rasta, koje su zabilježene u našoj ekonomiji prije eskalacije globalne krize. Realizacijom ovih investicija generisaće se značajan broj novih radnih mjesta, otkloniće se uska grla u korišćenju naših potencijala, posebno onih na sjeveru države.

Zbog toga posebno interesovanje Kluba poslanika Demokratske partije socijalista odnosi se na status i očekivani početak izgradnje auto-puta prema sjeveru, kao i na status projekta željezničkog kraka prema Pljevljima i priključka Crne Gore na jadransko-jonski koridor.

Već duže vrijeme promoviše se ideja i potreba efikasnijeg korišćenja naših energetskih potencijala.

Zbog toga nas posebno interesuje dinamika realizacije aktivnosti na projektima valorizacije hidropotencijala, efikasnijeg korišćenja zaliha uglja i novih izvora čiste energije, kao i progres na planu istraživanja gasa i nafte.

Cijenimo da je posebno važna dinamika realizacije projekata u turizmu, uvažavajući potrebu njihove regionalne disperzije, ne samo u zoni morskog dobra, već jednako i na Durmitoru, i na Bjelasici, i na Komovina i na svim ostalim područjima koji su prostorno-planskom dokumentacijom dobili jasno usmjeravajuće elemente. Najbolja garancija i uslov za realizaciju ovih i drugih razvojnih projekata su strane direktne investicije. Zbog toga, i ovom prilikom, ukazujemo i pozivamo da svi zajedno doprinesemo stvaranju ambijenta, koji će biti stimulativniji za investitore, učvršćujući političku stabilnost, jačajući vladavinu prava, ubrzavajući evroatlantske i evropske integracije, razvijajući dijalog u našem društvu, kreirajući nove projekte, a ne podjele, optužbe i afere. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Uštedjeli ste dva minuta za premijera, nadam se od vašeg vremena, jer pitanje je tako da bi mu trebalo deset puta po pet minuta, pa ćemo mu dati vaših dva minuta, biću slobodan. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo poslanci,

Stvaranje većeg društvenog proizvoda, nova radna mjesta i bolji uslovi za život građana Crne Gore je prioritet koji sam postavio pred Vladu na početku mandata. Pored fiskalne konsolidacije kao najvažnije kratkoročne mjere za obezbjeđenje makro - ekonomske stabilnosti, Vladini naponi su usmjereni na strukturne reforme i unapređenje poslovnog ambijenta što sve zajedno ima za cilj dinamiziranje ekonomskog rasta. Posebno važan segment ekonomske politike odnosi se na realizaciju infrastrukturnih projekata i stvaranje preduslova da se iskoriste resursi kojima Crna Gora raspolaže. U prvom redu to su projekti saobraćajne infrastrukture, projekti u sektorima energetike, turizma i poljoprivrede. Stvaranjem pretpostavki za realizaciju i dinamiziranje ovih projekata bili smo posvećeni tokom prvih sto dana rada. Najvažniji infrastrukturni projekat za budući ekonomski razvoj je auto put Bar - Boljare. U prethodnih sto dana rada vodili smo intezivne razgovore sa tri potencijalna partnera, sa Evropskom investicionom bankom, Američko turskim konzorcijumom Behtel Enka i Kineskim kompanijama (Si-Si-Si-Si) i CRBC. Uskoro ćemo imati analizu svih opcija, a Vlada Crne Gore planira u drugom kvartalu ove godine da donese odluku o realizaciji projekta. Mogući početak konkretnih radova na prioritetnoj dionici mogao bi da bude u drugoj polovini ove godine.

Želim, takođe, da vas podsjetim da se završava studija opravdanosti željezničke pruge Pljevlja - Bijelo Polje - Berane - granica sa Kosovom, što, takođe, može bitno unaprijediti saobraćajne veze Crne Gore sa regionom. Da podsjetim, kada je u pitanju putna infrastruktura, da je više od polovine kapitalnog budžeta, preciznije 39,74 miliona namijenjeno kapitalnom održavanju i razvoju putne infrastrukture Crne Gore, pri čemu posebno želim da skrenem vašu pažnju na završetak projekta Port Milena, zatim zaobilaznicu oko Podgorice, treća faza, zaobilaznicu oko Nikšića, zatim nastavak bulevara od Budve do Bečića i na mnoge druge projekte.

Globalno, pa i u Crnoj Gori najveće interesovanje investitora koncentrisano je na oblast energetike. Ključni projekat je podmorski kabal između Crne Gore i Italije čijom realizacijom će Crna Gora postati čvorište tranzita električne energije za čitav region. Intenzivno se radi na eksproprijaciji zemljišta, pripremi dokumenatacije i obezbjeđenju kreditnih sredstava i nabavci opreme za dalekovod i trafostanice, kako bi se ojačala interna prenosna infrastruktura i uspostavila kvalitetnija konekcija sa Srbijom i Bosnom i Hercegovinom. Odlukama Vlade obezbijedene su državne garancije u cilju povoljnijeg finansiranja projekta koji će na crnogorskoj teritoriji realizovati crnogorski Elektro-prenosni sistem. Shodno ugovoru kompanija Terna je obezbijedila potrebne dozvole za dio projekta koji se sprovodi na italijanskoj teritoriji i ugovorila nabavku podmorskog kabla i pripadajućeg konvertorskog postrojenja. Sve ovo upućuje da će ukupna investicija biti realizovana u rokovima predviđenim ugovorom. Izgradnja podmorskog kabla predstavlja dodatni motiv za ulaganje u novu proizvodnju energije u Crnoj Gori. Energetski resursi i potencijal biće iskorišćeni kroz izgranju objekata iz obnovljivih izvora, hidro vjetar i solarni generatori, izgradnju termoenergetskih objekata u Pljevljima.

Aktivnosti u pravcu korišćenja obnovljivih izvora energije skoncentrisali smo na sljedeće projekte: realizaciju tendera za davanje koncesija za izgradnju malih hidroelektrana, realizaciju ugovora za izgradnju vjetroelektrana, stvaranje preduslova za realizaciju izgradnje velikih energetskih hidro-objekata. Podsjetiću da je Vlada Crne Gore u

proteklom periodu zaključila 17 ugovora o koncesiji kojima je predviđena izgradnja malih hidroelektrana ukupne instalisane snage oko 100 megavata i ukupne procijenjene godišnje proizvodnje od približno 315 gigabajt časova. Prema idejnim rješenjima i studijama opravdanosti izgrađenim od strane koncesionara vrijednost ukupnih investicija za realizaciju ovih projekata je oko 145 miliona eura. Nekoliko malih elektrana će u ovoj godini otpočeti sa proizvodnjom električne energije. U Beranama je juče sa radom otpočela i prva nova mala hidroelektrana.

U toku 2010. zaključena su dva ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrana na lokalitetima Možura i Krnovo. Predviđena ukupna instalisana snaga ovih vjetroelektrana je 118 megavata, procijenjena godišnja proizvodnja 272 gigavat sata, a ukupna vrijednost investicija oko 160 miliona eura. U toku je postupak eksproprijacije zemljišta, a priprema dokumentacije neophodna je za izdavanje građevinske dozvole za izgradnju vjetroelektrana i u završnoj je fazi, čime će se u ovoj godini stvoriti uslovi za realizaciju izgradnje ovih značajnih energetske objekata.

U cilju realizacije izgradnje velikih hidroenergetskih objekata na rijekama Morači i Komarnici Vlada je intenzivirala komunikaciju sa značajnim kompanijama u ovoj oblasti. U prethodnom periodu interesovanja su iskazala kompanije; "Sino hidro" iz Kine, "A En Energy" iz Turske i "Betonika" iz Slovenije. Pomenute kompanije su u fazi predlaganja tehničkih i finansijskih rješenja za realizaciju ovih projekata. U prethodnom periodu stvoreni su prostorno planski preduslovi za korišćenje potencijala lokaliteta Mauče i izgradnju drugog bloka termoelektrane Pljevlja. Vlada Crne Gore je otpočela komunikaciju sa velikim brojem respektabilnih kompanija iz oblasti energetike koje su iskazale interesovanje za drugi blok termoelektrane. Ove kompanije su u prethodnom periodu izvršile stručne analize termopotencijala, trenutno su u fazi definisanja najefikasnijih tehničkih i finansijskih aspekata realizacije projekta. U toku evaluacije predloženih rješenja, a za donošenje odluke važnu ulogu ima i prihvatanje modela realizacije projekata koji ne podrazumijeva davanje državnih garancija, već obezbjeđenje kroz ugovor o otkupu električne energije i koji kao partnera podrazumijeva Elektroprivredu Crne Gore.

Vlada planira otvaranje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja čijim bi radom došlo i do povećanja proizvodnje uglja. Takođe, značajan resurs uglja je ležište Maoče čije eksploatacione rezerve iznose preko 100 miliona tona. Korišćenje ovog resursa je predviđeno kroz proizvodnju električne energije, odnosno odabirom investitora koji bi otvorio rudnik i izgradio dva bloka termoelektrane snage oko 250 megavata. Svjedoci smo izraženog interesovanja investitora iz Kine, Češke, Slovačke, Poljske, a Vlada će u neposrednim razgovorima i analizama ponuda uskoro se opredijeliti za model i način valorizacije zaliha uglja.

Pripremljena je tenderska dokumentacija i javni poziv za dostavljanje ponuda za dodjelu ugovora o koncesiji za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika u podmorju. Riječ je o istraživanju nafte i gasa. Do sada je oko 20 kompanija iskazalo zainteresovanost za ovaj projekat, a među njima su i velike naftne kompanije kao što je "Ekson mobil", "Total Eni" i druge. Očekuje se uskoro raspisivanje tendera, izbor renomiranog koncesionara sredinom naredne godine čime bi se otvorila značajna, razvojna perspektiva. U sektoru turizma Vlada sprovodi intenzivne aktivnosti na boljem pozicioniranju Crne Gore kao turističke destinacije, prije svega, kroz povećanje smještajnih kapaciteta visoke kategorije. Vodeći investicioni projekti planirani u narednom periodu biće u kategoriji pet zvjezdica. Crnogorska turistička ponuda biće bogatija za nove turističke komplekse i hotelske kapacitete, golf terene, marine i ostale prateće sadržaje koje treba da posjeduju turističko ugostiteljski kapaciteti visokih kategorija. U tom kontekstu, u postupku realizacije više razvojnih projekata, ne želim vas sada zamarati nabrojanjem svih njih, podsjetiću samo da se realizuje nastavak projekta Porto Montenegro, gdje se gradi hotel u vrijednosti 55 miliona eura i gdje se duplira

kapacitet vezova, vrijednosti 22 miliona eura. Takođe se realizuje investicija na Svetom Stefanu. Pripremili smo sve za početak gradnje na Luštici. U razgovorima smo sa strateškim partnerom na lokaciji Plavi Horizonti obezbijedili njihov povratak u investiciju formiranje izvršnog tima na prostoru Crne Gore koji kreće u realizaciju tog projekta. Takođe, želim da vas podsjetim da smo nedavno imali prezentaciju projekta vrijednog 250 miliona eura koji će realizovati azerbejdžanska kompanija Sokar i koji počinje da se realizuje tokom ove godine i da smo pred zaključivanjem ugovora sa renomiranim partnerom iz Ujedinjenih Arapskih Emirata za realizaciju razvojnog projekta na lokalitetu Dubovica, lokalitetu između Bara i Budve. Smatram da se sa ovim projektima značajno radi na unapređenju kvaliteta turističke ponude.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče Vlade, na datom odgovoru.

Informacije koje smo dobili u vašem odgovoru ohrabruju i obavezuju. Ohrabruje informacija da će u drugom kvartalu Vlada donijeti odluku o realizaciji projekta auto-puta Bar-Boljari, a posebno ohrabruje informacija da je očekivani početak gradnje tog važnog infrastrukturnog projekta u drugoj polovini ove godine. Ohrabruje i informacija da će do kraja avgusta biti završena studija opravdanosti željezničke pruge Pljevlja-Bijelo Polje- Berane i granica Kosovo. A u oblasti energetike ohrabruje više informacija, posebno da će biti završen projekat pomorskog kabla u planiranim rokovima između Crne Gore i Italije, čime Crna Gora će definitivno postati važno čvorište tržišta energetske energije. Ohrabruje i početak realizacije izgradnje malih hidroelektrana, kao i pripremni radovi na izgradnji vjetroelektrana, i značajno interesovanje investitora za izgradnju velikih hidro i termo enegetskih objekata, kao što ste kazali, sa značajnim interesvanjem više investitora iz Češke, Slovenije, Kine, Turske , Slovačke i Poljske.

Kao što sam kazao, ove informacije koje smo dobili ohrabruju ali i obavezuju. Obavezuju ne samo Vladine institucije, već sve segmente društva, uključujući posebno i ovaj visoki dom. Svi zajedno moramo doprinijeti da investicioni ambijent bude što stimulativniji i konkurentniji. To mora biti znak prepoznatljivosti ukupne naše državne politike. To mora biti način razmišljanja, način ponašanja, način života svih institucija od lokalnog do državnog nivoa. Odgovorne institucije moraju donositi odluke efikasno i moraju pažljivo pratiti realizaciju ugovorenih obaveza od strane investitora, ali i na vrijeme realizovati sve preuzete obaveze prema investitorima. Dobijene informacije sve nas obavezuju da ne ponavljamo greške iz prošlosti, da ne zatvaramo vrata investitorima, da poštujemo princip održivog razvoja, jednako vrednujući ekološki, ali i ekonomski i socijalni aspekt. Očekivani investicioni zamah nas obavezuje i ukazuje na potrebu da sačuvamo i unaprijedimo proizvodnju aluminijuma, da obnovimo proizvodnju industrije cemeneta u Pljevljima, korišćenje resursa za proizvodnju hrane, što će sve zajedno doprinijeti smanjivanju spoljno trgovinskog deficita kao važnog disbalansa u našoj ekonomiji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ja sam pomagao premijeru da objasni, a Vama da pitate. Toliko smo ohrabreni da više ne moramo ni slušati premijera.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Drago mi je da je tako i treba da budemo ohrabreni svi.

Zahvaljujem gospodinu Simoviću na riječima podrške za ono što je Vlada radila u prethodnom periodu. Posebno zahvaljujem na podsjećanju da će rezultati koje ćemo postići u realizaciji državno-političkih ciljeva ipak biti zajednički, da zbog toga moramo biti svi

svjesni vlastite odgovornosti da doprinesemo ostvarenju onoga što nam je zajednički interes. Možda da sa samo par rečenica dopunim svoj odgovor u ovom dijelu o kojem je gospodin Simović govorio na kraju. Ja zaista mislim da u oblasti industrije postaje dosta ozbiljna šanse, zbog toga je Vlada u prethodnom periodu bila posvećena restrukturiranju postojećih industrijskih kapaciteta. Mi ćemo u odgovoru na jedno od sljedećih pitanja detaljnije govoriti o predloženoj formuli za ozdravljenje industrije aluminijuma u Crnoj Gori. Veliku šansu takodje vidim u realizaciji razvojnog projekta u oblasti proizvodnje čelika u Nikšiću. Smatram da to može biti jedan od važnijih projekata Crne Gore u narednom periodu, imajući u vidu obim investicije, obim zaposlenosti, obim proizvodnje i obim izvoza kroz ono što bi se trebalo realizovati nakon investicionog programa kojeg je najavio većinski vlasnik Turska kompanija Torsaliti. Naravno, posvećenosti i rješavanju i restrukturiranju drugih industrijskih kapaciteta u Crnoj Gori.

Dakle, kroz ono što sam govorio ovdje u decembru, prilikom izbora Vlade, najavio sam da moramo biti svi zajedno ozbiljno posvećeni pitanju pune valorizacije industrijske kulture u Crnoj Gori. Dakle, nemamo neku zavidnu industrijsku kulturu ali imamo u odredjenim oblastima. Ne smijemo se odreći, trebamo je iskoristiti, trebamo na njoj nadograditi klastere malih i srednjih preduzeća, prije svega u prerađivačkoj industriji i tu proizvodnju iskoristiti, posebno tamo gdje je ona sirovinski zastupana. To mi djeluje realno i tome će Vlada biti posvećena u narednom periodu. Takođe, već smo posvećeni pitanju valorizacije poljoprivrednih resursa. Mi zaista vidimo šanse za svemu ovome o čemu je govorio poslanik Simović. Dakle, mi vidimo šansu da tu povećamo učešće poljoprivrede u bruto društvenom proizvodu, vidimo šanse za novu zaposlenost i već je realizujemo kroz realizaciju projekata podržanih od strane Midas programa. Vidimo šansu za supstitut uvoza, odnosno za posticanje izvoza, posebno sada nakon određenih sertifikata koje smo dobili da se naši proizvodi mogu plasirati na tržišta Rusije i drugih zemalja iz tog regiona.

Dakle, vidimo šansu za edukaciju poljoprivrednih proizvođača, za legalizaciju jednog dijela sive ekonomije, dakle vidimo ozbiljne šanse u oblasti poljoprivrede. To će biti pod našom pažnjom, paralelno sa onim o čemu sam govorio o infrastrukturi, energetici, turizmu.

Želim da Vam kažem da Vlada ostaje veoma dosljedna svom stavu. U prvoj fazi smo palijetivnim mjerama morali da racionalizujemo javnu potrošnju, da smanjimo deficit i da smanjimo potrebu za zaduživanjem. Naše trajno opredeljenje je povećanje društvenog proizvoda, uravnoteženje prihoda i rashoda na višem nivou.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

U ime Poslaničkog kluba Demokratskog fronta poslanik Mandić.

Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ja mislim da je poslije prvog pitanja i odgovora poslaničkom Klubu Demokratskog fronta potrebno neko osvježenje, jer ovo je teško izdržati. Nijesmo mi znali da je sve ovako krenulo. Prije nego što taj auto-put završi ili počnu radovi na auto-putu, počne ta izgradnja kabla, valorizovanje svih resursa sa kojima raspolaže Crna Gora, ja bih želio da pitam o jednom preduzeću koje ste Vi naslijedili kada ste postali premijer, ono je preživjelo, ne znam koliko će uspjeti da živi, ali za razliku od "Titekso", "Radoja Dakića" i čitavog niza preduzeća koje ste upropastili ovo jeste prezaduženo, ali je još uvijek živo, pa ću Vas pitati o Kombinat aluminijuma. Vi prosto, imam neki osjećaj, Vi i vaša Vlada da ste se za zelen bor dohvatili i on bi se osušio, a ne ta preduzeća koja ste naslijedili. Imate ovako dobru retoriku i moram da pohvalim ovo o budućim akcijama šta će da se radi, jedini je problem

što to slušamo 20 godina, ali ništa od toga. Niti auto-puta niti novih elektrana, čak ni ove termoelektrane koja treba da se proširi, ništa nije urađeno. Ali evo da ja pročitam pitanje vezano za Kombinat aluminijuma:

Gospodine Đukanoviću, Vi i vaša Vlada ste preko tajkuna, koje ste stvorili, opljačkali i prezadužili Kombinat aluminijuma u Podgorici. Prva faza uništenja ovog preduzeća je trajala od Vašeg prvog premijerskog mandata pa do 2005. Te godine Vlada kojoj ste opet Vi bili na čelu prodala je Kombinat aluminijuma Podgorica za mizeran iznos, desetostruko manji od njegove realne vrijednosti, i bez utvrđivanja prirode i karaktera dugova kojim ste ga Vi i vaši partneri opteretili. Tada ste obavijestili crnogorsku javnost da je riječ o poslu decenije, da je Kombinat aluminijuma dobio dobrog domaćina a Vlada pouzdanog partnera. Osam godina kasnije, ovaj poslovni aranžman je proizveo nesagledive finansijske posljedice po sve građane Crne Gore, a Vi ste i dalje na čelu Vlade, pa tražim da odgovorite: Zašto tako očigledno sprečavate nadležne državne organe da rade svoj redovan posao? Građani koji plaćaju ceh ovog vašeg posla, zahtijevaju da se utvrdi konkretana odgovornost lica iz vladajuće strukture koja su svojim koruptivno-kriminalnim postupcima u ovom slučaju doveli do direktnog sloma crnogorske ekonomije a KAP pretvorili u jednu prezaduženu ruinu koja u ovom trenutku vuče u ambis cijelu Crnu Goru.

Evo, gospodine Đukanoviću, kao što i sami možete da zaključite i zaključivali ste prethodnih godina, Kombinat aluminijuma je jedno važno preduzeće. Dakle, Crna Gora raspolaže sa velikim bogatstvom. Mi smo jedna od rijetkih evropskih zemalja koja raspolaže sa tako velikim količinama boksita, imamo Kombinat aluminijuma koji su gradile generacije koje su radile prije nas, imamo obučenu radnu snagu, kao što smo imali nekada u metaloprerađi u Nikšiću, u "Radoju Dakiću". Dakle, imamo obrazovanu radnu snagu koja je mogla da unaprijedi proizvodnju KAP-a. I kako govore ljudi koji su vodili KAP ili radili u institutu KAP-a, on je nekada proizvodio na desetine pa čak i stotine finalnih proizvoda. Od vremena od kako Vi upravljate Vladom Crne Gore, uzimajući u obzir naravno i sankcije koje su pogodile Crnu Goru i nekadašnju saveznu Republiku Jugoslaviju i problemi koji su bili po tom osnovu, ne želeći ništa suviše da dodam Vama i Vašoj Vladi, ali to su bili problemi koji su prestali da postoje nakon skidanja sankcija. I evo od tada je protekao čitav niz godina, izuzev pljačke, izuzev uništavanja tog preduzeća, odsustva jedne dobre ideje kako da se valorizuje Rudnik boksita, kako da se valorizuje Kombinat aluminijuma. Mi smo stigli u poziciju da smo napravili prezaduženo preduzeće koje uništava čitavu Crnu Goru.

Ja ću vas podsjetiti da Ugovor koji je zaključen sa Glenkorom koji je zaključio vaš prethodnik a sadašnji predsjednički kandidat Demokratske partije socijalista Filip Vujanović i koji traje do 2016.godine, jer u međuvremenu ga je još jedan direktor produžavao da je taj Ugovor obavezao Kombinat aluminijuma da prodaje kao svoj zadnji proizvod onaj najobičniji ingot koji je najjeftiniji proizvod koji je mogao da prodaje Kombinat aluminijuma. Zašto smo mi kao zemlja, zašto smo mi kao država dovedeni u stanje da prodajemo iz Kombinata aluminijuma, pošto se preradi kroz tu prijavu tehnologiju i dobijemo neki polufabrikat, da ne idemo na viši stepen prerade, da ne uradimo ono što se uradilo u Mostaru kroz modernizaciju Kombinata? Zašto smo se opredijelili da ga prodamo, a da nijesmo utvrdili prave dugove, znate i sami koliko se ljudi obogatilo. Takođe znate, da se ti ljudi kada su ostavili te unosne trgovine sa Kombinom aluminijuma i prešli u neki drugi biznis, svi redom propali. Dakle, mi smo imali jednu tajkunsku elitu koja je bila samo obučena za pljačkanje onih državnih resursa sa kojima je raspolagala ova malena zemlja. Ja imam pravo na komentar.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate pravo tri minuta na komentar i dao sam vam deset sekundi više. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Mandiću, na početku bih se složio sa Vama da je riječ o jednom veoma važnom preduzeću, dakle jednoj vrlo važnoj privrednoj djelatnosti u Crnoj Gori. Vjerujem da ćemo se složiti i da su ove kratke dionice od pet minuta veoma kratke da bismo se mogli ozbiljno i dotaći ovog problema. No pokušajmo, pa koliko stignemo.

Nakon privatizacije KAP je u narednih nekoliko godina do početka globalne krize ispunjavao sve svoje obaveze iz poslovanja. Elektroprivreda Crne Gore, Rudnici Boksita Nikšić, Željeznica Crne Gore i Luka Bar su poslije dugog perioda dobili sigurnog klijenta. Kupac prihvatio da u direktnom kontaktu sa glavnim kreditorima standard bankom Glenkorom vrati pretprivatizacioni dug koji u novembru 2005.godine, na dan privatizacije iznosio 96,5 miliona dolara. Država je redovno ubirala poreze i doprinose na lična primanja u iznosu od 13 do 15 miliona eura godišnje. Prosječna neto plata je porasla sa oko 450 u 2005.godini, na preko 900 eura. Prva dva investiciona perioda ostvarena su u planiranom obimu, a treći koji je završen 30.novembra 2008.godine ispunjen sa od oko 50% zbog drastičnog pada u četvrtom kvartalu 2008.godine. Obaveze koje se tiču prava zaposlenih u KAP-u i u zavisnim društvima su ispoštovane i u tom trećem investicionom ciklusu. Nijesu ispunjene obaveze pokreta prerađivačkih kapaciteta. Takođe, u tom periodu, podsjećanja radi, Kombinat aluminijuma je izmirio zaostali dug prema Elektroprivredi iz predrivatizacionog perioda u iznosu od 16,5 miliona eura. Svi proizvođači aluminijuma u svijetu suočili su se sa krupnim posljedicama globalne ekonomske krize iskazali ogromne gubitke u poslovanju u 2009.godini. Nekoliko kompanija je potpuno obustavilo proizvodnju, a ostale su drastično smanjile broj zaposlenih i proizvodnju za od 10 do 60%. Cijena aluminijuma je od 3.290 dolara u julu 2008.godine pala na 1.375 dolara u prosjeku tokom 2009.godine, a padala je čak i na 1.253 dolara. Danas je na nivou od oko dvije hiljade dolara za tonu. U KAP-u je od trećeg kvartala 2008.godine, odnosno od početka globalne ekonomske krize proizvodna cijena značajno veća od prodajne osnovni razlog je visoka cijena troškova radne snage i cijena električne energije. U odnosu na druge proizvođače aluminijuma u svijetu trenutno je u prosjeku cijena električne energije oko dva puta veća, a produktivnost oko četiri puta niža. Pored toga, KAP je kreditno prezadužen i postojeća situacija je ekonomski neodrživa.

Krajem 2008.godine su se odvijali razgovori između menadžmenta KAP-a i predstavnika Vlade Crne Gore o tome kako Vlada može pomoći KAP-u da prevaziđe probleme u kojima se nalazi. Vlada je definisala predloge mjera koje je bila spremna da podrži kao i svoje viđenje obaveza koje treba da preuzme CEAK kao većinski vlasnik. Ti predlozi mjera su se uobličili ugovorom o poravnanju koji je potpisan 16.11.2009.godine, a zaključen nakon ispunjenja ugovorom definisanih preduslova 26.10.2010.godine. Vlada Crne Gore je preuzela obavezu da podrži kompaniju subvencioniranjem troškova električne energije do kraja 2012.godine. Realizacijom socijalnog programa radi optimizacije zaposlenih i reprogramom obaveza koje KAP ima prema konzorcijumu banaka, na osnovu ranijih kredita uz pomoć garancije Vlade na ukupan iznos od 135 miliona eura. Takođe, otpisom potraživanja prema državi u iznosu od 110 miliona eura.

Obaveza IM plus grupe i CEAK bile su odricanje od potraživanja po ugovoru o kreditu od 40,4 miliona eura kao i ugovora o kreditu u iznosu od 27,7 miliona dolara, uz to CEAK je polovinu svojih akcija prodao državi Crnoj Gori za 1 euro sa mogućnošću ponovne kupovine. Takođe, po osnovu ugovora o poravnanju obaveza koje je preuzeo CEAK je obezbjeđenje sredstava u iznosu od 5,8 miliona za plaćanje kamate po kreditu VTB banci. Zaključenjem ugovora prekinut je arbitražni postupak između CEAK-a i Vlade Crne Gore. Program dobrovoljnog prestanka radnog odnosa zaposlenih započeo je decembra 2009.godine, isplaćene su otpremnine za 1.234 zaposlena u iznosu od 17,8 miliona eura

od čega su sredstva KAP-a bila 15,3 miliona eura. Definisan je minimalni investicioni program od 39 miliona eura za pet godina kao obaveza većinskog vlasnika. Podsjećam u 2010., uz ocjenu revizora realizovan je investicioni ugovor od 8,5 miliona eura u 2011. godini 6,5 miliona eura. Po prijemu zahtjeva za odlaganje izvršenja obaveza po osnovu dospjeća glavnice od strane KAP-a sa OTP bankom se u pregovorima došlo do rješenja a Dojč banci se moralo isplatiti 34,4 miliona eura. Razmatrajući novonastalu situaciju Skupština je 29. februara 2012. godine usvojila zaklučke u kojima je, između ostalog, traženo da Vlada raskine ugovor sa CEAK-om i da preuzme sve neophodne mjere uključujući i one koje su vezane za snabdijevanje električnom energijom, za rješavanje socijalnog aspekta i pitanje dugova, kao i da učini napor da se izbjegne stečaj kao neželjena moguća opcija usmjerena u pravcu održanja proizvodnje, uvažavajući značaj KAP-a za crnogorsku ekonomiju. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, kolega, tri minuta, pa opet tri minuta. Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ:

Dakle, da ne bi bilo nikakve zabune Demokratski front želi da Kombinat aluminijuma radi. U našem programu veoma smo jasno zapisali da mi želimo da Kombinat aluminijuma bude u državnom vlasništvu. Ali imamo jedan problem. Kombinat aluminijuma je bio u većinskom državnom vlasništvu do 2005. godine, imao je dugove otprilike od oko 220 miliona, za koje se više puta ovdje na različitim odborima u Skupštini Crne Gore raspravljalo da su ti dugovi naduvani i da su to dugovi koji su određeni tajkuni razne strukture i banke ispostavljale Kombinat aluminijuma i da je to bio rezultat kriminalno-koruptivnih aktivnosti. 2005. godine, upravo se Kombinat aluminijuma prodaje da bi se riješilo pitanje dugova da se ne opterećuje zemlja, ali taj novi vlasnik nije želio tog momenta da uđe u utvrđivanje, konkretno utvrđivanje karaktera tih dugova. I šta onda imamo, kroz osam godina? Mi ćemo sada ponovo da vratimo Kombinat državno vlasništvo, s tim što će sada Kombinat biti dužan 300 miliona, jer ugovorom o poravnanju novi vlasnik je prisilio Vladu, raspolažući sa dokumentacijom o mnogim kriminalnim radnjama koje su se radile u Kombinat aluminijuma, da potpiše onako loš ugovor o poravnanju 2008., kao što su vas prisilili da nijeste mogli godinu dana da realizujete zaključke Skupštine Crne Gore koje ste vi donijeli, vaša parlamentarna većina je donijela te zaključke. Zašto to nijeste uspjeli da uradite? To je pitanje za vas i za vašu Vladu, ali znam kakve će biti posljedice. Crna Gora je na ivici bankrota zbog Kombinata aluminijuma i politike koju vodi Vlada Crne Gore. Ovo je pitanje koje mora da riješi vaša Vlada. Nemojte misliti da će neko iz opozicije praviti dil sa bilo kojom komponentom Vlade kako bi se navodno ovo pitanje riješilo, jer je ovo najvažnije pitanje Crne Gore, a vi ćete, sa dvije različite politike, nastaviti i dalje da vladate i da upravljate Crnom Gorom a neko iz opozicije sa jednom od stranaka u Vladi da rješava ovo pitanje.

Dakle, budite odgovorni, prihvatite posljedice vaših odluka i kao vlada se odgovorno odnesite prema ovom pitanju, utvrđujući konkretnu odgovornost: ko je kriv za to što se Kombinat 2005. godine, sa 220 miliona duga, privatizovao, a sada se treba platiti 51 milion da bi se preuzelo 300 miliona duga, i da on ponovo bude u državnom vlasništvu. Mislim da svako može da pita - pa čekajte, ljudi, kako se ova politika vodila, šta je ova vlada radila, čije su ovo odluke, ko stoji iza ovoga. Ili mislite da je dovoljno da kao u prethodnom odgovoru se izađe i počnu da se slažu šarene slike izgradićemo auto-put, povući ćemo kabl prema Italiji, izgradićemo nova energetska postrojenja, i tako iz godine u godinu, a ono što ste naslijedili od vaših predaka, ono što ste naslijedili od prethodnih generacija već ste

skrckali, potrošili, podijelili, iznijeli iz zemlje ili stavili negdje u neke štekove i vjerujete da će građani Crne Gore i dalje glasati, i to po pravilu. Ispostavlja se da oni najsiromašniji, oni koji su u stanju socijalne potrebe zbog 30, 50 ili nekih 100-injak evra glasaju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

U prethodnom dijelu odgovora sam gospodinu Mandiću predočio ono što je rađeno do mandata ove vlade i odlična je sada prilika da kažem šta je i predložila ova vlada i odlična je prilika da gospodin Mandić upravo uradi ono što je najavio - da pomogne da Kombinat aluminijuma opstane.

Dakle, na početku želim da vam kažem da nije tačna vaša informacija da će se preuzeti Kombinat aluminijuma sa 300 mil. eura duga. Znači, Kombinat aluminijuma će se preuzeti bez dugova, odnosno jedini dug Kombinata aluminijuma će biti upravo ovaj dug prema scenariju koji Vlada predlaže, koji bi Kombinat aluminijuma platio dosadašnjem većinskom vlasniku da izađe iz Kombinata. Sve ostalo bi bilo konvertovano u akcije, uz preuzimanje akcija od strane države, čime bi država preuzela gotovo 60-ak% akcija.

Dakle, dozvolite da podsjetim na taj predlog koji smo dali.

Nakon sastanka predstavnika Vlade i "EN plus" održanog 5. februara 2013. u Podgorici, pripremljen je Predlog za preuzimanje vlasništva u KAP-u od strane države i za izlazak Kombinata aluminijuma iz krize. Predlog je da Vlada povрати vlasništvo u KAP-u a da zauzvrat KAP u petogodišnjem periodu izmiri dio postojećeg duga prema VTB banci od 40 miliona. Znači, nije riječ ni o kakvom poklonu. KAP je dužan 80 mil. VTB banci i CEAK-u i VTB banka i CEAK predlažu da im se, umjesto 80, otplati 40 u roku od 4 i po godine, a da oni za uzvrat prenesu akcije državi.

Znači, predlog podrazumijeva da Vlada preuzme obavezu koju je već garantovao, 103. mil. eura datih državnih garancija, da izmiri dug za električnu energiju prema Elektroprivredi, gdje država takođe ima natpolovično većinsko vlasništvo. Takođe, da se realizuje socijalni program u KAP-u zato što se 50.000 tona, koliko se predlaže, može proizvoditi sa 500 a ne sa 1.200 radnika, jer to je jedina formula održivosti, i da se između KAP-a i Elektroprivrede zasnuje ugovor o isporuci električne energije, šestogodišnji ugovor, po cijeni od 27,5 € pri čemu se za razliku između 27,5 mil. € i 37,5 mil.€, koliko će koštati realno ta električna energija, predviđa subvencija koja će na godišnjem nivou iznositi 7 mil.€.

EN plus grupa bi preuzela obavezu da prenese na Vladu sve akcije koje posjeduju u KAP-u, da otpiše ovo dugovanje od 80 mil.€ i da za 1 € prenese sve akcije, i one koje sada ima i one koje će steći povodom konvertovanja ovog potraživanja koje ima u KAP-u u vlasništvo.

Odbio bih vašu ocjenu koju ste kazali da je Crna Gora zbog Kombinata aluminijuma na ivici bankrotstva. Crna Gora nije na ivici bankrotstva, može bez problema da ponese ovaj teret, da obezbijedi da Kombinat aluminijuma bude profitabilno preduzeće i da zaštitimo mnogo kvalitetnije nego što je do sada bio zaštićen proizvođač električne energije u Crnoj Gori.

Naše uvjerenje je da i KAP i Elektroprivreda nakon ove operacije mogu biti profitabilni, a na vama je da parocijenite da li ćete tom predlogu dati podršku.

Dozvolite samo da kratko odgovorim na jednu vašu tešku konstataciju.

Vi ste kazali da je KAP privatizovan saglasno...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo malo, predsjedniče.

Vrijeme je, što bi rekli, isteklo, ako ta konstatacija nije suviše politička, možemo je čuti.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ona je jako važna zbog vjerodostojnosti. Nije uopšte politička, ne želim da polemishem politički.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodin Mandić je izrekao ocjenu da je riječ o privatizaciji koja je obezbijedila, pretpostavljam meni, Vladi, da uz pomoć tajkuna opljačkamo KAP prodajući ga za mizernu cijenu. Dakle, samo kako stvari stoje činjenično, gospodine Mandiću.

U trenutku kada su prodane akcije KAP-a, bile su za 50% više vrednovane nego što je bila njihova nominalna vrijednost. Za 15 puta više vrednovana nego što je bila njihova trenutna berzanska vrijednost. Podsjetiću vas, uoči privatizacije Paribas banka je procijenila da je vrijednost KAP-a 0. Dakle, da su njegovi dugovi veći od njegove imovine. Uprkos tome KAP je prodan za 48,5 mil.€ plus 28 mil.dolara koje je isplaćeno državi Crnoj Gori tokom 2006. godine, ili sve one druge klauzule predviđene privatizacionim aranžmanom. Zato nije riječ ni o kakvoj pljački, ni o kakvoj korupciji.

Razumijem vašu potrebu da iz političkih potreba to tako kvalifikujete, ali prosto zbog vjerodostojnosti važno je i ovo ponoviti. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Izvolite, imate i vi 20-30 sekundi.

ANDRIJA MANDIĆ:

Samo jedno pojašnjenje, nije uopšte politička kvalifikacija.

Prve godine nakon preuzimanja KAP-a ruski investitor je ostvario profit od 60 mil. €. Ako uzmete u obzir da vrijednost nekog preduzeća predstavlja profit puta 10 godina, to je 600 mil. € i kada odbijete ovih 47 mil. i odbijete dugove doći ćete do ove cifre o kojoj sam sada govorio. Hvala.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Cijela priča je bila zasnovana na tome da je KAP gubio i da KAP gubi. Gubi zato što smo ga opteretili viškom zaposlenih i zato što smo ga opteretili visokom cijenom električne energije. Prema tome, kada bi se ostvarili profiti o kojima vi govorite, 60 puta 10, pa divno, svako od nas bi se otimao da to bude njegovo preduzeće ili da makar u njemu radi. Znači, na žalost KAP je gubitaš a naš je predlog kako da KAP postane profitabilno preduzeće. Moja molba, ostavimo se istorije, ima to ko da analizira i ustanoviće se ko je odgovoran. Nemojte sumnjati. Uvjeravam vas, ne pada mi na pamet da bilo čiju aktivnost, kao aktivnost državnog organa, blokiram. Neka se ustanovi odgovornost bilo čija da postoji u poslovanju KAP-a, ali usredsredimo se na ono da li KAP treba Crnoj Gori i njenoj ekonomiji. Mi mislimo

da treba, da joj treba kao profitabilno preduzeća i dali smo predlog kako bi to moglo da izgleda.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Biće prilike, ostavili smo za poslije izbora, ako treba i više dana, da ovdje otvorimo forum sa bitnim elementima, ima i nebitnih i bitnih elemenata.

Možemo li da zatvorimo ovo pitanje? Hvala vam.

Idemo na sljedeće pitanje, ovaj put je kolega Banović u ime Socijaldemokratske partije. Izvolite.

Izvinjavam se, kolega Milić.

Slučajno je to bilo. Tako piše u podšetniku, nećete vjerovati. Hoćete li da provjerite? Onda imate riječ. Ne, vi ne znate šta ja mislim, jer biste više znali da znate šta ja mislim.

Izvolite, vaša je riječ.

Kolega, hoćete li da dođete da vidite šta piše u podšetniku?

Ako meni ne vjerujete, vjerujte papiru. Znači, nije bila namjera nego čitanje onoga što piše.

Kolega Milić ima riječ. Nije bila namjera nego praćenje reda na papiru.

SRĐAN MILIĆ:

Poštovani građani Crne Gore, u koncipiranju ovog pitanja bitno je bilo da na javnoj sceni sa predsjednikom Vlade razjasnimo nekoliko, po meni, ključnih elemenata.

Polazeći od Vašeg ekspozee, želim da čujem da li ste makar i najmanji dio onoga iz sopstvenog programa što ste prije 100 dana predstavili, realizovali ili barem počeli da ostvarujete.

Da li ste uspjeli da promijenite svoje dosadašnje navike u vođenju državnih poslova i konačno da počnete da radite u interesu svih građana Crne Gore?

Da li smo zadovoljni efikasnošću i kompetentnošću Vlade, ali i ostalih djelova državne uprave, koje su pod vašom direktnom kontrolom, odnosno koliko je ostavki aktivirano od onih famoznih pet stotina. Mi iz SNP-a na naša pitanja možemo da pretpostavimo i vaše odgovore. Očekivati je fraze, optuživanja, ničim izazvanu mržnju, osim ako se nije kojim pukim slučajem kod vas desila neka neočekivana katarza.

Poštovani građani Crne Gore, Klub poslanika SNP-a je prije dvadeset dana obezbijedio, za divno čudo, puno jedinstvo u Vladi Crne Gore, kada su svih predloženih 13 zakona odbili jednoglasno, bez obzira na sve ono što smo tražili. A problemi sa kojima se suočava Crna Gora, prije i nakon ovih sto dana, su nepostojanje rezultata u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, nepostojanje socijalnog kartona i poreskog identifikacionog kartona, lokalna samouprava sa preko 11 hiljada zaposlenih koja ima dug preko 200 miliona evra, Crna Gora koja je talac nekvalitetnih kredita, zelenašenje, nekontrolisano iznošenje novca iz zemlje, visoke kamatne stope u uslovima kada bankarski sektor ostvaruje na godišnjem nivou samo za naknadu od platnog prometa neto prihod od 50 miliona evra. Uvoznički lobi u Crnoj Gori koji omogućuje da vrijednost jednog evra u Crne Gore nije adekvatna jednom evru u Italiji. Siva ekonomija, posebno u turizmu, preko milijardu prihoda koji se ne oporezuje. Odluke Savjeta za privatizaciju pokazuju da jedino vrijedno što možete raskinuti su ugovori o privatizaciji u turizmu, pa meni nije jasno zašto preskočiste Vektru Boku. Da li je opravdano da Vlada proda HTP Boku sa kompletnom imovinom od 48 hiljada metara kvadratnih pod objektima i 130 m² zemljišta za 22.202.000,00 evra, a da se sada borimo da naplatimo od tog strateškog investitora poreski dug na način da on samo jedan objekat restoran Levanger prodaje za milion i 300 hiljada evra.

Mogućnost korišćenja ogromnih potencijala Crne Gore predlažem, pošto je prethodna Vlada to finansirala, da se pročita Edicija Crnogorske akademije nauka i umjetnosti za povećanje kompetitivnosti Crne Gore. Turizam, energija, ribarstvo, flaširana voda za piće, aktiviranje, predsjedniče Vlade, a ne oporezivanje, najmanje dvije milijarde evra depozita koji se danas nalaze u crnogorskim bankama i još manje četiri milijarde evra koliko se nalazi u inostranim bankama koje imaju crnogorski rezidenti, ogromna imovina kojim raspolaže država Crna Gora a koja nije sada u funkciji. Nekoliko primjera, primjer španske regije, čija je teritorija duplo manja od Crne Gore i ima 320.000 stanovnika. Dvije dominantne grane su vinogradarstvo i maslinarstvo. Prosječni dohodak per kapita tih stanovnika, te španske regije je veći nego prosjek dohodak per kapita u Luksenburgu. Island kao primjer kako se može riješiti dužnička kriza, gdje je zakonom definisano da svaki kredit koji prelazi 120% prihoda na godišnjem nivou komitenta bude otpisan i da država to preuzme.

Žao mi je a nadam se da ćemo 10. aprila imati priliku da razgovaramo o KAP-u i svim ovim stvarima, ali moram da kažem da mi je mnogo poštenije, mnogo pravednije, mnogo korisnije da, ako neko ima bojazan od bankrota Crne Gore, da Crna Gora bankrotira zbog obaveza prema svojim građanima i ljudima koji su zaposleni, ljudima koji su zaposleni u tim kolektivima, a ne prema ne znam kome.

Ono što je realno, palanačka filozofija inferiornosti, koja se nadomještava pojavnim oblicima malograđanštine, ne može biti razvojna šansa Crne Gore. Podržavajući tezu "ne radeći ništa, da se nešto promijeni", da to predstavlja izdaju budućih generacija smatram da ova Vlada treba da podnese ostavku.

Da postoji u Crnoj Gori zakon o Vladi, ovaj predlog bi bio drugačije učinjen, jer nijesu niti su svi isti vladajućim partijama.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvinite, ponovo za ovaj redosljed, nije bila namjera, ponavljam, osvrtom na papir sam pogrešno pročitao i naravno nije vaša krivica nego službe i moje koncentrisanosti na prethodni dijalog da bude što više balansiran.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Vlada je uvijek bila otvorena za razmatranje inicijativa koje doprinose da se na optimalan način unapređuju uslovi za rješavanje aktuelnih izazova za crnogorsko društvo. Dio takvih inicijativa imala je i Socijalistička narodna partija, one su pažljivo razmatrane na Vladi i Vlada je dala jasne odgovore za njihovu neprihvatljivost. Dio onoga što ste predlagali bio je već implementiran u propise koje regulišu oblast, čije ste izmjene tražili, mislim na predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli državne pomoći, dio je bio u koliziji sa zakonskim rješenjima iz oblasti koje su u vezi sa onim što ste željeli mijenjati, mislim na predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fondu rada u odnosu na Zakon o slobodnom pristupu informacijama, a dio je sadržao kontradiktorne odredbe u istom predlogu zakonskog teksta, predlog zakona o zaštiti državnih interesa u elektroenergetskom sektoru.

Dakle, ponavljam ocjenu, ova Vlada je uvijek otvorena za najširi konsenzus o rješenjima koja će doprinosti optimalnom rješavanju problema iz svih oblasti crnogorskog društva. Vjerujem uz to, svima mora biti jasno da je odgovornost Vlade za implementaciju takvih rješenja najveća, te je i pažnja najizraženija prilikom procjene o prihvatljivosti predloga.

U dijelu u kojem pitate šta je Vlada uradila u interesu građana i da li je ova Vlada kompetentna i efikasna, podsjetiću vas, s obzirom na ograničeno vrijeme na sljedeće: Najprije na to da sve makro ekonomske politike moraju biti usmjerene na očuvanje i jačanje stabilnosti sistema, budući da su instrumenti makroekonomske politike u valorizovanoj ekonomiji ograničeni, odnosno sa nedovoljnom snagom odgovornosti za kontraciklično djelovanje u kriznim vremenima, ostaje na fiskalnoj politici i fiskalnim instrumentima.

Stoga je ova Vlada u proteklih sto dana bila fokusirana na zaustavljanje trenda pogoršanja fiskalnih parametara, u prvom redu budžetskog deficita i njime generisanog nivoa javnog duga. Dakle, odlučno smo usmjerili kapacitete ka snaženju fiskalnih pozicija u pravcu dostizanja stabilnosti, koja je preduslov za finansijsku stabilnost, ekonomski rast i razvoj u krajem veći nivo životnog standarda.

U drugom pravcu smo napravili značajan iskorak, i to kroz paralelno djelovanje na više kolosjeka, počev od usvajanja budžeta koji na svim pozicijama, osim u dijelu jačanja kapaciteta potrebnih za integracione procese ima elemente štednje, zatim kroz definisanje paketa o dodatnim mjerama fiskalnog prilagođavanja i stavljanje posebnog akcenta na borbu protiv sive ekonomije, do aktivnosti koje su usmjerene na restrukturiranje javnog duga.

Mjere koje smo primijenili djelujući na ovim poljima su uglavnom nepopularne. Jasno je da Vlada od njihove implementacije ne očekuje političke poene, ali očekuje efekte u vidu doprinosa ostvarenju našeg cilja, to je što skorija stabilizacija javnih finansija.

Efekti paketa mjera fiskalnog prilagođavanja procijenjeni su za 30 miliona eura, dok su rezultati i aktivnosti na planu suzbijanja sive ekonomije već vidljivi i procjenjujemo da će dodatno snažno uticati na smanjenje deficita budžeta za tekuću godinu.

Izvorni prihodi budžeta za prva dva mjeseca ove godine u odnosu na prošlogodišnji uporedni period veći su za 11,1%, odnosno u apsolutnom iznosu 13 miliona, dok se u prvoj polovini marta naplata prihoda dodatno povećala.

Niži deficit značiće postepeno smanjenje potrebe za finansiranjem, a samim tim dovesti do smanjenja nivoa javnog duga u narednim godinama. Ovo će značiti fiskalno rasterećenje godina pred nama, manje izdvajanja za otplatu rata i kamata, a više za javne investicije koje osim što stimulišu privrednu aktivnost i otvaraju nova radna mjesta znače moderniju infrastrukturu, bolju zdravstvenu zaštitu, kvalitetnije obrazovanje i poboljšanje svih ostalih usluga koje opredjeljuju kvalitet života naših građana.

Paralelno sa aktivnostima usmjerenim na jačanje fiskalnih pozicija, Vlada ulaže napore u funkciji snaženja i adekvatne izgradnje privredne strukture Crne Gore, uz posebnu pažnju prema stavljanju u funkciju energetskih, turističkih resursa za proizvodnju hrane i razvoja klastera prerađivačke industrije.

Uz ove mjere u kontinuitetu radimo na unapređenju sistema zdravstvene zaštite, brinemo o najranjivijim kategorijama kroz socijalno humanitarna davanja kao i o mladima kroz pokrenuti program stručnog osposobljavanja. U narednom periodu svakako treba računati na pozitivna očekivanja u vidu benefita po osnovu ostvarenog statusa kandidata i efekata kovengercije evroatlantskim integracijama.

Kontinuirano radimo na još jednom stubu ekonomske politike, sprovođenju strukturnih reformi na unapređenju poslovnog okruženja, koje će doprinijeti dinamiziranju ekonomskog rasta, odnosno postaći stvaranje nove vrijednosti. U tom kontekstu vrlo ćemo pažljivo proučiti sve što predlaže Socijalsitička narodna partija na planu reforme poreskog sistema i računam da kroz radno tijelo formirano kod Ministarstva finansija vaši predstavnici već imaju mogućnost da iznesu predloge o kojima ste vi govorili.

Takođe, evo jedna rečenica. Govorili ste o programu koji je Vlada realizovala, preispitivanja ugovornih aranžmana o privatizaciji u oblasti turizma, i pitali, zašto ugovor za "Vektra Boku" nije raskinut. Veoma jasno, u zaključcima Savjeta za privatizaciju, zato što je

ona u međuvremenu uvedena u stečaj i u nadležnosti je stečajnog suda. Dakle, njenom imovinom raspolaže stečajni sudija, preko stečajnog upravnika, a tu su sada zatvorene mogućnosti za bilo kakvu intervenciju izvršne vlasti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Bilo je precizno, vremenski precizno.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, evo prilike da popravim pitanje.

Da li je privatizacija "Vektre Boke" po Vašem mišljenju bila kvalitetna? I gospodine Đukanoviću, ova Vlada je dobila mandat od građana da izvede Crnu Goru iz ekonomske krize i rešava socijalne probleme. Pitao sam oko toga, vidio sam da nijeste odgovorili. Ali, ono zašto nemate mandat je da se svađate sa makar polovinom naroda u Crnoj Gori, pronalazeći "I dalje unutrašnje ili neke stare, nove spoljne neprijatelje, svjesni, vjerovatno, svoje nespremnosti da se bavite onime za čem ste dobili podršku 14. oktobra".

Dalje, to što ova Vlada ne rešava problem energetsko-metalurškog repro-lanca, ne može abolirati bilo koga ozbiljnoga u ovoj zemlji da mirno sjedi i posmatra kako se sprovodi do kraja projekat spržene zemlje.

Što se tiče SNP-a, smatramo da patriotizam prema ovoj državi se pokazuje tako što se štite interesi svih građana, obezbjeđuju prava svih zaposlenih, instalira se princip socijalne pravde, naplaćuju se sva poreska potraživanja, a ona su sad 350 miliona evra. I pošto ste pomenuli princip fiskalne konsolidacije, ovo je, ne Vama, nego ministru finansija, predlažem da primijeni projekat koji postoji u Hrvatskoj, a to je projekat mobilnih fiskalnih kasa, odnosno da na svakom mjestu u Crnoj Gori, gdje se obavlja privredna djelatnost, a postoji mobilna mreža, može da se naplati porez.

Dakle, ako ova Vlada, ako ne podnesete ostavku ili ako danas u pet sati kada bude Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, SDP ne izađe iz Vlade, ako nastavi u narednom periodu, patriotizam ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hoću, hoću, kako neću.

Vi ste ovdje gosti, što ne znači da imate viška prava.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Dakle, patriotizam je zaista plaćanje poreza, i ne bih želio oko toga dužiti. Ono što smatramo da treba da bude cilj, da 2020. godine Crna Gora ima najveći bruto društveni proizvod po glavi stanovnika u regionu, odnosno da sadašnje liderstvo nekoliko pojedinaca pretvorimo u liderstvo Crne Gore, a za to je potreban red, rad i odgovornost. Ne planiramo da upravljamo zatečenim stanjem, nego hoćemo da ga mijenjamo na mnogo bolje. Ne opredjeljujemo se za ubrzavanje istorije samo, i ne želimo samo puki diskontinuitet. Želimo stvarnu promjenu sistema vrijednosti u Crnoj Gori. Hvala Vam velika.

Ako dozvolite samo malo podataka ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Nemam, zato što mi je isteklo ovih tri minuta, a vrijeme tek dolazi.

Uplaćeno je u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom, gospodine predsjedniče Vlade, od 23. maja 2009. godine do 30. novembra 2012. godine, 18. 211.746 evra, potrošeno namjenski za programe profesionalne rehabilitacije, 1.247.264, 40 evra, preusmjereno odlukama užeg kabineta Vlade Crne Gore 16.964.481,60 evra socijalno najugroženije kategorije stanovništva. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ideja za razmišljanje, nemam ništa protiv. Poslovnik Skupštine je nešto čega ću se pridržavati, ali vidijeli ste iz izlaganja gospodina Milića da se za pet minuta ili sada za tri minuta može otvoriti 30 pitanja.

Naravno, mogu preko svih njih pretrčati, ali ne znam da li time zadovoljavamo interes javnosti. Što se mene tiče, ne borim se za veće učešće i prisustvo, ali vam predlažem da razmislite. Ako želimo da doprinesemo kvalitetu odgovora, onda teško da za pet minuta možemo obraditi problematiku kakav je KAP.

Razmislite vi, što se mene tiče nema nikakvog problema, mogu da budem veoma kratak, mogu da etiketiram, mogu da radim šta hoćete, ali mislim da je najbolje da se posvetimo problemu i da obezbijedimo vrijeme za tretman tog problema.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Na početku sam rekao, da ne ostanemo bez odgovora, ne ide vrijeme. Da je ovo prvo iskustvo, zajedno ćemo ga procijeniti i što je bolje za dijalog i što je bolje za razjašnjavanje, ne samo dijaloga, da ne postane dijalog svrha sam po sebi, nego ćemo razmotriti, kako možemo dobiti bolji rezultat iz našeg dijaloga.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ne, nemam ništa protiv, mogu da pošaljem pisani odgovor i da ne dolazim uopšte. Radiću nešto drugo. Ali, razumio sam, da je to smisao, da imate premijera jednom nedjeljno u Parlamentu, hajde da vidimo zašto?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ne još jednom nedjeljno, ali idemo ka tome, idemo ka tome.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Da, opasnost je stvarno, samo ste se prepali.

Znači, da dovršim to o čemu sam govorio, kao učincima Vlade. Znači, fiskalne mjere koje su preduzete u prethodnom periodu obezbijediće finansijsku stabilnost koja je u uslovima produženog djelovanja ekonomske krize zaista neophodna, a implementacija mjera ekonomske politike stвориće stabilnu osnovu za unapređenje konkurentnosti domaće privrede, snažnije privlačenje stranih investicija, jačanje domaćeg preduzetništava i generisanje novih vrijednosti, odnosno snažniji ekonomski rast koji je osnov za kontinuirano poboljšanje kvaliteta života naših građana, što je bila osnovna preokupacija programa kojeg sam predočio Parlamentu 4. decembra prošle godine.

Veoma kratko, u odgovorima na nekoliko direktnih pitanja koje je postavio gospodin Milić.

Što se ostavki tiče, gospodine Miliću, dakle, preda mnom su još tri i po godine mandata predsjednika Vlade, i već sam više puta kazao da su ostavke svakog dana aktuelne. Znači, preda mnom je svakodnevno preispitivanje kvaliteta rada svakog pojedinca u administraciji sa ambicijom da obezbijedimo administraciju koja će biti lojalna državnim interesima Crne Gore, profesionalna, posvećena, koja će biti dovoljno moralna da ispuni sve obaveze sa kojima će se suočavati Crna Gora u narednom periodu.

Drugo pitanje - zašto se svađam sa polovinom Crne Gore? Nijesam razumio da se svađam niti kroz svoj svakodnevni rad, a posebno kroz današnji nastup u Parlamentu. Vjerovatno vam je ostalo u sjećanju neko naše svađanje iz nekog prethodnog perioda, i to pitanje ste očigledno uzeli iz neke prethodne rasprave u Parlamentu.

Treće pitanje je oko energetske-metalurškog kompleksa, koje ste postavili. O tome sam govorio u odgovoru na prethodno pitanje poslanika Mandića, i kazao, imate predlog Vlade kako obnoviti vitalnost tog kompleksa. Izvolite, podržite i preuzimam odgovornost za implementaciju bez potrebe da dijelimo tu odgovornost sa vama. Podržite kao Parlament i preuzimamo odgovornost za realizaciju toga. Ako imate drugi koncept, nema nikakvog problema, preuzmite odgovornost za taj koncept. Vlada se neće gurati da nosi i taj dio odgovornosti, ima dovoljno svoje odgovornosti i nema nikakvog problema. Računamo da državni organi Crne Gore treba da zajedno promišljaju odgovornost za ono što su vitalni ekonomski i državni interesi Crne Gore.

Četvrto, oko pitanja "Vektra Boke", da li mislim da je to bila uspješna privatizacija, reći ću vam ovako. U tom trenutku, jedna od najuspješnijih. Dakle, mi smo tada za akcije dobili 22 miliona eura, da, da 22 miliona keša, plus je plaćeno iznad 10 miliona, onaj dodatak akcija koje je "Vektra" kupila od mađarskog partnera koji je prethodno bio ušao u "Boku". Dakle, danas nažalost vidimo da on nije bio u stanju da zbog globalne krize realizuje program. Imamo problem, i zbog toga preispitujemo tu privatizaciju. Ali, ako me pitate, da li je to bio dobar privatizacioni ugovor, reći ću vam, odličan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

MILO ĐUKANOVIĆ:

I napokon, znači, Vlada iz svega o čemu sam govorio, naravno, nema namjeru da podnosi ostavku, na što ste nas pozvali. Mislim da smo kompetentno i odgovorno radili ovih 100 dana, ali to je stvar svakodnevnog ocjenjivanja. Spreman sam da se suočim sa ocjenom koju ne izričem samo ja nego i parlament i ukupna crnogorska javnost.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Parlament je prije godinu dana usvojio jedne zaključke, a sada ćemo imati druge, očigledno.

Kolega Banović. Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani gospodine Đukanoviću, moje pitanje glasi:

Šta je pokazala analiza ostvarenja privatizacije i koncesione politike i koje ste mjere preduzeli protiv onih partnera za koje ste utvrdili da ne poštuju ugovorene obaveze?

S obzirom na to da ste prilikom stupanja na dužnost ukazali na neophodnost da se u najskorijem roku napravi realna ocjena ostvarenja privatizacije i koncesione politike i realizovanih aranžmana, interesuje nas za koje partnere ste utvrdili da ne poštuju ugovorene obaveze, kao i koje ste mjere tim povodom do sada preduzeli, kako bi stvorili uslove za punu valorizaciju razvojnih potencijala.

Činjenica je da bi potpuno poštovanje koncesionih ugovora bio značajan izvor punjenja budžeta države, što nam je u ovom periodu neophodno, ali i da smo svjedoci brojnih dugovanja po ovom osnovu. Uz izvinjenje zbog ove zajedničke vježbe danas ovdje, nova metoda poslaničkih pitanja, imao bih jednu malu dopunu ovog pitanja jer sam u pitanju postavio šta ste preduzeli protiv onih partnera, misleći na partnere s druge strane Vlade, ali bih, ne bih to nazvao šalom, pitao i proširio šta namjeravate preduzeti protiv onih partnera unutar Vlade koji su sa ove naše strane trebali da prate sve te aranžmane i da ih ocjenjuju, valorizuju, popravljaju, kontrolišu itd. Dakle, pitanje u ovom koncesionom dijelu, ne u ovom privatizacionom. Imamo podatke da su dugovanja na kraju prošle godine i početkom ove godine oko 11 miliona eura. Imamo podatke da je u koncesijama 15 miliona eura za 2011. godinu bilo prihoda, ali da, na primjer, za nemineralne sirovine u zdravstvu je bilo nekih koncesija, u poljoprivredi je bila jedna neuspjela koncesija. Dakle, u tim oblastima imamo nula prihoda, dok u nekim drugim su ti prihodi minimalni. U tom smislu je sa tim ciljem moje pitanje, da dobijem odgovor šta Vlada trenutno radi povodom toga i šta namjerava da uradi da bi unaprijedila stanje u ovoj oblasti. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvinjavam se, kolega Banoviću, to je tačno. Na logičkom nivou, i to mora parlament da dobro razmotri. Pitanje uvijek može biti u jednoj rečenici, a odgovor nikad ne može biti u jednoj rečenici, ako treba da bude strukturiran i pun odgovor parlamenta. Smisao je da parlament dobije što više odgovora i što strukturiranih odgovora sa što više fakata. Mi ćemo razmotriti, ali se trebalo krenuti da imamo dijalog. Ponovio sam, i predsjednik je to dobro inicirao, dijalog nije sam sebi svrha, bitno je i što je rezultanta tog dijaloga. Mislim da taj dijalog treba da vidimo kako da ima dijalošku formu, ali istovremeno da imamo i rezultantu koja će biti dobra za javnost, a ne samo za nas ovdje da smo jedni drugima rekli to što mislimo, da ima više i produktivni dio, razmišljaćemo o tome, ali svako novo iskustvo je prvi put, pa ćemo ga popravljati.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Hvala.

Gospodine Banoviću, započeli smo aktivnost koju sam najavio u ekspozeu, da ćemo analizirati svaki od privatizacionih koncesionih aranžmana. Vjerujem da se slažete da su početni efekti tih aktivnosti u Vladi već vidljivi. Sve privatizacije i koncesione aranžmane sagledavamo pojedinačno, analiziramo predmetne ugovore, utvrđujemo činjenično stanje na terenu, obavljamo razgovore sa investitorima i tek nakon toga predlažemo, preporučujemo ili donosimo konačnu odluku, u zavisnosti od ishoda analize. Važno je, čak i presudno, da su svi partneri dobili ili imali iste mogućnosti, ali nažalost nijesu ih svi na jednaki način iskoristili. Tamo gdje smo prepoznali da je postojala odgovornost od strane države, predložili smo nove razumne rokove za realizaciju investicija. U slučajevima kada partneri nijesu ispunili svoje obaveze, bez odlaganja, predložili smo raskid ugovora. Odlučni smo u stavu da ne želimo stajanje u mjestu već kretanje naprijed, zato što je glavni cilj analize bio da se povećaju investicije i državni resursi stave u funkciju razvoja, a u

krajnjem slučaju, ako se pokaže kao jedino rješenje, i raskinemo ugovore sa lošim partnerima da bi dali šansu nekim drugim. Već na prvoj sjednici 40. saziva Vlade donijeli smo zaključak o neophodnosti definisanja statusa privatizacionih aranžmana, s posebnim osvrtom na realizaciju investicija u turizmu, kao i ugovora o koncesijama, kraj definisanja ocjena dosadašnje privatizacione politike i budućih mjera na tom planu. O pozitivnim efektima ove aktivnosti, kao što sam kazao, možemo govoriti i u ovoj raspravi.

Dakle, predložili smo novi način naplate koncesione naknade, uspostavili smo efikasniji način kontrole i izvještavanje o realizaciji koncesionih ugovora. Otpočeli smo sa pripremom novih tendera za davanje koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju malih hidroelektrana, za izdavanje u dugoročni zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na dva lokaliteta i za davanje koncesija za korišćenje šuma. Razmatramo model podsticanja dodjele koncesija za korišćenje šuma za finalne proizvode u drvnoj industriji. Raskinuli smo ili otpočeli postupak raskida devet ugovora o koncesiji, i to jedan za davanje koncesija za raspoloživo poljoprivredno zemljište, jedan za korišćenje šuma, tri za detaljna geološka istraživanja, ekspoataciju arhitektonskog građevinskog kamena, dva za flaširanje vode i dva za izgradnju malih hidroelektrana. Predložili smo zaključenje aneksa ugovora sa pet koncesionara. Za četiri koncesije u oblasti flaširanja vode dali smo dodatan rok da se predloži konačan status ovih ugovora, dobijanja novih šansi ili raskid. Predložili smo zakonskom zastupniku Ski centra Durmitor u stečaju da preduzme radnje u vezi sa raskidom ugovora za hotele Planinka i Jezera na Žabljaku. Pokrenućemo procedure raskida ugovora za prodaju akcijskog kapitala društva Centar za obnovu i rekreaciju i liječenje Igalo i ugovora o kupoprodaji hotela As u Petrovcu. Za četiri ugovora u oblasti privatizacije u turizmu, predložili smo da zajedno pokušamo riješiti problem sa kojim se suočavaju investitori i nakon toga definišemo konačan status ovih ugovora.

Iz navedenog se može zaključiti da smo odlučni u namjeri da korigujemo politiku u oblasti praćenja ugovornih aranžmana i da nećemo tolerisati kašnjenje u realizaciji ugovorenih obaveza prouzrokovanih greškom partnera, naročito imajući u vidu da nam je rast investicija ključ ekonomskog razvoja i osnovna poluga za unapređenje kvaliteta života. Kao Vlada uradićemo sve što je u našoj moći, u cilju stvaranja povoljnijeg ambijenta za investicije i za otklanjanje biznis barijera. S druge strane, tražićemo kvalitetno i u rokovima definisano sprovođenje ugovorenih investicionih planova. Sa ovim aktivnostima smo počeli i već u narednom periodu možemo očekivati nove ili veće pozitivne efekte ovih aktivnosti.

I, u jednoj rečenici, odgovor na vaše dopunsko interesovanje. Mislim da je pitanje potpuno na mjestu. Iz ovog što sam vam kazao, jasno vam je da smo u dobrom dijelu kašnjenja u realizaciji investicionih aranžmana kod određenih privatizacionih ugovora imali probleme na strani države. Mala je utjeha što je to problem u podijeljenom sistemu odlučivanja u postupku izdavanja građevinskih dozvola između države i lokalnih uprava. Generalno, to je odgovornost države, zbog toga pitanje držimo pod pažnjom. U vrlo kratkim rokovima smo predvidjeli preispitivanje zakonskih rokova sa namjerom da otklonimo slabosti oko kojih smo dobili upozorenje, kao što se sjećate, tokom prošle godine, i iz nekih rang listi poput one koju je radila Svjetska banka gdje se u pogledu izdavanja građevinske dozvole nalazimo na veoma nezavidnom 176. mjestu.

Dakle, radimo na tome sa namjerom da otkonimo zakonske slabosti, poboljšamo institucionalnu infrastrukturu, potpuno sam saglasan sa vama, i eliminišemo sve one pojedince iz administracije koji su nečinjenjem ili pogrešnim činjenjem doprinosili da imamo neefikasnost u realizaciji ugovora.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala.

Gospodine Banoviću, želite li? Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Svakako da je ogroman značaj ovog pitanja. Naši resursi nijesu preveliki. Mislim da smo konačno svi zajedno postali toga svjesni i odrekli se bilo kakve megalomanije u pogledu na sebe, na svoju zemlju, na naše resurse. Takvi kakvi jesu, dobar dio njih smo dali kroz privatizacije i koncesione aranžmane, da njima upravljaju, dali ili prodali ili iznajmili, da upravljaju drugi, nadajući se da će ti efekti svega toga biti za društvo bolji. Nažalost, pokazuje se da u mnogim slučajevima ti efekti nijesu bolji, ili da nijesu dovoljno dobri, ni primjereni našim očekivanjima i potrebama. Slažem se sa vama, i podržavam to što je urađeno, da se prvenstveno analiza. Nadam se da je dobro, a da li je problem u sistemskim rješenjima ili je problem u kvalitetu konkretnih rješenja, ugovora i pojedinačnih aranžmana u kontroli realizacije kasnije tih aranžmana i ugovora, kvalitetu te kontrole i stručnosti ili je u krajnjem, ono što bi bilo najgore a moguće je vrlo lako, brizi, tj. nebrizi i neodgovornosti onih koji su za to bili zaduženi nego puste pet ili osam godina da stvari teku, pa kad nam onda fali para svima zajedno i novca za važne stvari u društvu, pa se sjetimo izgubljenog vremena i izgubljenih koristi za cijelo društvo.

Dakle, vidljivi su rezultati ovih dana. Iz štampe sam video, mogli smo svi vidjeti da se kreće u tu akciju, i tu akciju podržavam. Razumijemo i razumjećemo i to da ne treba zbog objektivnih ekonomskih okolnosti i objektivnih ekonomskih faktora o kojima smo govorili sad svaliti svu tu problematiku na naše partnere sa kojima smo, ali bi upravo u tom smislu one partnere koji su se ponašali megalomanski, koji nisu imali za poreze i za koncesije a imali su za luksuze i za avione, jahte i ostalo, e prema njima bih zamolio da se malo drugačije ponašamo i da uspostavimo jasne kriterijume, da ne bude ni malo voluntarizma pa ovome ćemo dati još godinu dana ili tri godine, a ovom nećemo. Ti kojima dajemo zaslužuju da im damo zato što su objektivne ekonomske okolnosti takve, a ne zaslužuju ako su, i pored tih ekonomskih objektivnih okolnosti, gledali da zakinu državu i gledali da zakinu cijelo društvo.

U tom smislu bih volio da se sa ovom akcijom zaista odlučno nastavi i volio bih da Parlament ima valjane informacije o toku te akcije o tokom njihovog trajanja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Đukanoviću, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Prije svega, saglasan sam sa onim što su preporuke poslanika Banovića i gotovo da nema potrebe za odgovorom njemu, a možda može biti zanimljivo da kažem da je slično pitanje postavio i poslanik Đeka i u odgovoru na to pitanje je sadržan jedan dio informacije koji se može odnositi i na pitanje poslanika Banovića a koji govori o tome da smo samo krenuli od turizma i da nastavljamo sa preispitivanjem i u drugim oblastima, jer smo već na prekučerašnjoj sjednici Savjeta za privatizaciju formirali jedan radni tim kompetentnih ljudi koji nastavlja sa ovom aktivnošću koju smo obavili u turizmu.

I kad sam tu da kažem i sljedeće, a to se na neki način i podrazumijevalo iz izlaganja poslanika Banovića. Nikad ne smijemo zaboraviti zašto u ovo ulazimo. U ovo ulazimo sa namjerom da dovedemo do potpunije valorizacije naših resursa. Zašto to napominjem? Zato što ukoliko želimo da podilazimo očekivanju jednog dijela javnosti, onda bi bilo, čini mi se, najbolje raskinuti sve ugovore. Ali, sutradan pošto bi se raskinuli svi

ugovori, imamo sljedeće pitanje - a šta ćemo sada sa tim investicijama koje su započete. Prema tome, upozorio sam na sjednici Savjeta za privatizaciju koju smo vodili - svakako hajde da raskinemo ugovore tamo gdje je evidentno da su partneri podbacili u izvršavanju ugovornih obaveza, prije svega u oblasti investicija, a na drugoj strani vodimo računa da od danas mi preuzimamo odgovornost za nastavak aktivnosti na tim resursima koje smo procijenili da su vrijedne i da traže odgovornije partnere od onih koje smo do danas imali. Nećemo ih lako naći.

Maloprije sam odgovorio na pitanje kako smo došli do partnera u Vektra Boki. Danas se, recimo za akcije Instituta Igalo, od strane renomirane francuske kompanije nudi 200 hiljada eura. To je od prilike stanje na tržištu danas. A mi smo za Vektra Boku dobili 22 miliona. Znači, moramo jako biti svjesni da ovu akciju moramo da realizujemo i potpuno sam saglasan sa vama, ali sa sviješću o tome da to radimo zbog toga da bi ti resursi ne sada stajali i da bi bili prepušteni zubu vremena, nego da bismo pokušali da nađemo vrednije investitore i da te resurse stavimo u funkciju ekonomskog i društvenog razvoja države.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možete proceduralno, izvolite.

Premijerski sat. Razumijem zdravstvene probleme i to je jedini razlog

SRĐAN MILIĆ:

Ja samo molim, pošto je gospodin Banović to isto pokrenuo, da ne bude nedorečeno.

Ako govorimo o privatizaciji, gospodine Krivokapiću, osnovni element za privatizaciju nije koliko ćemo sredstava dobiti za prodaju naših akcija, od kakvog ćemo partnera kupiti. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije bilo proceduralno, ali ja moram priznati da sam zapamtio jednu rečenicu: "Mi ne prodajemo, mi kupujemo odlične investitore". Zapamtio sam, ne znam da li sam vidio ali sam zapamtio.

Izvolite, predsjedniče Vlade, i vi imate pravo na minut.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Sjećam se te definicije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije vaša, profesora Vukotića. Ja sam je čuo od profesora Vukotića.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Ja sam je ovdje saopštio.

Dobro. Ali, ja zaista mislim da je u tome poenta i da je mnogo manje važno koliko dobijete novca, jer će se taj novac, znam, kroz državnu kasu veoma brzo u ovu ili onu svrhu potrošiti, ali veoma je važno imati dobrog partnera koji će kontinuirano obezbjeđivati kvalitet upravljanja određenim resursom da bismo mogli da obezbijedimo i profit i zaposlenost na dugi rok. Znae pri tome možemo da budemo uskogruđi koliko god hoćemo, a to je da previđamo da ipak vrijeme pogađa ne samo domaće biznismene, nego i inostrane biznismene.

Ja sam govorio o Kombinat aluminijuma, govorio sam o partneru koji je u trenutku kada je privatizovao Kombinat aluminijuma imao 50 hiljada zaposlenih u 11 zemalja i promet od 5,4 milijarde dolara, i bio ubjedljivo najjači proizvođač u svijetu. Danas više nije.

Prema tome i Vektra Boka je nekad bila dobro preduzeće i Vektra je nekad bio dobar investitor, znate. I mnoge investitore znam koji su prije neku godinu bili dobri a danas više nijesu dobri. Ne želim da polemishem i da budem bilo čiji advokat ovdje, svako je advokat kvaliteta svoga rada, ali ipak vjerujem da ćemo biti, da kažem, i pravedniji i konstruktivniji ukoliko uvažimo sve aspekte teme o kojoj razgovaramo. Znači, teško je prenebregnuti slom ekonomije koji se dogodio u svijetu zadnjih pet - šest godina.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Ja da pomognem samo definicijom da ne bi bilo mog kvalifikativa ovome.

Politički odnos se definiše kao interesni odnos, a ovaj parlament i Vlada imaju zajednički interes očuvanja državnih interesa Crne Gore, i to je ono što nas objedinjuje i kroz premijerski sat i kroz poslanička pitanja i kroz sve što radimo, tako da upravo vidim i domete premijerskog sata i poslaničkih pitanja na konstituisanju tog našeg zajedničkog državnog interesa u ovim oblastima, kao najživotniji.

Da ne pogriješim sad opet zbog nekog lošeg rasporeda, ali kolega Bojanić je na dnevnom redu u ime Pozitivne Crne Gore. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo, uvaženi predsjedniče Vlade,

Taman se otvorila priča o partnerima i privatizaciji, tako da će ovo moje pitanje samo nastaviti raspravu po tome pitanju.

Prvo da pročitam to pitanje - Molim vas za informaciju i komentar o vrijednosti portfelja nekadašnjih PIF-ova, a sadašnjih investicionih fondova otvorenih i zatvorenih u periodu od njihovog osnivanja do danas, sa presjekom stanja na 31.12.2002. godine, 31. 12. 2007. i 31.12. 2012. godine, kao i informaciju o ukupno obračunatim i naplaćenim provizijama za upravljanje tim fondovima za isti period, a po pojedinim društvima za upravljanje.

Obrazloženje: Proces masovne vaučerske privatizacije, a naročito osnivanje i poslovanje PIF-ova su najavljeni kao snažan podsticaj razvoju crnogorske ekonomije. Nakon 11 godina svjedoci smo potpuno suprotnih rezultata, nažalost katastrofalno loših.

Fondovi ne da nisu poboljšali poslovanje kompanija koji su postali većinski vlasnici, već su ih mnoge uveli u još veće probleme a jedinu korist iz cijelog procesa ostvarili su vlasnici društava za upravljanje.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

Gospodine predsjedniče,

Ja znam odgovore na sva ova pitanja. Ja znam i razloge zašto je ovo ovako. Ja znam i zašto se pisala koja uredba, počev od uredbi o privatizacionim fondovima i specijalizovanim menadžment preduzećima iz 2002. godine, znam i zašto to nije bio zakon nego uredba, znam i zašto nije bilo javne rasprave nego ste samo na Vladi usvojili, znam i zašto ste dozvolili, tadašnja procjena 2 milijarde i 400 mil. maraka, sadašnjih milijardu i 200 mil. eura, sa ovakvim načinom se privatizuje. Znam i zašto ste dozvolili da se njima na milost i nemilost ostavi tolika društvena imovina. Znam, gospodine predsjedniče, i ko je tvorac modela, ko je kreator, znam i ko su egzikutori a evo iz Vašeg odgovora saznaćemo i ko su korisnici takvog modela.

Hoću da građani Crne Gore od Vas čuju koliko novca su naplatili za to što ste sveli imovinu od bilizu milijardu eura na 75 mil. današnje vrijednosti, ukupna tržišna vrijednost svih fondova.

Da bih vam pomogao da se fokusirate na konkretne odgovore, zamolio bih vas da preskočite dio odgovora u kome kažete da ste saglasni samnom da fondovi nijesu dobro radili. To ste trebali da kažete prije 10 godina.

Zamolio bih vas da preskočite da kažete da Vlada nema nadležnosti ili nije je imala, jer je to u domenu regulatora, jer i te kako Vlada ima nadležnosti, jer Vlada je kreirala zakone o tom tržištu. Vlada je pisala ovu uredbu koju sam rekao, Vlada svakako a i partija kojom vladate evo već godinama, i te kako ima uticaja na članove Komisije za hartije od vrijednosti i ova Skupština, naravno, parlamentarna većina je svo vrijeme birala iste članove Komisije za hartije od vrijednosti.

Nemojte mi reći samo da Vlada ne može da se miješa na tržište. Umiješali ste se i te kako. Famosnom kontribucijom koju ste dali kod prodaje Telecoma od 30 centi, nešto nezabilježeno, u svijetu je neshvatljivo nešto što je urađeno tada. Nemojte mi reći da ne možete da se miješate u tržište kada ste se umiješali sa 44 mil. pomoći Prvoj banci. Nemojte reći, čak i zadnji primjer da ste i FP potkupili od jednog Fonda, kao Vlada. Mene interesuje a vjerujem i građane Crne Gore zašto ste ovo dozvolili, zašto ste dozvolili da se ovliko provizija, a evo čućemo koliko se naplati za svo ovo vrijeme, zašto ste dozvolili da se putem kupovine sa povezanim licima, sumnjivim transakcijama, da budem grub i prost, raskube imovina društvena Crne Gore. Oni su „, pojeli “ auto put, to je otprilike, pominjali ste ga danas, nestalo je nekih milijardu i 200 miliona. Zašto ste dozvolili toliko bahatosti i osionosti i pohlepe na tržištu kapitala. Pominjali ste, takođe, odgovornost. Volio bih da čujem ko je odgovoran za sve ovo? Ko je odgovoran za ovo što ste još jednom, da kažem jednu riječ narodsku - urnisali tržište kapitala u Crnoj Gori?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Prihvatam Vašu sugestiju, gospodine Bojaniću, i svakako se neću složiti sa vama.

Znam da o ovoj temi znate dosta i znam da imate i vlastitog iskustva iz upravljanja jednim fondom koji je takodje u posljednje dvije godine izgubio više od 50% vrijednosti kapitala akcionara, tako da vjerujem da iz tog ugla gledano stvari ne djeluju sviše da kažem perspektivno ali svejedno, zbog ostalih ljudi koji su, pretpostavljam, manje upućeni u ovu temu dužan sam da saopštim sljedeće:

Regulativa za poslovanje investicionih fondova uspostavljena je 2002. godine. U to vrijeme finansijsko tržište, osim bankarskog, gotovo i da nije postojalo. Država je kroz zakonsku regulativu nastojala da stvori stimulativan okvir za razvoj tržišta kapitala i u tom kontekstu podsticala stvaranje investicionih fondova i njihov dalji rad kao oblik sofisticiranog finansijskog tržišta.

Kao što je poznato, prethodnim Zakonom o investicionim fondovima bila je propisana provizija naknada za upravljanje od 3% vrijednosti portfelja. Ovo je podrazumijevalo da po automatizmu sa rastom tržišne vrijednosti portfelja raste i naknada i obrnuto. Generalno, nakon početnog trogodišnjeg perioda stagnacije vrijednosti portfelja fondova uslijedio je period višestrukog rasta njihove vrijednosti, vrijednosti naplaćenih provizija. Sve do 2008. godine kada su sa prvim naznakama krize dolazi do pada vrijednosti imvine uključujući i vrijednost portfelja investicionih fondova.

Tako je kumulativna vrijednost portfelja investicionih fondova krajem 2002. iznosila 93. mil. 600.900 €. Pet godina kasnije, 2007, je iznosila 647 mil. 105.624 € da bi na kraju 2012. godine ukupna vrijednost opet iznosila 105 mil. 066.409.000 €. Provizija šest investicionih fondova su u 2002. godini iznosile 2.808.000 €, u 2007. 19 mil.413.169 €, a u 2012. godini obračunate su provizije u iznosu od 861.000. 626 eura. U prilogu pisanog odgovora dostaviću vam detaljan pregled vrijednosti investicionih fondova i vrijednost naplaćenih provizija pojedinačno, po fondovima, i po godinama za period 2002-2012. godina. Jasno je da su investicionih fondovi u jednom periodu razvoja tržišta odigrali važnu ulogu disperzije rizika za ulagače, vlasnike vaučera i koncentracije vlasništva u pojedinim kompanijama. Međutim, fondovi nijesu opravdali očekivanja koja su se odnosila na potrebno restrukturiranje kompanija, unapredjenje njihovog poslovanja, podizanje kooperativne kulture, efikasnosti i konkurentnosti. Često su, bez obzira na privatno vlasništvo i dominantno vlasništvo investicionih fondova, pojedini problemi, posebno socijalni, izmiješani prema Vladi, dok su fondovi koristili benefite od pasivnog vlasništva kroz ubiranje provizija za upravljanje. Istovremeno zaštita manjinskih akcionara u pojedinim slučajevima nije bila efikasna, pa su mnogi građani odlučili da prodaju akcije fondova. Dakle, poslovanje investicionih fondova u Crnoj Gori u prethodnom periodu karakterisalo je pasivno vlasništvo i trgovanje hartijama od vrijednosti iz portfelja fonda, kao i pasivno učešće u upravljanju kompanijama iz portfelja fonda.

Ovakvo funkcionisanje društava za upravljanje investicionih fondova značilo je i potrebu promjene postojećeg koncepta organizovanja investicionih fondova u Crnoj Gori kroz novu zakonsku i podzakonsku regulativu. Bilo je potrebno ustanoviti novi zakonski okvir koji odgovara ekonomskom trenutku i evropskim standardima i direktivama.

Novim zakonom o investicionim fondovima usvojen je koncept obavezne transformacije postojećih fondova, nastalih u postupku masovne vaučerske privatizacije. Zakonom je propisan način transformacije po kome će društvo za upravljanje izabran na skupštini akcionara, u otvoreni fond biti obavezno da prenese proporcijalno dio imovine postojećeg fonda i to sve akcije akcionarskih društava iz portfelja u kojima fond ima manje od 40% učešća u kapitalu, da smanji akcijski kapital postojećeg fonda za iznos prenijetih sredstava u otvoreni fond i sprovede investicioni program restrukturiranja i razvoja preduzećima u kojem postojećih fond ima preko 40% učešća u kapitalu. Propisivanjem obaveze društva za upravljanje da sprovedu postupak restrukturiranja kompanije iz portfelja fonda regulativa investicionih fondova obezbjeđuje efikasnije vršenje vlasničkih prava fonda u kompanijama i aktivno trgovanje njihovim akcijama.

Propisivanje ovakve odredbe imalo je za cilj da pojača odgovornost postojećih društava za upravljanje investicionim fondovima, s obzirom da jača odgovornost menadžera kompanije iz portfelja prema fondu uslov je jača odgovornost prema fondu je uslov za ostvarenje odgovornost fonda prema svojim akcionarima.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, vjerujem da će implementacija novog Zakona o investicionim fondovima doprinijeti oživljavanju ovog segmenta finansijskog tržišta, povećanju stepena zaštita vlasničkih prava kao i pokretanju privredne aktivnosti u kompanijama u vlasništvu postojećih fondova.

I bez obzira što ste upozorili ali ipak, čini mi se da nije loše podsjetiti, Vlada očekuje da Komisija za hartije od vrijednosti, kao nezavisan i regulatoran organ, i supervizor tržišta kapitala, preduzme pravovremene i konkretne korake na sankcionisanju društava za upravljanje investicionim fondovima koji svoje aktivnosti i poslovanje nijesu upodobili zakonskoj regulativi i koji izigravanjem zakona pokušavaju da za sebe steknu materijalnu korist na štetu drugih akcionara i investitora i kompanija kojima upravljaju a time i naštetu ukupne ekonomije. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Hvala na odgovoru. Naravno, nisam dobio ono što sam tražio, ali eto vidim da se bavite fondom koji sam ja vodio, promašili ste temu, promašili ste temu. To je bio Fond, nije fond odavno, i taj fond je nastao daleko poslije privatizacije. Dodjite na Skupštinu akcionara "Aktiva integre", ako vas interesuje, pa tamo ćete dobiti punu informaciju.

Što se tiče cifara koje ste rekli, i ja ću neke da pomenem, jer ste ih Vi preskočili.

Spomenuću neka preduzeća koja su oni trebali da prestrukturiraju, odnosno koja su dobila strateškog vlasnika putem ovakvog načina privatizacije. Samo da neka nabrojim: "Izbor" Bar, Bjelasica „Rada“, Solana Bajo Sekulić, HTP Onogošt, Mješovito Herceg Novi, HTP Primorje, Cetinje Turist, Titek, Vunarski kombinat, Staklenici, Fep Plužine, Primorka Bar, Servis Import, Andrija Baltašić. Dan bi mi bio mali da objasnim o čemu se ovdje radilo i kako su se ova preduzeća uništila, odnosno ovi tzv. strateški investitori šta su uradili, ali dobro. Reći ćete da je kriza ili da je jednostavno takvo tržište. U takvom tržištu 2009. godine fondovi su dobili 143 miliona eura od prodaje akcija Elektroprivrede. Zna li koliko sada imaju na računu svi zajedno? Petnaest miliona. Mi svi odlično znamo, i vi i ja, gdje su oni otišli.

Kažete da je masovna vaučerska privatizacija trebalo da donese tu disperziju rizika. Očigledno da bi manje osjetili koliko im je novca poneseno. Kažete da se manjinski akcionari nijesu mnogo potrudili. Pa, naravno da nijesu kada ste vi takve zakone pisali, kada ste vi imali takvu komisiju koja je trebala da brine o njima, i onda ste nam pročitali novi zakon. Na koga će taj zakon da se primjenjuje? Zna da je od šest fondova ostalo svega četiri i da su dva od ta četiri pred stečajem. Tako da, što bi rekli, pojela maca, nema više. Ne znam prema kome. Za isto vrijeme su se stotine hiljada eura plaćale konsultantima koji su predlagali kako da se piše taj zakon. Kažete da čekate i nadate se da će Komisija za hartije od vrijednosti da preuzme mjere da ovo spriječi, i to tako čekate i nadate se 11 godina. Ja se ne nadam više, znam da je to, nažalost, kraj. Meni je užasno teško što nijesam mogao bar dio toga da zaustavim. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Predsjedniče Vlade.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Samo činjenica radi, kažimo i to da je Komisija za hartije od vrijednosti direktno u nadležnosti parlamenta. Prema tome, nemojte adresirati, pored onog što sve Vlada nosi, odgovornost za ono što ne nosi. Ako mislite da Komisija loše radi svoj posao, imate uvijek poslovničku mogućnost, kako mene tako i predsjednika Komisije, da pozovete i sa njim razgovarate o potrebi kvalitetnijeg rada Komisije.

Vlada će, dakle, poštujući ustavne nadležnosti svakako nastaviti da dalje, kroz aktivnosti o kojima sam govoriti, pokuša da doprinese da fondovi postanu dio rješenja za ekonomske probleme, a ne sami dio problema kako su sada. Opet nijesam ni slučajno pomenuo iz bilo kakvog naglašeg kritizerskog odnosa vaše iskustvo u fondovima, ne privatizacionog nego fonda zajedničkog ulaganja, jer znam jako dobro da taj fond nije nastao kao posljedica privatizacije nego upravo, kako ste kazali, značajno kasnije, ali vjerujem da se iz njegovog iskustva može, takođe, u značajnoj mjeri objektivno sagledati

problem funkcionisanja fondova u globalnom ekonomskom kontekstu, i nacionalno i globalno.

Znači, vi ste u pravu kada skrećete pažnju - nemojte, ipak, sve svoditi na pitanje krize. Mislim da nije to karakteristično ni za Vladu ni za mene. Ipak, kao što vidimo, bilo bi krajnje neracionalno prkositi krizi i govoriti da je uprkos njoj moguće živjeti pod staklenim zvonom. Očigledno da je ta kriza pokosila evropsku ekonomiju, pa pogađa i našu i pogađa i tržište kapitala.

Drugi dio koji nikako ne bismo smjeli zaboraviti je deficit znanja o kojem sam govorio na našoj raspravi, kada je izabrana Vlada. Plašim se da je to mnogo autentičniji problem Crne Gore od ovog globalnog. Plašim se da se on ne pokazuje samo u radu privatizacionih fondova i društava za njihovim upravljanjem, da se ne pokazuje samo ni u fondovima zajedničkog ulaganja. On se generalno pokazuje u svemu što je biznis u Crnoj Gori. Podsjetimo se preduzeća, recimo, Oboda, Dakića itd, na koje se ne može odnositi ovaj aspekt ekonomskih problema. Dakle, oni nijesu bili predmet masovne vaučerske privatizacije. Generalno, svaki od tih problema govori o jednom, ozbiljan deficit znanja, slažem se sa vama, i nadam se da ćemo zajedno raditi da ga prevaziđemo. Mislim da je to, zaista, ozbiljan deficit koji najeksplicitnije ugrožava ostvarenje i ono što su ekonomski interesi Crne Gore. Zbog toga sam tom pitanju prilikom izbora Vlade posvetio tu pažnju i predložio da razmislimo o preduzetništvu kao predmetu u redovnom sistemu obrazovanja da bi smo organski otklanjali deficit koji imamo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Može. Mislim da smo u stanju gdje svi moramo da pokupimo znanje koje imamo da se bolje snađemo. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Vrijeme je da podsjetim premijera na njegovu izjavu kada je bio predsjednik. Privatizacioni fondovi su se preko društava za upravljanje izrodili u nešto što nema odgovoran odnos prema ekonomskim interesima države, to ste izjavili kao predsjednik Crne Gore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Predsjedniče, želite li vi? U redu.

Nemojte da idemo tako predaleko, moraćemo se sjetiti ničim izazvanih sankcija. Ono što je poruka ovakvih susreta, treba da imamo zajedničku temu, da nađemo što više saglasnosti i kako da idemo na bolje.

Idemo dalje. Ostali su još kolega Kalač i Gjeka. Prvo će kolega Gjeka, a onda kolega Kalač. Izvolite.

FATMIR GJEKA:

Hvala.

Poštovani predsjedniče Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade Crne Gore, poštovani poslanici, poštovani ministri, uvaženi građani Crne Gore,

U ime Kluba albanskih partija, Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije Crne Gore, a na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade gospodinu Milu Đukanoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Šta je Vlada preduzela po pitanju preispitivanja spoljnih i loših privatizacija i raskida ugovora sa onim partnerima koji nijesu ispoštovali ugovorene obaveze?

Obrazloženje: Tokom procesa privatizacije u Crnoj Gori jedan dio novih vlasnika nijesu ispoštovali svoje ugovorene obaveze, tako da umjesto poboljšanja stanja u tim preduzećima, pogoršalo se. Ovo je imalo negativnih posljedica na ukupnu privredu Crne Gore. U turističkoj privredi, na primjer, imamo slučajeve gdje su novi vlasnici rušili postojeće objekte i nijesu ispoštovali rokove za izgradnju novih, kako je bilo predviđeno ugovorima. Dolaskom na čelo Vlade gospodin predsjednik Milo Đukanović je najavio da će biti preispitane sve loše i sporne privatizacije i biti raskinuti ugovori sa onim partnerima koji nijesu ispoštovali ugovorene obaveze. Koji će se konkretni koraci preduzeti u tom pravcu? Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Gjeka, u ime Kluba poslanika albanskih partija, HGI i Liberalne partije Crne Gore, da vas do kraja najavim, da je bilo korektno prema vašim kolegama u Klubu. Izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Gjeka, Vlada je na sjednici od 24. januara 2013. godine formirala radni tim koji je imao za cilj preispitivanje svih nerealizovanih ugovora u oblasti turizma. Radni tim je analizirao predmetne ugovore, utvrdio činjenična stanja na terenu, obavio razgovore sa investitorima i na osnovu svih činjenica sačinio informaciju koju je prezentirao na sjednici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte 18. marta 2013. godine sa predlogom zaključaka. Tom prilikom Savjet je usvojio zaključke koje je proslijedio Vladi na usvajanje. Savjet je predložio da se raskinu ugovori sa investitorima koji nijesu ispunili svoje ugovorene obaveze iz investicionog programa za hotele Planinka i Jezera na Žabljaku, kao i sa kupcem većinskog paketa akcija društva Centar za odmor, rekreaciju i liječenje AD Igalo, kao i ugovor o kupoprodaji hotela As u Petrovcu. Savjet je predložio za tri ugovora kojima je utvrđena neažurnost lokalne samouprave od donošenja planske dokumentacije, čime je onemogućeno investitorima da realizuju svoje ugovorom preuzete obaveze, da se sačini aneks ugovora, kako bi se definisala prava i obaveze uz precizno definisanje raskidne klauzule, za hotele Galeb i Mediteran u Ulcinju, kao i za dugoročni zakup zemljišta na poluostrvu Vratislava u opštini Ulcinj. Za dugoročni zakup zemljišta na lokalitetu Rose u opštini Herceg Novi zatraženo je da konzorcijum ispuni svoje obaveze do 1.juna 2013. godine kako bi ugovor bio zatvoren, a u slučaju da ne dođe do ispunjenja zahtjeva u predloženom roku pokrenuće se postupak raskida ugovora.

Kao predsjednik Vlade i dalje ću insistirati na politici praćenja svih ugovora koji su sklopljeni između Vlade i investitora a kao rezultat toga Savjet je na posljednjoj sjednici formirao tim koji će napraviti kompletnu analizu svih privatizacionih ugovora, dakle i u drugim vanturističkim oblastima zaključenih na osnovu javnog tendera i u najkraćem roku dostaviti Vladi zaključke sa predlogom mjera.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDŠEDAVAJUĆI RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Ostaje kolega Kalač u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke.

Izvolite.

AMER KALAČ:

Hvala, predsjedavajući.

Uvažni predsjedniče i članovi Vlade, dame i gospodo poslanici,

U ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani predsjedniče Vlade, kada se planira početak gradnje auto-puta Bar-Boljari, da li ima zainteresovanih kompanija za izgradnju i ako ima koje su to kompanije? Obrazloženje: Postojeći magistralni put M-2 posebno njegova dionica od Podgorice do Kolašina predstavlja "žilu kucavicu" u povezivanju sjevera i juga Crne Gore. Svjedoci smo da i najmanji prekid saobraćaja na ovoj dionici skoro u potpunosti odsijeca sjever naše države, a da ne govorimo o vanrednim situacijama kakvu smo imali u februaru 2012. godine.

Gradnja ovog autoputa, kojeg građani sjevera Crne Gore odavno iščekuju, imala bi dugoročne direktne i indirektno posljedice na poboljšanje ekonomske situacije u Crnoj Gori i iz tog razloga smatramo ovaj projekat jednim od ključnih. Vjerujemo da bi se njegovom izgradnjom smanjila trenutno veoma izražena regionalna razlika. Na taj način bi se u značajnoj mjeri smanjila i demografska kretanja koja su naročito izražena u periodu između dva posljednja popisa stanovništva.

Predmetni magistralni pravac predstavlja jednu od visoko rizičnih dionica puta. Izgradnjom autoputa, prije svega, povećala bi se bezbjednost u saobraćaju, jer statistika govori da je na ovom putnom pravcu broj saobraćajnih nezgoda poražavajući, a ishodi tih nesreća često budu plaćeni životima.

U interesu svih građana Crne Gore je da ovaj autoput bude izgrađen što prije kako ne bi ostala jedna od obećanih a nikad dovršenih investicija.

PREDSEDAVAJUĆI RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Poštovani gospodine Kalač, auto put prema sjeveru zaista predstavlja strateški infrastrukturni projekat za Crnu Goru, koji pored toga što ima izraženi integrativni karakter sa ciljem boljeg povezivanja sjevernog regiona sa centralnim i južnim dijelom zemlje, utiče i na generisanje međunarodnog saobraćaja, boljeg protoka putnika i roba i doprinosi bržem socijalnom i ekonomskom napretku države.

Pored razvoja same fizičke infrastrukture, ovaj projekat daće i doprinos razvoju drugih grana u državi, kao što su turizam, trgovina, energetika i tako dalje. Takođe auto put Bar-Boljare predstavljaće alternativu za postojeći putni pravac kroz kanjon Morače, na kojem su se u proteklom periodu često događale saobraćajne nesreće.

Projekat auto puta Bar Boljare predstavlja jedan od najvažnijih prioriteta Vlade Crne Gore i jedan je od elemenata naše integracione strategije koji će omogućiti takođe i sigurniju mobilnost ljudi i roba.

Trenutno se po pitanju razvoja ovog projekta odmaklo u saradnji i pregovorima sa tri partnera, sa evropskom investicionom bankom, sa američko-turskim konzorcijumom Behte Lenka i kineskim kompanijama SISISISI i SRPS.

Vlada Crne Gore planira u drugom kvartalu ove godine da donese odluku o realizaciji ovog projekta. U optimističkoj varijanti postoji mogućnost da se u drugoj polovini godine otpočnu radovi na prioritetnoj dionici auto puta od Podgorice do Mateševa. Kada kažemo u optimističkoj varijanti, kao što znate, to će uveliko zavisiti od toga šta će biti stav partnera nakon izbora partnera. Da li će se osloniti na ono što je već pripremljena projektna dokumentacija, sa kojom smo, kao što znate već jednom izlazili na međunarodni tender i imali interes određenih, ne partnera koji nijesu bez renomea, ali na žalost tada je počela globalna ekonomska kriza i tada je bilo nemoguće na međunarodnom finansijskom tržištu zatvoriti konstrukciju finansiranja ovako krupnog projekta.

Dakle, zavisno od toga će i početi fizička realizacija ovog projekta. Naše je uvjerenje da imamo dosta dobro pripremljenu i prostorno-plansku i projektnu dokumentaciju i da je realno, o tome smo već razgovarali sa nekim od potencijalnih partnera, da je realno da se u kratkom roku nakon potpisivanja ugovora pristupi realizaciji prioritetne dionice.

Za projekat auto puta, pored ova tri partnera, postoji interesovanje i drugih partnera, od novijih zainteresovanih želim da pomenem turski konzorcijum Gulsandoguš koji trenutno boravi sa svojim timom inženjera u Crnoj Gori i analizira teren, raspoloživu dokumentaciju i priprema svoju ponudu. U ponedjeljak 18. aprila svoje planove povodom projekta auta puta predstavile su indijska kompanija, HSTL, njemačka kompanija Vertag, dok su svoja interesovanja izrazile ili boravile u Crnoj Gori italijanska kompanija Salini, kanadska kompanija SNC, kao i poljska kompanija. Tako da, želim da podijelim sa vama zadovoljstvo zbog rastućeg interesovanja za učešće inostranih partnera u realizaciji ovog strateškog projekta i moje je uvjerenje da ćemo uz punu posvećenost i pažnju koje resorno ministarstvo i Vlada poklanjaju ovom projektu kao prioritetnom razvojnom projektu Crne Gore, uspjeti da u bliskoj perspektivi definišemo partnera i da krenemo u realizaciju projekta koji će svojim multiplikativnim efektima generisati ozbiljna pomjeranja u stvaranju društvenog proizvoda Crne Gore.

Hvala vam na pažnji.

PREDŠEDAVAJUĆI RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Poslanik Kalač želi i dopunsko pitanje.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala vam, predsjedniče Vlade.

Malo prije ste kazali da je ekonomska kriza pokosila kompletnu evropsku ekonomiju, pa samim tim i našu. Sa time se slažem, ali se ne slažem sa tim da za sve što se dešava ili ne dešava, ekonomska kriza bude opravdanje.

Poznajući konfiguraciju Crne Gore, jasno mi je da taj auto put ili jedan takav infrastrukturni objekat sigurno ne može koštati kao da se radi u ravničarskim predjelima, pa shvatam i taj dio, ali u prilog ovim mojim tvrdnjama reći ću sljedeće. Imamo zemlju u okruženju koje i pored ekonomske krize rade na izgradnji infrastrukture. Kod nas pored ovoga, kojega smatramo najvećim od infrastrukturnih projekata postoje još projekti izgradnje magistralnog puta Gusinje-Tuzi, preko Albanije. Šta je sa realizacijom toga puta? Onda šta je sa pokretanjem, odnosno stavljanjem ponovo u funkciju aerodroma u Beranama?

Ako uzmemo za primjer Albaniju, našeg susjeda, vidjećemo da je u posljednjih četiri, pet godina, izgrađeno oko 100 km auto puta uz određene nepovoljnosti koje imamo i mi. Konkretno mislim na konfiguraciju terena. U Bosni opet imamo izgrađeno, u posljednjih 4 godine, skoro 100 km auto puta, a Slovenija koja je po teritoriji dva puta veća od Crne Gore, uzeću kao jedan primjer koji u ovom trenutku nije za nas dostižan, a to je izgrađenih 513 km auto puta, s tim što je 200 km naslijeđeno iz bivše SFRJ, dok je ovih 313km izgrađeno u posljednjem periodu.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hajdemo širokom džadom ako hoćete.

MILO ĐUKANOVIĆ:

Veoma kratko. Slažem se sa vama, gospodine Kalač.

Mislim da ste razumjeli da ne želim zaista da pribavljam, ali bih za nečinjenje kada govorimo o posljedicama globalne krize vjerujem da dijelimo ono što su zajednička znanja i utisci i uvijek kažem da je i u takvim uslovima neophodno raditi, tražiti moguće izvore finansiranja za realizaciju i najzahtjevnijih projekata kao što su infrastrukturni.

Znam da se ponešto radi u regionu, imamo komunikacije sa istim partnerima koji učestvuju u finansiranju određenih projekata u drugim državama u region. Možda je mali problem da su kod nas ipak ovi projekti nešto skuplji zbog konfiguracije terena o kojem ste govorili, koja, vjerovatno, čini kilometar gradnje auto-puta u Crnoj Gori posebno na ovoj prvoj dionici od Podgorice do Mateševa, najskupljim ili medju najskupljim u Evropi. Tako da imamo ozbiljne izazove kada je u pitanju obezbjedjenje finansiranja, zatim definisanje uslova finansiranja, kako ne bismo namakli Crnoj Gori i Budžetu omču oko vrata za otplatu kredita u narednom periodu i naravno ono pitanje statističko izdavanja garancija koje nas onda dovodi u neugodnu poziciju kada je u pitanju definisanje kreditnog rejtinga i naše generalne pozicije na međunarodnom tržištu.

Uprkos svemu mislim da imamo prostor za definisanje aranžmana i optimista sam. Takodje, želim da se složim sa Vama da je veoma važno raditi i na drugim projektima. Ja sam u odgovoru na pitanje gospodina Simovića kazao da nam je oko 65 miliona kapitalni budžet u ovoj godini, 39,7 miliona je budžet Direkcije za puteve. To znači više od polovine ukupnog kapitalnog budžeta je upravo namijenjeno putnoj infrastrukturi i tu se radi na određenim poslovima, ne samo kapitalnog održavanja, nego i daljeg razvoja naše putne infrastrukture.

Konkretno kada je u pitanju ovaj put koji bi povezao Gusinje i Podgoricu problem je, mislim, nešto više na albanskoj strani. Mislim da smo mi uradili dobar dio naše obaveze ali tek se sada očekuje da albanska strana startuje sa svojom dionicom kako bismo jedan vrijedni prekogranični put stavili u funkciju i olakšali život ljudima sa sjevera Crne Gore, ljudima iz Albanije i rekao bih kvalitetnijoj međusobnoj komunikaciji.

Svakako ovim pitanjima ćemo pridavati veliku važnost i u narednom periodu u uvjerenju, kao što sam kazao, da ćemo time podstaći unutrašnju integraciju crnogorskog prostora, bolje korišćenje resursa i stvoriti pretpostavku za kvalitetnije infrastrukturno uvezivanje Crne Gore, kao turističke destinacije, u regionalne tokove. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, predsjedniče Vlade.

Ovim smo završili premijerski sat u novom formatu, ako tako mogu reći.

Nastavićemo sada već jednomjesečno.

Čuli smo i želje za jedan put sedmično, ali da razradimo ovo jednom mjesečno.

Poslije pet minuta pauze nastavićemo sa poslaničkim pitanjima.

Pet minuta pauza ipak smo dva i po sata u aktivnom poslu i idemo redom od potpredsjednika Vlade Lukšića.

- pauza -

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane poslanice i poslanici, uvaženi potpredsjednici Vlade,

Nastavljamo sa postavljanjem poslaničkih pitanja upućenih članovima Vlade. Samo da podsjetim da se poslanička odredba koja je promijenila poslednje pitanje u dijelu koje se odnosi na premijerski sat, ne odnosi na pitanja koja su upućena potpredsjednicima i ministrima. Prema rasporedu koji sam dobio potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih

poslova i evropskih integracija, gospodin dr. Igor Lukšić je prvi po redosledu, a imamo dva poslanička pitanja koja su upućena gospodinu Lukšiću.

Prvi je poslanik Demokratskog fronta gospodin Emilo Labudović.

Kolega Labudoviću, izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, gospodine ministre vanjskih poslova,

U onoj dnevnoj kolokvijalnoj politici, natpisima, prigodnim istupima čelnika ovog režima se često ističe da je od svih država nasljednica bivše Jugoslavije Crna Gora najmanje opterećena nečim što se zovu teritorijalna pitanja, problemi granice, razgraničenja i tako dalje i tako dalje.

Medjutim, s vremena na vrijeme, da li dirigovano ili slučajno u prvi plan izbiju dva krupna granična problema sa kojima se Crna Gora, na žalost, još uvijek ne suočava ali će se morati suočiti i moraće ih riješiti prije ili kasnije.

S obzirom da je od uspostavljanja privremenog režima razgraničenja na Prevlaci, koja je možda teritorijalno beznačajna ali strategijski veoma važna tačka teritorije Crne Gore jer se u njenoj blizini, i ona zapravo dominira ulazom u Bokokotorski zaliv, prošlo više od 10 godina. Javnost, pa čak i ovaj dom, još uvijek se drži u neznanju u kojem su stanju pregovori sa Republikom Hrvatskom vezano za taj problem. Kakvi su izgledi da Crna Gora ostvari ono što, po mom dubokom uvjerenju, predstavlja njeno istorijsko pravo? Da li su iscrpljeni svi naponi u tom pravcu, ili se polako javnost priprema za ono izgleda neizbježno, a to je da će se ovaj problem razriješiti arbitražom pred Međunarodnim sudom pravde.

Ono što mene više i od samog ishoda brine, gospodine potpredsjedniče Vlade i ministre vanjskih poslova, jeste činjenica da se to uporno gura pod tepih i uporno drži daleko od očiju javnosti kao da se to ne tiče nikoga u Crnoj Gori osim te mješovite komisije, ako ona još uvijek postoji, i ako ona još uvijek radi svoj posao. Pitam se, to je bila jedina intencija mog pitanja - može li, recimo Skupština Crne Gore, kao najpozvanija, da to riješi i ona koja će na kraju morati da stavi paraf na tu odluku, da se drži van toga i da bude neinformisana i neobaviještena makar u onoj formi, i makar u onoj mjeri koje to stanje pregovora dozvoljava. Zato sam vam uputio sljedeće pitanje:

U kojoj su fazi pregovori sa Republikom Hrvatskom o razgraničenju u oblasti Prevlake? Ko su sve, u ime Crne Gore, članovi Ekspertske komisije za razgraničenje, da li je i kada Vlada Crne Gore zvanično razmotrila neki njen izvještaj i da li i kada Vlada ima namjeru da o toku i rezultatima ekspertskih i političkih priprema za rješenje ovog pitanja upozna Skupštinu Crne Gore?

Odgovor od Vas očekujem i u pisanoj formi, a računam da nijeste imali vremena, ali takođe računam da ćete ispuniti tu obavezu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Labudoviću.

Potpredsjednik Lukšić, odgovor. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Naravno da ćemo dostaviti i odgovor u pisanoj formi, a zahvaljujem poslaniku Labudoviću, kao i poslaniku Laloševiću, koji je postavio u suštini skoro isto pitanje, na aktualizaciji ove teme, jer mislim da je pitanje pravovremeno. Mislim da je u suštini dobrodošlo kao inicijativa da se na sličnu temu razgovara za koji dan na parlamentarnom Odboru koji se bavi međunarodnim pitanjima.

Iskoristio bih odgovor da naglasim sljedeće, a to je da međudržavni pregovori se obično sastoje od tri faze, inicijalne, razvojne i završne faze.

U slučaju pregovora sa Republikom Hrvatskom nalaze se u tzv. razvojnoj fazi, jer je inicijalna faza okončana prihvatanjem protokola između Vlade Republike Hrvatske i tada Savezne Republike Jugoslavije o privremenom režimu uz južnu granicu iz 2002. godine.

Uzevši u obzir da su se šefovi diplomatija Crne Gore i Hrvatske nedavno dogovorili da revitalizuju bilateralne napore za rješavanje ovog pitanja, Vlada je zadužila ministra vanjskih poslova i evropskih integracija da donese rješenje o formiranju i razgraničenju između Crne Gore i Republike Hrvatske.

Planirano je da Vlada na narednom zasijedanju donese odluku o prestanku važenja svoje ranije odluke o formiranju Komisije za pripremu pravnog postupka, razgraničenja između Crne Gore i Republike Hrvatske pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu.

Iz naziva prethodne komisije slijedi da se rješenje pitanja apriori usmjerava ka Haškom sudu iako predsjednici dvije susjedne prijateljske države smatraju da još uvijek ima prostora za bilateralni dogovor, što i jedna i druga strana smatraju višestruko povoljnijim ishodom.

To bi potvrdilo kapacitete dvije države da ovakva pitanja rješavaju kroz pregovore uz uvažavanje međusobnih interesa i imajući u vidu međususedske odnose.

To na drugoj strani ne isključuje mogućnost arbitražnog postupka ukoliko se protezanje zajedničke državne granice ne utvrdi kroz bilateralni postupak razgraničenja.

U pripremi je rješenje Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o formiranju odgovarajuće komisije na čijem čelu će biti i dalje ministar vanjskih poslova i evropskih interacija.

Komisija će, najvjerovatnije, imati 10 članova među kojima su i rukovodioci iz Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave za nekretnine, drugih državnih organa, i istaknuti eksperti za međunarodno pravo koje imamo u Crnoj Gori.

Vlada Crne Gore nije imala mogućnost da razmotri izvještaje nove Komisije za razgraničenje, budući da je u toku njeno formiranje, ali je Vlada u nekoliko navrata ranije razmatrala tehničke izvještaje prethodne Komisije za pripremu pravnog postupka za razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske na osnovu kojih je konstatovano da nijedna strana još uvijek nije definisala predmet spora i da privremeni protokol iz 2002. godine između SRJ i Republike Hrvatske nastavlja da se primjenjuje bez ikakvih problema do današnjeg dana, kao pravni osnov privremenog režima uz Prevlaku.

U širem političkom i regionalnom smislu, privremeni režim je uspostavio dobru praksu na pograničnom području i stvorio pretpostavke da se konačno rješenje ovog pitanja traži u procesu pregovora, ne ograničavajući vremenski trajanje privremenog rješenja koje je sada na snazi. Poslije očekivanog ulaska u Evropsku uniju 1. jula ove godine Republika Hrvatska treba da prilagodi režim pograničnog saobraćaja, te upodobi svoje granične prelaze i režim prelaska državne granice evropskim pravilima a u skoroj budućnosti i šengenskom kodeksu, te da učini sve što je potrebno kako bi bila utvrđena državna granica Republike Hrvatske, kao spoljna granica Evropske unije prema svim susjedima koji nijesu članovi Evropske unije.

Vlada Crne Gore će, imajući to u vidu, zadužiti Komisiju za razgraničenje Crne Gore i Republike Hrvatske, kao i Komisiju za utvrđivanje protezanja državne granice i otvaranja graničnih prelaza i utvrđivanje režima pograničnog saobraćaja i integrisano upravljanje granicom, koja je u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, da intenziviraju aktivnosti u pripremi odgovarajućih akata, mjera i aktivnosti. U ovoj fazi dvije strane su pripremile predloge sporazuma o graničnim prelazima i predlog sporazuma o pograničnom saobraćaju. Pregovori o ova dva sporazuma nedavno su započeti u dobroj vjeri uz obostrano uvjerenje da oni neće imati reperkusije za utvrđivanje zajedničke granice.

Budući da će Komisija za razgraničenje između Crne Gore i Republike Hrvatske biti u direktnoj nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, može se očekivati da će njen predsjednik ili lice koje ovlasti, biti u prilici da redovno obavještava Skupštinu o toku i rezultatima rada, neposredno nakon što se ona sastane sa odgovarajućom Komisijom Republike Hrvatske.

Takodje, prilika za podrobnije upoznavanje o pitanjima vezanim za Prevlaku, pružiće se i u petak, za koji dan, na zasijedanju Odbora Skupštine Crne Gore za međunarodne odnose i iseljenike, gdje svjesni obaveze i potrebe da nadležni organi redovno i blagovremeno upoznaju Skupštinu Crne Gore o rezultatima priprema za rješavanje ovog važnog pitanja. Pri tome, naravno, treba imati u vidu i Zakon o zaštiti tajnih podataka, koji u članu 3 tačka 3 i članu 11 tač. 1,2,3 i 4 reguliše da podaci iz pregovora u domenu inostranih poslova od državnog značaja koji su u toku, spadaju među zaštićene podatke. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Vlade.

Pravo na komentar poslanik Labudović. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine ministre, ako dozvolite jedini generalni zaključak koji mogu da izvučem iz ovoga što ste mi saopštili a što sam u najvećoj mjeri, iskren da budem, i očekivao, znao sam kojih dometa može da bude Vaš odgovor, jeste da je sve vraćeno na početak. 10 godina prethodna Komisija, navodno, nešto radi. Vlada, navodno, razmatra to što Komisija radi, i nakon 10 godina formira se nova Komisija za razgraničenje. Ne djeluje li Vam to malo smiješno, za jedan od najvažnijih teritorijalnih sporova, jedno od najvažnijih teritorijalnih pitanja koje ima Crna Gora.

To što je privremeni režim funkcionisao dobro, je jedno pitanje, on može tako da funkcioniše i 100 godina. Stvar je dobre volje, ili možda interesa neke druge strane da ga drži u ovoj, ili onoj formi, ili u onom, ili onom stanju, ali činjenica da se, 11 godina nakon uspostavljanja tog privremenog režima, stvar vraća na početak, stvarno je katastrofalna. Ili je neko krajnje neozbiljno shvatao to pitanje ili postoji prećutni dogovor da vrijeme učini svoje, pa će to riješiti onaj koji će to riješiti, Evropska unija, jer to od 01. jula postaje njena granica, i njen sud će presuditi. A vi ćete nas dovesti, prije svega ovaj dom, što je nezamislivo i što je van svake pameti, da nakon 10 godina nas prvi put spremate u petak informisati podrobnije, dovešćete nas pred svršen čin i reći - tako je presuđeno, mi tu ne možemo ništa, a onda ćemo za ključ vlastite kuće svaki dan u Zagreb. Gospodine Lukšiću, suviše je to krupno pitanje da bi se to radilo na ovaj način.

Drugo, pitao sam Vas, ko su bili članovi dosadašnje komisije? Pitao sam, koliko su izvještaja podnijeli Vladi i da li je Vlada uopšte ijedan razmotrila i usvojila? Znete li uopšte šta se radilo prethodnih 10 godina? Jesu li oni išta uradili od onoga za šta su bili plaćeni, jer sumnjam da su tamo radili besplatno. Ali, i da jesu to ih ne opravdava, jer su se bavili jednim od najznačajnijih državnih pitanja Crne Gore u ovom trenutku.

Gospodine Lukšiću, suviše neozbiljno, vjerujte. Ovo pitanje nijesam postavio radi ubiranja nekih političkih poena. Nije Prevlaka više opoziciona nego što je vaša, i obratno. Ona je zajednička. Ali, način na koji vi brinete o njoj je, pravo da vam kažem, ne samo nedomaćinski, nego često imam utisak da ima i elemente neke zle namjere. Tako se neodgovorno ponijeti prema ulazu u sopstvenu kuću, to ne govori niti o ozbiljnosti Vlade, niti o njenoj odgovornosti, niti o njenoj kompetentnosti, niti, što je najgore, o njenoj stručnosti. Ne zavidim vam ni najmanje što ste ovo uzeli u svoje ruke, ali ne možete se lišiti

odgovornosti za ovo što je dosad bilo, jer punih 10 godina ste imali ovo pitanje u rukama, i, koliko vidim, nijeste maknuli jedan jedini korak dalje.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeće pitanje za potpredsjednika Lukšića ima poslanik Vasilije Lalošević.
Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Potpredsjedniče Parlamenta, poštovani građani Crne Gore, poštovane kolege, gospodine potpredsjedniče Vlade i ministre vanjskih poslova,

Postavio sam sljedeće poslaničko pitanje, a ono glasi:

U kojoj fazi posla se nalazi takozvana međudržavna komisija Crne Gore i Republike Hrvatske, koja se bavi pitanjem razgraničenja u predjelu Prevlake, odnosno Rta Oštro; da li je rad komisije rezultirao usaglašenim tekstom posebnog sporazuma o Prevlaci, a koji bi prethodio pokretanju postupka pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu? Tražio sam odgovor i u pisanoj formi.

Poštovani građani Crne Gore i gospodine ministre, manjeg prostora a složenijeg imovinsko-pravnog i međudržavnog problema, teško da ćemo moći naći u regionu, u Evropi, a možda je šire, kakav je slučaj sa zduženim poluostrvom Prevlaka površine od 1km, koji se poput lukobrana nastanio na sami ulaz Bokokotorskog zaliva.

Ovo poluostrvo, koje u narodu još zovu Oštra, je prag Boke, a od donošenja rezolucije Savjeta bezbjednosti od 06.oktobra 1992. godine do mirnog i pravičnog rješenja jugoslovensko-hrvatskog graničnog spora, narod ga zove takozvana "Ničija zemlja".

Odmah da se razumijemo na početku, gospodine potpredsjedniče Vlade, Socijalistička narodna partija smatra, i to je duboko ugradila u svoj program, da se mora na principijelan i pravičan način zaštititi vitalni državni, nacionalni interes Crne Gore u pogledu očuvanja njenog teritorijalnog integriteta i suvereniteta prilikom razgraničavanja sa Republikom Hrvatskom na moru i na kopnu. Prije svega, imajući u vidu Odluku Skupštine Crne Gore, ovog doma, dakle, od 21. oktobra 1992. godine, da je Prevlaka sastavni dio Crne Gore i Protokol između Vlade Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije o privremenom režimu uz južnu granicu između dviju država. Naravno, bez stavova Skupštine Crne Gore, niko nema pravo da donosi konačan sud na štetu interesa države.

Ovdje imam knjigu koju ću Vam pokloniti u petak, pokojnog doktora Ilije Pavlovića, visokog funkcionera Socijalističke narodne partije, koja je naslovljena "Rt Ošto - Prevlaka u vremenu i prostoru". Pokloniću Vam je, tu ćete moći da nađete dosta zanimljivih podataka iz istorije, ali ćete moći da vidite i sve ono što su poslanici Socijalističke narodne partije još 2002. godine, kada su izgrađivali platformu za pregovore sa Hrvatskom, oni poslanici koji su bili članovi Saveznog Parlamenta u Vijeću građana i Vijeću republika, a sa Crnogorskog primorja zajedno sa tadašnjim predsjednikom Skupštine opštine Herceg Novi, radili. Tu ćete vidjeti i zanimljive podatke, kako su tada reagovali predstavnici međunarodnih institucija, kako su reagovali ljudi iz Crne Gore, ali i iz Hrvatske. Preporučujem Vam je toplo.

Dakle, imaćete to, ali samo da Vam kažem da je u tom čuvenom protokolu koji do sada funkcioniše vrlo dobro, i tu se potpuno slažem sa svim onim ljudima koji kažu da su odnosi između Republike Hrvatske i Crne Gore vrlo dobri i da do sada privremeni sporazum nijednom nije bio kršen, u smislu toga da je narušen integritet i suverenitet Crne Gore.

Dakle, strane Protokola su se usaglasile da odredbe Protokola i njegovih aneksa, kao i njegovo sprovođenje, ni na koji način ne prejudiciraju razgraničenje između dviju

država. U ovom trenutku mislim da sva ova priča oko mješovite komisije, da u petak može da izađe dijelom na vidjelo, iako postoji tu i tajnih podataka. Mi treba da vidimo dokle je stigla ta mješovita komisija Hrvatske i Crne Gore. Koliko se sjećam, Hrvatska je imala određeni papir, imala je određenu platformu. Znam da je crnogorska strana ponudila određenu platformu, odnosno papir. Da li će to rezultirati sporom pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu, ili će se naći rješenje na bilateralnim osnovama, čućemo između ostalog u petak, a u dijelu komentara govoriću dalje koja su viđenja moguća da se ostvari mirno rješenje ovog zaista velikog problema. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Laloševiću.

Potpredsjednik Lukšić, odgovor.

Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine Laloševiću, sticajem okolnosti imam knjigu pokojnog doktora Ilije Pavlovića, svakako da je interesantna, i ne smeta ako bih dobio još jedan primjerak. Mislim da je vrijedan zapis. S druge strane, mislim ipak da, bez obzira na okolnost, da ovo pitanje još nije trajno riješeno, da nema trajnog razgraničenja između dvije države, i bez obzira na kompleksnost pitanja, pogotovo iz ugla našeg interesa da obezbijedimo u svakom trenutku, dakle, ulaz u Bokokotorsku, nesmetan je u poređenju sa drugim graničnim sporovima u regionu zaista nešto što za sobom ima ipak nasleđe, dakle, pozitivno nasleđe u smislu razgovora koji su između dvije države vođeni, i desetogodišnje iskustvo primjene sporazuma privremenog režima koji je dakle, bez jednog jedinog incidenta funkcionisao i samim tim čini mi se jača kredibilitet i jedne i druge države u tom smislu.

Ono što je, objektivno gledano, bio problem rada prethodne komisije, kao što pretpostavljam da znate, jeste što drugačije dvije strane doživljavaju pitanje razgraničenja. Hrvatska strana smatra da je to samo na moru, a crnogorska strana smatra da je sporno i razgraničenje na kopnu. U tom kontekstu, da biste pripremili usaglašen kejs za Međunarodni sud u Hagu, onda morate imati isti stav oko toga što očigledno u određenom trenutku nije bilo moguće postići. Ali, ipak dozvolite mi da, bez obzira što sam dobrim dijelom na ova pitanja već odgovorio, u slučaju pitanja poslanika Labudovića, ponovim, da će Vlada, dakle, na prvom narednom zasijedanju, dakle, sutra, donijeti Odluku o prestanku važenja svoje ranije Odluke o formiranju komisije za pripremu pravnog postupka razgraničenja između Crne Gore i Republike Hrvatske pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu, i donijeti rješenje o formiranju Komisije za razgraničenje između dvije države na čijem čelu će biti ministar vanjskih poslova.

Predsjednik Crne Gore i Republike Hrvatske smatraju, dakle, da još ima prostora za bilateralni dogovor, što bi u svakom slučaju bio mnogo povoljniji ishod ako bi do njega mogli doći, iz više razloga. To bi još jednom potvrdilo kapacitete dvije države da otvorena pitanja rješavaju kroz pregovore uz uvažavanje međusobnih interesa i s namjerom daljeg jačanja dobrosusjedskih odnosa. To ne isključuje mogućnost arbitražnog postupka ukoliko se protezanje zajedničke državne granice ne utvrdi kroz bilateralni postupak razgraničenja. Vlada Crne Gore nije imala mogućnost da razmotri izvještaje nove komisije, kao što sam već kazao, budući da je u toku njeno formiranje, ali u nekoliko ranijih navrata razmatrala takozvane tehničke izvještaje prethodne komisije, na osnovu kojih je konstatovano, da nijedna strana još uvijek nije definisala predmet spora i da privremeni Protokol iz 2002. godine između SRJ i Republike Hrvatske nastavlja da se primjenjuje bez ikakvih problema do današnjeg dana kao pravni osnov privremenog režima .

Nakon desetogodišnjeg sprovođenja može se s pravom zaključiti, što je više puta konstatovano od strane zvaničnika Evropske unije i Evropske komisije da je privremeni režim uspostavio dobru praksu na pograničnom području i stvorio pretpostavke da se konačno rješenje traži u procesu pregovora ne ograničavajući vremenski trajanje privremenog rješenja koje je sada na snazi.

Ponavljam, prilika je, dakle, za nastavak razgovora na ovu temu, dakle, detaljniji nastavak razgovora na ovu temu za koji dan, u petak na Odboru za međunarodne odnose i iseljenike. Međutim, ono što sam kazao prilikom davanja odgovora na prvobitno, odnosno na prethodno pitanje, jeste da mislim da su ove inicijative pravovremene, da su dakle, dobro došle, jer je naš interes da se aktuelizuje ova tema i da se aktiviraju kontakti između dvije države kako bi i jedni i drugi bili posvećeni dijalogu, pokušaju da nađemo odgovarajuće rješenje ovog problema, uporedo naravno, sa daljom primjenom privremenog režima, ali i sa našim jasnim interesima koji su u tom smislu iskazani, s obzirom na ono što će biti u dugom roku potreba postojanja jasne linije razgraničenja na kopnu i na moru. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Lukšiću.

Kolega Pavlović proceduralno.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Kolega Laloševiću, hvala. Izvinjavam se, samo reagujem u skladu sa Poslovníkom zato što smo mislim ovdje ušli u jednu zaista problematičnu situaciju sa aspekta zakonitosti. Naime, kao što je potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova gospodin Lukšić rekao, konačno ćemo za neki dan imati jedno kontrolno saslušanje vezano upravo za pitanje Prevlake, koje je predmetom dva ova poslanička pitanja, i dobio sam kao i drugi članovi odbora, jedan materijal od strane Ministarstva vanjskih poslova koji je klasifikovan kao tajni.

Pročitao sam taj materijal, kao jednim stepenom klasifikovani tajni materijal, poverljiv. Ovdje rizikujući da ću prekršiti, a ne smatram da sam preuzeo tu obavezu da ćutim o tome, moram reći da danas rečeno u odgovorima ministra vanjskih poslova i potpredsjednika Vlade, sve što je danas rečeno je u suštini sve što je napisano tamo. Zaista nijesam pročitao tamo niti jedan jedini podatak, koji, gospodine potpredsjedniče Vlade, Vi danas nijeste rekli, ovdje, javno. A taj dokumenat koji ste Vi nama dali je klasifikovan kao tajni. Znam da ste Vi po zakonu ovlašćeni da klasifikujete nešto kao tajno. Ali, nijeste po zakonu istome ovlašćeni da tu klasifikaciju ovdje ad hok kršite. Prema tome, želim da ukažem na činjenicu da se time u stvari obesmišljava cijela priča. Obesmišljava se zatvorenost te sjednice ako ste, čemu držimo tu sjednicu zatvorenom, to kontrolno saslušanje, a biće zatvoreno, poštovane građanke i građani, uprkos činjenici da smo predlažući kontrolno saslušanje upravo, insistiram na potrebi javnosti da bude obaviještena o nečemu što je od kapitalnog značaja za svakog građanina Crne Gore. Dakle, ta sjednica će biti zatvorena zato što nam je podijeljen materijal koji je klasifikovan kao poverljiv materijal, a sadržaj toga materijala sav je ovdje danas iznio potpredsjednik Vlade. Zaista ne vidim razloga zbog čega se ovako krši zakon, eklatantno krši zakon.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Pa evo, može minut takođe, ako je u cilju razjašnjavanja.

IGOR LUKŠIĆ:

U cilju razjašnjavanja, prvo uopšte mi nije jasno odakle toliki stepen nervoze kod poslanika Pavlovića na ovu temu, zato što to mene samo uvjerava da on nije čitao pažljivo tu informaciju ili mi zapravo sugerije da je njegova ambicija da on tu temu dakle, bez odnosa odgovornosti i uloge koju ima poslanik u ovom Parlamentu govori svugdje, kao što sam nedavno imamo prilike da vidim neki istup medijski u nekoj novini hrvatskoj, gdje je baratao vrlo pogrešnim informacijama i na taj način zapravo utiče na kreiranje potpuno pogrešnog javnog mnjenja. Dakle, ako već apelujete na odgovornost onda bojim se da ste pošli od pogrešne adrese. Predlažem Vama prvo to da radite. Dakle, apsolutno se vrlo dosljedno držim zakona. Označili smo kao interno taj material. Čak i da nije bilo materijala zatraži bih da se organizuje zatvorena sjednica Odbora, jer bi to mogla biti prilika da se sa poslanicima razgovara na temu možda detaljniju, u kojoj fazi su, ili šta su eventualni problemi kada je u pitanju razgraničenje, i šta bi mogle biti pozicije Crne Gore u budućim pregovorima. A slažemo se da bi valjda otvorena sjednica mogla uticati da sve to izađe u javnost, pa bi hrvatska strana bila vrlo zahvalna tim našim stavovima.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Mislim da je ipak ovo dovoljno u cilju razjašnjavanja. Mislim da prelazimo karakter proceduralnog reagovanja.

Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Prvo samo da kažem, da sam vidio Vašu reakciju u Hrvatskoj. Po srijedi je nesporazum. Ili ste Vi bili loše informisani ili su mediji pogrešno intepretirali moje stavove. Dakle, moji stavovi su sadržani u dokumentu koji se zove obrazloženje inicijative za sazivanje kontrolnog saslušanja. Dakle, radi se prosto ili neobaviještenosti ili o lošoj interpretaciji. Ali što se tiče drugoga, zaista nijesam uopšte nervozan. Radi se prosto o tome da je strašno bitan aspekt cijele priče. Prosto ne vjerujem da Vi ne sagledavate bitnost toga aspekta cijele priče oko Prevlake, da to bude ispričano pred očima kompletne crnogorske javnosti. Da kompletna crnogorska javnost bude informisana o stavovima svoje Vlade koja će pregovarati o granicama naše zajedničke države. Ova država nije vlasništvo Vlade. Vlade prolaze, ali jeste vlasništvo ovoga naroda. Prema tome, to je aspekt koji je meni jako bitan, i zbog toga sam insistirao na tome da se kontrolno saslušanje obavi javno. Međutim, sjednica je zatvorena zato što ste nam Vi poslali, to je obrazloženje, obrazloženje je vrlo jasno koje smo mi dobili. Sjednica će biti zatvorena, kontrolno saslušanje, zato što ste Vi poslali materijal koji je klasifikovan kao povjerljiv.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Sada je vrijeme da čujemo kolegu Laloševića na odgovor potpredsjednika Lukšića. Izvolite.

VASILIJ LALOŠEVIĆ:

Što bi rekao naš narod - neka je prosta bila ova dodatna rasprava.

Gospodine ministre, za Socijalističku narodnu partiju je potpuno neprihvatljivo da se na bilo koji način sužava i dovodi u pitanje suverenitet, a samim tim neprihvatljivo je da bilo ko iz vlasti iz bilo kojih političkih institucija vodi, potpisuje ili prihvata međunarodne obaveze, odnosno da se bilo kakve odluke donose bez Skupštine. Mala jedna digresija, ja slovim za nekog nervoznog čovjeka, ali, danas sam potpuno miran, jer iza mene su argumenti, iza mene je jedan ozbiljan rad poslanika Socijalističke narodne partije minulih decenija, i jedna blaga sugestija Vama kao mome prijatelju i sugrađaninu, znam da je Crna

Gora u ovom trenutku ima realnu šansu da na jedan najbolji pravičan način riješi ovo pitanje.

Sticajem prilika, i Bog hoće da se pored Vas ispred, u prvoj klupi pojavi čovjek koji je prije par godina kazao jednu interesantnu stvar u kontekstu ove priče. Ništa nije strašno, gospodine potpredsjedniče, imali ste jednu izjavu. Naime, gospodin potpredsjednik Vlade gospodin Lazoviću je tada pominjao da u blizini Prevlake ima nafte i plina. A ako se utvrdi postojanje dovoljnih količina gasa i nafte za komercijalnu upotrebu i eksploataciju, kazao je on tada, postoji mogućnost da se zaoštri ili uspori razgovor o daljem razgraničenju. Evo, možda i šlagor za neku dodatnu priču, jer ovdje prvi puta imamo ovu činjenicu da zaista tamo imaju bogata nalazišta gasa i nafte, i da zaista možda postoji mogućnost da se eventualno, Vi ćete sigurno imati više informacija od mene, da dođe do usporavanja toga. A sada da se vratimo šta to može biti konačno rješenje?

Mislim da privremeni sporazum o privremenom rješenju koji je detaljno opisan u ovoj knjizi, jeste do sada uradio to da postoji vrlo dobri, mogu sad reći, odlični odnosi. Vi ste to konstatovali kada ste posjetili Vašu koleginicu u Hrvatskoj gospođu Pusić, da nije bilo kršenja tog privremenog sporazuma. Ali, dolazimo sada do logičnog zaključka. Koja to mogu biti rješenja? Možda je prva hipoteza i pretpostavka da konačno razgraničenje u zoni Prevlake ovoga puta između Crne Gore i Republike Hrvatske, ranije smo imali Saveznu Republiku Jugoslaviju, tek slijedi i može se krenuti u ovom smjeru. Jedan bi mogao da bude lošiji od ovog privremenog rješenja. On bi možda, eventualno, uticao na to da neko donese odluku da li je Međunarodni sud pravde u Hagu, eventualno, pod pritiskom Evropske unije, da to krene pod potpunom jurisdikcijom Republike Hrvatske.

Druga mogućnost je da se Protokolom uspostavljeni privremeni režim, o kojem mi i danas pričamo, proglasi stalnim, čime bi se odrednica o njegovoj privremenosti i član 2 Protokola koji ničim ne prejudicira razgraničenje predstavili kao neka vrsta rješenja. Zamoliću vas, gospodine potpredsjedniče, mislim da sam zaslužio zbog svog strpljenja, mirnoće i argumentacije da mi date još 30,40 sekundi.

Treće rješenje je ovo, kada se ne bi imao gotov papir i materijal, ukoliko ovaj pristup koji ste vi zagovarali u početku vašeg izlaganja ne urodi plodom, ukoliko dvije strane ne usaglase taj tekst, idemo sa posebnim sporazumom pred Međunarodni sud pravde u Hagu. U svakom slučaju, koja god varijanta bude u Crnoj Gori, mi treba da smo mu naredni i mi treba da štitimo interese Crne Gore. Socijalistička narodna partija, ponoviću još jednom, nemam nikakvu namjeru da kupim političke poene, ali je to fakat, uostalom i knjige su napisane o tome, jer svih ovih godina u saveznom parlamentu i u crnogorskom parlamentu ovdje, ne zaboravite da smo mi ovdje, ja nijesam tada bio ovdje, ni vi, gospodine Lukšiću, u ovoj zgradi, ali smo mi tada donijeli odluku da se bez znanja ovog doma nikako ne može riješiti to pitanje. Imamo mogućnost da sa jednim pametnim radom, sa svom argumentacijom koja se mora iznijeti na svjetlo dana, utičemo da ili u dobrim međunarodnim bilateralnim odnosima sa Hrvatskom riješimo ovo pitanje, ili pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu riješimo to. Ovo nije bila namjera da gospodina Lazovića provociram, nego on je to rekao. Treba imati u vidu i taj element, da postoji mogućnost tzv. komercijalnog interesa svega ovoga o čemu sam pričao. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Laloševiću. Bila je to nagrada za vas zbog sabur selamet, što kažu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski system i ministru za informaciono društvo i telekomunikacije, gospodinu Vujjici Lazoviću. Prva dva pitanja postavio je poslanik Velizar Kaluđerović.

Prije toga, imamo proceduralno reagovanje, poslanik Vuletić.

MILORAD VULETIĆ:

Gospodine predsjedavajući, iz poštovanja prema ovom domu sjedim cio dan, vjerovatno ću i narednih dana dok se budu ova poslanička pitanja postavljala to učiniti, ali jedna stvar koja ne ide u prilog efikasnosti rada ovoga doma, to je način vođenja ove sjednice, posebno sada u ovom momentu. Poslaničko pitanje gospodina kolege Laloševića, što postavljanje, što odgovor, a komentari sa strane, trajalo je 25 minuta. Po Poslovniku, za jedno poslaničko pitanje opredijeljeno je deset minuta. Zašto deset minuta? Tri minuta se postavlja pitanje, tri minuta se odgovara, tri minuta komentar, ili po pet, ne znam. Javio sam se samo da sugerišem da radimo efikasnije, odnosno onako kako je po Poslovniku, jer ovako se bojim da će nas izbori zateći ovdje 7. aprila, kako smo krenuli po efikasnosti rada.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Vuletiću. Zaista, vaša reakcija jeste umjesna, ali imajući u vidu da ste i vi, takođe, dobili minut više za proceduralno reagovanje, znači ukupno je trajalo dva minuta, vjerovatno se i ostale kolege povode za takvom praksom.

Potpredsjedniku Lazoviću poslanik Velizar Kaluđerović postavio je dva pitanja. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, gospodine potpredsjedniče Lazoviću, Jedno od dva poslanička pitanja na koja imam pravo i ovog puta kao što sam to učinio uvijek od kada sam u prilici da kao poslanik to činim, posvetio sam problematici KAP-a.

Ovo posljednje glasi:

Da li je u Vladi Crne Gore analiziran kvalitet zaključenih ugovora o kupoprodaji KAP-a iz 2005. godine i ugovora o poravnanju iz 2010. godine, posebno sa aspekta štetnih posljedica po KAP i Crnu Goru koje se, pored ostalog, manifestuju na način da se ugovor ne može raskinuti bez obzira što inostrani partner u dužem vremenskom periodu drastično krši ugovorne obaveze, kao i da li je bilo riječi o personalnoj odgovornosti zbog ovoga? Koju međunarodnu revizorsku kuću je bila angažovala Vlada, odnosno nadležno ministarstvo, u cilju revizije poslovanja KAP-a i kada je to učinjeno? Kada je revizorska kuća koja je bila angažovana obavijestila Vladu da odustaje od ugovorenog posla revizije poslovanja KAP-a i koje razloge svog odustanka je navela? S ozbirom da nije izvršena predviđena revizija, pitam na kojim i na čijim podacima Vlada temelji saznanja o stvarnim dugovima KAP-a, polazeći od tako prikazanih dugova kao nespornih i nudeći Skupštini Crne Gore, zaposlenim u KAP-u i ukupnoj Crnoj Gori prihvatljivu varijantu preuzimanja tih dugova pod izgovorom spašavanja KAP-a. Da li je Vlada bila prethodno upoznata da je Montenegro bonus preuzeo snabdijevanje KAP-a električnom energijom u zadnjem kvartalu prošle godine, kako je upoznata sa tim, kao i u čemu su prepoznati benefiti za Montenegro bonus od ulaska u navedeni posao kod činjenice da Elektroprivreda u dužem vremenskom periodu ne može da naplati svoje potraživanje za isporučenu električnu energiju od KAP-a? Da li je Vlada bila u posjedu informacije kako se KAP snabdijeva električnom energijom od početka 2013. godine? Da li je dala saglasnost za takvo postupanje, a ako nije, da li je zahtijevala da se protiv odgovornih pokrene postupak zbog štetnog i protiv pravnog postupanja?

U vremenu koje mi je do tri minuta ostalo za komentar, samo ću najkraće reći, 29. februara prošle godine, dakle prije duže od godinu dana, Skupština je zadužila Vladu da u

najefikasnijem postupku raskine ugovor sa CEAK-om i, drugo, da angažuje revizorsku kuću koja će izvršiti reviziju poslovanja Kombinata aluminijuma. Ni jedno ni drugo do ovog trenutka nije učinjeno, a sada smo u prilici da nam Vlada velikodušno nudi da parlamentarci stave prst na čelo i ono što je inače ustavna pozicija Vlade, mi nađemo rješenje za Kombinat aluminijuma.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Potpredsjednik Lazović. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Parlamenta, dame i gospodo poslanici, uvaženi gospodine Kaluđeroviću,

Bili ste u prilici da prije nešto više od sat vremena u izlaganju premijera Đukanovića na pitanje poslanika Mandića dobijete značajan dio odgovora na ovo vaše pitanje. Poštujući institut poslaničkog pitanja, pripremio sam vam pisani odgovor koji, s obzirom na složenost vaših pitanja, prevazilazi vrijeme koje mi je dato ovdje na raspolaganju da vam ga pročitam. Zato ćete u tom pisanom odgovoru biti u prilici da se upoznate sa činjenicom da je Vlada angažovala savjetnike u procesu privatizacije, to je bila kompanija BNP Paribas, a u procesu sklapanja ugovora o poravnanju to je bila kompanija Rokas end partners, te da nije tačno da se ugovori nijesu mogli raskinuti. Takođe, u tom odgovoru ćete dobiti informaciju o tome da je kompanija Ernest end Jang odustala od dalje revizije iz njoj poznatih razloga i činjenicu da je Ministarstvo ekonomije pratilo poslovanje Kombinata aluminijuma preko finansijskih izvještaja koje je dostavljao član borda ispred Vlade u Kombinat aluminijuma Podgorica.

Svakako, u tom pisanom odgovoru će biti data i faktografija da je Vlada u usmenoj formi bila informisana od strane ministra ekonomije da su u posljednjem kvartalu 2012. godine u toku razgovori i pregovori oko snabddijevanja Kombinata aluminijuma sa strujom preko Montenegro bonusa, te da Montenegro bonus u tom poslu nije obezbjeđivao neke značajne benefite. U konačnom, u tom odgovoru ćete dobiti informaciju da Vlada nijednom svojom odlukom nije dala saglasnost na nelegalno korišćenje električne energije bez ugovora od strane Kombinata aluminijuma koje se dešava od početka 2013. godine.

Ako dozvolite, želim da primijetim da vi sa namjerom ovo pitanje postavljate meni zato što znate da mi u koalicionoj vlasti po pitanju Kombinata aluminijuma Podgorica od privatizacije pa na dalje, imamo dijametralne stavove i različite pristupe, te da možda vašim pitanjem doprinosite ili dolivate so na tu koalicionu ranu. Vjerovatno ćete u komentaru postaviti pitanje, pa zašto ste onda zajedno sa njima u vlasti. Moram vam reći da to što se po nekim pitanjima razlikujemo, ne znači da odmah treba razbijati koaliciju. S druge strane, takođe, želim da saopštim činjenicu da smo sigurni da onog momenta kada bismo mi izašli iz koalicije, neka od opozicionih partija veoma brzo bi prešla preko nekih "principijelnih stavova" i ušla u taj koalicioni odnos. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poslanik Kaluđerović, komentar. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Prvo da razjasnimo. Nijesam ciljano politički pitao vas, pitao sam resornog potpredsjednika Vlade, jer je problematika vezana za KAP, složićemo se, hajde da kažem, višestruko vezana za više resora i prirodno je da ide prema resornom potpredsjedniku. To

što je resorni potpredsjednik Vlade u ovom trenutku iz SDP-a nije moj izbor nego izbor Vlade i vaš personalno, ako hoćemo to.

Značajnije od toga je, gospodine potpredsjedniče Vlade, skandalozno neodgovoran odnos Vlade ukupno, dakle i Vlade koju čini DPS i SDP, bez obzira na vaš lični ili tri ministra iz SDP- a koji su u sastavu Vlade, koji imaju drugačiji odnos, ali to ništa u suštini ne mijenja. Skupština Crne Gore koja ima pravo da vrši demokratski nadzor nad radom Vlade, a isključivo je u nadležnosti Vlade da vodi spoljnu i unutrašnju politiku po Ustavu Crne Gore, dakle i ekonomsku politiku, tu nema nikakve dileme, tražili smo da se hitno pristupi s obzirom da je nesporno kod svih da inostrani partner, dakle ugovorni partner kod Kombinata aluminijuma ne poštuje ugovorne obaveze, da se raskine taj ugovor. Dakle, 29. februara prošle godine, u junu mjesecu prošle godine, kada se Skupština ponovo bavila tim pitanjem, ovo su zaključci koje su predložili šefovi poslaničkih klubova DPS-a i SDP-a, Simović i Banović, u kojima se, između ostalog, kaže - Skupština Crne Gore insistira na dosljednom sprovođenju svih zaključaka koji su usvojeni 29.02. Skupština Crne Gore poziva Vladu da u što kraćem roku nastavi sa aktivnostima na raskidu ugovora. Sljedeće, svako dalje odlaganje realizacije ovog zahtjeva Skupštine nanosi trajne štetne ekonomsko-socijalne posljedice po Crnu Goru. Ovo su ocjene Skupštine Crne Gore koje je Vlada Crne Gore ignorisala. Meni je zlata politički vrijedno da smo i ja i ovaj parlament i ukupna crnogorska javnost od resornog potpredsjednika Vlade čuli da nije tačno da ugovor ne može da se raskine, a i ja to mislim kao pravnik.

U ugovoru postoji klauzula, između ostalog, ako tri mjeseca i duže ne plaća struju. Samo da sa ukupnom zainteresovanom javnosti podijelim činjenicu da od 2009. godine do sada je otprilike 50 mjeseci. U tom periodu je Kombinat aluminijuma potrošio cirka oko 150 miliona evra za električnu energiju. U tom periodu država je subvencionirala 60 miliona, period 2009-2012. godina. U ovom trenutku novi dug Kombinata je oko 60 miliona. Dakle, od 150 potrošenih miliona država je ili platila ili se priprema da plati 120 miliona. Samo 30-ak miliona u tom periodu je Kombinat aluminijuma platio. To znači da duže od godinu dana, da ne kažem dvije godine, KAP ne plaća električnu energiju. Kada kažem KAP, da me ne bi neko pogrešno razumio, ne mislim na KAP nego na menadžment Kombinata aluminijuma koji se tako neodgovorno odnosi i prema Kombinat u njegovoj sudbini i prema ekonomiji Crne Gore u cjelini. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Kaluđeroviću.

Sljedeće pitanje je takođe vaše za potpredsjednika Lazovića. Izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala.

Moje drugo pitanje je vezano za ekonomsku problematiku i vezano je za Duvanski kombinat AD u stečaju, nažalost u stečaju, i glasi:

Šta je bio osnov potraživanja države Crne Gore od Duvanskog kombinata u stečaju, koje je u trenutku uvođenja stečaja u ovo preduzeće 25. maja 2010. godine iznosilo 30,6 miliona evra, sa navođenjem osnova i iznosa svakog potraživanja pojedinačno i godine u kojoj je nastalo? Koliko je država do sada naplatila od ovog potraživanja, uz navođenje iznosa naplaćenog potraživanja po godinama i osnova po kojem je Duvanski kombinat u stečaju izmirio dug prema državi? Kakvu strategiju ima Vlada u pogledu naplate preostalih potraživanja od Duvanskog kombinata u stečaju, s obzirom da je u toku dosadašnjeg stečajnog postupka prodana cjelokupna imovina ovog preduzeća, bez obzira što je Odbor povjerilaca izglasao plan reorganizacije Duvanskog kombinata? Da li su predmet pažnje u Vladi bile činjenice da je Uprava policije, nakon kontrole izvršene 2006. godine, podnijela

krivične prijave protiv odgovornih u KAP-u zbog toga što je utvrđeno da su, citiram, za period 2002-2005. godine od strane odgovornih lica u preduzeću izvršene nabavke roba, materijala, opreme i slično, u ukupnoj vrijednosti od 16,3 miliona evra, suprotno Zakonu o javnim nabavkama, završen citat, kao i krivične prijave MANS-a zbog osnovane sumnje za nezakonito postupanje odgovornih tokom procesa stečaja u Duvanskom kombinatu u stečaju? Da li je urađena analiza uticaja takvog nezakonitog postupanja u dužem vremenskom periodu na sadašnju dramatično tešku situaciju u koju je dovedeno ovo preduzeće i njegovi bivši zaposleni i obespravljeni manjinski akcionari? Da li je Vlada analizirala štetne posljedice ugovornog aranžmana o prodaji imovine Duvanskog kombinata u stečaju, zbog čega će od početka marta ove godine, a zbog kašnjenja u oslobađanju lokacije i objekata novom vlasniku, preduzeću Zeta gradnja Podgorica plaćati mjesečno 98.000 evra, uz visoke rizike da novi vlasnik imovine Zeta gradnja može ustati i sa tužbom za naknadu štete, a zbog smetanja posjeda i kašnjenja Duvanskog kombinata u stečaju u izvršavanju ugovorenih obaveza?

Kolektiv koji je postojao u Crnoj Gori, sada već gotovo mogu da govorim u prošlom vremenu, nažalost, duže od jednog vijeka jedan od najuspješnijih kolektiva sa monopolom u proizvodnji i obradi duvana, čiji značaj poslova ...

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imaćete vrijeme i za komentar, naravno.

Odgovor potpredsjednika Lazovića. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi poslaniče Kaluđeroviću, da saopštim da se čine značajni naponi kako bi se očuvala jedna tradicionalna proizvodnja, i tu ste potpuno u pravu, nešto što je predstavljalo i brend Crne Gore, a u konkretnom odgovoru na vaše pitanje, želio bih da saopštim sljedeće.

Osnov potraživanja države Crne Gore od Duvanskog kombinata Podgorica AD u stečaju, utvrđen je u stečajnom postupku i odnosi se na neizmirene obaveze po osnovu poreza, doprinosa i drugih obaveza. Ove obaveze prema državi, po presjeku izvršenom 30.06.2010. godine su iznosile 30.631.000 eura. Država je nakon toga naplatila od stečajnog dužnika Duvanskog kombinata Podgorica AD u stečaju iznos od 5.331.543 eura i unijela isti u akcijski kapital u novi Duvanski kombinat AD Podgorica. Naplata potraživanja ostvarena je kroz preuzimanje tehnološke proizvodne opreme i mašina, prenos prostora i objekata u Srbiji i ostale opreme i inventara, kao i za plaćenu i uređenu projektnu dokumentaciju za novi Duvanski kombinat AD u Podgorici. Pored toga, umanjena su i potraživanja države po osnovu realizovanog socijalnog programa za radnike Duvanskog kombinata u stečaju u iznosu od 3.806.144 eura, tako da je ukupan iznos potraživanja države Crne Gore u ovom preduzeću u stečaju umanjen za 9.143.687 eura. Dalja naplata potraživanja države od ovog stečajnog dužnika ostvarivaće se u skladu sa tekućim sudskim odnosno stečajnim postupkom u ovom privrednom društvu, o čemu će se, prije svega, starati stečajni sudija, stečajni upravnik, Odbor povjerilaca, kao i Ministarstvo finansija, odnosno Poreska uprava u ime stečajnog povjerioca.

Što se tiče istražnih postupaka koji su poslaničkim pitanjem navedeni iz ranijeg perioda 2002-2005. godine, kontrola izvršena od Uprave policije, krivične prijave MANS-a i drugih subjekata su predmet razmatranja nadležnih organa, odnosno tužilaštva i, konačno, suda. Vlada Crne Gore poštovaće cjelokupni zakonima utemeljeni pravosudni postupak i donešene presude i u okviru svoje nadležnosti izvršavati svoje obaveze koje su donesene ili će se donijeti u vezi sa ovim i drugim sličnim pitanjima. Vlada Crne Gore posredstvom Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte i nadležnog ministarstva čini sve napore da se

što prije realizuje privatizacija ili dokapitalizacija novog Duvanskog kombinata Podgorica AD i time stvore uslovi za dalji rad duvanske industrije u Podgorici. Ove aktivnosti podrazumijevaju izgradnju novog proizvodnog objekta u agroindustrijskoj zoni na Ćemovskom polju u Podgorici, zatim izmještanje proizvodne opreme i radno angažovanje dijela radnika u novom duvanskom kombinatu Podgorica.

Svi postupci i aktivnosti imaće za posljedicu, kao što se i navodi u poslaničkom pitanju, ustupanje stare lokacije i starih objekata novom vlasniku, preduzeću Zeta gradnja iz Podgorice, u skladu sa zaključenim ugovorom.

U tom smislu, svi dalji naponi Vlade su usmjereni u ovoj oblasti, kao i novog duvanskog kombinata, upravnog odbora i skupštine novog duvanskog kombinata, a najnoviji zaključci i odluke donešene na drugoj sjednici Savjeta za privatizaciju i kapitalne projekte prije dva dana imaju za cilj hitno raspisivanje novog javnog poziva za privatizaciju ili dokapitalizaciju novog Duvanskog kombinata AD Podgorica čijom realizacijom će se konačno steći uslovi za preuzimanje obaveza po zaključenom ugovoru sa Zeta gradnjom Podgorica. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, gospodine Lazoviću.

Kolega Kaluđeroviću, izvolite.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče,

Prvo, gospodine Lazoviću, prenesite premijeru Vlade i založite se, to vam ja sugerišem, da najozbiljnije razmotri predlog koji je ovih dana dobio od udruženja manjinskih akcionara, koji su na jedan volšeban način, rekao bih bezobrazan, nezakonit način ostavljeni bez svojih 48,5% akcija u ukupnoj imovini Duvanskog kombinata u stečaju.

Dakle, vjerujem da je to potpuno jedna strategija koja je, između ostalog, imala za cilj uvođenje stečaja da bi manjinski akcionari bili ostranjeni, jer negdje uporedo sa tim Vlada i Glavni grad su donijeli odluku o formiranju novog duvanskog kombinata, gle čuda, novi Duvanski na istoj adresi Duvanskog u stečaju, koji daje u zakup imovinu, onaj dio opreme koji je država uložila u novi Duvanski koji je 100 godina pripadao starom Duvanskom kombinatu, i na koji stari Duvanski, koji je sada u stečaju, plaća zakupninu novom Duvanskom, a i jedni i drugi plaćaju zakupninu Zeta gradnji.

Gospodine potpredsjedniče Vlade, javno i odgovorno tvrdim, priprema se scenario jednak onom sa kojim je već javnost upoznata, u vezi sa lokacijom Limenke gdje će država biti oštećena za preko 10 miliona evra. Ovdje ko zna koliko više od toga.

Dakle, od 1. marta ove godine je bio krajnji rok do kada je trebalo da se preduzeću Zeta gradnja vrati imovina i lokacija oslobođena od objekata na njoj. Ako se to ne učini, 98 hiljada svakog mjeseca plaća se Zeta gradnji. Ali, ne samo to, Zeta gradnja zadržava pravo da ne plaća neplaćeni dio cijene od 6,2 miliona evra sve dok mu se to ne da u posjed. I prema ugovornoj klauzuli ulazi se u rizik i direktne štete koju on može u sudskom postupku, bojim se, lagano dokazati.

Dakle, to su problemi, to je jedna ogromna neodgovornost koja prati sve ovo što se dešava u vezi sa Duvanskim kombinatom. Da ne pominjem da u javnosti ostaje i dalje nerazjašnjeno pitanje pod kakvim ugovornim uslovima se proizvodi i za koga se proizvode cigarete u Duvanskom kombinatu kada sam, koristeći pravo kao poslanik, od nadležnih državnih organa i institucija tražio odgovor koliko je trebavano akciza za duvan, odgovoreno mi je ni jedna jedina. A znam da se proizvode stotine tona cigareta koje se izvoze ili ne znam gdje sve ne ide.

Još jednom, poziv da sa najozbiljnijom odgovornošću razmotrite ponudu manjinskih akcionara. Jer, pazite, oni imaju puno argumentacije da dokažu da je nezakonito postupio stečajni upravnik kada je prodao imovinu Duvanskog kombinata nepuni mjesec nakon što je sproveden stečaj u Duvanskom kombinatu, ne čekajući da se na stečajnom sudu usvoji plan reorganizacije koji je usvojen 2. 11. 2010. On je 21. 06. 2010. prodao svu imovinu, a plan reorganizacije tek kasnije usvojen. Po zakonu to nije smio učiniti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Kaluđeroviću.

Dva pitanja za potpredsjednika Vlade Vujicu Lazovića postavio je i poslanik Aleksandar Damjanović.

Izvolite, prvo pitanje.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovana Skupštino, poštovani građani, potpredsjedniče Vlade, uz izvinjenje zbog promuklosti pokušaću da odradim ovaj dio posla.

Ja sam potpredsjedniku Vlade postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Da li Vlada Crne Gore ima namjeru da u cilju povećanja konkurentnosti u bankarskom sektoru izvrši transformaciju Pošte Crna Gora AD, koja je inače u 100% vlasništvu Vlade, u Poštansku štedionicu, ili možda postoje planovi da se i ovaj nacionalni resurs privatizuje, odnosno rasproda po već oprobanim modelima i Crna Gora na taj način ostane bez jednog od vitalnih državnih sistema?

Iako sam zamolio da mi se odgovor dostavi u pisanoj formi, a pitanje je bilo jednostavno, da li ili ne Vlada ima namjeru da privatizuje i rasproda Poštu, odgovora u pisanoj formi nema.

Vjerujte mi, gospodine Lazoviću, da biste me prijatno iznenadili da ste prvi put ovdje dali onako kako to Poslovnik omogućava i pisani odgovor, jer se nadam da stojite iza vaših riječi koje ćete ovdje izgovoriti.

Ovo sam pitanje postavio iz nekoliko razloga. Naime, šuška se da se priprema privatizacija Pošte, i to nakon što smo prije godinu dana mi u SNP ukazali da je Pošta sjajan resurs koji bi trebalo transformisati u poštansku štedionicu i na taj način konkurisati bankarskom sektoru u Crnoj Gori koji sa 11 banaka i šest mikrofinansijskih institucija "dere" kožu sa naroda i sa privrede. Jednostavno, kada ste to čuli, kada smo ovdje javno rekli, počele su volšebno brzinske pripreme, ne da se Pošta pretvori u poštansku štedionicu u državnom vlasništvu, jer nama onda ne trebaju nikakve razvojne banke i sl. da ne kažem šta, jer imamo to već spremno, nego da se Pošta privatizuje. Na to me je ponukalo i nekoliko stvari. Donijeli ste Odluku Vlade prije godinu dana da se transformiše iz DOO u AD u vlasništvu 100% Vlade, prvi korak ka tome. Nedavno ste dali saglasnost na promjenu statuta, a negdje u regionu se šuška oko nekih pokušaja nekih drugih pošta da možda kupe i Poštu Crne Gore. Tako da me interesuje zašto smatrate da ideja SNP-a da se Pošta transformiše u poštansku štedionicu, kao što to rade druge ozbiljne zemlje, nije dobra. Zašto uporno izbjegavate dijalog na tu temu, da ovaj sistem koji ima 900 radnika, 135 pošta, 285 šaltera, u ovoj državi najjaču i najrazruđeniju mrežu poslovnica, sa bilansima koji su na nivou od 40 miliona aktive, 20 miliona kapitala, 30 miliona prihoda za protekle dvije godine, i 2,5 miliona profita, ne pretvorimo u poštansku štedionicu i stanemo na put hajdučiji koju u Crnoj Gori rade ostale finansijske organizacije?

Kada mi date odgovor, ja ću iskomentarisati vaš odgovor. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

VUJICA LAZOVIĆ:

Uvaženi kolega Damjanoviću,

Prvo dozvolite da saopštim da mislim da bankarsko tržište u Crnoj Gori ne možemo tretirati nekonkurentnim, naročito u situaciji kada imamo 11 banaka. Što je takva situacija, nažalost nije to samo specifikum Crne Gore, nego je to rezultat svih poremećaja na nivou globalne ekonomije i nadati se da to što smo u jednom periodu bili u prilici da ovdje imamo poznate filijale, filijale poznatih svjetskih banaka će svakako u konačnom doprinijeti sveukupnom razvoju Crne Gore, ne samo u pogledu razvoja finansijskog tržišta nego i u pogledu ekonomskog rasta i razvoja.

S druge strane, nije stavljena tačka na ideju da Pošta u dijelu svojih usluga i djelatnosti, pored poštanskih, finansijskih, ekspres usluga, telegrafije, telefonskih govornica, trgovine u poštama, logistike, štampe i kovertiranja i izdavanja digitalnih sertifikata od prije dvije godine, dakle nije stavljena tačka na to da se ta djelatnost ne proširi u smislu formiranja i poštanske štedionice. Ta ideja je bila i ranije prisutna, a posebno nas je ponukalo interesovanje potencijalnih partnera da će ući u neki aranžman sa Poštom Crne Gore ukoliko i ta vrsta usluga bude na raspolaganju.

Ono što želim da vas uvjerim jeste da nije namjera da se Pošta privatizuje. Mi smo je u skladu sa programom restrukturiranja prošle godine transformisali u akcionarsko društvo, i namjera je da se dalji razvoj Pošte bazira na modelu privatno-javnog partnerstva. To podrazumijeva da kompletna infrastruktura ostane u državnom vlasništvu, a da za dio biznisa tražimo nekog velikog međunarodnog operatera ili regionalnog, koji će po svojoj logistici biti u prilici da nam pomogne da unaprijedimo ukupnu poštansku djelatnost. Treba da znate da je ovdje veoma značajan problem, s obzirom na tržište Crne Gore i neke zakonske obaveze, problem univerzalnog poštanskog servisa i nešto što u konačnom sve ukupno poslovanje i bilanse u tom dijelu opterećuje. Dakle, ne postoji namjera da se Pošta pošto-poto privatizuje i ovih dana zaokružujemo jedan model, odnosno projektni zadatak koji će biti upućen na tenderu potencijalnim savjetnicima u pravcu realizacije ovog projekta privatnom javnom partnerstvu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Komentar ima kolega Damjanović. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Onako kako sam očekivao, već imam viziju. Pošta se privatizuje, postaje Vektra-pošta ili CEAC -pošta i onda se donosi odluka da se ta "Vektra" pošta ili "CEAC" pošta dobije pravo da radi kao poštanska štedionica i opet mi tu gdje smo. Upravo sam za to i postavio pitanje. Nećete i neka ovo javnost zna, a pratićemo vas gospodine Lazoviću, vas prpersonalno, jer ste za ovo odgovorni, nećete sada kada je 100% vlasništvo države Crne Gore da ona radi posao poštanske štedionice i da sav profit ostaje u državi i da svi benifiti ostaju državi i građanima, komitentima pošte, nego ćete da uđete u aranžmane javno privatnog partnerstva, a da nam privatni partner ništa ne treba, jer su ovo jednostavni poslovi i da bi taj privatni partner kad bude partner državi izvlačio profit i dobio da radi ono što država nije mogla ovih deset godina. Dakle, 1998. godine podijeljena je PTT na Telekom i na Poštu. Sjećam se, tada je bilo nekih dva miliona maraka ostavljeno negdje da se nastavi sa poštanskom štedionicom, to pojela maca. Taj datum iz 1998. podjele javnog preduzeća korespondira sa datumom od kad ste u Vladi Crne Gore, gospodine Lazoviću,

odnosno u SDP. Punih 15 godina mnogo izgubljenog novca za ovu državu i građane, time što nijesmo donijeli jednu jednostavnu odluku od jednog dana napora. Kažete da bankarski sektor jeste konkurentan, da je bankarski sektor od 11 banaka i 6 MFI-ja-a konkurentan, ne bi Centralna banka potezala za mjerama ograničenja kamatnih stopa i tako dalje, ne bi bile kamatne stope najveće u Evropi u eurizovanoj ekonomiji, ne bi se dešavalo da nemamo kredita za dobre projekte koje postoje, ne bi se dešavale ovakve naplate kolaterala i hipoteka kao što to radi ovaj, kao što vi kažete, konkurentni bankarski sektor. Pošta Crne Gore koja voljom Vlade neće da bude štedionica. Vlada čeka da je da nekom partneru pa da onda bude štedionica, radi sljedeće stvari, prima uplate na žiro račun, isplate, naplate računa za pravne subjekte, isplate za Western Union, tekuće račune građana, sve ono što rade druge banke, sem eto nema tu dozvolu, jer to država neće da uradi da građani mogu po malo da štede i da građani po nekim mnogo povoljnijim uslovima, nego što to rade strane banke ovdje u ovoj državi imaju korist od našeg sistema.

Dakle, nije slučajno gospodin Milan Krkobabić, prije nekih par mjeseci, rekao da PTT Srbija hoće da kupi Poštu Crne Gore. Vjerujem da vaša Vlada, Vlada gospodina Đukanovića ima sjajne veze sa Vladom Srbije koju vode gospoda Dačić i Vučić, odnosno da su ti međupartijskih odnosi mnogo dobri, ne samo između tih partija, nego i nekih drugih. Raduje me konačno poboljšanje ekonomskih odnosa sa Srbijom, ali me čudi sledeće, ako gospodin Krkobabić koji je direktor pošte, kaže ovako: "Ne nećemo privatizovati našu poštu, već nemojte se iznenaditi ako ćemo kupiti Poštu Crne Gore i ostale pošte, jer nije dobro privatizovati taj sistem. On će jačati i biće profitabilan sa domaćim ulaganjima" i tako dalje, da se ovdje u Crnoj Gori dešavaju neke druge stvari, da vi upravo ovakav sistem koj je profitabilan želite da pustite niz vodu. Ovo je ovdje Izvještaj o izvršenoj reviziji za 2011.-u godinu, ja sam ga nabavio, vidim veoma lijepe podatke koji se tiču finansijskog poslovanja pošte. Za 2012. ću ga, takođe, nabaviti, vi to znate, gospodine Lazoviću, čim ova kuća kojoj ste dali saglasnost završi svoj dio posla. Želim da vas uvjerim da SNP kao opoziciona partija u ovoj Vladi ili nakon nekih drugih novih izbora, partija koja ce činiti vladajuću većinu neće dopustiti ovo što vi radite. Uradićemo upravo suprotno u skladu sa našim programskim zalaganjima. Zahvaljujem.

PREŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Imate pravo i na sljedeće pitanje, koje ste postavili, takođe, potpredsjedniku Vlade Vujici Lazoviću. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Možemo da nastavimo, na način da ću opet da pročitam pitanje, ako mogu samo ovo malo vremena.

Dakle, potpredsjedniče, da li Vlada Crne Gore ima namjeru da u cilju povećanja konkurentnosti u telekomunikacionom sektoru, prethodno je bilo u bankarskom, a naročito u sektoru mobilne telefonije donese odluku o osnivanju državne kompanije za pružanje TK usluga ili eventualnoj kupovini neke od postojećih TK kompanija, uzimajući u obzir da su troškovi koje javni sektor, a prije svega državna uprava imaju po osnovu TK usluga ogromni teret za javne finansije, a prihod su inostranih kompanija koje posluju na domaćem tržištu i koliko iznose ti troškovi za 2012.-u godinu, odnosno 2013.-u posebno za fiksnu, mobilni i internet. Naravno, ni ovdje nijesam dobio pisani odgovor, bilo je lako pošto sam ja znao da nećete dati pisani odgovor.

Potrazio sam makar odgovor na ove podatke pa sam neke podatke dobio, da državna uprava namjerava da potroši ove godine po budžetu 6,3 miliona evra za, takozvane, komunikacione i TK usluge. Da ako se proširimo na javna preduzeća, državna

preduzeća, lokalnu samoupravu taj neki javni sektor vjerovatno i 15-20 miliona godišnje. E od momenta privatizacije Telekomu do danas tom nekom dinamikom uključujući da je toga, ipak, bilo manje u onim prvim godinama posle privatizacije, više od 100 miliona evra za TK usluge. Ovo vas pitam iz razloga što imam podatke da je ukupni prihod TK sektora od momenta privatizacije Telekomu 1,7 milijardi evra u ovoj državi ili pola bruto domaćeg proizvoda, od kad smo prodali nacionalno blago zvano "Telekom" da bi sproveli referendum 2006. godine, da je od toga sam profit Telekomu od kad je privatizovan 158,5 miliona evra bez 2012. godine i da je on 30% veći, nego cijena koja je dobijena kada smo Telekom privatizovali, što znači da je Telekom za nekih sedam godina zaradio mnogo više nego što je koštala njegova prodajna cijena. Kad imamo ove podatke u vidu i kada imamo podatak da država 15-20 miliona, odnosno javni sektor plaća za TK usluge stranim kompanijama, mene interesuje zašto ne uradite jednostavnu stvar? Formiramo svoje TK preduzeće ili kupimo neko od postojećih i onda plaćamo sami sebe, pa uštedimo na taj način, a ne recimo da uvodimo porez euro po euro, odnosno takse ili da oporezujemo prosječne dohotke građana u Crnoj Gori čiji su efekti mnogo manji nego ove stvari. Dakle, pod vašim reosorom je 260 ili 240 miliona za prošlu godinu prometa u TK kompanijama, a država nema volje, zbog vas, da napravi svoju kompaniju.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Odgovor potpredsjednika Lazovića. Izvolite.

VUJICA LAZOVIĆ:

Gospodine Damjanoviću, izgleda ste dobro obaviješteni zato što mi u Vladi analiziramo resurse i kapacitete koje u dijelu potencijalnog operatera na tržištu elektronskih usluga možemo objediniti i na taj način da povećamo konkurentnost. Ne samo da povećamo konkurentnost, nego i ovo što ste vidjeli, ostvarimo neke efekte za javnu administraciju. Kao što znate, u našem vlasništvu je državna kompanija Radio difuzni centar i djelatnost toga društva je pružanje pristupa elektronskih komunikacionim mrežama i pružanje elektronskih komunikacionih servisa. Takođe, pored navedenog privredno društvo u državnom vlasništvu svojih kapaciteta su još dva privredna subjekta, to je Crnogorski elektroprenosni sistem i Željeznička infrastruktura i da bi se realizovala ideja novog državnog telekomunikacionog operatera potrebno je detaljnije procijeniti kapacitete koji su nam na raspolaganju, i to radimo. Normalno, morate voditi računa da to nije samo ta primarna i ključna infrastruktura, morate voditi računa kako da to obezbijedite na tom nivou da bude dostupna svakom korisniku.

Mislim, ukoliko se u konačnom poslije tih analiza opredijelimo za formiranje nekog operatera koji će biti u državnom vlasništvu, da će za to dominantna biti i ta ekonomska analiza. Dakle, da ne bi ulazili u nešto što bi nam možda bilo u smislu gubitaka i pokrivanja troškova, jer neke su procjene da bi možda trebalo 50 do 70 miliona eura u startu, uz korišćenje ovih kapaciteta, da se uđe u taj projekat. Hoću da primijetim da je vaša analiza dobrim dijelom opravdana u smislu podataka kolikou državnoj administraciji trošimo za telekomunikacione usluge. Želim da saopštim da je Ministarstvo za informaciono društvo objedinilo nabavkom, u zadnjih nekoliko godina, značajnu uštedu u dijelu komunikacionih linkova i oni su na godišnjem nivou u 2012. godini iznosili milion i po eura, a ostali troškovi, troškovi fiksnih i mobilne telefonije su u 2012. godini iznosili milion i 714 hiljada eura, odnosno za mobilnu telefoniju milion i 914 hiljada eura. Dakle, ukupno kada sve saberemo negdje oko pet miliona eura pa bi mogli da napravimo projekciju ako tih pet miliona eura projektujemo na deset godina, to bi možda moglo da bude 50 miliona eura, eto sredstva za osnivanje tog novog preduzeća i tako dalje. To su sve, rekao bih, ovako okvirne i

konceptualne analize. Pravljenje kompanije, a naročito u ovom sektoru jeste jedan veliki, zahtjevan i izazovan posao.

Na kraju želio bih da sa vama iskažem jedno neslaganje. Znam da Vi tako ne mislite ali može da izgleda iz vašeg pristupa da Crna Gora nije dobrodošla za neke druge međunarodne kompanije, da sve ovdje mora da bude posvećeno lokalnom biznisu. Danas to ni jedna zemlja, osim možda par njih koje se nalaze u jednoj fazi međunarodne izolacije, ne smije sebi dozvoliti. Dakle, prosto ako pođemo tom logikom onda nijesmo smjeli dozvoliti da nam banke kupuju druge banke, nijesmo smjeli dozvoliti da imamo telekomunikacione operatere iz drugih zemalja i slične stvari. Taj koncept je na dobro, ali na žalost odavno prevaziđen i mi imamo danas situaciju globalne ekonomije, uostalom pročitajte Kopenhaške kriterijume i jedan od temelja naše priče prema Evropskoj uniji pa ćete vidjeti da je to nešto što moram prihvatiti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Lazoviću.

Komentar, kolega Damjanović, izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Hajde, ipak, da zadržimo ozbiljnost i da krenemo od ovoga što ste rekli na kraju. Mene ovdje savjetujete da ne idem protiv stranih investitora, a ja kažem samo sam želio da nismo prodali Telekom kao nacionalni resurs, da ne prodamo Poštu i da nijesmo prodali Jugopetrol, zato što se radi o nacionalnom resursu, a ovo ostalo da prodamo. Tako da se tu malo razlikujemo. Ali kako onda Vi meni da objasnite, mene savjetujete da otvorimo privredu. Naravno vi to radite već, jer ste u Vladi, ja sam u opoziciji, ja vam govorim da ne radite, recimo ovdje u slučaju TK kompanija, a gle čuda naš "Telekom" drži njemačka državna firma "Dojče Telekom", a gle čuda "M-tel" drži srpska državna firma "Telekom Srbije", a gle čuda "Pro Monte" drži "Telenor" državna kompanija Norveške. Nemojte, gospodine Lazoviću, nemojte ovdje. Nego Vi govorite ono što znate kao ekonomista i što Vi mislite, a ne što mislite kao član Vlade, odnosno manjeg dijela vladajuće koalicije. To je jedna stvar.

Druga stvar, pošto smo mi odje u SNP-u, za razliku od nekih drugih, ipak kad nešto kritikujemo tu da damo i neka rješenja, ne semo da kritikujemo radi kritike. Pomenuli ste Radio-difuzni centar koji je u 100% vlasništvu države. Jeste, ali mi imamo i zajedničku infrastrukturu. Neko je bio mudar pa je sproveo neke kablove duž pruge, dakle i to je jedan od resursa. Imamo neke optičke magistralne veze preko crnogorskog elektroprenosnog sistema, je li tako? Pa imamo neku distributivnu mrežu EPCG koja ima svoje kapacitete, pa imamo i neke kadrove koji znaju taj posao da rade, je li tako? Tako da ovaj posao po procjeni eksperata ne bi tražio više od 20 do 25 miliona evra, što je investicija koja se samo po osnovu pet miliona evra koje troši državna uprava isplati za pet godina, odnosno ako uhvatimo, a to ste namjerno ispustili i javna preduzeća koja troše za telefone, državno su vlasništvo, privredna društva u državnom vlasništvu, lokalne samouprave. Ova se investicija isplati za godinu do dvije dana. Možda vi nenamjerno ovo nećete da sprovedete ili niste do sad sproveli. Možda bi neki zli jezici rekli da vas neki lobi iz Telekoma ili oko TK kompanija tjeraju da vi ovo ne radite, kako bi još koju godinu uzeli 20-30 miliona ovoj državi. Možda svi oni zajedno pritiskaju vas pa vi ne možete da odolite pritiscima političkim i tako dalje, lobiranjem da ovo ne radimo kao država Crna Gora, jer je bolje da nam oni uzimaju naš novac i da iznose stotine miliona evra i finansiraju neke druge projekte. Ja u to ne vjerujem. Vjerujem da bi vi htjeli da država ima svoju kompaniju, ali možda nemate moći kao manji partner u Vladi da to završite. Završiću, kolega Mustafiću, uz zahvalnost što mi

ovo omogućavate da imam malo više vremena, a možda i mi da kupimo neku telekomunikacionu kompaniju.

Evo slučajno znam da je osjetljivo kada ovdje pričamo o ciframa i firmama. Recimo taj "M-tel". Šuška se tamo negdje da će "Dojče Telekom" da kupi "Telekom Srbije", pa pošto "Dojče Telekom" već ima ovdje naš Telekom, a ne može da ima dva Telekoma, taj će "M-tel" morati da se proda prije nego što ga "Dojče Telekom" kupi kao dio Telekoma Srbije. Pa mu neće cijena baš biti neka astronomska da Crna Gora ne bi razmišljala da na taj način kupi jednu firmu koja je ovdje već osposobljenai ima 30%udjela na tržištu. Milion kombinacija imate, kolega Lazoviću. Završavam, milione kombinacija koje vaša Vlada može, a SNP vam govori i kako da uradi, ali vam je milije da šuruje sa monopolima, nego da bude odgovorna svojim građanima. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Damjanoviću.

Ovim smo iscrpili set pitanja za potpredsjednika Lazovića. Zahvaljujem i potpredsjedniku Lazoviću i prelazimo na pitanja koja su usmjerena ka potpredsjedniku Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministru pravde, gospodinu Dušku Markoviću.

Dva pitanja je postavio kolega Predrag Bulatović. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče Skupštine, zahvaljujem.

Gospodine prvi potpredsjedniče Vlade, bez obzira što odgovarate kao treći, jer ova druga dva su vjerovatno zaduženi da prikriju određene privatizacije i druge poslove u Vladi, a vi ste po analogiji na Srbiju vjerovatno zaduženi da rješavate pitanja organizovanog kriminala i korupcije. Tako da prvo pitanje koje vam postavljam je ovako:

Tokom 2012. godine, a povodom rada Anketnog odbora zaduženog da utvrdi činjenice vezano za korupciju privatizacije Telekoma, kao i povodom sjednice Odbora za bezbjednost na istu temu, pokrenuto je kod Vrhovnog državnog tužioca (na inicijativu nekih poslanika) da se utvrdi ko je odaje tzv. tajne podatke. Tim povodom kod specijalnog tužioca izjavu je dao i Nikola Marković, zamjenik glavnog i odgovornog urednika lista "Dan". U kojoj se fazi nalazi ovaj proces, da li je okončan i da li je neko procesuiran, a ko je izvršio krivično djelo odavanja tajnih podataka?

Kada smo već kod te teme, da li je završen postupak povodom odavanja tajnih podataka sa sjednice Odbora za bezbjednost u vrijeme dok ste Vi bili direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost, a povodom prezentiranja takozvane Bijele i Plave knjige, organizovanog kriminala, odnosno da li je ovaj slučaj uopšte i procesuiran kod nadležnih organa?

Ovo pitanje postavljam zbog toga što smatram da je u Crnoj Gori učinjen iskorak time što su poslanici, a sada u dva odbora za bezbjednost i odbranu i antikorupciju mogu pristupiti tajnim podacima kako bi izvršili kvalitetna kontrolna saslušanja. To što neki imaju iluziju da to što je bilo na zatvorenim sjednicama tih odbora se i nije desilo ja mogu da kažem da se jeste desilo i to jeste kvalitet, jer makar veći broj ljudi u Crnoj Gori i predstavnici zakonodavne vlasti su došli do određenih podataka. To je očigledno i 2007. godine, a poslije 2012. nekom zasmetalo pa su otvorili hajku na navodno curenje informacija, tajnih podataka i da je time ugrožena država. Umjesto da se smjenjuju oni koji zataškavaju afere ili oni koji ne gone kriminal počinje obrnut proces. Sumnjiče se novinari, urednici, poslanici da izdaju tajne i time se prijeti kaznama od osam godina zatvora i više

za odavanje državnih tajni i vrši se u isto vrijeme i njihovo praćenje kao što su tajna praćenja telefonskih razgovora, snimanja i tako dalje, što je jedna vrsta pritiska.

U Crnoj Gori umjesto da se postavi pitanje ko štiti kriminal u državnim strukturama i ko ne radi svoj posao mi imamo već ovu aferu koja se desila vezano za curenje (Prekid)...za rad Anketnog odbora vezano za aferu "Telekom" se nedvosmisleno gospodine, prvi potpredsjedniče Vlade, došlo do saznanja da je 2,3 miliona evra oprano i utvrđena je šema i na zatvorenoj i na otvorenoj sjednici Odbora za antikorupciju Vrhovni državni tužilac je rekao da je bilo nezakonitih radnji. Ovo šta vas ja sada pitam se odnosilo upravo na tu vrstu informacija i umjesto da Vrhovni državni tužilac procesuirao one koji su te 2005. godine oprali 2,3 miliona, mi imamo saslušanje novinara, očigledno još jednu ne zataškano aferu. Kad smo kod toga, time ću zavšiti, možda neko ima impresiju da se tu nije ništa uradilo na tom Anketnom odboru. Ja nemam takvu impresiju, ali ćemo 10. na tu temu razgovarati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala kolegi Bulatoviću.

Potpredsjednik Marković odgovor. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala.

Gospodine Bulatoviću,

Povodom Vašeg pitanja koje se odnosi na utvrđivanje činjenica vezano za, kako vi navodite, korupciju i privatizaciju Telekoma, kao i povodom sjednice Odbora za bezbjednost na istu temu kontaktirao sam Vrhovnog državnog tužioca. Vrhovni dužavni tužilac me je izvijestio da je postupak u predmetu Telekom pred specijalnim tužiocem za organizovani kriminal, korupciju, terorizam, ratne zločine u toku i u fazi je izviđaja. Znam da se i putem međunarodne pravne pomoći i dalje nastavljaju aktivnosti tužilaštva u ovom smislu, odnosno u ovom predmetu.

Što se tiče odavanja tajnih podataka sa sjednice Odbora za bezbjednost postupak je u fazi izviđaja pred Osnovnim državnim tužilaštvom u Podgorici. Znači, pred osnovnim državnim tužilaštvom, a ne specijalnim i u narednom postupku gospodin Nikola Marković dao je izjavu pred osnovnim državnim tužiocem u svojstvu osumnjičenog 20. septembra 2012. godine za krivično djelo odavanja tajnih podatak iz člana 369 stav 1 Krivičnog zakonika. Znači, ovo se ne dovodi u vezu sa predmetom Telekoma, već poštovanjem, odnosno primjenom zakona o tajnosti podataka. Nadam se da ćete se složiti sa mnom da je jedan od osnovnih zamjerki Evropske komisije i naših partnera nepoštovanje zakona, odnosno problem u primjeni zakona. Zakone možemo primjenjivati samo ako ih dosledno poštujemo. Prema tome, ne ide nikome u prilog izjava da ne želi da poštuje zakon i da neće poštovati zakon, jer je to u javnom interesu. Javni interes ne određuje niko personalno od nas, nego se određuje odgovarajućim politikama pa i zakonima i vjerujem da je u tom smislu Osnovno tužilaštvo pokrenulo ovu vrstu provjere.

Što se tiče vašeg drugog pitanja, tražio sam izvještaj od Vrhovnog državnog tužioca koji me izvijestio da u evidenciji Tužilaštva nema prijave koja se odnosila na odavanje tajnih podataka sa sjednice Odbora za bezbjednost povodom takozvane bijele i plave knjige kriminala. Ja se sjećam tog slučaja jer sam i učestvovao u radu tog odbora i naravno svega onoga što se dešavalo nakon odbora, ali definitivno u Tužilaštvu nemamo postupka ovim povodom u skladu sa onim što sam ja dobio od Vrhovnog državnog tužioca. Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SELJO MUSTAFIĆ:
Kolega Bulatović, komentar. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, prvi potpredsjedniče Vlade na odgovoru. Naravno, sa njim nijesam apsolutno zadovoljan. Ne bi Vi bili prvi potpredsjednik Vlade da ne uočavate kad nemate argumenata ni pet minuta ne potrošite. Vjerujem da ćete u drugom pitanju pet minuta EPP-a probati za Vladu da uradite. Gospodine Markoviću, Crna Gora je zemlja u kojoj se ne poštuju zakoni i tu ćemo se složiti i ja se sa vama slažem. Nije ovdje riječ o tome da li neko poštuje Zakon o tajnosti podataka ili ne, nego je ovdje riječ o tome da neko ne radi svoj posao u skladu sa zakonom i mislim da je riječ o Vrhovnom državnom tužiocu u kontinuitetu od 2007.godine. Da je radio svoj posao ne bi 7,5 miliona evra, vezano za aferu "Telekom", završile u džepove tačno određenih konkretnih ljudi. To smo se i uvjerali kada smo tražili da saslušamo direktora jedne banke koji je sam rekao da je kroz njegovu banku prošlo 2,3 miliona evra. Njega niko nije procesuirao i doveo u poziciju da odgovara pred zakonom zašto je to tako bilo, nego je priveden ili pozvan glavni i odgovorni urednik koji je govorio o toj radnji koja se desila. Upravo Evropska komisija daje Crnoj Gori prigovor zbog toga što su korupcija i organizovani kriminal prisutni na visokom nivou, ne rješavaju se kao što je i u ovom slučaju sad. Crna Gora u kojoj se otvaraju afere, a ne zatvaraju, kao što je afera Listing, Telekom, pitanje praćenja novinara i sada ovo vezano za odavanje sa sjednica Odbora za bezbjednost. Dva su odbora bila - Anektni i Odbor za odbranu i bezbjednost, ali je saslušan samo novinar, a sumnja je stavljena i na poslanike. Nije problem u sumnji, problem je u nečemu što je predsjednik Vlade izgovorio prije neki dan, a to je prijetnja da će reformisati, promijeniti, ne reformisati sektor bezbjednosti i vidjeće oni koji su tražili određene stvari svoga boga, kako nam je on rekao. Problem je u tome što sve veći broj ljudi iz ovoga Parlamenta vidi koje se nezakonitosti dešavaju u određenim sektorima. Kroz kontrolna saslušanja koja su zatvorena za javnost vidimo ko ne radi svoj posao i pretpostavljamo ko je mogao da učestvuje u korupciji privatizacije ili nakon privatizacije Telekoma i tako dalje.

To je nešto zbog čega sam ja pitanje postavio. Dakle, ne može se nešto što znači prikrivanje krivičnog djela, da neko zbog toga odgovara. Novinari su radili svoj posao. Novinari su ukazali na nerad i na to da se na određenim mjestima prikrilo krivično djelo i vi znate dobro po Zakonu o tajnosti podataka izričito rečeno, tajni podatak se zna, vi možete da odredite iz svog domena, Vrhovni državni tužilac može da odredi iz svog domena, i on je nadležan da to skine. Tačno se procedura zna, ali ni Vi ni Vrhovni državni tužilac nemate pravo da nešto što se zove prikrivanje krivičnog djela, da tu informaciju krijete. Dolazimo do nečega što jeste ispunjavanje naših evropskih kriterijuma. Vezano za Plavu i Bijelu knjigu, čitava Crna Gora zna da ste se i Vi i tadašnji direktor Uprave policije žalili da je neko odao podatke. Da vas informišem, vi to vrlo dobro znate. Na Odboru za odbranu i bezbjednost, po tome postoji tonski snimak, dao nagovještaj bivši direktor Uprave policije ko je mogao da to oda. Postavlja se pitanje zašto nije procesuiran i zašto je sada sumnja na poslanike? Poslanici to nisu uradili ni u tom slučaju, ni u ovom slučaju. Smisao sledećeg jeste što sam govorio neće moći to što je zamislio gospodin predsjednik Vlade da zaustavi....

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:
Gospodine Bulatoviću, imate pravo na drugo pitanje.
Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče Skupštine.

U Izvještaju za Crnu Goru za 2012. godinu i u izvještajima Evropske komisije za poglavlja 23 i 24, a na osnovu skrininga iz prošle godine date su poznate ocjene vezano za korupciju i organizovani kriminal u Crnoj Gori. Da li su u međuvremenu od strane nadležnih organa učinjeni konkretni rezultati na tom planu i koji su to? Dakle, skrining je bio u maju prošle godine, da ponovim, i za poglavlje 23 i 24 usklađenosti zakonodavstva Crne Gore, sa tekovinama Evropske unije, a izvještaj je o napretku predstavljen u oktobru, odnosno u novembru 2012. godine. Takođe, interesuje me pošto Vi pokrivete i mjesto ministra pravde, tražim da ocijenite da li odluke kao što je bila odluka Apelacionog suda u slučaju Šarić i Lončar znače korak nazad na evropskom putu, a što je ocijenio i predsjednik Skupštine gospodin Ranko Krivokapić na konferenciji MANS-a o korupciji 15. marta 2012. godine ili povodom rasprave na toj konferenciji, da su ga novinari pitali.

Poznato je da su Duško Šarić i Jovica Lončar u zatvoru, i da im se sudi na osnovu akcije loptice, Vi se toga sjećate vjerovatno, koju je vodila dominantno italijanska strana, ali je participirala i Crna Gora, na određeni način. Mislim da ste se Vi sretali sa nekim predstavnicima Italije u to vrijeme. Evropska komisija traži od Crne Gore pravosnažne presude, posebno korupcija na visokom nivou ali organizovanom kriminalu i na bazi toga trajno oduzimanje imovine stečeno kriminalom. Apelacioni sud je donio odluku u kojoj nema kriminalnog udruživanja, nema pranja novca. Predsjednik Skupštine je rekao da je ovo korak nazad na evropskom putu. Ja se s njim potpuno slažem, slažem se i u još jednoj stvari. On je dodao još i da su odluke Ustavnog suda o potvrđivanju kandidature, da je Ustav na Filipa Vujanovića korak unazad i urušavanje institucija ove zemlje i tu se slažem sa gospodinom Krivokapićem i vi znate da Evropska komisija ima sljedeće ocjene. Korupcija je i dalje široko rasprostranjena i nastavlja da bude ozbiljan razlog za brigu, ometajući sprovođenje istraga za organizovani kriminal. Da li se mi možemo osnovno sumnjati da ima korupcije u sudovima kada se donose ovakve odluke?

Drugo, ukupan broj finansijske istrage i oduzimanje imovine stečene kriminalom i dalje je nizak, a trajno oduzete nema.

I na kraju, broj osuđujućih presuda za pranje novca je i dalje nizak. Ovo i te kako ima veze sa ovom presudom i onim što nas posmatra Evropska komisija vezano za ova pitanja.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Bulatoviću.

Potpredsjednik Marković, odgovor na pitanje.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Pročitacu ovo što sam pripremio, pa ću dati par komentara.

Na početku pretpostavljamo oslovljavanje sa prvi potpredsjednik Vlade, da je to vaš politički odnos prema meni a ne zakonska i ustavna organizacija Vlade, jer Vlada u svojoj organizaciji nema ni prvog ni drugog potpredsjednika, nego ima potpredsjednike po nadležnosti, a vi vjerovatno ne stavljate u kontekst prvo potpredsjednik u skladu sa ovim našim obavezama koje su prioritet a to je vladavina prava, pravosuđe, borba protiv kriminala i korupcije.

Dakle, na planu jačanja borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije u kontinuitetu se preduzimaju kako normativne, tako i institucionalne aktivnosti. Podsjeticu samo neke, formirana su specijalizovana odjeljenja pred dva viša suda i Odjeljenje za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma i ratnih zločina pri Vrhovnom državnom tužilaštvu, a takođe je formirana i posebna organizaciona jedinica u Upravi

policije i donijet je novi zakon o unutrašnjim poslovima u kojima su nadležnosti policije u potpunosti usklađene sa odredbama zakonika o krivičnom postupku.

Formiran je i zajednički istražni tim kojim rukovodi specijalni tužilac radi efikasnijeg procesuiranja krivičnih djela organizovanog kriminala i korupcije. Sudijama i državnim tužiocima i policijskim službenicima organizuje se kontinuirano niz specijalističkih obuka u ovim oblasti upravo u cilju dostizanja potrebnog nivoa stručnosti.

Takođe su preduzete aktivnosti na stvaranju boljih uslova za rad u specijalizovanim odjeljenjima kroz obezbjeđivanje adekvatnog prostora i tehničke opreme za rad. U cilju stvaranja uslova za što uspješniju međunarodnu pravosudnu saradnju, borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, značajne aktivnosti su preduzete na zaključivanju bilateralnih ugovora o pravosudnoj saradnji i to sa Srbijom, Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom, Makedonijom, a u toku su pregovori sa Republikom Italijom. Prošle nedelje su ti pregovori u nekom smislu finalizovani a isto tako prate se međunarodne konvencije i pristupa se njihovom potvrđivanju.

I pored gore navedenih preduzetih aktivnosti, svjesni smo da postoji potreba za daljim jačanjem pravosudnih i drugih organa za sprovođenje zakona, koji u svojoj direktnoj nadležnosti imaju borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao što je i jasno ukazano u Izveštaju Evropske komisije o analitičkom pregledu za poglavlja 23 i 24. Iz tog razloga program rada Vlade za 2013. godinu, kao jedna od prioritarnih aktivnosti u pravcu definisanja reorganizacije i racionalizacije javnog sektora predviđena je priprema analize organizacione strukture, kapaciteta i ovlašćenja državnih organa i organa uprave u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije sa predlogom mjera. Već smo tu aktivnost započeli, tu aktivnost ćemo raditi uz učešće međunarodnih eksperata i preko OEBS-a i vjerujem da ćemo doći do najboljih odgovora u smislu institucionalne pozicioniranosti i kapaciteta u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Dakle, ova analiza će sadržati podatke o vrsti i organizacionoj strukturi i nadležnostima i ovlašćenjima državnih organa i posebnih organizacionih jedinica u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Statistički podaci o rezultatima rada ovih državnih organa daće presjek uspješnosti dosadašnje međuinstitucionalne saradnje i nivoa razmjene podataka neophodnih za efikasno sprovođenje istraga i procesuiranje predmeta organizovanog kriminala i korupcije.

Analiza će sadržati predlog mjera za prevazilaženje postojećih normativnih i institucionalnih ograničenja u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Osim toga, predviđene su aktivnosti na praćenju primjene ZKP kao i na daljem normativnom usaglašavanju ukupnog krivičnog zakonodavstva. Jasno ću saopštiti svoj stav da u državi u kojoj težimo vladavini prava, da u državi u kojoj težimo da dođemo do nezavisnog i odgovornog pravosuđa i do profesionalnog pravosuđa, ne smijemo stvarati ambijent koji će ličiti na pritisak da se sudske odluke donose u bilo kojem interesu, osim u interesu građanina, države i pravde u cjelini.

Dakle, bez obzira što mislili o našem pravosuđu i sa koje pozicije te ocjene iznosili, odluke sudstva moraju isključivo biti zasnovane na činjenicama i dokazima, a ne na bazi bilo kojeg interesa ili bilo koji proces.

To je moja pozicija kao ministra pravde, evo da kažem i kao pravnika i političara.

I kada ste već govorili o konkretnoj odluci Apelacionog suda, ja pripadam onim ljudima i političarima koji rijetko komentarišu nepravosnažne sudske odluke.

U ovom slučaju se radi o odluci Apelacionog suda koji je oslobodio Šarića i Lončara za učešće u švercu droge u okviru vezane kriminalne grupe. Takvu odluku je donio i Viši sud, ali iz razloga nepostojanja dokaza, a Apelacioni sud zbog toga što to krivično djelo nije postojalo u našem krivičnom zakoniku u trenutku suđenja.

Kada je u pitanju pranje novca, znači ta odluka nije ukinuta, ne znam da li ste imali prilike da vidite tu odluku. Ona je vraćenja na ponovni postupak i na eliminaciju nedoslednosti, činjeničnih nedoslednosti i činjeničnog povezivanja dokaza u vezi sa pranjem novca kako bi ta odluka bila pravno čista.

Tako da zaista mislim da nema razloga da u ovom trenutku na takav način komentarišemo i odnosimo se prema odluci Apelacionog suda, posebno što je to vraćeno na ponovni postupak i što ta presuda još nije pravosnažna.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Markoviću.

Poslanik Bulatović, komentar. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine potpredsjedničke Skupštine, i dalje prvi potpredsjedničke Vlade, to je moje očekivanje, očekivanje velikog broja ljudi koji su prepoznali da u jednoj drugoj državi, nezavisnoj, sa kojom smo bili zajedno je izborom nove Vlade čovjek koji se bavi u Vladi pitanjima korupcije i organizovanog kriminala izvadio iz stola i stavio 24 sporne privatizacije, ono što nisu očekivanja Evropske komisije i moja očekivanja i velikog dijela javnosti, imajući u vidu da ste potpredsjednik Vlade, ministar pravde i predsjednik Nacionalne komisije, jedan od najmoćnijih ljudi u Demokratskoj partiji socijalista i dugogodišnji direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost, možete stvari da pokrenete ako hoćete.

I pošto ste me pitali i ja to kažem, vi možete da budete prvi potpredsjednik, a ako vi ne budete onda će biti neko iz opozicije vrlo brzo koji će završiti taj posao koji vi ne završavate.

Ja priču o komentaranju sudskih presuda mogu da shvatim na način, nemojte da govorite ništa, a mi ćemo u sudovima kao što je Ustavni sud, u kojem je predsjednik aktuelni države do 7. aprila nakon toga više neće biti predsjednik, predložio gotovo svakog sudiju iz svog okruženja i taj sud da bude nepristrasan od politike, da to ne komentarišemo. Pa hajte da ne komentarišemo mi, ali to je predsjednik Skupštine koji je vaš koalicioni partner koji je pravnik rekao da je to urušavanje pravnog sistema države, sa čime se ja slažem, to su rijetke stvari sa kojim se ja slažem kada je on u pitanju. I rekao je za ovu presudu da je korak dalje na putu ka Evropskoj komisiji. I vi znate da je to tako.

Upravo za presudu Jovici Lončaru i Dušku Šariću je data pozitivna ocjena i policiji, data je pozitivna ocjena tužiocu i data je pozitivna ocjena sudstvu. I zato imamo u izvještaju Evropske komisije, recimo, da među onima koji su ostali na kaznu zatvora su i bivši predsjednik opštine Budva, njegov zamjenik, jedan broj opštinskih funkcionera, i pobrajaju se vrlo mali konkretni slučajevi. I po pitanju organizovanog kriminala i korupcije. Ovo je korupcija što vam čitam. U oganizovanom kriminalu se pominje oduzetih 40 miliona evra među kojima je najznačajniji dio vezano i zbog toga je Jovica Lončar u zatvoru. I što ćemo sada da radimo? Ja sam vas pitao šta su konkretni rezultati u odnosu na ovo, vi mi niste ništa odgovorili. Ni jedan konkretni rezultat osim komisija organizacionih formi i tako dalje, osim ovih koji se zovu koraci unazad kao što je ova presuda.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Bulatoviću, isteklo je vrijeme.

PREDRAG BULATOVIĆ:

U sljedećoj situaciji koju budemo imali od strane Evropske komisije, nećemo dobiti pozitivnu ocjenu. Možda je to i cilj nekome, a prije svega mislim na predsjednika Vlade, koji je prije neki dan rekao, "e, nećemo mi klečati Evropskoj uniji da bi ispunili kriterijume, nego ćemo da budemo dostojanstveni i tako dalje".

Zahvaljujem i ja Vama, prvi potpredsjedniče Bošnjačke stranke. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Bulatoviću.

Prelazimo na pitanje koje je postavio poslanik Srđan Milić, takođe potpredsjedniku Vlade gospodinu Markoviću.

Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam nesporni, prvi potpredsjedniče Parlamenta, po broju glasova poslanika koje ste ovdje dobili.

Moje pitanje Vladi Crne Gore, ne znam gdje su vas prepoznali, u ovom pitanju je bilo za koliko je lica, državnih službenika i namještenika je data inicijativa za pokretanje krivičnog ili nekog drugog postupka od strane Državne revizorske institucije, ali od rukovodilaca budžetskih potrošačkih jedinica, gdje se prethodnim Izvještajem Državne revizorske institucije utvrdilo da ta lica nisu poslovala u skladu sa zakonom.

Imao sam drugo pitanje oko ekonomije, ali to nije vaše pitanje.

Zakon o računovodstvu i reviziji Državnoj revizorskoj instituciji, ali gospodine Markoviću i odgovornim licima budžetskih i potrošačkih jedinica je zagarantovano pravo da se krivičnim i drugim postupkom procesuiraju sva ona lica za koja se prethodno da negativno ili uslovno mišljenje o poslovanju i raspolaganju novcem iz javnih izvora.

Odgovor sam tražio u pisanoj formi, nije došlo, ali vjerovatno će doći. Ono što je realnost da je revizijom i revizijama od kada se već sprovode, već sedam, osam godina utvrdilo da finansijski izvještaji pojedinih potrošačkih jedinica nisu sastavljeni u skladu sa Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja godišnjih finansijskih izvještaja Budžeta, državnih fondova i jedinica lokalnih samouprava.

Kada govorimo o zadnjoj reviziji, utvrđeno je da struktura pojedinih rashoda potrošačkih jedinica na primjer kod Ministarstva spoljnih poslova i evropskih integracija, Ministarstva ekonomije, Ministarstva finansija, Ministarstva zdravlja, Ministarstva nauke, Uprave policije, Uprave za nekretnine, Agencije za zaštitu životne sredine, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, Direkcije za saobraćaj ne odgovaraju stvarnoj izvršenoj budžetskoj potrošnji.

Dalje ću oko ovoga obrazlagati kasnije. Mi smo danas imali raspravu oko toga i Savjet za privatizaciju je takođe bio predmet revizije, gdje su konstatovane značajne nepravilnosti, a ovo su, hvala Obradu Gojkoviću, koji je obezbijedio ovo, ovo su slike tih objekata koji su prodati za 22 miliona evra. To je HTP Boka, to je strateški partner, ovo je restoran Levanger, koji se sada prodaje milion i trista hiljada da bi se podmirile obaveze države po osnovu poreza i doprinosa i Elektroprivredi Crne Gore i Vodovodu Herceg Novi, a kakav je strateški partner najbolje pokazuje ova slika, gospodine Markoviću.

Ovdje vam je objekat, a ovdje je nakon privatizacije parking. Ovdje su vam objekti, a ovdje nakon privatizacije ruševine. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem poslaniku Miliću.

Potpredsjednik Marković, odgovor. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Složiću se sa Vama da se i ja čudim otkud je ovo pitanje došlo na moj sto, ali nisam imao izbora morao sam da radim na njegovoj pripremi. Na žalost nisam uspio da priprelim valjan odgovor, već na samom početku da kažem jer nije bilo ni vremena za to, a reći ću i razlog.

Znači, poštovani gospodine Miliću, odgovor na redovno pitanje reći ću da je Državna revizorska institucija u svom izvještaju konstatovala da u okviru rada pojedinih budžetskih potrošačkih jedinica postoje određene nepravilnosti. Međutim, isto tako treba reći da svako kršenje zakona i nije krivično djelo, a da u domenu pokretanja prekršajnog postupka Revizorska institucija nema nadležnosti.

Imajući u vidu činjenicu da ovlašćeni revizori nisu naišli na nepravilnosti koje bi upućivale na osnovanu sumnju da su određena lica izvršila krivična djela, Državna revizorska institucija nije davala inicijative za pokretanje krivičnog ili nekog drugog postupka. Bez obzira što nijesu pokrenuti postupci, jer kako naglašavam nije bilo osnova za njih. Izvještaji i preporuke koje su dostupne javnosti u velikoj mjeri utiču na otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Mogu vam reći moje iskustvo kada sam vidio izvještaje Revizorske institucije u odnosu na neke druge državne organe koji su bili predmet kontrole, ja sam po tim primjedbama sproveo testiranja i provjeru finansijskog rada Ministarstva pravde, odnosno finansijske službe Ministarstva pravde i pokušao da konstatujemo da li mi pravimo te slične greške, ili da li se neodgovorno ponašamo prema sredstvima koja su ostavljena na raspolaganje.

Ipak moram reći da je na bazi izvještaja Državne revizorske institucije bilo nekoliko provjera od strane nadležnog državnog tužilaštva ili je ishod provjera bio takav da upućuje da nisu izvršena krivična djela. Zbog veoma kratkog roka koji je ostavljen za sačinjavanje odgovora na poslaničko pitanje, nisam imao vremena da kontaktiram sa svim državnim institucijama. Zna da su to i ministarstva i organi uprave i agencije, da bih dobio podatke o eventualnom pokrenutim disciplinskim postupcima u odnosu na izvještaje Državne revizorske institucije povodom kontrole, te da ću te podatke dobiti naknadno i u pisanom odgovoru ću dati detaljne informacije. Molio bih vas da razumijete malo kašnjenje povodom dostavljanja pismenog odgovora, jer ja obično svoje pismene odgovore drugi dan posle poslaničkih pitanja šaljem poslanicima.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem se potpredsjedniku.

Komentar poslanik Milić. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Evo, ako hoćete da mi šalžete odgovor na ovo pitanje da vam dodam još jedno pitanje.

Dakle, osim krivične prijave ili drugog postupka da li je bilo ko od odgovornih lica u ovim potrošačkim jedinicama koje su bile predmet revizije izgubio posao? Vi ste u pravu. Ovo što sam ovdje naveo sada su bile samo potrošačke jedinice koje su bile predmet revizije i nisu sve potrošačke jedinice u Vladi Crne Gore bile predmet revizije. Dakle, kada se uzme samo ova struktura, jasno je da su u najvećem dijelu tih potrošačkih jedinica bili problemi, ali da ne ulazimo u taj dio priče. Sada je aktuelno zapošljavanje. Je li tako gospodine Markoviću? Način kako su se zapošljavali ljudi, način kako su se čule

informacije na glavnom Odboru Demokratske partije socijalista, pa mi dozvolite da podsjetim javnost.

Revizijom Državne revizorske institucije je utvrđeno da se značajan broj lica zapošljava po osnovu ugovora o djelu ili Ugovora o privremenim ili povremenim poslovima iz redovne nadležnosti državnih organa. Revizijom potrošačke jedinice obuhvaćenih uzorkom je utvrđeno da su zapošljavanja po osnovu ugovora o djelu tokom 2011. godine evidentirana kod Uprave za nekretnine - 82 zaposlena, Uprave policije - 66 zaposlenih, Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore - 57 zaposlenih, Ministarstva finansija -47 zaposlenih, 24 zaposlena na određeno vrijeme rade po osnovu ugovora o djelu, a 23 po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Ministarstva vanjskih, spoljnih poslova - 32, Fonda PIO - 23, Direkcija javnih radova - 12, Poreske uprave - 10, Direkcije za saobraćaj - 7, i tako dalje i tako dalje, što ukupno čini 352 lica.

Zakonom, gospodine Markoviću, o državnim službenicima i namještenicima, nije predviđena mogućnost zapošljavanja po osnovu Ugovora o djelu, što znači da se ovim slučajem ne primjenjuju opšti propisi o radu, odnosno Zakon o radu.

Preporučuje se Vladi Crne Gore, da obezbijedi doslednu primjenu, pazite, da obezbijedi doslednu primjenu propisa o zasnivanju radnog odnosa u svim državnim organima i da uskladi angažovanje po osnovu ugovora o djelu samo na obavljanje poslova koji su van redovne djelatnosti poslodavca.

S obzirom da nije bio predmet revizije, interesovaće me u tom pitanju, završiću na vrijeme, koliko je bilo zapošljavanja po osnovu ugovora o djelu ili ugovora o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje poslova iz redova nadležnosti u Ministarstvu obrazovanju za 2009, 2010, 2011. i 2012. godinu? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Prije nego što nastavimo sa pitanjima za potpredsjednika Markovića, samo jedno obavještenje.

Dakle, imamo informaciju da i ako je bilo dogovoreno da do 17 sati bude direktan prenos parlamenta da je u dogovoru sa Javnim servisom prenos produžen sve do iscrpljivanja ovih pitanja i odgovora upućenih potpredsjedniku Markoviću.

Sljedeći poslanik koji će postaviti pitanje je poslanik Zoran Miljanić. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Hvala, potpredsjedniče Parlamenta,

Uvaženi potpredsjedniče Vlade, poslanici, građanke i građani Crne Gore,

Moje pitanje prema gospodinu potpredsjedniku biće vrlo kratko i koncizno. Znači u skladu sa članom 177 Poslovnika Skupštine postavljam vam jedno jedino pitanje: Da li ćete podnijeti ostavku u slučaju da do kraja godine Crna Gora ne otvori pregovaračka poglavlja 23 i 24.

I obrazloženje će biti vrlo kratko.

Cilj države Crne Gore, kako se saopštavalo iz izvršne i zakonodavne vlasti je da se poglavlja 23 i 24 otvore do kraja ove godine, što Evropska unija očekuje. Ali, još više očekuju građanke i građani Crne Gore. A s obzirom da je ostvarivanjem evropskih standarda, iz oblasti koje pokriva ova poglavlja, u interesu svih građana Crne Gore. Primjena evropskih standarda iz poglavlja 23 i 24 pravosuđe i pravda sloboda i bezbjednost, znači konačno početak uspostavljanja pravne države kojoj svi mi težimo. Stoga smatram da, ukoliko se to ne desi, da bi bilo najnormalnije da podnesete ostavku jer ste vi potpredsjednik Vlade, odnosno najodgovorniji funkcioner u ovoj vladi za uspješno otvaranje ova dva poglavlja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem poslaniku Miljaniću.
Potpredsjednik Marković, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Evo mi se stavljaju u obaveze mnoga pitanja za koja nijesam nadležan i nijesam odgovoran. Čitav pregovarački proces nije moja obaveza, naravno ja sam samo jedan subjekat u tom procesu. Čitav proces vodi Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija. Znači da personalno taj proces vodi naš glavni pregovarač, odnosno državni sekretar i da su u taj proces uključene pregovaračke grupe koje su formirane od strane Vlade i u posebnoj proceduri. Ali, to ne govorim zbog toga da bih branio sebe, naravno i da bih štitió od elementarne odgovornosti nego o strukturi pregovaračkoj koja ukazuje na to da svi mi nosimo odgovornost za taj proces, da će rezultat biti rezultat svih nas. I ako se desi da pregovore otvorimo ja to neću smatrati mojim uspjehom nego uspjehom Crne Gore, znači i Vlade i Parlamenta, i civilnog sektora i medija u onom smislu u kojem oni imaju odgovarajuću ulogu.

Ali, dobro, da prije nego što dam odgovor na vaše pitanje direktno, ipak dam i odgovarajući komentar koji sam pripremio, saopštím odgovarajući komentar koji sam pripremio.

Da smo tokom prethodnih nekoliko godina u bliskoj saradnji sa Evropskom komisijom kontinuirano usklađivali svoje prioritete i realizovali aktivnosti u skladu sa datim sugestijama i preporukama koje su od komisije dolazile. Upravo zbog ovakvog uspostavljanja komunikacije i kvalitetnog konsultacionog procesa uspjeli smo da za relativno kratko vrijeme uspješno prođemo prve faze u integracionom procesu, kao što su vizna liberalizacija, proces pripreme odgovora na upitnike Evropske komisije, zatim pripreme na realizaciji akcionih planova za ispunjavanje sedam ključnih prioriteta, sjećate se, i na kraju trenutna faza otvaranja pregovora o pristupanju poglavljima 23 i 24.

Otvaranje pristupnih pregovora Evropska komisija i zemlje članice Evropske unije odale su priznanje Crnoj Gori na postignutim rezultatima, posebno u oblasti zakonodavnog usklađivanja sa standardima Evropske unije, i omogućili da nastavimo sa još konkretnijim reformskim koracima.

Otvaranje poglavlja 23 i 24 ne znači početak uspostavljanja pravne države, već upravo suprotno, da nijesmo obezbijedili adekvatan nivo vladavine prava u svim granama vlasti Evropska komisija ne bi dozvolila nastavak pregovaračkog procesa. Moramo, takođe, biti svjesni činjenice da otvaranje pregovora o poglavljima 23 i 24 ne zavisi samo od kvaliteta akcionih planova i njihove realizacije, već se radi o jednom kompleksnom političkom konsultativnom procesu, prvenstveno postepenom zemalja članica Evropske unije. Reći ću vam da to od prilike prevedeno znači političku odluku i da ta politička odluka uvijek nije zasnovana na rezultatima nego i na percepciji. A znate sigurno da više imamo problema sa percepcijom u mnogim oblastima nego sa realnim izazovom.

Nakon što se ovi dokumenti u konačno usaglase između Crne Gore i Evropske komisije, države članice treba da odluče da li će se pregovori o ova dva poglavlja otvoriti ili ne. Treba naglasiti da rokovi nisu postavljeni ni od strane Evropske komisije a ni od Vlade Crne Gore, već je to željeni cilj kojim bi se postavila dinamika daljih koraka u ovom procesu.

Ukoliko do otvaranja poglavlja ne dođe u planiranom roku, dakle do kraja ove godine, razlozi za to bi se prije svega tražili u institucionalnim nedostacima, jer evropske integracije podrazumijevaju ozbiljan timski institucionalni rad svih aktera društva i blisku

međuinstitucionalnu saradnju a ne personalnu odgovornost. Dakle, proces pregovora je otpočeo. Što je najvažnije ne postoje definisani rokovi njegovom trajanju. Kada je u pitanju Crna Gora oni će značajno biti opredijeljeni i novim pristupom koji je počeo sa Crnom Gorom. I u slučaju da ne otvorimo ovo poglavlje proces se ne prekida i ne obustavlja, već se nastavlja sa otklanjanjem nedostataka i jačanjem kapaciteta.

Gospodine Miljaniću,

Ovo nije put posut cvijećem, već proces istine i sazrijevanja crnogorskog društva. Ovo će biti samo jedno od iskušenja na ovom putu, a od svih nas zavisi kako ćemo i kojom dinamikom savladavati. Sasvim sigurno, to neće niti može zavisiti od bilo kojeg pojedinca već od svih nas zajedno. Ako bi moja odgovornost ili moja ostavka bila podsticajna za otvaranje poglavlja 23 24, ako bih imao pouzdanu informaciju o tome, ne da bih podnio ostavku ako ih ne otvorimo u oktobru, nego bih bio spreman da to uradim danas da bi ih otvorili zaista u oktobru.

Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAVIĆ:

Hvala potpredsjedniku Markoviću.

Pravo na komentar poslanik Miljanić. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine Markoviću,

U prvom mom obraćanju sa ovoga mjesta rekao sam da će Pozitivna Crna Gora se truditi da bude konstruktivna opoziciona partija koja će nastojati u svim onim stvarima koje su dobre za državu Crnu Goru da bude i partner vlasti, i to nije sporno, a Pozitivna Crna Gora, tako i ja mislimo.

Međutim, ovo sam vam pitanje postavio zbog jedne riječi koju ste vi u vlasti odavno zaboravili, to je riječ "odgovornost". Mora se nekad locirati odgovornostna nekoga. Znači, isto kao što kažete ko će biti pohvaljen ako se otvori, ja bih volio da poglavlja budu otvorena, trudiću se da pomognem kao član Odbora za bezbjednost odbranu i Odbora za antikorupciju. Međutim, fakti ne govore da idemo u dobrom pravcu. Vidimo da, što se tiče borbe protiv korupcije, tu imamo jedan jako negativan komentar iz Brisela. Znači da se hapse lugari, šumari, evo pročitamo danas i penzionerka i studenti, ajde i carinici su možda malo veće ribe, međutim, onih najkrupnijih riba, znači kako oni kažu, a to su naravno iz samog vrha vlasti nema. Mi ne tražimo žrtve. Mi samo tražimo sprovođenje borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije i tražimo da konačno bude nešto novo. Mi samo otvaramo afere, a ni jednu ne zatvaramo. Dosta smo čuli ovih dana o aferi Telekom, dosta smo čuli o Šarićima, evo pomenuo je gospodin Bulatović tu presudu, pa eto i ja da se osvrnem na nju, to je jedino nešto čime su se vaše kolege iz Odbora, mislim iz vaše stranke u Briselu pohvalili da je donijeta prvostepena presuda u tom slučaju. Vratismo se iz Brisela, presuda pade, tako da ne znamo kako, šta.

Dalje, naveo bih vam jedan primjer dok kojeg sam došao, može se reći slučajno, u izvještaju Uprave policije za prošlu godinu stoji da je procesuirano 336 grama opojne droge kokain. Znači, čitava crnogorska policija je procesuirala toliko. U posjeti Zagrebu kao Odbor za bezbjednost bili smo u posjeti Graničnoj policiji Republike Hrvatske, gdje nam je načelnik Granične policije saopštio jednu frapantnu činjenicu da je samo jedan policajac na graničnom prelazu Debeli brijeg sa Crnom Gorom za godinu dana zaplijenio par stotina kilograma kokaina. Ako se kaže da otprilike narodski rečeno pada 20% opojne droge u tranzitu značili to da je kroz Crnu Goru prošla jedna tona. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Miljaniću.

Sljedećih dva pitanja potpredsjedniku Markoviću postavio je poslanik Koča Pavlović. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani i građanke Crne Gore, ja sam postavio dva pitanja potpredsjedniku Vlade i ministru pravde gospodinu Dušku Markoviću, kako reče moj kolega Bulatović, prvom potpredsjedniku Vlade, ne znam da li je prvi, ali je sasvim sigurno jedan od najobavještajnijih ljudi u Crnoj Gori.

Gospodine ministre, pozivam Vas da saopštite koliko ste (na osnovu Zakona o pomilovanju) tačnije u skladu sa starim zakonskim rješenjima potpisali Predloga odluka o pomilovanju i uputili ih predsjedniku Crne Gore Filipu Vujanoviću tokom prethodne 2012. Godine. Molim Vas da saopštite takođe i vašu ocjenu o tome da li je ovako visoki broj pomilovanja podsticaj za korupciju i kriminal?

Pozivam Vas, takođe, da javno saopštite razloge zbog kojih je ministar pravde, Vaš prethodnik, inače sad uvaženi sudija Ustavnog suda predložio, a predsjednik Crne Gore gospodin Filip Vujanović u ljeto 2009. godine odobrio pomilovanje sada pokojnog Dudića-Frica. Dakle, gospodine Markoviću, poštovani potpredsjedniče Vlade, kao što ste prepoznali, ovo moje pitanje u suštini je na fonu onoga što je već objavljeno u medijima i što je izazvalo veliku pažnju javnosti, ali ja zaista sam osjetio potrebu da ovo ponovim zato što, i to veliko interesovanje i da kažem strah koji je izazvalo unutar javnosti, zabrinutost koju su ti objavljeni podaci izazvali unutar crnogorske javnosti, sam procijenio da oni nijesu dovoljni. Ja mislim da je to frapantno, gospodine potpredsjedniče Vlade, naš Predsjednik države je više pomilovao kriminalaca za jednu godinu, nego Tadić za dva mandata plus Drnovšek, plus Kučan, plus Mesić, za sve svoje mandate, što su pomilovali on je više pomilovao kriminalaca. On više pomiluje kriminalaca za godinu dana nego sve države u regionu, a svaka od tih država je od dva do pet puta veća ili deset puta neke veće od Crne Gore. Mislite li, zaista, gospodine Markoviću, interesuje me vaš politički stav, vaša ocjena, jer vi mislite da se tako vodi borba protiv korupcije i kriminala, je li vi mislite da će gospodin Vujanović, ako pomiluje sve kriminalce hoće li Crna Gora ona imati nultu stopu kriminala? Ako svi mafijaši pobjegnu iz Crne Gore, znači li to da naša policija efikasno goni mafiju? Znači, odnos našega predsjednika koji da vas podsjetim je bio prisutan na otvaranju one luke itd. Dakle Dudić-Frica jedno vrijeme je bio ugledni biznismen, pa je onda poslije toga bio kriminalac, pa je bio u zatvoru, pa ga je on pomilovao. Zato što ima bolove u kičmi, zato što je socijalni slučaj, zato što izdržava porodicu. Molim vas, ovdje se radi o nečemu što je zaista, zaista zabrinjavajuće do te mjere da sam osjetio potrebu još jednom da pitam.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Potpredsjedniče Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Evo moj odgovor ću početi jednim pitanjem koji nije sadržaj mog odgovora.

Da li Vi zaista, uvaženi poslaniče Pavloviću, mislite da su svi ljudi na izdržavanju kazne kriminalci?

U 2012. godini, Ministarstvu pravde dostavljeno je 365 molbi za pomilovanje osuđenih lica, nakon ocjene navoda iz molbe i dostavljenih spisa predmeta ministar pravde dao je predloge za pomilovanje koji su bili pozitivni ili negativni i koji su dostavili Predsjedniku Crne Gore. Predsjednik Crne Gore donio je 145 pozitivnih odluka, na način što je od uvaženih predloga po molbi za pomilovanje osuđenih lica izrečene kazne zatvora

zamijenio u 44 slučaja uslovnom osudom, u 43 novčanom kaznom i u 58 slučajeva je djelimično oslobodio osuđena lica za razrješenje kazne zatvora u trajanju od jednog mjeseca do jedne godine. Postupak po molbi za pomilovanje je dostavljen i obustavljen u 44 slučaja iz Zakona predviđenih zakona, a u preostalih 176 slučajeva Predsjednik je donio negativne odluke. Znači, statistički to ne izgleda onako kako ste vi predstavili mnogo više negativnih odluka nego pozitivnih odluka. Institut pomilovanja ima za cilj uspostavljanje pozitivnih odnosa sa počinocima. Primjenjujući Zakon o pomilovanju, vodimo računa o poštovanju ljudskih prava, počinilaca, ali i o prevenciji i bezbjednosti u društvenoj zajednici. Pri tome pomilovanje se može dati oslobođenje od krivičnog gonjenja ili potpunoj ili djelimično oslobođenje izvršenja kazne zamjenjuje se izrečena kazna blažom kaznom ili uslovnom osude daje se rehabilitacija, određuje kraće trajanje određene pravne posljedice, osude ili se ukidaju pojedine ili sve pravne posljedice osuda. Pri čemu se ovim institutom ne dira u pravosnažnu izrečenu presudu koja ostaje na snazi.

Prilikom postupanja po molbama za pomilovanje, uzimaju se u obzir individualne karakteristike, okolnosti i potrebe osuđenih lica kako bi se obezbijedilo da svaki pojedinačni slučaj se rješava pravično i zakonito. U odnosu na vaše pitanje da li ovako visoki broj pomilovanja podstiče korupciju ili kriminal, odgovoriću - ne.

Institut pomilovanja doprinosi sticanju povjerenja javnosti u smislu da počinoci imaju stvarni prisup institucijama sistema. Te da su akti milosti dostupni svim osuđenim licima pod jednakim uslovima. Dakle, doprinosi izgradnji pravednog društva, društva jednakih šansi i za one koji su ogriješili o zakon. I ja mislim da ste me već jednom čuli, ali ponoviću i ovoga puta. Nema te države u svijetu koja ima takvo bogatstvo ljudskih resursa. Takođe, nema te države na svijetu koja je toliko finansijski moćna da se oslobodi bilo kojeg čovjeka, da uništi njegovo pravo na život iako se ogriješio o zakon, iako to kršenje zakona bilo i ono najteže. Znači, svaka država radi da onoga ko se ogriješio o Zakon pokuša vratiti u društvenu zajednicu kao korisnog člana, jer sve je drugo skupo i sve je drugo neprihvatljivo i sa aspekta ljudskih prava i ljudskih sloboda.

Primjenom Instituta pomilovanja nadležni organi u Crnoj Gori nastoje da promovišu ciljeve i vrijednosti sadržane u konvencijama ali i preporukama Savjeta Evrope. Evropskim zakonskim pravilima i evropskim pravilima probacije jer u svim državama stepen socijalizacije osuđenom se uvažava sa osebnom pažnjom.

Moram Vam reći da ja nijesam bio, dok nijesam došao na mjesto ministra pravde, uopšte upućen u ovu problematiku. Ali moram da vam kažem, kada sam počeo da se bavim tim pitanjima, kada smo sprovodili razne tvining projekte sa Savjetom Evrope i Evropskom komisijom o načinu izvršenja kazni, sprečavanja torture i poštovanja ljudskih prava u periodu izvršenja kazne zatvora sam došao do zaključka da mi u tom smislu smo nedemokratsko društvo i da mi moramo promijeniti politiku i da mi moramo raditi na sprečavanju torture i poštovanja ljudskih prava i osuđenih lica. I dio politike koja je drugačija od one koja je bila ipak rezultat i mog napora i dio pozitivnih odluka predsjednika države kada su u pitanju pomilovanja je rezultat mog pristupa tom problemu, jer mislim da je to ispravan pristup i da sam na fonu onoga što su standardi i zahtjevi posebno Savjeta Evrope i nadležnih tijela Savjeta Evrope, konvencija i preporuka koje to tijelo utvrđuje. Takođe, javnosti radi, reći ću da rad svog prethodnika gospodina Miraša Radovića kao i predlog za pomilovanje sada pokojnog Dudić Dragana-Frica nijesu bili predmet moje pažnje i nemam ih namjeru komentarisati.

Samo još jedno malo pojašnjenje, potpredsjedniče, ako dozvoljavate, u kontekstu ovoga da su ova pomilovanja uslovna osuda, zamjena novčanom kaznom. Uglavnom se radi o kaznama do pet mjeseci, to su uglavnom kratke kazne. Nema ozbiljnih slučajeva pomilovanja za teška učinjena krivična djela, a otkako sam ja ministar pravde nema

pomilovanja učinocima za teška krivična djela osuđenih na duge kazne zatvora, posebno u najtežim oblicima. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Markoviću.

Pravo na komentar, kolega Pavlović. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine Markoviću, gospodine potpredsjedniče Vlade DPS-a, koja vlada ovom državom 23 godine, a koja vodi porijeklo direktno od onih koji su prethodnih 30-40 godina vladali ovim narodom. Pravi iskaz vaše brige za ovaj narod je ono što ovaj narod osjeća. Gotovo polovina je ispod ivice siromaštva, ogroman broj građana se suočava svakodnevno sa problemom gladi. Znači, želim samo da vam kažem da vaša tirada o brizi za ljude zaista zvuči licemjerno. Počeli ste sve sa pitanjem koje ste meni uputili, pa vam ja predlažem da sad vi prođete ovdje a ja ću proći tamo pa ću vam odgovoriti na to pitanje.

Dakle, vi ste konkretno pitanje postavili da li ja mislim da su svi na izdržavanju kazne kriminalci. Ja sebe ne doživljam kriminalcem, niti sam ikad bio, a bio sam u pritvoru zato što sam bio politički angažovan itd. Bespravno. Svjestan sam ja, ne morate sa tim trik-pitanjima pokušavati da me navučete. Znam ja da tamo ima veliki broj ljudi koje je nesreća dovela tu, nesreća ih je dovela. Ali, nije tamo slučajno bio Dudić-Fric. Ja govorim o njima. Na koliku je kaznu bio osuđen, a koliko je pomilovan Dudić-Fric? Problem ove države jeste u tome što Šariće, Kaliće, Frice i ostale sudimo na po šest mjeseci, godinu dana, ne po 30 godina, a kada ih osudimo na duže od godinu dana, na pet, sedam godina, onda se pojavi umna, profesionalna, stručna i velika sutkinja predsjednica Apelacionog suda pa ih oslobodi. To je problem naš, gospodine Markoviću.

Dakle, na vaše pitanje da li ja mislim da li su svi na izdržavanju kazne kriminalci, mogu da vam odgovorim - apsolutno ne. Ne mislim da su svi na izdržavanju kazne kriminalci, ali sam siguran da na izdržavanju kazne nijesu najveći kriminalci koji se nalaze u ovoj državi, to je poenta. Naš problem iz toga proizilazi, što su najveći kriminalci iz ove države ili pobjegli od pravde ili se još uvijek nalaze na slobodi i drže nam moralne propovijedi svako malo. Što se tiče statistike, da vam ja kažem, gospodine Markoviću, statistika ne govori u prilog ovoga ovako kako je vi tumačite. Statistika može da bude oruđe za manipulaciju, vi ste upravo sad manipulisali. Kažete, jeste on 140 i nešto pomilovanja potpisao za godinu dana, ali znate li koliko je kriminalaca tražilo pomilovanje pa su odbijeni. A ja vam kažem, gospodine Markoviću, statistika je ovakva - više je potpisao za godinu dana Filip Vujanović pomilovanja nego što je za osam godina potpisao Tadić u Srbiji, za svog mandata. Više. A Srbija je 10 puta veća, 10 puta veća.

Dakle, ja želim dodatno pitanje da postavim gospodinu Markoviću.

Gospodine Markoviću, Filip Vujanović, vaš predsjednik, za svoja dva mandata, vi tvrdite da je samo jedan mandat, pomilovao je više ljudi koji su bili u zatvoru na izdržavanju kazne nego što su ih pomilovali za sve svoje godine provedene na predsjedničkim funkcijama zajedno Drnovšek, Kučan, Tadić, ne znam ko su sve bili u Bosni. Obadva hrvatska predsjednika, Mesić i Josipović, manje su ljudi pomilovali nego Filip Vujanović sam. Zar vama to ne ukazuje na jedan veliki problem?

Dakle, moje pitanje, gospodine Markoviću: Možete li reći onome za čiji ste račun govorili, na čijoj ste promociji govorili nedavno, da nije normalno da predsjednik jedne male Crne Gore više pomiluje ljudi iz zatvora nego svi iz regiona zajedno za sve svoje mandate unazad 10 godina? Da li ste mu to već rekli, to je moje pitanje. Da li ste mu rekli tokom 2011-2012. godine, gospodine Vujanoviću, druže, potpredsjedniče, ne znam kako ga oslovljavate, nije normalno to što radite. Znam ja da su izbori svako malo, znam da je to

super kao dio predizborne kampanje, znam ja ko je sve radio za gospodina Vujanovića na terenu. Znam čije je sve objekte posjećivao i čije je luke otvarao gospodin Vujanović, pa se poslije pravio da ne zna da se radilo o kriminalcu. Ali, to nije normalno, to je velika bruka Crne Gore, gospodine Markoviću. Dakle, moje dodatno pitanje je - hoćete li vi vašeg predsjedničkog kandidata, dosadašnjeg predsjednika, pitati da li on zna da to nije normalno, da je to više nego što su svi drugi u regionu pomilovali i da li će konačno prestati sa tim? To je najbolja njegova promocija za naredni period. Dakle, da kaže da će se ponašati u skladu sa onim što Evropa traži od nas, neće podsticati kriminal, nego će kažnjavati kriminal.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Pavloviću, na dodatnom pitanju.

Kolega Markoviću, imate mogućnost da odgovorite sada ili u pisanoj formi.

Izvolite, imate tri minuta za odgovor.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Nema potrebe da na vaš zahtjev opominjem predsjednika i ako bih ga opominjao onda bih morao poći od sebe.

Gospodin predsjednik još nije donio nijednu odluku o pomilovanju na osnovu inicijative koja je direktno proslijeđena njemu, nego sve te inicijative prosleđuje Ministarstvu pravde i mi dajemo mišljenje u skladu sa zakonom. Znači, o svakom predlogu je odlučivao na osnovu mišljenja Ministarstva pravde, odnosno mišljenja kojeg sam ja potpisao.

Prema tome, ako postoji odgovornost predsjednika ili ako postoji zloupotreba ovoga prava, onda prvo ja moram odgovarati pa onda predsjednik. Ali, vjerujte mi, bez obzira što se razlikujemo oko ovoga, dok sam na ovoj poziciji ja ću se držati ovog principa ne samo kad je u pitanju pomilovanje nego kada je u pitanju uslovni otpust. Slične su optužbe kada je u pitanju uslovni otpust gdje smo mi za godinu dana možda slijedili primjer Hrvatske i, kako vi kažete, Srbije, pa smo imali samo sedam ili osam odluka pozitivnih ljudi na izdržavanju kazne zatvora za uslovni otpust. Sada je to drastično promijenjeno, ali između ostaloga i zahvaljujući novoj politici, politici Ministarstva koja je u skladu sa evropskim standardom. Evo sada imamo taj projekat koji radimo zajedno sa Njemačkom i Holandijom, oko izvršavanja kazne zatvora, gdje je taj naš pristup pohvaljen. Znači, pomilovanje nije instrument funkcionera, a pomilovanja je politika države koju sprovodi predsjednik države i ona ima za cilj ono o čemu sam ja govorio. Ja sam sasvim siguran da se taj cilj ne zloupotrebljava i da se ne koristi u političke svrhe. Ako mislite da je ovakav institut pomilovanja u Crnoj Gori retrogradan i da on dovodi u pitanje osnovne vrijednosti društva pa i naš osnovni cilj borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, pokrenite inicijativu da stavimo van snage taj zakon. Ja ću, naravno, biti protiv toga, ali ako parlamentarna većina to izglasa, da eliminišemo tu opasnost. Zaista bi bilo neprihvatljivo da jedan institut koji je akt milosti, koji treba da potpomogne i osnaži vladavinu prava sa aspekta poštovanja ljudskih prava izrodi se u suprotnost da to mijenjamo i taj zakon stavljamo van snage i da čekamo da opozicija dođe navlasti i da se ta politika kvalitetnije i produktivnije primjenjuje.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Bilo je to odgovor na dodatno pitanje poslanika Pavlovića, koji je postavio još jedno pitanje potpredsjedniku Markoviću.

Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Parlamenta, samo da se nastavim na ovo što sam ranije govorio.

Gospodine Markoviću, vama je nepotrebno govoriti, vi odlično znate da imamo jednu situaciju, dakle ne radi se o sistemu, radi se o određenim segmentima sistema, ali koji su zloupotrebjeni. Dakle, mi ovdje imamo jednu figuru ili jedan bračni par, tako da kažem, koji kontroliše ili u značajnoj mjeri kontroliše cijeli sistem sankcija, od sudstva pa do samoga kraja, i na kraju toga sistema se nalazi predsjednik države koji može i da pomiluje ponekoga. To nije baš bez kontrole u ostalim državama i nije tačno, nemojmo da obmanjujemo crnogorsku javnost, da je bez kontrole sistem taj pomilovanja, da je evropski standard da on bude bez kontrole kako je kod nas. Kod nas je u ovome trenutku, nakon izmjena koje ste vi ovdje obrazlagali, bez kontrole. U svakoj od država regiona postoji posebna komisija koja to razmatra i to je jedan od razloga zbog čega se u Srbiji, recimo, ili u Hrvatskoj ne pomiluje tokom godine 150 osoba kao u Crnoj Gori, nego deset, iako su veće od nas. Samo da dovršim, odnedavna, nakon ovih izmjena koje ste vi ovdje predložili, gospodin Vujanović je još i više autonoman, može da pomiluje koga god hoće, tako da se napravio jedan cijeli sistem u kome samo još nedostaje da se izbacе cijene za usluge za pomilovanje i usluge koje treba da se obave i visinu kazne.

Moje drugo pitanje, gospodine ministre. Svjedoci smo u ovih 100 dana nove-stare Vlade, a vrlo je smiješno ovu vladu nazvati novom ako je na čelu čovjek koji već sedam hiljada dana ili više od sedam hiljada dana vlada ovom državom. I sada odjednom on je po sedmi put na čelu Vlade i neko njega naziva novim premijerom a Vladu nova Vlada. Nema nijednog unutar te Vlade koji nije po par mandata već bio, tako da je to sve blisko jednoj kozeriji, ali dobro, takva smo država još uvijek, nećemo još dugo.

Dakle, svjedoci smo da je 100 dana nove-stare Vlade proteklo u znaku političke korupcije. Imali smo aferu Đurović, pa odmah na nju se nastavila afera "snimak", pa se na nju nastavila afera Škerović, a afera Đurović se naslonila na aferu Telekom, a svemu tome je prethodila afera "listinzi" itd. Samo se naslanja jedna afera na drugu, a nijedna se ne razrješava.

Moje pitanje je, gospodine Markoviću - Do kada ćete odbijati da pokrenete pitanje odgovornosti vrhovne državne tužiteljke Ranke Čarapić? Zašto to pitam?

Vrhovna državna tužiteljka, gospodine Markoviću, vi se odlično sjećate, nije se složila sa Njujorškim sudom vazano za aferu Telekom. Njujorški sud je pošao od stanovništva da je tamo bila korupcija, ona kaže da nije bilo uopšte korupcije. Mi ćemo još to da ispitamo, onaj ko misli da je ta afera završena taj se grdno vara, ta će afera na kraju da se rasvijetli.

Drugo, vrhovni državni tužilac ne razumije neke briselske eksperte koji se čude u izvještaju o napretku Crne Gore, da u jednoj zemlji koja ima takav problem sa korupcijom kakav ima Crna Gora, nema niti jednog tužioca, ni osnovnoga, čiji je legitimitet i profesionalni integritet doveden u pitanje sa aspekta korumpiranosti. Nije postavljeno čak ni pitanje. Ona uopšte ne razumije to, ona kaže mi smo svi okej, svi zaposleni u mojoj organizaciji su okej. Tako da moje pitanje je upravo na tom fonu, na fonu svih onih stanova. Ja sam, gospodine Markoviću, pokušao da poredam sve one stanove koje je uspio za dvije-tri godine da napabirči osnovni tužilac u Baru gospodin Magdalinić i njegova porodica, a ne mogu da to uspijem, Mislite li vi stvarno da taj broj stanova, od kojih su neki u zgradi gospodina Škerovića, nema nikakve veze sa onim ponašanjem osnovnog tužioca u Baru.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Pavloviću, imaćete prilike u komentaru da nastavite.
Potpredsjednik Marković.

DUŠKO MARKOVIĆ:

U svom odgovoru na dopunsko pitanje zaboravio sam da prokomentarišem i da se još jednom odredim oko odluke Apelacionog suda, jer ona se potpuno drugačije tumači. Tamo nema oslobađajuće presude, nego je vraćen na ponovni postupak. Znači, vraćen je na ponovni postupak i sačekajmo odluku Višeg suda u Bijelom Polju i sačekajmo pravosnažnu odluku. Zakonom su ustanovljene provjere viših sudova preko prava žalbe i odbrane i tužioca pred Višim sudom. Znači, ta odluka nije pravosnažna i nije u redu da se pozivajući se na nju, na nepravosnažnu odluku, određujemo o onome šta će biti krajnja odluka, odnosno posljedice takve odluke. Evo, ja bih vas molio, jer zaista nije tako.

U odnosu na vaše postavljeno pitanje, afera ne znači apriori i odgovornost. Treba reći da svaka afera ima politički i pravni, odnosno zakonski aspekt. Ono što je evidentno u svim aferama, aferama koje vi pominjete, jeste da uglavnom preovlađuju politički razlozi, a ne činjenice. Takođe je evidentno da je afera "listing" politički motivisana pri čemu je svima poznato da se kod tužilaštva slučaj listing nalazi u fazi izviđaja i krivičnopravne ocjene do sada utvrđenih činjenica. Takođe, poznato je da je afera "snimak" konstruisana putem nekih medija i ima za cilj narušavanje ugleda Crne Gore, a ne utvrđivanje činjenica i istine na temelju vjerodostojnih dokaza. Kao što sam već rekao, do istine se može doći samo u zakonitom postupku i od nadležnog organa. U ovom slučaju Vrhovni državni tužilac je nakon detaljne analize sadržaja izjava na skupovima Demokratske partije socijalista odnosno organa Demokratske partije socijalista došao do ocjene da u tim izjavama nije bilo kršenja zakona. Taj stav je doveden u pitanje od različitih aktera na političkoj sceni i zbog toga ja pozivam svakog pojedinca čije je pravo ograničeno ili uskraćeno po bilo kom osnovu pa i po osnovu političke pripadnosti, da obavijesti tužioca ili policiju i da se u skladu sa tim obezbijedi zakoniti postupak.

Profesionalna saradnja nadležnih tijela u slučaju Škerović nije bila na profesionalnom nivou te je iz tih razloga Više državno tužilaštvo u Podgorici, kao dio jedinstvene tužilačke organizacije, preuzelo ovaj predmet. U tužilaštvu i u sudu ovaj slučaj se detaljno analizira sa aspekta zakonskog postupanja i vidjećemo kakvi će rezultati biti u tom smislu i sa aspekta ovih vaših ocjena, odnosno informacija.

Što se tiče dostavljenih dokaza od strane političkih partija vezano za gospodina Draga Đurovića, tužilaštvo intenzivno radi na ovom predmetu. U informaciji koje sam dobio od tužilaštva vezano za navodno falsifikovanu diplomu Pravnog fakulteta Univerziteta u Prištini koja je mogla biti jedan od osnova pritiska, tužilaštvo je izvršilo provjeru u pravcu krivičnog djela falsifikovanja isprave i zatražilo od Univerziteta u Prištini obavještenje da li je diploma zakonita. Obavještenje je stiglo i Đurovićeva diploma nije falsifikovana.

Drugo, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja tužilaštvo će sprovesti i druge istražne radnje nakon čega će ocijeniti potrebu za eventualnim saslušavanjem novih svjedoka čime bi vjerovatno bile iscrpljene sve mogućnosti koje tužilaštvu u ovom trenutku stoje na rasplaganju. Ja sam samo iznio dio onoga što je tužilaštvo napisalo, zaista postoji veliki spisak ljudi koji su saslušavani, od kojih su uzimane izjave, analize telefonskih komunikacija i druge operativne radnje. Reći ću da nijesmo potpuno svi zadovoljni i pred nama ima mnogo posla, ali u ukupnom procesu mislim da ne treba da izdvajamo lične rezultate pojedinih starješina, već u kontekstu ukupnog kvaliteta rada svih organa nadležnih za postupanje u ovom oblastima. Posebno zato što borba protiv organizovanog kriminala zahtijeva timski rad i blisku međuinstitucionalnu saradnju, kako sam već ranije rekao. Naravno, kao odgovoran član Vlade sa svojim kolegama intenzivno radim na cijelom nizu aktivnosti da se institucije ojačaju i odgovore svojim obavezama.

Da zaključim, ne bismo smjeli dozvoliti da institucije iznevjere naše ukupno očekivanje i očekivanja građana. Uz dužno poštovanje vezano za vaš osnovni upit, koje iskazujem prema vašem stavu i političkim oponentima u cjelosti, sve što mi je u nadležnosti, pa i

pomenuta inicijativa, sprovodi se isključivo na osnovu mojih profesionalnih principa i ocjena, a nikako po bilo čijim zahtjevu ili, ne daj bože, uticaju.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniku Markoviću.

Pravo na odgovor, gospodin Pavlović.

KOČA PAVLOVIĆ:

Gospodine Markoviću,

Centar mog pitanja je bio vaš odnos prema gospođi Čarapić. Zašto izbjegavate i dalje, uprkos svemu, da pokrenete pitanje njene odgovornosti? To sad više uopšte nije pitanje gospođe Čarapić. Ja mislim da ne postoji više niko ko ima bilo kakvu dilemu oko toga da sa gospođom Čarapić ne možete imati nikakve ozbiljne rezultate. Nikakve rezultate. Od kada je gospođa Čarapić ušla u svoju završnu, terminalnu fazu, mi imamo afere u kojima se ona bavi izviđajem ne dok ih ne rasvijetli, nego dok ne zaboravi javnost na to, javnost dok ne zaboravi. Navedite mi jednu stvar, gospodine Markoviću, koju je rasvijetlila gospođa Čarapić. Nemojte biti neozbiljni toliko. Znači, ovdje se više ne radi o gospođi Čarapić, ovdje se radi o vašem političkom kredibilitetu, o tome koliki je, koji ste izgradili u Briselu. To što imate u Briselu je sada na tasu. Ono je, moram reći, krajnje neozbiljno bilo. Gospodin Lange je ovdje redovno došao, svakih 15-20 dana će dolaziti gospodin Lange, uvredljivo je, treba da kažemo otvoreno crnogorskoj javnosti, došao je hitno da vidi o čemu se radi u aferi "snimak" i tražio to što je tražio. Izjavljivati mu, da kažem pljuscati ga tu i reći ne, tu nema ništa, sve je okej, to je rekla gospođa Čarapić, to ste rekli i vi u izjavama. Vaša izjava nema istu težinu kao moja izjava, mi se bavimo politikom, ali vi istovremeno upravljate nekim vrlo konkretnim polugama vlasti. Dakle, ovdje se radi o tome. Gospodine Markoviću, sa gospođom Čarapić neće biti ni mrvica pomjeraja ni kada je u pitanju "snimak", ni kada je u pitanju Telekom, ni kada je u pitanju KAP, ni kada je u pitanju "listing", ni kada su u pitanju mnoge druge afere, to smo valjda ukapirali. Ja vas pitam znate li koliko je protiv gospođe Čarapić podnijeto krivičnih prijava, ko to u tužilaštvu procesuirala. U jednom subordiranom tužilaštvu procesuirala neki njen podređeni. Zar vi smatrate da je to potpuno normalno? Ja sam, recimo, konkretno podnio jednu krivičnu prijavu protiv gospođe Čarapić, a ona da Magdaleniću da odlučuje o tome. Pa nemojte, molim vas. Znači, ovdje se radi, gospodine Markoviću, o tome, evo ja da vam kažem. Danas je gospodin Medojević počeo zvaničnu radnu posjetu Njemačkoj, gdje će dva dana u Bundestagu razgovarati upravo o aferi "snimak" i između ostaloga saopštiti im ovaj stav. Nema sa gospođom Čarapić mrdanja, jer gospođa Čarapić između ostaloga nije sposobna ni da se pozabavi onim pitanjima sa kojima je u direktnom konfliktu interesa. Nedavno su je pitali novinari hoće li postupiti po krivičnoj prijavi protiv svog supruga, ona je pitala o čemu se radi, ona ne zna za to. Ona ne zna da se njen suprug bavi poslovima koji su upitne pravne valjanosti i koji svakako nju dovode u konflikt interesa.

Dakle, gospodine Markoviću, mi mislimo da na mjesto gospođe Čarapić treba dovesti nekoga ko se dokazao ili ko pokazuje snagu i volju da se dokaže u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, a ne nekoga ko se pokazao i ko je pokazivao volju da se dokaže kao poslušnik gospođe Čarapić. Molim vas, postupite u tom pravcu ako želite da ispunimo ono što smo zajedno obećali u onoj rezoluciji POSP-a koju smo zajedno u Briselu potpisali, pa vi čim smo došli u Podgoricu zaboravili da smo je zajedno potpisali.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, poslaniče Pavloviću.

Pitanje, poslanik Vasilije Lalošević. Izvolite.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore, poštovane kolege, gospodine potpredsjedniče Vlade Markoviću,

Postavio sam vam sledeće pitanje:

Nedavno je Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija objavilo prevod izvještaja Evropske komisije sa skrininga za poglavlja 23, 24 i 25, odnosno preporuke koje bi Vlada Crne Gore trebala realizovati.

Izvještaji o skriningu predstavljaju dokumenta u kojima je dat stepen usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa evropskim, uz preporuke za dalje korake koje države članice treba da sprovedu za uspješno zatvaranje poglavlja.

Moje pitanje glasi: Da li je Vlada Crne Gore preduzela neke aktivnosti na realizaciji ovih preporuka i ukoliko jeste, iz kojih oblasti i u kojem obimu?

Nepsredni lajtmotiv za ovo moje pitanje predstavljala su i ona tri ključna člana deklaracije koja je Socijalistička narodna partija bila predložila ostalim kolegama i koji govore da je temeljni interesni cilj punopravno članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji, da smo čvrsto opredijeljeni za poštovanje i ostvarivanje svih vrijednosti zajedničkih politika i, naravno, sve ono na čemu se temelji takozvani Lisabonski ugovor. Evropska komisija je u izvještajima, koliko smo imali prilike da vidimo preko sredstava javnog informisanja od njenih prestavnika, komentarisala i pozivala Vladu Crne Gore da prije svega uradi dodatne napore u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, naravno, uz neophodno jačanje efikasnosti i nezavisnosti pravosuđa. Oni su apelovali da izmijenimo Ustav u skladu sa preporukama Venecijanske komisije.

Međutim, ključni izazov za nas ostaje osposobljavanje institucija za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Mi smo usvojili određeni set antikorupcijskih zakona, imali smo prvi put normativne osnove da se uhvatimo ukoštaca tim pošastima. Međutim, da li smo uspjeli da sve ono što smo usvojili u ovom parlamentu implementiramo? Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona, saradnja sa Interpolom, policijskim službama članica Evropske unije i drugim međunarodnim partnerima, da li su dovoljni da mi zaista krenemo i uhvatimo se ukoštac prilikom analiziranja svega onoga što su nam kolege iz Evropske unije dali? Izrađena je mapa organizovanog kriminala i procjena prijetnje od organizovanog kriminala čime je, da je sreće, u nekom normalnom demokratskom društvu zaokružen strateški okvir u ovoj važnoj oblasti, a da li je stvoren zaista osnov za efikasnu borbu protiv ovog globalnog fenomena očekujem da ćete mi kazati u odgovoru.

Jedna od stvari koje je Evropska komisija nama sugerisala jeste i zaštita novinara. Oni su govorili između ostalog da je potrebno osigurati zaštitu novinara od prijetnji i nasilja, naročito kroz efikasne istrage prethodnih napada i odgovarajuće kazne. To smo pročitali u tom izvještaju, pogotovo za 24. poglavlje – pravda, sloboda i bezbjednost. Jedna stvar koju bih ovom prilikom rekao je činjenica za takozvane sumnjive transakcije i finansijske istrage. Gro ovog izvještaja koji govori o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala i prepruka govori prije svega o skriningu upravo na te stvari koje su vrlo značajne oko finansijskih istraga, a tiču se ostvarivanja kompletnih rezultata, pa vas pitam i u tom pogledu šta se uradilo u tom jednom od najbitnih segmenata preporuka koje je Evropska komisija nama dala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Laloševiću.

Gospodine Markoviću, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Poslaniče Laloševiću, pitanje je inspirativno, za kvalitetan odgovor potrebno je više vremena. Ja ću pokušati da pročitam ovo što sam pripremio, ne vjerujem da će vas to zadovoljiti, pa ću pokušati da dam dodatni komentar koji nije sadržaj ove pripreme.

U dijelu izvještaja koji se odnosi na stanje u oblasti pravosuđa je jasno konstatovano da je Crna Gora obezbijedila solidan zakonodavni okvir za funkcionisanje pravosudnih organa, ali da postoji prostor za dalje unapređenje prvestveno kroz izmjenu Ustava. Podsjetiću vas da je ovo jedna od prioriternih obaveza u procesu evropskih integracija čija realizacija obezbjeđuje ispunjavanje niza ostalih preporuka u oblasti pravosuđa i temeljnih prava, kao što su izmjene Zakona o sudskom savjetu, Zakona o državnom tužilaštvu, Zakona o sudovima itd. Osim navedenog, na ovom putu biće potrebno još mnogo izmjena i dopuna postojećih zakonskih rješenja, definisanja faza i rokova u kojima je moguće obezbijediti potpunu usklađenost. Takođe, u obezbjeđivanju institucionalnih pretpostavki treba razmišljati da li će biti potrebno uspostavljanje posebnih organizacionih jedinica u okviru postojećih institucija ili definisanje novih nadležnosti postojećih organa, neophodnih za primjenu novih standarda koje izmjenama zakonodavstva uvodimo u naš pravni sistem. U pogledu jačanja administrativnih kapaciteta potreban je cijeli set aktivnosti kojima će se u adekvatnom vremenskom intervalu obezbijediti, prvo, dovoljan broj službenika za sprovođenje i primjenu novih zakonskih rješenja i procedura, a paralelno sa tim i obuke neophodne za kvalitetnu i efikasnu primjenu novih propisa. Važno je podsjetiti da smo upravo zbog blisko uspostavljene komunikacije sa Evropskom komisijom uspjeli za relativno kratko vrijeme da uspješno prebolimo prve faze integracionog procesa. Ni tokom prošle godine ni početkom ove godine konkretni koraci u reformski procesima ne izostaju. Pomenuću samo neke od najznačajnijih.

Pripremljena je analiza potrebe racionalizacije pravosudne mreže i tu analizu je Vlada usvojila prije dvije nedjelje. Podsjetiću vas da je jedna od preporuka u toj analizi da idemo ka specijalizaciji i koncentraciji nadležnosti. Specijalizacija znači da ćemo ići u pravcu formiranja, na primjer, govorim sada u smislu preporuke, jednog specijalizovanog suda za organizovani kriminal i korupciju na nivou Crne Gore, a ne sada kao što imamo dva specijalizovana odjeljenja u Bijelom Polju i Podgorici, a ta dva odjeljenja nisu zadovoljavajuće popunjena kadrovski, a istovremeno trošimo i sredstva, materijalna sredstva i resurse i ne postizemo rezultat.

Ili na primjer, jedna od preporuka u toj analizi je da je moguće ići u pravcu formiranja specijalnog tužilaštva za organizovani kriminal i korupciju ili ići drugim modelom donošenja posebnog zakona koji će obezbijediti jedinstveno institucionalno funkcionisanje više segmenata i institucija u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao što je odjeljenje za organizovani kriminal u policiji, specijalno odjeljenje u tužilaštvu za organizovani kriminal i korupciju, finansijske službe, poreske službe, itd.

Takođe smo već pripremili izmjene Krivičnog zakonika. Tim izmjenama smo unijeli oko 80 izmjena koje treba takođe da unaprijede naš Krivični zakonik i stvore kvalitetnije pretpostavke za borbu protiv kriminala i korupcije, a strategija reforme pravosuđa za 2013-2017. godinu je, takođe, u završnoj fazi.

I već sam pomenuo ovu analizu koja treba da odgovori na to kakav ćemo institucionalni okvir imati u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Želim sada u ovom komentaru da, vi ste to pitanje postavili - da li smo odgovorili onome što je naš interes? Ne. Ali, da li smo uradili određeni posao? Jesmo. Da li imamo odlučnost da te rezultate ostvarimo? Imamo. Ali, kao što znate, to je dug proces, to je dug proces sazrijevanja. To nije samo proces uvođenja standarda i prihvatanje standarda. Mi ćemo biti pred mnogo većim izazovom, razumijevanjem standarda. Jer, od onog stepena

razumijevanja standarda znači sposobnost primjene zakona. A složićete se gospodine Laloševiću da je za sve nas u Crnoj Gori, od političara do običnog službenika i činovnika, taj izazov jedan od najvećih izazova, ne samo prihvatiti standarde, nego razumjeti standarde, a kad ih razumijete onda nema dileme oko njihove primjene. Ja vjerujem da ćemo ovom procesu približavanja evropskoj uniji, doći do onog trenutka kada ćemo biti ne samo sposobni da prihvatimo standarde da iskažemo političku volju, nego da će naši službenici, činovnici, pa i političari razumjeti standarde i raditi u interesu dobra i građanina i države.

Zahvaljujem se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Pravo na komentar.

VASILIJE LALOŠEVIĆ:

Gospodine Markoviću, vi ste u jednoj rečenici dali nadu da ovaj proces zaista može da počne da se radi kvalitetno. Vi ste kazali "Da, mi smo odgovorni" i priznali ste da nismo odgovorili mnogim pitanjima koje su nam gospoda iz Evropske komisije dali. Ali ste onda kazali - "Imamo li odlučnost? Da". E upravo to je suština svega toga da mora postojati politička volja za obračun sa ovim pošastima.

Kažu iz Evropske komisije upozoravaju da je korupcija rasprostranjena u mnogim oblastima i nastavlja da bude ozbiljan razlog za zabrinutost u Crnoj Gori. Ja se sjećam, kada smo ovdje vodili priču o takozvanoj strategiji za borbu protiv korupcije i kada je sama Vlada, ja mislim 2011. godine usvojila strategiju i kazala „da su oblasti visokog rizika od korupcije u Crnoj Gori, u oblasti lokalne samouprave, prostornog planiranja, javnih nabavki, privatizacije, obrazovanja, zdravstva. Da je rizik pojave korupcije takođe visok u poreskoj upravi, carinama, unutar pravosudnog sistema i u policiji.”

Komisija dakle, preporučuje nešto što je sama pročitala u onome što ste im vi dostavili, i dostavili praktički rizike od korupcije u Crnoj Gori o kojim oblastima oni govore da je usvajanje jednog, a ja bih predložio i vama da razmislite o tome, naravno da ja nisam kapac da će te vi mene poslušati, ali zašto ne reći ovog 20. marta, da treba možda usvojiti više ovih strategija oko svih oblasti, makar one bile internog karaktera, kako bi se uhvatili zaista jakim snagama u borbu protiv ove pošasti.

Ima jedna stvar koju sam zaboravio da kažem u onom uvodu, a koju ću sada reći. Marija Garsija Fidelgo, savjetnica za skrining sa Crnom Gorom, kazala je vrlo jasno, da je taj skrining najvažniji početak i najvažniji prvi korak u procesu pridruživanja. Ukoliko sada skensamo, taj sam izraz upotrijebio danas kad sam uputio onu blagu kritiku nekome za predsjednički sto, ukoliko skensamo sada na ovom prvom koraku nema nama brzog procesa i nema nama povratka jer ćemo bogami izgubiti dosta vremena. A koje su to preporuke, evo recimo samo iz jedne oblasti. Pomenuo sam je, evo sumnjive transakcije finansijske istrage.

Nakon objavljivanja preporuka moramo se uvezati, uspostaviti kontakt sa institucijama Evropske komisije za sprečavanje pranja novca. Moramo povećati primjenu sankcija za nepoštovanje zakona i obaveze banaka o izvještavanju, moramo uspostaviti informatičku politiku identifikacije hardvera i softvera za potrebe analize podataka koji se odnose na pranje novca. Moramo poboljšati međuagencijsku saradnju. Članovi Odbora za bezbjednost su se uvjerali da ta saradnja apsolutno ne postoji, pogotovu u oblasti pranja novca. Famosni je slučaj kada je onaj čovjek došao i uplatio dva i po miliona evra u jednoj

od crnogorskih banaka sve u malim i sitnim apoenima. To nigdje u svijetu nema da se on ne registruje i da banka međuagencijski saraduje i upozori na sve to.

Ovo je vrlo edukativna priča koja može poslužiti svima nama da dođemo do uspješnog rezultata. Moramo jačati kapacitete i resurse specijalizovanih jedinica u okviru policije. Zašto i ne bi trebalo da bude sramota nikoga da kaže - da u crnogorskoj policiji ne postoje specijalizovane jedinice koje će se boriti protiv ovoga. A ovo je jedna od svakako najvećih opasnosti, jer pranje novca podrazumijeva rušenje finansijske stabilnosti i svega onoga što čini osnov jedne države.

I morate mi dozvoliti, gospodine Mustafiću samo da nagovijestim jednu vrlo značajnu stvar koja će možda biti tematika na nekom drugom.

Pravosuđe, antikorupciona politika, osnovna prava, proceduralne zaštitne mjere, zaštita podataka o ličnosti, samo su dio onoga što ćemo morati, u sklopu ovoga poglavlja 23. 24. da uđemo duboko, duboko u poreHvala vam, i sama činjenica da ste danas kazali da postoji odlučnost, govori da možemo svi zajedno uraditi mnogo u ovoj oblasti. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Sljedeći poslanik, odnosno poslanica koja će postaviti pitanje, potpredsjedniku Vlade, je poslanica Azra Jasavić. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Ja se zahvaljujem, uvaženi gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Markoviću,

Iz izvršne vlasti je saopšteno da se privodi kraju izrada Nacrta akcionih planova za poglavlje 23. 24. Koje su konkretne smjernice predložene za izradu tih planova i da li one garantuju da će biti kredibilni i operativni ti planovi kako bi se ostvarile neophodne reforme i postigli rezultati u borbi protiv sistemske korupcije i organizovanog kriminala?

Obrazloženje: Pregovarački proces će otpočeti sa dva poglavlja koja se sasvim sigurno mogu najteže dostići, a to su poglavlje 23 i poglavlje 24 pravosuđe i osnovna prava i prava slobode i bezbjednosti. Značajan dio tih pitanja je u nadležnosti vašeg ministarstva. Otuda je veoma važno da javnost bude upoznata u svim fazama rada o izradi nacrta akcionih planova i da li se istovremeno vrše konkretni koraci u reformi institucija. Ako je cilj da pregovori za poglavlja 23 i 24 počnu najkasnije do kraja ove godine, onda transparentnost dobija na značaju.

Osnovno pitanje koje se nameće na osnovu par sudskih slučajeva koje smo imali prilike da pratimo u posljednjih godina jeste da li su pravosudni organi u rukama organizovanog kriminala.

Da je ovo pitanje logično nameću nam analize sudskih slučajeva koje se odnose na slučaj ubistva inspektora Ščekića, koji neprimjereno dugo traje, već osam godina, slučaj nerasvijetljenog ubistva Duška Jovanovića, slučaj Šarića i Lončara, kao i slučaj Kalića.

Ono što je jako važno, važno je da nam odgovorite zašto postupak u slučaju ubistva inspektora Ščekića traje tako neprimjereno dugo i zašto su te tehničke famozne greške za koje ja znam da vi o njima znate skoro sve, bile uslov da se jednostavno ne donese pravosnažna presuda u ovom predmetu, zašto se nije iskoristio institut,tehnički moguć, rješenja o tehničkoj ispravci koji predviđa Zakonik o krivičnom postupku. Zašto ne sprovedite ono što Evropska komisija, Izveštajem o skriningu, traži od nas a to je da se uvede sistem praćenja dužine trajanja postupka? S obzirom da ovaj postupak ovoliko dugo traje, kako mislite, na ovaj način, ići u Evropsku uniju?

Interesatno je da ste vi danas dezinformisali crnogorsku javnost. Molim vas da to više ne radite. U slučaju Šarić i Lončar rekli ste da je to nepravosnažno riješeno sa stanovišta oslobađajuće odluke. Nijeste tu u pravu. Ukinuta je samo odluka vezana za pranje novca, a pravosnažno je Apelacioni sud potpuno riješio pitanje oslobađanja ovih lica, odgovorili ste Vi to vrlo jasno dezinformišući javnost, kolegi Koči Pavloviću.

Znači, oslobodio je Apelacioni sud ova lica i poručio, na osnovu presude, da tužilaštvo ne zna da radi svoj posao. Ne zna ili neće da zna, ili ne smije da zna, pa se postavlja pitanje da li će tužilac, shodno Zakoniku o državnom tužiocu, podnijeti inicijativu za razrješenje tužioca koji je sačinio neznaveno ovako ovu optužnicu, ili će isto vrhovna državna tužiteljica postupiti kao vi u slučaju "Snimak" pa će nam reći da nema osnova za to. Ako se tako ponašate i vi i vrhovna državna tužiteljica. Postavljam vam pitanje kako planirate na taj način da sprovedete jednu preporuku iz Izvještaja o skriningu poglavlje 23 koja preporučuje da se preispita sistem obaveznih uputstava unutar Tužilačkog savjeta.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:
Potpredsjednik Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Radi vremena ne mogu da stignem da vam odgovorim na sva pitanja, ali su poslanice u Parlamentu uvijek u prednosti.

Poštovana poslanice Jasavić,

Akcionim planovi pripremaju se u skladu sa preporukama iz Izvještaja o skriningu za poglavlja 23 i 24, i to u bliskoj komunikaciji sa predstavnicima Evropske komisije sa kojima smo zajedno ustanovili metodologiju rada i matricu Akcionih planova.

Osim toga, upravo ovog mjeseca, realizuju se ekspertske posjete koje za cilj imaju stručnu podršku u izradi akcionih planova po pojedinim oblastima obuhvaćenih ovim poglavljem, što će sigurno obezbijediti kvalitet više.

Navedeni dokumenti sadržeće normativne, institucionalne, administrativne i edukativne aktivnosti potrebne za dostizanje željenog cilja. Osim toga, biće jasno prepoznati organi i institucije koje će biti odgovorne za realizaciju definisanih aktivnosti a utvrdiće se i realni rokovi i potrebna sredstva. Ono što je, možda, najvažnije za svaku od aktivnosti biće prepoznat mehanizam kojima će se moći da prati uspješnost u realizaciji kroz kvalitativne i statističke indikatore.

Mislim da je transparentnost ovog procesa već u velikoj mjeri obezbijedjena samom činjenicom da su svi segmenti društva uključeni kroz učešće u radu nadležnih radnih grupa. Tako, osim Vladinih službenika u radnim grupama, imamo i predstavnike civilnog sektora, akademske zajednice kao i predstavnike skupštinskih tijela i pravosudnih organa. Nakon finalizacije nacrtu akcionih planova biće organizovane i javne rasprave na kojima će svi zainteresovani biti upoznati sa njihovim sadržajem i biti u prilici da daju svoje sugestije, preporuke za njihovo unapređenje.

Morate priznati da je jedan novi i kvalitetni momenat.

Ovo, prije svega, je proces evropskih integracija i podrazumijeva horizontalnu koordinaciju i učešće svih organa vlasti pa je u tom smislu neophodno uključivanje cijelog društva u ovaj proces.

Na dio Vašeg pitanja koji se odnosi na konkretne korake u reformi institucija samo ću ponoviti neke od najznačajnijih a već sam spomenuo u odgovoru na poslaničko pitanje gospodina Laloševića.

Znači, analiza o racionalizaciji sudske mreže i prekršaje, sudova za prekršaje, zatim nova strategija pravosuđa 2013-2017 godina, zatim rad na planu racionalizacije koji treba da usvojimo u drugom kvartalu nakon, i po osnovu ove analize, a takođe veoma ozbiljno radićemo sa međunarodnim ekspertima oko definisanja novog institucionalnog modela u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i taj rok je treći kvartal. Dakle, kontinuitet reformi u Crnoj Gori je samo podržan ovim operativnim dokumentima jer se uporedo sa pripremama akcionih planova nastavljaju zakonodavne i strateške aktivnosti koje se odnose na jačanje i reformu institucija.

I komentar u odnosu na vaše upozorenje da sam dezinformisao javnost.

Nasuprot. Mislim da sam potpuno saopštio činjenično stanje. Znači, Apelacioni sud je samo konstatovao drugačiji osnov za oslobadjajuću presudu povodom učešća, odnosno optužnice za učešće u organizovanom kriminalu i švercu droge. Viši sud je to uradio na osnovu nedostatka dokaza a Apelacioni sud konstatovao zbog nepostojanja osnova . (Upadica Azra Jasavić).

Slažem se, tu se slažem sa vama, ali to je drugo pitanje, to nije pitanje za mene, to je pitanje za Sudski savjet i Tužilački savjet. Naravno i za mene u političkom smislu i sigurno neću ignorisati tu činjenicu nakon pravosnažne presude u ovom slučaju.

Što se tiče drugog dijela presude za pranje novca ona nije ukinuta, nego je vraćena na ponovni postupak. Znači, nije oslobadjajuća.(Upadica Azra Jasavić)

Nijesmo se razumjeli, ali evo vi ste dama i složiću se sa vama da ste vi u pravu, ali važno je da je javnost primila dobru informaciju.

Ova analiza baš govori o tom problemu dugih postupaka, ali ste na primjer jedan primjer pored nekih drugih za koje ste u pravu pogrešno izabrali. U slučaju "Šarić" je sudski postupak završen u roku, u najkraćem roku od svih država koje su ove postupke pokrenule u regionu. Srbija, znate da taj postupak nije završila, u Sloveniji da je već pala presuda po osnovu prvostepenog suda, pala na Višem sudu i druge države regiona ovaj postupak nijesu okončale, a mi imamo prvostepenu presudu. Vjerujem da ćemo brzo imati pravosnažnu presudu.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem potopredsjedniku.

Odgovor poslanice Jasavić.

AZRA JASAVIĆ:

Kako vi pretendujete da budete lider u regionu, predlažem vam da se usredsredite na kvalitetan način na ono što se zove efikasno pravosuđe. Jer slučaj "Šarić I Lončar" nije efikasno okončan, bez obzira što se Vi upoređujete sa drugima.

Mi, ako znamo, a danas premijer poziva na znanje, moramo biti bolji od drugih a kada znate da znate onda možete biti i efikasni. Crnogorsko pravosuđe nije efikasno i nije bilo ni u ovom slučaju. Zakonik o krivičnom postupku daje mogućnost da se postupci vode i pretresi u kontinuitetu. Ovaj slučaj je dokazao, ne samo da nije efikasno crnogorsko pravosuđe, nego da i nije nezavisno. Zašto? Zato što je ovaj slučaj iskorišćen u političko-propagadne svrhe, odnosno u sklopu predsjedničke kampanje i objavljena je ova drugostepena presuda što je nedopustivo. Jer, ako smo čekali 10 mjeseci za donošenje te odluke, onda smo mogli sačekati još ova dva mjeseca da se završe predsjednički izbori pa da tek onda svu moć i snagu pravosuđe pokaže i da pravosuđe pokaže ovom domu i Crnoj Gori da tužilaštvo ne zna da radi svoj posao.

Pitam vas, kako mislite sa takvim pravosuđem koje je pristrasno da primjenite preporuku Izvještaja o skriningu za poglavlje 23.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Gospođo Jasavić, samo da pojasnimo, da li je ovo dopunsko pitanje?

AZRA JASAVIĆ:

Ne, ovo je komentar.

Na kraju Šarić i Lončar, kao i Kalić, svima njima je oduzeto privremeno oko 40-ak miliona eura vrijednosti, dok su Šarić i Lončar bili obavezani da plate državi Crnoj Gori 21 milion eura. Pitam vas zašto mi nemamo pravosnažnih sudskih odluka kojim se primjenjuje institut proširenog oduzimanja imovinske koristi? Zašto se toliko čeka sa ovim postupcima? Zašto se toliko traje? Očigledno je to što nima tih sudskih odluka dokazuje da naše institucije odnosno sudovi i tužilaštvo nijesu spremni da se uhvate u koštac sa organizovani kriminalom i korupcijom. Ako je ovo ovako kako jeste, ovo ako je ovako kako jeste, očigledno je da nijeste spremni da primijenite kvalitetnu preporuku izvještaja o skringingu za poglavlje 23, kojom se predlaže da postupci zapline konflikacije i upravljanje imovinom stečenom krivičnim djelom moraju biti bliže regulisani, a profesionalni kapaciteti relevantne državne agencije ojačani. Konkretno, u Vašem ranijem izlaganju, rekli ste da je percepcija veći problem od realnih izazova. Čini mi se da je to Vaša rečenica, a Vi me ispravite, ako ja nijesam.../PREKID/ konkretni primjeri, dovoljno jasni da ukažu da se ne radi o percepciji, nego o ovim problemima, a vi ste ministar pravde i Vi ste odgovorni za ta pitanja, između ostalog.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. I imamo još jedno pitanje, koje je za potpredsjednika Markovića, poslanik Milan Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Poštovana Skupštino, gospodine Markoviću, poštovani građani Crne Gore, Ja sam postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Da li izjava Rafeta Husovića, potpredsjednika Vlade i predsjednika Bošnjačke stranke da monarhistička i jednovjeska obeležja u grbu Crne Gore nijesu primjerena multivjerskom i građanskom karakteru države i treba ih mijenjati, predstavlja i zvaničan stav Vlade i kako ga komentarišete? Da li su elementi ove izjave sadržani u sporazumu između DPS-a i Bošnjačke stranke o prekograničkoj regiji Sandžak, kao uslov da ta stranka podrži opciju crnogorske nezavisnosti na referendumu. Odgovor tražim u pisanoj formi. Ovdje se podkrala štamparska greška. Ja sam stavio sporazum između DPS-a i SDP-a, da se ne naljute kolete iz Bošnjačke stranke pošto znam da ljubav između te dvije stranke nije baš na zavidnom nivou, tako, eko samo da ne bude zabune.

Motiv da postavim ovo pitanje, gospodine Markoviću upravo Vama, jeste, jer mi Vi nekako djelujete najpribraniji u čitavoj Vladi, dok bukte ovi sukobi tajnih službi unutar i Vlade i DPS-a i SDP-a i da ste mi u ovom trenutku jedini čovjek koji smije direktno reći gospodinu Đukanoviću da Titanik, odnosno Vlada kojom on upravlja odavno tone i da mi možda trebalo da se promijeni ono pravilo da kapetan posljednji napušta brod, nego da se u ovom slučaju desi prvo da, kapetan prvi skoči sa palube i da neki drugi oficiri pokušaju spasiti brod.

Što se tiče ovog pitanja, ja ću dati kratko obrazloženje. Znači, mi smo godinama unazad slušali predstavnike stranaka nacionalnih manjina, kako su imali tajne sporazume sa DPS-om i SDP-om zaradi podrške i na izborima 98' godine i na referendumu, pa smo ovdje imali kolegu Mehmeda Bardhija, koji je u prethodnom sazivu nekoliko puta prozivao gospodina Đukanovića da je iznevjerio jedan sporazum, da je iznevjerio drugi sporazum, te o nacionalnoj zastupljenosti manjina u Vladi, te sporazum oko referendumu...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Samo Vas molim da kolege koji nijesu tu izuzmemo.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ovo je pozitivni kontest, a ja mislim da gospodin Bardhi najviše žali što nije ovdje, tako da ja mislim da ga nijesm ničim uvrijedio. Tako da smo imali veoma jasnu situaciju i kada je u pitanju sporazum oko prekogranične regije Sanžaka o posebno administrativnoj regiji, imali smo znači izjave predstavnika Bošnjačke stranke koji su taj sporazum potpisali za vrijeme referenduma, odnosno prije raspisivanja referenduma da bi se odlučili koga da podrže. Ja mogu reći da su predstavnici Bošnjačke stranke vodili neke paralelne razgovore i sa predstavnicima bloka za zajedničku državu, ali očigledno da je ovo što su dobili od vas u formi ovog sporazuma koji je nedavno izašao u javnost da je Zukurović na jednoj televiziji optužio Đukanovića i DPS da nije ispoštovao sporazum, jasno određuje otkud ova izjava gospodina Husovića, vezana za promjenu simbola...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor, potpredsjednik Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani gospodine Kneževiću,

Državnim simbolima predstavlja se Crna Gora izražava pripadnost Crnoj Gori. Obilježja u grbu Crne Gore predstavljaju simbol istorijskog, kulturnog i nacionalnog bića jedne države. Kao takvi utvrđeni su Ustavom i zakonom o državnim simbolima koje je ova Skupština usvojila. Na vaše pitanje odgovoriću da izjava gospodina Husovića nije zvaničan stav Vlade Crne Gore, niti je predmet kako vi navodite sporazuma koalicionih partnera u prekograničnoj regiji Sandžaka u ... da ta ta stranka podrži opciju crnogorske nezavisnosti na referendumu. Naprotiv, radi se o legitimnom pravu uvaženog gospodina Husovića i kao građanina i kao predsjednika političke stranke. U tom smislu, inicijativa, ako je inicijativa mora biti formalizovana obrazložena i proći zakonsku proceduru. U smislu jačanja demokratije i slobode u Crnoj Gori, treba promolirati i odgovoran pristup prema svim inicijativama bez obzira na njihovu prihvatljivost i opravdanost.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Od vremena Markovića, pošto je bio veoma kratak odgovor.

Znači i Vi kažete da ovo nije proizvod sporazuma vezano između DPS-a i Bošnjačke stranke, ja ću vam samo citirati član 8 ovog Sporazuma u kojem pišem. Bošnjačkom narodu obezbijediti verifikaciju nacionalnih simbola i nacionalnih praznika. Znači gospodin Husović tražio verifikaciju nacionalnih simbola kroz Ustav odnosno kroz izmjenu državnih simbola.

U članu 4 u tom kontekstu Sandžak vidimo kao multietničku, multikonfesionalnu i multikulturalnu prekograničnu regiju sa transparentnom granicom koja bi bila most spajanja, a ne zid razdvajanja između Srbije i Crne Gore. Znači, Vi kažete to nije bio uslov

za podršku, a gospodin Kemal Purišić koji je potpredsjednik Bošnjačke stranke kaže da Sporazum jeste bio uslov podrške na referendumu 2006. Godine. Ima jedan dugačak intervju gospodina Purišića u kojem on zamjeram svom predsjedniku partije gospodinu Husoviću....

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Molim vas samo kolege koje nijesu tu da ih olako ne pominjemo.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Dozvolite ovo su politički stavovi, ja znam da Vama, gospodine Mustafiću, ova priča baš i nije potaman, ali ja sam ubijeđen da nećete ostati bez potpredsjedničkog mjesta, ako samo spomenem i navedem neke kontradikcije na relaciji između gospodina Husovića. Znači, gospodin Purišić, potpredsjednik Bošnjačke stranke kaže: "Lično mi je zasmetalo kako je moj predsjednik partije Rafet Husović poređao prioritete. On jeste sada potpredsjednik Vlade Crne Gore, ali on je primarno predsjednik Bošnjačke stranke i njemu treba prioritet da bude Bošnjačka stranka, a ne država Crna Gora, narod je važnija i trajnija kategorija od države". To je izjavio potpredsjednik Bošnjačke stranke. U razgovoru sa kolegama iz Bošnjačke stranke neformalno ja sam shvatio da oni ne traže nikakvu sad specijalnu izmjenju oni samo traže dopune, na ovom našem državnom simbolu dvoglavom orlu, oni ne traže ni klesanje krila ni skidanje krsta ni krune nego da se negdje nađe mjesto za polumjesec. Toliko sam ja shvatio i ja mislim da oni iz ovog sporazuma koji su potpisali 2006. godine imaju pravo da traže, ali onda, gospodine Markoviću, kada oni imaju pravo na ovakve vrste inicijativa koje ja znači ne sporim ne možete ni nas da nazivate anti državnim elementima što se borimo za srpski jezik koji je većinski jezik u Crnoj Gori, bude službeni jezik u Ustavu, ne možete da nas nazivate anti-državnim elementima, zbog toga što tražimo da narodna zastava trobojka koja je bila u Ustavu iz 1905. godine pod kojom se krunisao kralj Nikola u avgustu 1910. godine kojom je bilo ukrašeno čitavo Cetinje, ne bude narodna zastava i ja nijesam anti-državni element ako to tražim. Ali, ja primjećujem da je ovo sve u cilju podrške predsjedničkom kandidatu Filipu Vujanoviću, jer je ova izjava nastala odmah nakon odluke glavnog odbora Bošnjačke stranke, da se jednoglasno podrži gospodin Filip Vujanović, daćete mi još 30 sekundi, jer ste me prekidalili najmanje jedan minut.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Naravno, sa zadovoljstvom.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem.

Znači, i onda gospodin Vujanović vodi jednu paralelnu kampanju, kombinciju Pape i Deda Mraza, Pape jer nama oprašta evo dozvolite. Ovo je politički stav, dozvolite da obrazložim.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja vas molim, da vodimo računa o kontinuitetu u Parlamentu.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodin Vujanović, bivši predsjednik Crne Gore, nama na promocijama oprašta zbog naših političkih stavova vezano za njegovu malenkost i zato smatram da jedino papa može nekome da oprost. A što se tiče, gospodine Škrelja, nemate potrebe da budete nervozni, ja sam uvrijedio papu što sam ga uporedio sa gospodinom Filipom Vujanovićem. Vi ćete odgovarati zbog ovoga. Dozvolite.

A zašto smatram da malo glumi i Deda Mraza, zato što obećava opštine, obećava Opštinu Petnjici, obećava Gusinju, a on nema pravo to da radi, gospodine Markoviću, zbog toga što su Petnjice i Gusinje podržali projekat nezavisne Crne Gore, oni treba da dobiju opštinu, mi nemamo ništa protiv toga, ali onda opštinu treba da dobije Zeta i ako je na referendumu ubjedljivo glasala zajedničku državu Srbija i Crna Gora i kad dođe Filip Vujanović, kada ga vidite, kad dođe u Zetu nemojte da nam izjavljuje saučešće za nilskim konjem nego isto da obeća opštinu, ako smije, građanima Zete, ako mi nijesmo kažnjeni zbog toga što smo glasali za zajedničku državu Srbija i Crna Gora, a može obećavati što god hoće, više neće biti u prilici ništa da obeća nakon sednog aprila.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA:

Ja se nijesam Vama obraćao, gospodine Bulatoviću, ja sam, potpredsjedniče, mislim da ste mi dali riječ. Ja Vam se zahvaljujem. Ja nijesam uopšte nervozan, ali hoću da se konstatuje ovdje, da je gospodin Knežević neumjesto, nekorektno, čak i nekulturno uporedio papu, znači na promociji su bili preko stotinu i kusur državnika cijeloga svijeta, sa Deda Mrazom. Mene lično ne smeta što sam ja vjernik te konfesije, ali mi smeta kada iz ovako visokog doma se čuju takve kvalifikacije i takva upoređenja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Opomenuo sam kolegu Kneževića zbog spominjanja ličnosti pape u ovom kontekstu. Smatram da je to zaista neumjestan kontekst, smatram da to na neki način i možda i vrijeđa pripadnike konfesije u kojoj pripadate. Upravo zbog toga sam to uradio. Proceduralno.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Vama se obraćam, gospodine Mustafiću.

Nažalost ja moram da konstatujem da mi ni Vi, kao ni gospodin Škrelja nijeste dobro čuli. Ja nijesam uporedio papu sa Deda Mrazom, nego sam uporedio Vujanovićevu kampanju, kao kombinaciju pape kad nama oprašta i kombinaciju deda mraza kad daje obećanja nacionalnim manjinama. A ako vi smatrame da sam ja uvrijedio papu uporedivši ga sa Filipom Vujanovićem, to je već stvar za Izborni savjet ili za Glavni odbor, ali molim vas nemojte to da snimate. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega Kneževiću. Mi smo danas iscrpili što smo planirali. Sjutra nastavljamo u 10 časova. Ministrica odbrane Milica Pejanović Đurišić će odgovarati na pitanja poslanika, poslanica Žana Filipović će biti prva koja će uputiti pitanje ministrici Đurišić.

Zahvaljujem.

21.03. 2013. u 10.13 h

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Poštovane kolege, počinjemo sa radom.

Podsjećam da su na dnevnom redu poslanička pitanja.

Imamo jedno poslaničko pitanje koje je upućeno ministru odbrane, gospođi Milici Pejanović Đurišić.

Pitanje je postavila koleginka Žana Filipović. Ja je molim da uzme riječ. Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Moje pitanje koje je bilo upućeno Ministarstvu odbrane glasi: Šta će Ministarstvo odbrane kao državni organ preduzeti u 2013. godini po planu rodne ravnopravnosti u sistemu bezbjednosti Crne Gore, poštujući Rezoluciju 1325 o ženama, miru i bezbjednosti?

Kratko obrazloženje. Uzimajući u obzir preporuke za implementaciju Rezolucije 1325 o ženama, miru i bezbjednosti, kao i to da je Ministarstvo odbrane Crne Gore realizovalo programe sprovođenja plana aktivnosti za periode 2009, 2010, 2011. i 2012. godine, interesuju me rezultati sprovedenog plana, kao i nastavak istih u 2013. godini. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar odbrane, gospođa Milica Pejanović Đurišić, ima riječ. Izvolite.

MILICA PEJANOVIĆ ĐURIŠIĆ:

Ja sam, saglasno praksi, odgovor dostavila u pisanoj formi, još juče, i bila sam u prilici u tom odgovoru da navedem sve ono što su aktivnosti Ministarstva odbrane u ovom pravcu, koje traju već određeno vrijeme i ono što moram da kažem jeste da je činjenica u odnosu na postavljeno pitanje da Ministarstvo odbrane nastavlja u stvari u ovoj godini da realizuje projekte koji su već uveliko zaživjeli u ovom dijelu koji se zove sektorom odbrane.

Dakle, činjenica da Ministarstvo odbrane ima na čelu ženu valjda treba da ima neku vrstu dodatne vrijednosti kada je ova problematika u pitanju i ja sam vrlo ponosna na to da smo mi u protekloj godini, rekla bih, najveći napredak napravili u dva pravca. Jedan je upravo rodna ravnopravnost, i pokretanje niza projekata koji su na liniji onoga što je rezolucija Savjeta bezbjednosti 1325, ali na drugoj strani još jedan projekat o kojem ćemo vjerovatno imati prilike da pričamo u budućem vremenu, a to je projekat borbe protiv korupcije u sektoru odbrane. To je takođe jedna izvanredna inicijativa na kojoj radimo, kojoj smo se pridružili, to je nešto potpuno novo i mi smo u okviru Ministarstva i Vojske Crne Gore na putu da uspostavimo jednu potpuno novu strukturu koja će odgovoriti izazovima te vrste.

Kad je u pitanju rodna ravnopravnost, prateći sve ono što su zahtjevi Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti, mi smo u saradnji sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, uz učešće takođe predstavnika Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva unutrašnjih poslova i nevladinog sektora, a uz finansijsku podršku takođe, koju smo dobili od međunarodnih organizacija, uključili preko 10 zaposlenih iz Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, u različite vrste seminara o rodnoj ravnopravnosti, potom smo se takođe na osnovu Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori priključili i Regionalnom projektu na temu - Jačanje regionalne saradnje na planu integracije rodne perspektive u reformi sektora bezbjednosti u zemljama zapadnog Balkana. U tom smislu smo se orjentisali na razvoj tri komponente i to prije svega podršci institucionalizaciji mehanizama za rodnu ravnopravnost pri ministarstvima odbrane i

oružanim snagama i razvoj njihovih kapaciteta, potom na podršku reformi kadrovske politike radi poboljšavanja zapošljavanja i zadržavanja pripadnika ženskog roda u službi. Podignuta je svijest o rodnoj ravnopravnosti kroz program senzitivizacije i implementacija projekta koji je zasnovan na ovim principima će sigurno pomoći ne samo Crnoj Gori nego i svim ženama koje pripadaju sektoru odbrane u regionu.

Ono što je još jedna dodatna aktivnost, odnosi se takođe na plan regionalne saradnje, gdje je Ministarstvo odbrane aktivni učesnik u projektu regionalne inicijative CEDEM-a na temu ženski lideri u bezbjednosti i odbrani i tu smo takođe učesnici čitavog niza, ne samo radionica i određenih seminara, nego i nekih aktivnosti koje se odnose na ono što je izrada programskih dokumenata.

U tom dijelu mi posebno računamo na saradnju i sa vašim Odborom za rodnu ravnopravnost u parlamentu i tu smo već imali jedan broj zajedničkih aktivnosti. Na drugoj strani nastojimo da uključimo i nevladin sektor, kako bi sve ovo na neki način dobilo i veće dimenzije, i imalo svoje konsekvence i u onome što nije samo usko sektor odbrane, nego generalno društveni okvir u kome funkcionišemo u Crnoj Gori.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginica Filipović ima riječ. Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Hvala potpredsjedniče.

Ja se, naravno, zahvaljujem gospođi Pejanović Đurišić i njenim saradnicima na ovom iscrpnom odgovoru iz kojeg se može zaključiti da je ovo ministarstvo u potpunosti ispoštovalo plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti za period od 2008-2012. godine, čiji je strateški cilj upravo bilo ravnopravno učešće žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja.

Iz vašeg odgovora može se zaključiti da će Ministarstvo odbrane i u 2013. godini, što je bilo i moje konkretno pitanje postavljeno vama, nastaviti aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori za period od 2013. do 2017. godine.

U cilju implementacije konkretne Rezolucije 1325 Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija od velikog je značaja da Ministarstvo odbrane realizuje postavljene zadatke i ovaj plan aktivnosti, čiji su ciljevi zapošljavanje žena kao profesionalnih vojnih i civilnih lica, njihovo stručno usavršavanje, zatim obuka u zemlji i inostranstvu, upućivanje žena u mirovne misije, školovanje mladih žena u svojstvu kadeta na vojnim akademijama, itd.

Crnogorsko društvo jeste tradicionalno još uvijek i pozicija muškarca je bila dugo vremena dominantna tako da je potrebno vremena za promjenu svijesti i poboljšanje položaja žena, posebno u sistemu bezbjednosti. U procesu evropskih i evroatlantskih integracija naše države, rodna pitanja u sistemu bezbjednosti su vrlo važna i ona će biti rješavana u sklopu implementacije u Evropsku uniju i NATO standarda u nacionalni sistem bezbjednosti Crne Gore.

Ministarstvo odbrane je ovakvim odnosom potvrdilo važnu ulogu koju žene mogu i trebaju da igraju u sprečavanju sukoba, pregovorima o miru, mirovnim operacijama i donošenju odluka na međunarodnom i nacionalnom nivou.

Ja vam se još jednom zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zahvaljujem i ministru odbrane na učešću u našem radu.

Prelazimo na pitanja koja su upućena ministru unutrašnjih poslova.

Gospodin Konjević je tu i pozivam kolegu Novicu Stanića da uzme riječ, a neka se pripremi kolega Almer Kalač.
Izvolite.

NOVICA STANIĆ:

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, gospodine ministre,
Nedavno je dnevni list Dan u dva navrata objavio spisak lica iz Pljevalja koja glasaju i u Bosni i Hercegovini i u Pljevljima. To je 145 lica, a vjerujem da ih ima još toliko.

Iz te činjenice, postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li je organ uprave u Ministarstvu unutrašnjih poslova, koji je nadležan za vođenje registra prebivališta i boravišta, izvršio provjeru mjesta prebivališta za lica koja prema navodima štampanih medija dnevni list Dan, imaju prebivalište i u Pljevljima, i u Bosni i Hercegovini, kao i da li će preduzeti mjere iz svoje nadležnosti kako bi se pomenuta lica izbrisala iz registra prebivališta i boravišta?

I drugi apsekt. Da li je organ uprave u Ministarstvu unutrašnjih poslova, koji je nadležan za vođenje registra državljana, izvršio provjeru državljanstva za lica koja prema navodima štampanih medija imaju državljanstvo Crne Gore i državljanstvo Bosne i Hercegovine, kao i da li će preduzeti mjere iz svoje nadležnosti kako bi se pomenuta lica izbrisala iz registra državljana Crne Gore?

Obrazloženje: Na osnovu člana 15 Zakona o registrima prebivališta i boravišta nadležni organ uprave pokreće postupak za utvrđivanje prebivališta, između ostalog, ako se lice odselilo, a nije podnijelo odjavu prebivališta. Takođe, naglašavam da se pod prebivalištem podrazumijeva mjesto u kojem se lice nastani da u njemu stalno živi kao središtu životnih interesa i profesionalnih, ekonomskih i socijalnih i drugih veza ukoliko ukazuju da između lica i mjesta u kome se nastanilo postoji neposredna i trajna povezanost. Kako jedno lice može imati samo jedno mjesto prebivališta za očekivati je da se preduzmu mjere i eventualno ukaže na krivično djelo koje čine pomenuta lica u skladu sa članom 21 Zakona o biračkim spiskovima.

Član 114 pomenutog Zakona, kaznom zatvora do jedne godine kazniće se za krivično djelo ko da netačne podatke o prebivalištu i biračkom pravu za sebe ili drugog. A odredbama člana 24 stav 1 Zakona o crnogorskom državljanstvu, predviđeno je da punoljetni crnogorski državljanin, koji ima državljanstvo i druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo. Izuzetak je član 18 stav 2 ovog Zakona. Po navodima pomenutih medija i uvida u elektronsku formu biračkih spiskova Crne Gore i Bosne i Hercegovine, jasno je da pomenuta lica imaju i crnogorsko državljanstvo i državljanstvo Bosne i Hercegovine, te kako između ove dvije države ne postoji sporazum o dvojnog državljanstvu, pitam šta ćete preduzeti u ovom slučaju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević ima riječ. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvaženi kolege poslanici, poslaniče Staniću, moj odgovor na jedno i drugo vaše pitanje je da, organ uprave nadležan za vođenje registra boravišta i prebivališta, vrši provjere mjesta prebivališta lica koja prema navodima štampanih medija, dakle dnevnog lista Dan, kako ste naveli, imaju prebivalište i u Pljevljima i u Bosni i Hercegovini, prema navodima toga lista i preduzeće mjere iz svoje nadležnosti radi ažuriranja službenih evidencija.

Na drugo pitanja i potpitanje takođe kažem da je odgovor da. Dakle za lica koja po navodima dnevne štampe imaju državljanstvo Crne Gore i Bosne i Hercegovine, izvršene su provjere i utvrđeno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova ne raspolaže dokazima, da pored crnogorskog imaju i državljanstvo druge države, osim lica koja su crnogorsko državljanstvo stekla po osnovu braka sa crnogorskim državljaninom. Ovo smo i odgovorili dnevnom listu Dan. Želim malo da pojasnim.

Zakonom o crnogorskom državljanstvu predviđeno je da crnogorski državljanin koji je na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države, ima pravo da zadrži crnogorsko državljanstvo, a ako je punoljetni crnogorski državljanin nakon 3. juna 2006. godine dobrovoljno stekao državljanstvo druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo. Ukoliko je punoljetni crnogorski državljanin dobrovoljno stekao državljanstvo druge države posle 3.06.2006. godine, nakon saznanja o toj činjenici na osnovu dokaza, a dokaz je uvjerenje o državljanstvu te države, rješenje o sticanju državljanstva i izvod iz Matične knjige rođenih ukoliko je u istom konstatovana činjenica kada je stekao državljanstvo druge države, po službenoj dužnosti pokreće se postupak za gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona.

U praksi smo imali slučajeve, da lica koje dobrovoljno stekne državljanstvo druge države, poslije 3.6., isto nam dostavi radi pokretanja postupka za gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona. Napominjemo, da provjeru navedenih činjenica ne možemo utvrditi službenim putem, jer države porijekla štite svoje državljane i shodno zakonima o zaštiti podataka o ličnosti iste ne dostavljaju radi vođenja upravnog postupka osim u zakonom propisanim slučajevima.

Dakle, navodi iz dnevne štampe ne mogu da budu dokaz za pokretanje službenih radnji, dokaz je kao što sam naveo u posljednjem pasusu, odnosno u pretposljednjem pasusu odgovora vama, uvjerenje o državljanstvu te države, rješenja o sticanju državljanstva, ili izvod iz Matične knjige rođenih, ukoliko je u istom konstatovana činjenica kada je stekao državljanstvo neke druge države.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem vama.

Kolega Stanić, komentar. Izvolite.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine ministre, vidim da čitate odgovor. Ja mogu da shvatim ministre koji su juče odgovarali, pa nijesu imali vremena da nam dostave pisani odgovor. Ali, u ovoj zgradi, a vjerujem i u vašem Ministarstvu i u Vladi toliko ima foto kopir aparata, mogli ste to fotokopirati i dodati mi to prije 5 minuta da pogledam i pročitam. Mislim da to ne rade ministri slučajno, nego namjerno da bi otežali poziciju poslanika. E, sada da prokomentarišem to što ste rekli.

Dakle, od tih 145 koje je objavio Dan, a garantujem da ih ima još toliko, većina je otišla prije 10, 15, 20 godina. Ne mogu da vjerujem da MUP i policija koja zna šta ko večera, a o opozicionim poslanicima i da ne govorimo, znaju, evo, neki dan u pljevaljskoj skupštini su mi iz DPS-a saopštili kako se Novica Stanić potpisuje, da prvo ono slovo "N" piše latinicom, a sva ostala ćirilicom. Dotle se ide u analizi praćenja Novice Stanića.

Prema tome, a u zakonu piše, uslov je rezidencijalni status da 24 mjeseca, odnosno dvije godine živi u Crnoj Gori, poslednje prije izbora. Umjesto toga, dolazi ko hoće, kad hoće, sačekaju ih na poljani, to je jedno mjesto gore iznad Pljevalja, podijeli im lanč pakete, novac, čak i lične karte za jednokratnu upotrebu i glasaju.

I šta ćete da uradite, garantujem ništa. Evo za petak su se najavila gospoda iz OEBS-a, ovo će da bude moja priča za njih.

Drugi aspekt, ne možete da provjerite imaju li državljanstvo. Ukucajte ime i prezime, matični broj. Na internetu na birački spisak Bosne i Hercegovine sve imate. Ne može se biti u biračkom spisku ako nemate državljanstvo te države. Ali, evo za razliku od vas, za razliku od Vlade Crne Gore, ja se ne zalažem da se tim ljudima oduzme državljanstvo Crne Gore, zalažem se da se zakon ne primjenjuje selektivno. Dakle, neka imaju ljudi državljanstvo i Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Drugi, neka imaju državljanstvo Crne Gore i Srbije, ali da glasaju tamo gdje žive. To je suština demokratije.

Dakle, ne vjerujem da ćete puno uraditi, ali evo čekaćemo da vidimo.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Idemo dalje.

Kolega Kalač sada ima riječ, nakon njega kolega Neven Gošović.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Hvala vam gospodine predsjedavajući.

Poštovani gospodine ministre, u ime Kluba poslanika Bošnjačke stranke, postavljam sljedeće pitanje:

Kada će se realizovati projekat izgradnje 250 stambenih jedinica na lokaciji Stari aerodrom, za potrebe MUP-a, Uprave policije, Agencije za nacionalnu bezbjednost i Policijske akademije i koliko je stambenih jedinica predviđeno za svaki organ posebno?

Obrazloženje: značajan je broj službenika i namještenika koji rade u navedenim organima a kojima nije riješeno stambeno pitanje, a koji obavljaju vrlo odgovorne poslove. U zadnjih nekoliko godina nije bilo rješavanja stambenih pitanja u navedenim organima, posebno u MUP-u.

Navedena lokacija na Starom aerodromu je vlasništvo MUP-a i plaćene su komunalije, pa bi se dodjelom stanova pod povoljnim uslovima moglo riješiti na adekvatan način stambeno pitanje većine službenika i namještenika u navedenim organima.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Gospodine ministre imate riječ.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi poslaniče Kalač,

Ministarstvo unutrašnjih poslova dobilo je 2005. godine urbanističko-tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije za objekte na urbanističkim parcelama A,B,C, i F, zona D, podzona 3, Dup Konik, Stari aerodrom izmjene i dopune. Ukupna površina zemljišta na katastarskoj parceli 2090-1084 kojoj pripadaju naznačene urbanističke parcele je vlasništvo MUP-a, na koju su već izgrađena dva a planirano je još četiri stambena objekta iznosa 13.626 m². Ministarstvo je do sada po osnovu Ugovora o naknadi za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i njegovog aneksa izmirilo obaveze prema Agenciji za izgradnju i razvoj u Podgoricu za bruto površinu stambenog prostora 15.642 m² i poslovnog prostora od 1116m².

Zbog povećanja spratnosti i gabarita objekta po osnovu izmjena i dopuna Dupa Konik-Stari aerodrom postojaće dodatna obaveza MUP-a za plaćanje komunalija u iznosu koji će biti poznat nakon izrade projektne dokumentacije za četiri planirana objekta.

U dobijenim urbanističko-tehničkim uslovima je navedena spratnost predmetnih objekata 5+4, PK nijesam vješt u ovim spratovima, a dozvoljena je i izgradnja podruma. Data spratnost je u skladu sa grafičkim dijelom izmjena i dopuna DUP "Konik-Stari

aerodrom" ali u tekstualnom dijelu istog urbanističkog plana je dato da se kod kolektivnih višestambenih objekata dozvoljava maksimalna spratnost pet+šest+N, sa mogućnošću izgradnje podruma - suterena što je kod stambeno-poslovnih objekata na susjednim parcelama, koji su novijeg datuma gradnje, urađeno.

U vezi navedenog MUP je uputio dopis Ministarstvu zaštite životne sredine i uređenja prostora i Sekretarijatu za urbanizam i građevinarstvo Glavnog grada, prije nego što su nazivi ministarstava promijenjeni.

S obzirom da je obrađivač izdatih urbanističko-tehničkih uslova dao mišljenje da uslovi moraju biti u skladu sa grafičkim dijelom DUP-a, a imajući u vidu veliku zainteresovanost službenika za rješavanje stambenih potreba, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije, Agencija za nacionalnu bezbjednost i Policijska akademija su, 30.06.2010. godine, podnijeli Glavnom gradu Podgorica inicijativu za pokretanje i sprovođenje postupka izrade izmjena i dopuna DUP "Konik-Stari aerodrom" izmjene i dopune u Podgorici. Navedenom inicijativom traženo je da se spratnost planiranih stambeno-poslovnih objekata na urbanističkim parcelama A,B, C i F poveća sa pet+četiri+N na pet+šest+N sa mogućnošću izgradnje suterena. Takođe je traženo da se, s obzirom da je u urbanističko-tehničkim uslovima, predviđen veoma mali broj parking mjesta, razmotri mogućnost izgradnje zasebnog objekta, podzemne kolektivne garaže, na dvije etaže ispod centralnog dvorišnog dijela a koji bi unutrašnjom komunikacijom mogao biti povezan sa garažom u suterenu objekata, tako da čine jedinstvenu cjelinu.

Glavni grad Podgorica je prihvatio inicijativu i u vrlo kratkom roku objavio javni poziv za izbor najpovoljnije ponude za izradu tražene planske dokumentacije.

Međutim, iz više razloga na koje naše ministarstvo nije moglo uticati, Nacrt izmjena i dopuna DUP-a "Konik - Stari aerodrom" je tek avgusta 2012. godine dat na javnu raspravu i Ministarstvo je 21. 9. 2012. dalo primjedbe na isti kako bi obrađivač uskladio grafički sa tekstualnim dijelom Nacrta izmjena i dopuna DUP-a.

Konačna izmjena i dopuna DUP-a "Konik - Stari aerodrom" još uvijek nije završen.

Navedena izmjena i dopuna je preduslov za dobijanje novih urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za objekte na urbanističkim parcelama A, B, C i F u zoni D, podzona III, DUP "Konik- Stari aerodrom" izmjene i dopune. Ukupna orijentaciona bruto površina objekta, dobijena pomoću grafičkih priloga i urbanističko-tehničkih uslova iz 2009. godine, iznosi cirka 25.000 m² plus kolektivna garaža na dva nivoa cirka 5.000 m².

S obzirom da su u suterenu predviđene garaže u prizemlju i poslovni prostori preliminarnom procjenom, a na osnovu strukture zaposlenih u ovim državnim organima, utvrđeno je da je na sedam preostalih etaža moguće izgraditi 243 stambene jedinice.

Stručni tim obrazovan rješenjem ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, direktora ANB i direktora Policijske akademije, je na osnovu prethodno utvrđenih parametara za definisanje kriterijuma za raspodjelu usvojio način raspodjele stambenih jedinica između ova četiri državna organa.

Međutim, broj stambenih jedinica koje bi bile na raspodjeli, odnosno koje bi mogle pripasti zaposlenima u ova četiri državna organa, zavisi od načina finansiranja projekta stambeno-poslovnih objekata na Starom aerodromu. Stručni tim je uradio preliminaru analizu mogućnosti finansiranja projekta stambeno - poslovnih objekata na Starom aerodromu za pet varijanti. Napominjemo da bi se tek nakon dobijanja novih urbanističko-tehničkih uslova i zatvaranja kruga finansiranja i projektovanja izgradnje stambeno-poslovnih objekata i kolektivne garaže moglo pristupiti raspisivanju tendera za izbor projektanta i nekoga ko bi vršio reviziju tog projekta.

Nakon pozitivne revizije glavnog projekta, pribavljanja svih neophodnih saglasnosti, građevinske dozvole, neophodnih novčanih sredstava pristupilo bi se raspisivanju tendera za izbor izvođača radova. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kalač, komentar.

ALMER KALAČ:

Bez neke detaljne računice stičem utisak da će se rješavanjem jednog problema izazvati drugi a to je ovim povećanjem spratnosti objekta za dvije etaže, a inače sve naše gradske zone su jako prenatrpene što se tiče parking mjesta, odnosno nedostaje veliki broj parking mjesta, pa će to da bude i u ovom slučaju.

Znamo da je proces približavanja Evropskoj uniji veoma složen i zahtjevan i da svi segmenti društva imaju svoju ulogu u tom poslu. Ali, ne umanjujući ničiju ulogu i značaj u institucijama poznato nam je da najveći dio tereta ovih poslova trebaju podnijeti službenici u ministarstvima. Posebno naglašavam značaj vašeg ministarstva, te vanjskih poslova i evropskih integracija, rada i socijalnog staranja, ekonomije i poljoprivrede, održivog razvoja i turizma.

Poznato nam je i da pojedini sektori i službe, kao i pojedinci imaju ključnu ulogu u ovom procesu a da značajan dio njih nije regulisao stambeno pitanje, te da se nalaze u dosta teškom materijalnom položaju sa ličnim dohotkom koji je, recimo, višestruko ispod nivoa primanja nosioca pravosudnih funkcija.

Nedavna smanjenja ličnih dohodaka kroz povećanje poreza dodatno utiču na materijalni položaj zaposlenih, a od njih se očekuje da daju mnogo više rezultata kako proces pridruživanja Evropskoj uniji tiče.

Mislimo da je veoma bitno, kada se već ne može kroz primanja i lične dohotke, da im se izađe u susret kroz rješavanje osnovnih egzistencijalnih pitanja, kao što je obezbjeđivanje krova nad glavom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sada će uzeti riječ kolega Neven Gošović, koji ima dva pitanja, a neka se pripremi kolega Zoran Miljanić. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče.

Poštovani građani, na današnji dan prije 15 godina osnovana je Socijalistička narodna partija Crne Gore.

Zato koristim ovu priliku da svim članovima i simpatizerima Socijalističke narodne partije Crne Gore čestitam 15 časnih i dostojanstvenih godina.

Gospodine ministre moje prvo pitanje za Vas glasi:

Za koliki broj lica je Ministarstvo unutrašnjih poslova, u periodu nakon 31.12.2012. godine, pa do dana postavljanja ovog pitanja, organima lokalne uprave, nadležnim za vođenje biračkog spiska, dostavilo podatke da nijesu upisani u registar državljana Crne Gore, radi brisanja tih lica iz biračkog spiska (posebno za svaku opštinu, Glavni grad, Prijestonicu i ukupno).

Za koliki je broj birača Ministarstvo unutrašnjih poslova, nakon 31.12.2012. godine, utvrdilo da su upisani u registar državljana Crne Gore i o toj činjenici dostavilo podatke organima lokalne uprave nadležnim za vođenje biračkog spiska?

Na osnovu kojih javnih isprava je Ministarstvo unutrašnjih poslova, za 3.455 birača za koje u biračkom spisku Opštine Nikšić na dan 31.12.2012. godine, nije bio upisan podatak o državljanstvu ili im je bio upisan podatak da imaju državljanstvo Republike

Srbije, utvrdilo da imaju crnogorsko državljanstvo i da su upisani u registar državljana Crne Gore? Koje godine i za koliki broj od tih lica je izvršen upis u registar državljana Crne Gore?

Kako je bilo moguće da se, i pored izvršene inspeksijske kontrole tog Ministarstva, u zaključenom biračkom spisku Opštine Nikšić, po kome su sprovedeni izbori 9. marta ove godine, nalazi 460 lica bez podataka o državljanstvu?

Kratko obrazloženje.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika donesen u septembru 2011. godine, sadrži određenje da lica, koje je upisano u birački spisak, a bez podataka o državljanstvu ili mu je upisano državljanstvo od nekih republika bivše SFRJ, ostaje u biračkom spisku ako do 31.12.2012. godine dostavi dokaz o crnogorskom državljanstvu.

Prema podacima Ministarstva za informaciono društvo u biračkom spisku Crne Gore na dan 31.12. 2012. godine, nalazilo se 11.061 lice bez podataka o državljanstvu i 5.962 lica sa podatkom o državljanstvu Srbije.

Nakon tog period kod organa lokalne uprave nadležnim za vođenje biračkog spiska, vođen je postupak brisanja lica iz biračkog spiska i to na osnovu podataka dostavljenih od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.

U tom postupku bilo je izuzetno važno da se utvrde sve činjenice, da se na osnovu tih činjenica donese odgovarajuće rješenje, da se u tom postupku omogući građanima učešće u postupku i njihovo pravo na žalbu.(... Prekid...)

U tom periodu, podatke, s tim u vezi, koji su po nama u mnogo čemu bitni za vođenje biračkog spiska, postupajući po nama suprotno Zakonu o biračkim spiskovima, Ministarstvo unutrašnjih poslova učinilo je nedostupnim Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore.

S tim u vezi, da bismo došli do tih podataka i postavio sam ovo poslaničko pitanje. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prije nego što ministar Konjević uzme riječ, naravno u svoje ime i ime svih kolega, kolegama iz Socijalističke narodne partije čestitamo današnji dan - dan partije.

Izvolite ministre Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče,

Dozvolite, nijesam znao, koristim i ja priliku da kolegama iz Socijalističke narodne partije i njihovim članovima i simpatizerima, čestitam Dan partije.

Uvaženi poslaniče Gošoviću, prije nego što krenem da vam dam odgovor mislim da na sve dopise i zahtjeve koje ste uputili Ministarstvu unutrašnjih poslova osim na jedno ste dobili odgovore. Na taj jedan dopis smo imali različita tumačenja člana 18 Zakona o biračkim spiskovima. Imajući u vidu da ste u jednom od vaših dva pitanja obnovili pitanja u svojstvu poslanika i koristeći drugi institut te podatke, ne pozivajući se na član 18 Zakona o biračkim spiskovima dobićete te podatke u prilogu, ali da vas upoznam sa našim odgovorom.

Naravno, nije bilo samo jedno pitanje bilo ih je više i ja ću ih tako podijeliti. Dakle, u prilogu ovog odgovora biće vam dostavljena tabela sa brojem lica koja je na zahtjev opštinskih organa Ministarstvo unutrašnjih poslova izvršilo provjere i dostavilo podatke da nijesu upisana u registar crnogorskih državljana, posebno za svaku opštinu, glavni grad, prijestonicu i mislim da vam je ovo dostavljeno.

U prilogu odgovora takođe dostavićemo vam tabelu sa brojem lica za koja je na zahtjev opštinskih organa, Ministarstvo unutrašnjih poslova izvršilo provjere i dostavilo podatke da su upisani u registar crnogorskih državljana, posebno za svaku opštinu, glavni grad, prijestonicu i ukupno. Ovo Ministarstvo je na pojedinačne zahtjeve nadležnih organa za vođenje biračkog spiska vršilo provjere državljanškog statusa lica za koja se to tražilo. Provjere su vršene na osnovu evidencija o crnogorskim državljanima, te prema tome ne raspoložemo podacima za koliko od tih lica nije bio upisan podatak o državljanstvu ili im je bio upisan podatak o državljanstvu Republike Srbije.

Inspeksijskim nadzorom upoznati ste sa jednim i drugim nadzorom inspekcije, upravne inspekcije, koji je izvršen 13.02.2013. godine. Utvrđeno je da je Sekretarijat za lokalnu samouprave opštine Nikšić, donijelo 1331 rješenje o brisanju iz biračkog spiska u smislu člana 68 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika, te da je Sekretarijat promjene brisanja iz biračkog spiska vršio na osnovu konačnih rješenja. Naime, Pravilnikom o biračkim spiskovima članom 5 propisano je da se upis brisanja izmjena i dopuna ili ispravka vrši danom stupanja konačnosti i pravosnažnosti odluke.

Dakle, u odnosu na vaše pitanje kako je moguće da je 460 lica bilo u biračkom spisku na dan 9.3.2013. godine ukazujemo da je postupak korekcije biračkog spiska u nadležnosti organa lokalne uprave koji vodi birački spisak a da se brisanje može obaviti tek nakon što nastupi konačnost rješenja o brisanju.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Gošović ima riječ. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Prije svega zahvaljujem na upućenim čestitkama za Dan naše partije, a u odnosu na dostavljeni odgovor na poslaničko pitanje gospodine ministre, evo u najkraćem.

Poznato je da je biračko pravo jedno od osnovnih političkih prava. I da je uslov za ostvarivanje toga prava da taj birač bude upisan u birački spisak i naravno drugi je uslov da taj birač svojom ličnom kartom može da dokaže svoj identitet i svoje državljanstvo.

Vezano za postupak brisanja birača iz biračkog spiska zbog činjenice da nemaju crnogorsko državljanstvo, mi smo se vama obratili 22.2.2013. godine. Zahtijevali smo dostavljanje ovih podataka u roku od 48 časova, kako to i propisuje član 18 Zakona o biračkim spiskovima. Niste ispoštovali taj rok. Uslijedila je naša urgencija, 28. 02. i tek dana 1.3.2013. godine obavjestili ste nas da ste se obratili Agenciji za zaštitu ličnih podataka radi davanja mišljenja nakon čega ćemo dobiti odgovor. Taj odgovor nijesmo dobili ni do dan danas.

E, sada se postavlja pitanje, gospodine ministre, zašto ste čekali sedam dana da se obratite Agenciji za zaštitu ličnih podataka, kada je zakonska obaveza da dostavite tražene podatke je 48 časova od kada smo podnijeli zahtjev. Mislimo da ste na taj način evidentno prekršili odredbe Zakona o biračkim spiskovima i uskratili nam podatke, bitne za kontrolu tačnosti i ažurnosti biračkog spiska.

Napominjem, da Ministarstvo za informaciono društvo u svemu poštuje zakone o biračkim spiskovima i SNP-u na naš zahtjev uredno dostavlja sve podatke o biračima u Crnoj Gori koji sadrži centralni birački spisak.

Podatke koje smo zahtijevali u odgovoru na poslaničko pitanje dobićemo u tabelarnom prikazu i ja zbog toga nisam u mogućnosti da ih sada komentarišem, ali ono što želim da kažem jeste da smo se, imajući u vidu da nećemo dobiti podatke bitne pogotovo

za održavanje lokalnih izbora u Nikšiću obratili smo se i Sekretarijatu za lokalnu samoupravu koja vodi birački spisak. Naravno, nijesmo dobili odgovor. Na naše insistiranje, u krajnjem smo se obratili za inspekcijsku kontrolu vašeg Ministarstva 6. marta ove godine, moleći da se to završi prije održavanja izbora i da se dostave ti podaci.

Inspekcija je izvršila kontrolu na način što nije ni konstatovala koji nam podaci nijesu dostavljeni. I prihvatila usmeno obećanje rukovodioca tog sekretarijata da će nam ti podaci biti dostavljeni. Ti podaci nisu dostavljeni, zahtijevali smo ponovnu kontrolu i dobili juče izvještaj inspekcijske kontrole. I zamislite, onu nepravilnost da nam dostavite izvještaj iz biračkog spiska za svako biračko mjesto po kome su sprovedeni izbori 9.3. a rok je bio 1.3. da budu dostavljeni i to ne na zahtjev partije nego izričita zakonska obaveza organa koji vodi birački spisak da dostavi svim podnosiocima izbornih lista, jer to je izvod iz biračkog spiska po kome se sprovode izbori, dostavljen je 19.3.2013. godine.

Onog dana kada je izvršena ponovna inspekcijska kontrola i dakle, evo završiću za par sekundi, dato je rješenje kojim se nalaže tom organu da Socijalističkoj narodnoj partiji Crne Gore, po zahtjevu od 1.3.2013. godine, dostavi spisak birača koji je u periodu nakon 31.12. 2012. godine donio i izvršio rješenje o brisanju iz biračkog spiska za opštinu Nikšić po osnovu nepostojanja podataka o njihovom državljanstvu. Spisak birača za koji je u periodu nakon 31.12. donio i izvršio rješenje o brisanju iz biračkog spiska za opštinu Nikšić po osnovu činjenice da imaju državljanstvo Republike Srbije. Spisak birača koji se nalazi u zaključenom biračkom spisku opštine Nikšić, a nije im upisan podatak o crnogorskom državljanstvu podatke za koliko je broj lica glavni administrator u ovom periodu donio rješenje o brisanju iz biračkog spiska.

Sve su ovo suštinski podaci koje smo kao partija morali imati shodno zakonu za biračkim spiskovima prije dana održavanja izbora u opštini Nikšić.

Vidite, kada inspektor donosi rješenje izdaje nalog za dostavljenje ovih podataka. E, na ovaj način se ne stiče povjerenje u birački spisak i onemogućava se ono što je suština zakona da se vrši kontrola tačnosti i ažurnosti sa tog biračkog spiska. Nadam se da ćemo ove podatke vrlo brzo dobiti gospodine ministre, jer birački spisak se za neku nedelju dana i konačno zaključuje vezano za predstojeće predsjedničke izbore.

Zahvaljujem se i izvinjavam na prekoračenju.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Pređite na drugo pitanje odmah.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Saglasno Zakonu o ličnoj karti nakon 31.12.2012. godine, u Crnoj Gori nijesu u upotrebi lične karte izdate po ranijem Zakonu o ličnoj karti.

Ovakvo zakonsko određenje imalo je za posledicu da na lokalnim izborima, održanim u Nikšiću i Andrijevici 9. marta ove godine, nijesu mogla glasati lica sa biračkim pravom, koja stare lične karte nijesu zamijenila biometrijskom ličnom kartom.

Koliko građana Nikšića i Andrijevice zbog navedenog razloga nijesu mogli ostvariti biračko pravo, javnosti nije poznato, jer MUP te podatke nije učinilo javnim.

Kršeci odredbe Zakona, član 18 Zakona o biračkim spiskovima, Ministarstvo nije postupilo po zahtjevu SNP-a i nije dostavilo spisak punoljetnih lica, državljana Crne Gore, sa prebivalištem ove dvije opštine, koji posjeduju ličnu kartu izdatu u skladu sa ranijim važećim Zakonom o ličnoj karti, a tu ličnu kartu nijesu zamijenili biometrijskom ličnom kartom, iako je Savjet Agencije za zaštitu ličnih podataka, mišljenjem datim 7.3.2013. godine, utvrdio da je dostavljanje tih podataka Socijalističkoj narodnoj partiji u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

S tim u vezi, poslaničko pitanje glasi - Koliko punoljetnih lica, državljana Crne Gore, prema opštini njihovog prebivališta na dan postavljanja ovog poslaničkog pitanja, posjeduju ličnu kartu izdatu u skladu sa Zakonom o ličnoj karti iz 1993. godine, a tu ličnu kartu nijesu zamijenili biometrijskom ličnom kartom u skladu sa sada važećim Zakonom o ličnoj karti, te koliko državljana Crne Gore posjeduje staru plastificiranu ličnu kartu, a tu ličnu kartu nijesu zamijenili biometrijskom ličnom kartom?

Imajući u vidu mišljenje Savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodnom pristupu informacijama od 07.03.2013. godine, zahtijevali smo da sastavni dio odgovora na poslaničko pitanje, bude i spisak ovih lica koje te stare lične karte nijesu zamijenili sa novom ličnom kartom. Koliko je novih ličnih karta, do dana postavljanja Ministarstva unutrašnjih poslova izdalo i uručilo punoljetnim državljanima Crne Gore, prema opštini izdavanja lične karte te koliki je broj punoljetnih lica prema opštini njihovog prebivališta u Crnoj Gori, koji se ne nalaze upisani u registar državljana Crne Gore, dakle nemaju crnogorsko državljanstvo, posjeduje ličnu kartu izdatu u skladu sa zakonima o ličnoj karti koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu sada važećeg Zakona o ličnoj karti.

U kolikom broju predmeta za davanja odobrenja za izdavanje biometrijske lične karte starim i bolesnim licima, uz upotrebu mobilne stranice na adresi podnosioca zahtjeva, podnesenim od strane građana sa prebivalištem u Opštini Nikšić, Ministarstvo unutrašnjih poslova nije postupilo do dana održavanja izbora u toj Opštini devetog marta ove godine? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević ima riječ.

Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Poslaniče Gošoviću, da javnost ne bi stekla pogrešan utisak.

Dakle, na jedno pitanje uvaženog kolege prije samo koji minut se dala primjedba na birački spisak u Opštini Pljevlja. Ministarstvo unutrašnjih poslova ne vodi birački spisak, ovo radi, znam da znate, ali to želite sa takvom vrstom informacije pod ogromnim navodnicima rečeno da denuncirate da Ministarstvo unutrašnjih poslova vodi birački spisak. Ono ga ne vodi i ako ima neki problem u biračkom spisku u Opštini Pljevlja, onda je za to odgovoran organ lokalne uprave u Opštini Pljevlja, tako se odnosi za svaku drugu opštinu. Takođe, kažete da ste imali mišljenje Savjeta Agencije za zaštitu podataka o ličnosti. Tačno, ali Savjet Agencije nije rekao da Vam mi te podatke možemo dati onako kako ste Vi tražili shodno članu 18 Zakona o biračkim spiskovima, nego je Savjet Agencije samo rekao da je davanjem tih podataka to u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. I kad želite da budete precizni onda dozvolite da Vam kažem da ćete dobiti, imajući u vidu da se pozivate na drugi osnov, te podatke shodno mišljenju Agencije za zaštitu podataka o ličnosti. Dakle, ovo je jedini podatak kolega Gošoviću, gospodine Gošoviću, koji nijeste dobili na dosadašnji zahtjev prema Ministarstvu unutrašnjih poslova na koji je Savjet Agencije dao pozitivno mišljenje. Ukupan broj i naravno imajući u vidu da opet ima nekoliko pitanja ja sam bio slobodan da ih podijelim i da Vam što je moguće preciznije odgovorim.

Ukupan broj punoljetnih lica državljana Crne Gore, prema opštini i njihovog prebivališta u Crnoj Gori, na dan postavljanja vašeg poslaničkog pitanja koji posjeduju ličnu kartu u skladu sa Zakonom o ličnoj karti, a tu ličnu kartu nijesu zamijenili biometrijskom ličnom kartom u skladu sa sada važećim Zakonom o ličnoj karti je 24 468 lica. Ukupan broj punoljetnih državljana Crne Gore, koji posjeduju staru plastificiranu ličnu kartu izdatu po Zakonu o ličnoj karti koji je prethodno važio, a tu ličnu kartu nijesu zamijenili

biometrijskom ličnom kartom u skladu sa važećim Zakonom o ličnoj karti je 8320. Smatram da dostavljanje ovih podataka ne utiče na tačnost i ažurnosti biračkog spiska pa iz tog razloga vašem zahtjevu po članu 18 Zakona o biračkim spiskovima nije udovoljeno. Cijeneći da ove podatke tražite kao poslanik, kao i mišljenje Agencije na koju ste se pozvali da dostavljanjem ovih podataka ne kršimo Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, obavještavamo Vas da ćemo podatke u pisanom odgovoru dostaviti shodno članu 191 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

U prilogu će Vam takođe u pisanom odgovoru biti dostavljen taberalni prikaz biometrijskih ličnih karata koje su do dana postavljanja ovog poslaničkog pitanja 18.03.2013. godine, izdate i uručene punoljetnim državljanima Crne Gore, prema opštini izdavanja lične karte. U prilogu će takođe biti dostavljen tabelarni prikaz punoljetnih lica prema opštini, njihovog prebivališta u Crnoj Gori, koji nijesu upisani u registar državljana Crne Gore, a posjeduju ličnu kartu izdatu u skladu sa Zakonima o ličnoj karti koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu važećeg Zakona o ličnoj karti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova odobrilo je upotrebu mobilne stanice, zauzimanje biometrijskih podataka za sve podnijete zahtjeve za izdavanje ličnih isprava. U Nikšiću za izdavanje lične karte u 39 slučajeva zahtjevi nijesu realizovani iz objektivnih razloga. Da li je u pitanju nepristupačnost terena, vremenske prilike, loše zdravstveno stanje osobe i neispunjavanje zakonskih uslova za izdavanje lične karte? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Gošović ima riječ. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Gospodine ministre.

Nije sporno da Ministarstvo unutrašnjih poslova ne vodi birački spisak. Međutim, sve podatke, svi izvori podataka na osnovu kojih se vodi birački spisak nalaze se u službenoj dokumentaciji Ministarstva unutrašnjih poslova. Zato je kontrola javnosti rada tog ministarstva, prvi bitan uslov za kontrolu tačnosti i ažurnosti vođenje biračkog spiska i to je valjda apsolutno jasno. Posmatračka misija OEBS-a, da Vas posjetim, na prethodnim parlamentarnim izborima u svom izvještaju između ostaloga je konstatovala, da bi uz sačuvanje naravno bezbjednosti ličnih podataka MUP morao biti više otvoren za javni uvid i proces ažuriranja biračkog spiska.

Drugo, da bi sistemu koristilo uvođenje dodatnih mjera transparentnosti posebno što bi procedure koje MUP sprovodi na ažuriranju podataka o biračima bile otvorene za uvid od strane javnosti. E, ovo je suštinski bitno i MUP za ove izbore bar do sada nije odgovorio shodno mišljenju i preporukama posmatračke misije OEBS-a. Nijesu ovo jedini podaci koje nijeste dostavili, a na jedn od njih će Vas podsjetiti koleginja Snežana Jonica u svom poslaničkom pitanju. Ali kako je tekla ova procedura? Suština je prvo da ne poštujete rokove, ako se obratimo 1. marta ove godine, onda je po prirodi stvari rok od 48 časova koji ste dužni ispoštovati da nas prvo obavijestiti da smatrate da ti podaci ne smatrate da su bitni za tačnost i ažurnost biračkog spiska i da ni po tom osnovu nećete dostaviti. Vi prekršite taj rok uopšte ne odgovarajući, onda se obraćate Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti pa prođe još nekoliko dana, pa onda uslijedi pozitivno mišljenje 7. marta Agencije za zaštitu podataka o ličnosti, pa protekne još vremena dok nam Vi dostavite ovo mišljenje a dok nam dostavite te podatke proteknu izbori u Nikšiću i nijesmo ostvarili cilj zbog kojeg smo tražili odgovor kao partija, i te podatke. Zaista ne vidimo razlog zbog čega to nijeste uradili.

Prvo, nova lična karta i podaci sadržani u njoj je taj javni dokument na osnovu koga birač može da glasa na biračkom mjestu, sa njim dokazuje svoj indetitet i svoje državljanstvo, i vaša tvrdnja da taj podatak koji nije od uticaja na tačnost i ažurnost biračkog spiska mislim da je pod velikim znakom pitanja. Ali sada kada već imamo pozitivno mišljenje Agencije zaista nema razloga da nam te podatke ne dostavite. Imaću s tim u vezi i dopunsko pitanje, ali ono sada što je suština koju smo željeli postići, a to je da na ovim izborima koji su bili konkretno u Nikšiću, niti jedno lice ne bude dovedeno u situaciju da ne može da ostvari biračko pravo jer nije izvadilo ličnu kartu. Znam da je to, prije svega, obaveza građana, ali svako naselje, svako selo u Nikšiću moglo je da vidi da sa tim podacima raspolažu aktivisti Demokratske partije socijalista. Ko im je dao te podatke? Pa moralo je Ministarstvo unutrašnjih poslova, nije niko drugi. Ali Socijalističkoj narodnoj partiji nijeste dali te podatke, i nijesmo bili u mogućnosti da im pružimo onu neophodnu pomoć. Možda je nekome trebao prevoz do tog grada, možda neko nije imao tih pet ili deset eura koliko je ta taksa da bi došao do te nove lične karte. I zaista zbog čega to nijeste uradili? To je suština pitanja. A moje dopunsko pitanje s tim u vezi glasi:

Kada će te nam, gospodine ministre, dostaviti spisak ovih lica? Ako se pozivate na odredbe Poslovnika proći će izbori dok ih dostavite, onda nema svrhe da ih dostavljate. Zato je moja molba i želim Vaš odgovor na ovoj sjednici. Ti podaci trebali bi biti dostavljeni u roku jednog dana, dva dana, tri dana, ali ne duže. Jer jednostavno doći ćemo u situaciju da na predstojećim predsjedničkim izborima, ovo nije mala cifra 32 788 lica, glasači ne mogu ostvariti biračko pravo jer nemaju novu ličnu kartu. Dakle, potreban nam je zajednički napor. Vaš u smislu informisanja tih lica na koji način mogu da ostvare to svoje pravo, a naš da ih biramo i da im pružimo tu pomoć onako koliko mi možemo pružiti kao partija, da jednostavno dođemo do tih lica, da im ukažemo na tu okolnost i pružimo, eto tu najneophodniju pomoć, da bi to lice moglo da ostvari svoje pravo. Siguran sam ovih 39 osoba koje u Nikšiću nijesu postupili po zahtjevu da im se pruži pomoć izdavanjem da ni jedan nije član Demokratske partije socijalista. Do ovih 39 lica siguran sam nije se moglo stići, jer pripadaju opoziciji. Provjereno, to sam apsolutno siguran. Toliko i molim vas za odgovor na ovo dopunsko pitanje.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem. Odgovor odmah. Izvolite ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:
Gospodine Gošoviću,

Vi dobro znate da ste mi uputili i dopis za nekoliko lica da po zahtjevu i Vi dobro znate da je za tih nekoliko lica urađena biometrijska lična karta pomoću mobilne stanice, tako da nemojte molim Vas da mi imputirate da su ovih 39 lica navodno glasači opozicije, pa zbog toga im to nije urađeno. Kao što dobro znate od tih četiri ili pet, izvinite što mogu pogriješiti, slučajeva na koje ste mi ukazali da je to u proceduri koja je predviđena to urađeno. Prema tome radi korektnosti želim ovo da naglasim.

Drugu stvar koju želim da vam ukažem. Ministarstvo unutrašnjih poslova je od 10.decembra 2012.godine sprovelo jednu vrstu kampanje oglašavajući upozorenja građanima da 31.12.2012.godine prestaju da važe ove dvije vrste starih ličnih karata. Samo u periodu od 10.decembra do 25.decembra cirka 20.000 građana Crne Gore je iskoristilo svoje pravo i zamijenilo staru ličnu kartu. Znači kroz aktivnosti koje je sprovodilo Ministarstvo unutrašnjih poslova, u smislu poziva prema građanima.

Podsjetiću vas takođe da Zakon o ličnoj karti, sada važeći, je na snazi od 2008.godine, znači punih pet godina. Znam da razumijete da Ministarstvo unutrašnjih poslova ne može, osim da pruži servis, odnosno uslugu kada građanin dođe u neku od

područnih jedinica, odnosno filijala Ministarstva unutrašnjih poslova koja te stvari radi. Ja sam juče vidio poziv jednog političkog subjekta i drago mi je zbog toga i Ministarstvo unutrašnjih poslova će sa aspekta naših nadležnosti apsolutno da pruži servis svim građanima, koji u narednom periodu apliciraju za novu ličnu kartu. Ja ću vam samo dati dva podatka.

Na deveti decembar 2012.godine u cijeloj Crnoj Gori imali smo 133 zahtjeva za zamjenu ličnih karata. U Andrijevići dvadeset i nekog, dakle kao jednoj među najmanjim opštinama, imali smo samo 133 zahtjeva za zamjenu ličnih karata. Dakle, ministarstvo je što je bilo do nas uradilo da upozori građane da 31.12. ističe rok važnosti starih ličnih karata i oko konkretnog potpitanja nemam nikakvog razloga da vam ove podatke koje sam naveo ne dostavim do ponedjeljka.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nije predviđeno Poslovníkom, to znate i sami, ali ako je u svrhu pojašnjenja onda izvolite. Pomenuti su mnogi gradovi, sad bi ustajali kolege iz Nikšića i kolege iz Pljevalja itd. Ovo je važno pitanje i mislim da je dobro da se razjasnimo. Izvolite imate minut kolega Gošoviću.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zbog koncepcije o kojoj je govorio ministar, da kažem da po bilo kojem zahtjevu nekog od pojedinačnih lica, vaš pomoćnik gospodin Crnovršanin uvijek je korektno izlazio u susret. I ovoga puta to je urađeno za stara lica koja nijesu bila u mogućnosti da neposredno dođu u Ministarstvo unutrašnjih poslova i ostvare pravo na dobijanje lične karte. Ali, ono što je suština problema, gospodine ministre jeste da bi i ovih 39 starih lica nemoćnih da sami dođu do Ministarstva unutrašnjih poslova i ostvare svoje pravo bilo završeno da ste nam dostavili ovaj spisak. E, to je suština problema i to je suština naših zahtjeva, da jednostavno imamo podatke za ta lica i da svi zajedno radimo na tome da niti jedno od tih lica ovih 32.788 na dan sprovođenja izbora ne bude bez lične karte. Mislim da nam je to i zajednički cilj i zajednički interes, jer je suština da niko ko ima biračko pravo ne bude doveden u situaciju, bez obzira koliki je njegov doprinos da do toga ne dođe, jer je proteklo zaista dosta vremena, kada se to građansko pravo moglo ostvariti. Dakle, da uradimo sve da imamo više povjerenja u takav izborni proces i zahvaljujem vam što ćemo u ponedjeljak imati ove podatke za sve građane u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Ima li potrebe? Ima. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Zahvaljujem na razumijevanju, gospodine Gošoviću, ali Vam još jednom ukazujem.

Nije tih 39 moglo da bude završeno, ne zato što nije bilo pojedinačnih zahtjeva. Bilo je od tih građana, nego sam Vam precizno naveo. Nepristupačnost terena, vremenske prilike, loše zdravstveno stanje osobe, i neispunjavanje zakonskih uslova za izdavanje lične karte. E, to su razlozi zbog kojih u odgovoru na poslaničko pitanje vaše kolege će vidjeti koji broj zahtjeva je realizovan u opštini Nikšić. I taj podatak smo takođe dali. Ja sam saglasan sa vama i zato sam podržao inicijativu političkog bloka Demokratskog fronta koji je juče kroz jednu vrstu oglasa pozvao građane zbog zamjene, jer na taj način građani pomažu vraćanju povjerenja o kojem vi pričate. Dakle mislim da nam je za to povjerenje potrebno da svi malo korektnije tumačimo šta koji organ u ovoj državi radi, šta je nadležnost MUP-a, šta je nadležnost organa lokalne uprave. Dakle, napominjao sam

opštinu Pljevlja, s jedne strane, i sa druge strane, mislim da je važno da ovom zamjenom starih ličnih karata u suštini najveću korist, u profesionalnom smislu, ima Ministarstvo unutrašnjih poslova, jer će se naše evidencije popraviti. Zato smo u decembru mjesecu i sproveli tu vrstu kampanje, htjeli smo i sada, imajući u vidu da su kolege iz Demokratskog fronta to uradile, cijenimo da je to sasvim dovoljno. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Idemo dalje. Nemojte da ulazimo u to, dakle to je zaista van Poslovnika, pomenuta je opština Pljevlja, mogli bi svi kolege iz različitih političkih partija da se jave oko toga, tako da, to je već isuviše široko tumačenje Poslovnika. Predlažem da idemo dalje, kolega Zoran Miljanić ima riječ. Nakon njega kolega Milutin Đukanović. Izvolite.

ZORAN MILJANIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Skupštine Crne Gore, poštovani ministre, uvaženi poslanici, građani, građanke Crne Gore,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam poslaničko pitanje:

Protiv koliko pripadnika Uprave policije i Ministarstva unutrašnjih poslova se vodi sudski postupak za krivična djela, koja se gone po službenoj dužnosti i da li su ti pripadnici suspendovani do okončanja postupka?

Kratko obrazloženje:

Po Zakonu o unutrašnjim poslovima član 108 stav 4 navodi se da će policijskom službeniku biti privremeno ograničeno vršenje dužnosti, ako je protiv njega pokrenut krivični postupak, zbog krivičnog djela sa elementima korupcije ili krivičnog djela učinjenog na radu ili u vezi sa radom do okončanja krivičnog postupka.

Pozitivna Crna Gora u okviru slobodnog dana koji se organizuje u Skupštini Crne Gore prima građane, razgovara s njima i ovo je najbolji način da se neki od problema tih građana iznesu na ovom mjestu. Između ostalih, imao sam priliku da primim dva građanina iz opštine Berane, koji su me upoznali sa problemima koje oni imaju sa pripadnicima Uprave policije iz Berana. Radi se o ozbiljnim problemima, radi se o Keković Neđeljku, koji je jedan od oštećenih u suđenju u sudskom postupku koji se vodi protiv sedam pripadnika Uprave policije iz Berana za krivično djelo pokušaj teškog ubistva i radi se o Šoškić Vladimiru iz Berana, čiji je sin stradao prije par godina, a protiv dvojice pripadnika Uprave policije iz Berana je za to krivično djelo i podignuta optužnica.

Da li vas uznemirava činjenica da se protiv devet pripadnika Uprave policije iz Berana vodi krivični postupak i sudi im se za ovako teška krivična djela? S tim što protiv ovih sedam, znači, protiv kojih se vodi postupak za pokušaj teškog ubistva imamo saznanja da oni uopšte nijesu ni ... nego normalno obavljaju svoje dužnosti. Da li je unutrašnja kontrola izvršila uvid u ova dva slučaja, znači u momentu kada se dešavalo, do današnjeg dana i kakvi su rezultati te kontrole, s obzirom da je sve to rezultiralo pokretanjem optužnice? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević ima riječ. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Gospodine Miljaniću, ja vam sada na jedan broj vaših pitanja koje nijeste naveli u pitanju koje ste mi dostavili ne mogu odgovoriti, na jedan dio mogu, na drugi dio ne mogu.

Mislim da je bilo korektnije, radi dobijanja punog odgovora, da ste mi to naveli u pisanoj formi. Ukoliko to bude vaše dopunsko pitanje, u pisanoj formi dobićete odgovore.

Na startu, da li me uznemiravaju činjenice. Ne, zašto bi me uznemiravale, zato što zakon treba jednako da važi za sve. Ne mislim da u Upravi policije ima ljudi koji ne krše zakon. Svi koji prekrše zakon trebaju da budu sankcionisani shodno zakonu. Ne znam zašto bi me ta činjenica uznemiravala. Dakle, ne samo u Upravi policije, to se može desiti bilo gdje, u bilo kojem državnom organu ili nekoj političkoj partiji. Samo se zalažem za to, znam da dijelite moj stav ili vjerujem da dijelite moj stav, da zakon treba jednako da važi za sve.

Oko ova dva imena koja ste spomenuli, ono što mogu o tome, imajući u vidu da je prije nekoliko dana podignut optužni akt, ne bih to komentarisao osim što bih rekao da je unutrašnja kontrola, kada se taj događaj desio, obavila kontrolu. To je negdje 2007. ili 2008. godina, mogu pogriješiti, nijesam dodatno pogledao. Tada je unutrašnja kontrola bila u okviru Uprave policije. Nalaz te kontrole je ukazivao da su pomenuti službenici prekršili pravila službe u smislu što su dozvolili da je lice koje je privedeno, parafraziram vam nalaz kontrole, uspjele da im pobjegne iz prostorija u kojima mu je bilo određeno zadržavanje.

Ovo direktno što ste mi postavili kao pitanje, sada bih skratio odgovore u tom dijelu. Imam podatke za zadnje tri godine. U toku 2010. godine nadležne organizacione jedinice podnijele su 21 krivičnu prijavu protiv 30 službenika Uprave policije zbog osnovane sumnje da su počinili ukupno 35 krivičnih djela za koje se gone po službenoj dužnosti. U 2011. godini nadležne organizacione jedinice podnijele su 15 krivičnih prijava protiv 17 službenika Uprave policije zbog osnovane sumnje da su počinili ukupno 17 krivičnih djela za koje se gone po službenoj dužnosti. U toku 2012. godine nadležne organizacione jedinice podnijele su 14 krivičnih prijava protiv 16 službenika Uprave policije zbog osnovane sumnje da su počinili ukupno 19 krivičnih djela za koje se gone po službenoj dužnosti. U prva dva mjeseca 2013. godine nadležne organizacione jedinice podnijele su dvije krivične prijave protiv dva službenika Uprave policije zbog osnovane sumnje da su počinili ukupno tri krivična djela za koje se gone po službenoj dužnosti.

Podnošenje krivične prijave povlači pokretanje disciplinskog postupka i privremeno ograničavanje vršenja dužnosti, suspenziju službenika. Službenici se suspenduju ne samo zbog osnovane sumnje da su počinili krivično djelo, već i za određeni prekršaj. Tako je u 2012. godini zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela i prekršaje, suspendovano 40 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Detaljni statistički pregled vrste i broja krivičnih djela, kao i dodatak na odgovore koji su bili opširniji nego što sam ovom prilikom ukazao na njih, dostavićemo vam u pisanoj formi, shodno vašem zahtjevu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Miljaniću, imate riječ.

ZORAN MILJANIĆ:

Gospodine ministre, mene i te kako kao građanina i kao poslanika ovo uznemirava. Znači da je, priznaćete, devet jedna velika cifra i da se tamo dešava nešto neuobičajeno. Uznemirava me zbog još nekih stvari koje su se desile u narednom periodu. Jedan od trojice oštećenih u ovom prvom slučaju više nije živ, ubijen je neposredno prije nove godine. Kako me je gospodin Šoškić informisao, njegov drugi sin je pretučen prije tri dana od strane pripadnika Uprave policije. Kod vas, gospodine ministre, prepoznajem dobru volju da se bavite svojim poslom. Upravo zato što vjerujem u to vam ovo iznosim. Smatram

da ćete učiniti sve što je u vašoj moći da spriječite dalje tragedije koje se mogu dešavati, da ne bude poslije nijesmo znali. Evo vam kažem da znate.

Juče je premijer rekao da u administraciji postoji deficit znanja. Pitam vas da li u bezbjedonosnim službama isto tako postoji deficit znanja? Deficit znanja u administraciji dovodi možda do gubitka novca, do nekih pogrešnih odluka, ali deficit znanja, gospodine ministre, u bezbjedonosnim službama dovodi do gubitka ljudskih života. Nijesam siguran da se radi samo o deficitu znanja, smatram da se radi, u dobrom dijelu, i o deficitu političke volje. Na vas apelujem da pokažete konačno političku volju da se stane na put samovolji ljudi koji treba da štite građane od toga što upravo oni rade, da se okrenete problemima građana i da štitite građane. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nije bilo dopunsko pitanje. Dopunsko pitanje mora da se naglasi. Kolega Miljanić nije naglasio da je to dopunsko pitanje, on je to stavio u svom obrazloženju kao sastavni dio tog obrazloženja. Ako vi smatrate da je to dopunsko pitanje, onda treba da naglasite imam dopunsko pitanje i da ga postavite. Pošto sada naglašavate, tolerisaćemo to, ali ubuduće da znamo, naglašava se uvijek da je to dopunsko pitanje, saopštava se i onda ministar ima pravo da odgovori u roku od dva minuta.

Smatraćemo da je naglašeno da je dopunsko pitanje. Drago mi je što gospodin ministar, pored brojnih obaveza, stiže i da tumači Poslovnik. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, nijesam tumačio Poslovnik nego sam znao šta misli gospodin Miljanić. Kao što ste vidjeli, gospodin Miljanić je želio da mi postavi dodatno pitanje, samo sam to protumačio, ne nikako da tumačim Poslovnik.

Na vaše dopunsko pitanje da li postoji deficit znanja, mislim da u svakoj instituciji u Crnoj Gori postoji deficit znanja, a samim tim i u Upravi policije. Nijesu đaba primjedbe koje i mi sami konstatujemo i primjedbe koje imamo u izvještajima Evropske komisije da moramo dalje da izgrađujemo svoje administrativne kapacitete. Ni u jednoj crnogorskoj instituciji ne postoji deficit znanja, mi bismo danas bili definitivno u Evropskoj uniji plus što i kada budemo u Evropskoj uniji to neće značiti da nemamo deficit znanja. Znanje se stiče svakoga dana i prosto je to nešto što je kontinuirani i konstantan proces. Molim vas, ovo što ste ukazali, da ne bi ostalo neodgovoreno s moje strane, molio bih da to što ste naveli na ovaj način, pomognete mi tako što ćete u jednoj pisanoj prestavci znanja koja vi imate u tom dijelu mi dostaviti i budite sigurni da ću to provjeriti ne samo kroz rad unutrašnje kontrole nego i kroz druge načine.

U Upravi policije danas imate cirka 4.800 pripadnika. Prema tome, nemojmo na bazi pojedinačnih slučajeva, dakle bio to jedan, dva, tri ili četiri, da cijenimo rad svih pripadnika Uprave policije. Vi ste bili u službama bezbjednosti i znate da to nije tako, da ne možemo kroz pojedinačne slučajeve koje treba sankcionisati ukoliko su se ogriješili o zakon da dajemo stav o cijelom organu, odnosno o cijeloj instituciji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Na dopunsko pitanje nemamo komentare, imamo samo odgovor ministra.

Kolega Đukanović sada ima riječ, a nakon njega koleginja Snežana Jonica. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Koliko je u Nikšiću u periodu od 01. februara 2013. godine, do 05. marta 2013. godine, podneseno zahtjeva za dolazak mobilnih ekipa MUP-a na adresu podnosioca zahtjeva za zamjenu stare lične karte, i koliko je tih zahtjeva realizovano?

Kratko obrazloženje.

U Nikšiću se najbolje vidjelo kako to vladajuće partije koriste državne resurse kako bi sebi obezbijedili prednost u izbornom procesu. MUP se postavio kao servis koalicije DPS-SDP i zahvaljujući velikoj ažurnosti omogućio velikom broju birača vladajuće koalicije da izvrši zamjenu ličnih karata.

Takođe, velikom neažurnošću spriječio je značajan dio glasača opozicije da izvrše zamjenu starih ličnih karata. Mobilne ekipe MUP-a obilazile su sigurne glasače vladajuće koalicije i bez podnesenih zahtjeva, već su te zahtjeve kreirale na licu mjesta dok su potencijalni glasači opozicije ostali uskraćeni za takvu ekspeditivnost i do dana današnjeg.

Želim još da podsjetim na jednu stvar, od 14. oktobra do 12. februara u Nikšiću je izbrisano 900 birača. A od 12. februara do 26. februara kada je to moglo da se radi samo u Upravnom postupku, u Nikšiću je izbrisano preko 1000 birača. Mislim da to dovoljno govori šta je radio državni aparat, odnosno Ministarstvo unutrašnjih poslova i lokalni sekretarijati, kako bi omogućili prednost DPS-u i SDO-u na lokalnim izborima u Nikšiću.

Na kraju, postavlja se elementarno pitanje, da li je jedan zakonski akt kojim se propisuje važenje određenog dokumenta značajniji od najvećih civilizacijskih demokratskih i ustavnih dostignuća koje su dobili građani da mogu da biraju i budu birani. Znači, jedan zakonski akt je spriječio veliki broj građana da mogu da glasaju. Samo nam sad nemojte reći da smo trebali da se žalimo Ustavnom sudu, jer poznato je kako Ustavni sud donosi presude, a poslednja je bila što se tiče legitimnosti kandidature gospodina Vujanovića, i Socijaldemokratska partija o tome saopštila jasan stav. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Izvolite, gospodine ministre.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvaženi gospodine Đukanoviću, na Vaše direktno pitanje odgovoriću Vam direktno, a kasnije ću Vam odgovoriti na ova potpitanja koja ste imali.

Dakle, u periodu od 01. februara do 05. marta 2013. godine podnešeno je 668 zahtjeva za upotrebu mobilne stanice, a riješeno je 629 zahtjeva. Ovi koji nijesu riješeni, već sam obrazložio zašto nijesu riješeni, odgovarajući gospodinu Gošoviću.

Sad nešto oko, rekao bih, više politike nego prava. Dakle, još jednom ponavljam, upis i brisanja u birački spisak nije u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova. To radi organ lokalne uprave. Molim vas da, nevezano o kom gradu se radi, da li je to Nikšić, Pljevlja, Podgorica, ali prosto imamo u vidu da Ministarstvo unutrašnjih poslova niti je upisuje, niti briše lic iz biračkog spiska. Molim vas da o tim stvarima dalje ne baratamo, što bi rekli.

Oko zamjene ličnih karata, važeći Zakon o ličnoj karti se primjenjuje od 2008. godine, pet punih godina, i Vi kažete, neažurnošću Ministarstva unutrašnjih poslova veliki broj građana je ostao sa starim ličnim kartama. Nije tačno. Dakle, jer se stare lične karte mijenjaju po zakonskoj proceduri tako što građanin dođe u područnu jedinicu ili u filijalu Ministarstva unutrašnjih poslova koja radi te stvari, podnese zahtjev i onda Ministarstvo unutrašnjih poslova je servis tog građanina da mu u odgovarajućem relativno kratkom roku izda biometričku ličnu kartu, ukoliko ispunjava zakonom predviđene uslove. Prema tome ne radi se o nikakvoj neažurnosti građana, neažurnosti Ministarstva unutrašnjih poslova. Napomenuo sam u odgovoru na predhodno pitanje, šta je Ministarstvo unutrašnjih poslova u decembru mjesecu uradilo da bi podsjetilo građane da ističe zakonski rok 31.12.2012.

godine. Dakle, Vi kažete, da li se nekim zakonom može ograničiti pravo građanina da iskoristi svoje pravo da bira i bude biran, a čime će se drugo ograničiti osim zakonom.

Dakle, ako građanin nije državljanin Crne Gore ne može da bira ni da bude biran. Ako građanin nema važeći dokument ne može da glasa, i to je sve upisano u zakonu sa rokovima. Prema tome, dakle, slobode se ograničavaju nekom normom u zakonu. Znači, ne mogu svi koji žive u Crnoj Gori da glasaju, je li tako, ne mogu. Imamo i stranaca koji žive ovdje. Dakle, nemojmo to tako da tumačimo. Da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova bio servis ove ili one političke partije? Ono je što se tiče Nikšića i drugih gradova, kao što vidite iz primjera gdje sam razgovarao sa drugim vašim opozicionim kolegom, isto je bilo i u Vašem slučaju, gdje je god pokazana molba da Ministarstvo unutrašnjih poslova, ali pazite, na pojedinačan zahtjev građanina, dakle, ne može politička partija da uputi zahtjev Ministarstvu unutrašnjih poslova da X građana zamijeni lične karte. To moraju da urade građani pojedinačno. Ali, gdje je god bila molba da se neki od tih stvari ubrzaju, izašli smo koliko smo bili u mogućnosti u susret. Zna li s koliko mobilnih stanica raspolaže Ministarstvo unutrašnjih poslova u Crnoj Gori? S tri. Dakle, da li mislite da sa tri mobilne biometrijske stanice može da se uradi više od ovoga što smo uradili. I mi ćemo sada tokom ove godine, nadam se, nabaviti biometrijske stanice i za naša konzularna predstavništva u Frankfurtu i za konzularno predstavništvo u Njujorku kako bismo našoj dijaspori uspjeli da izađemo u susret da oni mijenjaju određena dokumenta na koja imaju pravo, i pokušaćemo da obezbijedimo Ministarstvu unutrašnjih poslova još dvije ili tri biometrijske stanice, da bismo mogli da izađemo dodatno u susret građanima. Ali, još jednom podržavam ono što ste Vi juče uradili kroz dnevnu štampu, a to je da ste pozvali građane, i ja ih pozivam ovom prilikom, dakle, sve građane koji u svom posjedu imaju plastificiranu ili papirnu ličnu kartu da iskoriste svoje pravo, pođu u neku od područnih jedinica ili filijala Ministarstva unutrašnjih poslova, podnesu potrebnu dokumentaciju i u najkraćem mogućem, svakako zakonskom roku oni koji ispunjavaju uslove, dobiće biometrijsku ličnu kartu. Ne samo da bi iskoristili svoje pravo na predsjedničkim izborima, nijesam puno za te predsjedničke izbore kao građanin zainteresovan, ali jesam da se poboljša kvalitet evidencija koje ima Ministarstvo unutrašnjih poslova, a na taj način će nam građani pomoći. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Pa dobro, ministar ima pravo da saopšti svoj politički stav ovako u jednoj rečenici, do duše naglasio je, kao građanin.

Kolega Đukanoviću, izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Želim javno da izrazim sumnju i tačnost ovog podatka, da samo za 39 građana koji su podnijeli zahtjev nije urađeno, nije otišlo na njihovu adresu. To je moje pravo. Mi znamo koliko se nama ljudi u Nikšiću javilo gdje nijesu došle ekipe Ministarstva unutrašnjih poslova.

Kada sam pričao o demokratskom iskoraku, biračkom pravu, znači, da građanin bude suveren, mislio sam na sledeće:

Zbog identifikacije su ljudi spriječeni da glasaju. Znači, ne pričam o državljanstvu, ne pričam o brisanju, nego znači, postoji čovjek u biračkom spisku. Ima staru ličnu kartu, nije je zamijenio. Znači, pomoću te stare lične karte može da se izvrši identifikacija. Zar nije to premnogo da zbog takvog akta sprečava se, uskraćuje se najvažnije civilizacijsko demokratsko i kako god hoćete dostignuće. Ovu priliku isto koristim da pozovem sve građane koji nijesu izvršili zamjenu stare lične karte da to urade, jer u protivnom biće onemogućeni da glasaju 07.aprila 2013. godine na predsjedničkim izborima. Zbog čega to treba da urade? Zbog velike šanse koju ima predsjednički kandidat opozicije, gospodin

Lekić. Prvi put od 2001. godine 14. oktobra 2012. godine vladajuća koalicija nije dobila apsolutnu većinu. Takođe, prvi put u poslednje 23 godine čitava opozicija je stala iza nezavisnog kandidata Miodraga Lekića, i takođe, prvi put vladajuća koalicija nije jedinstvena oko kandidata Filipa Vujanovića. DPS mu daje podršku, SDP uskraćuje, Liberalna partija je po tom pitanju podijeljena. Zato građani treba sve da urade da izvrše zamjenu ličnih karata kako bi mogli da glasaju 7.aprila 2013.godine i budu dio velike pobjede koju će ostvariti gospodin Miodrag Lekić.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Dobro je što ste se koncentrisali u komentaru na odgovor ministra Konjevića. Veoma precizno.

Sada idemo dalje. Koleginica Snežana Jonica ima dva pitanja ministru Konjeviću, a nakon nje čućemo kolegu Emila Labudovića.

Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, poštovani građani.

Prije nego što postavim poslaničko pitanje gospodinu Konjeviću, moram da ukažem na nešto što je više proceduralne prirode, a to je činjenica da mi jako smeta što sam institut poslaničkog pitanja i to u kontekstu oba pitanja koja sam danas postaviala gospodinu Konjeviću, morala da trošim na pitanja koja su gosodinu Konjeviću već dostavljena po drugim osnovama. Jedan je član 50 našeg Poslovnika drugi je član 18 Zakona o biračkim spiskovima. Jedno i drugo pitanje koje sam danas postavila su prethodno u istoj ili sličnoj formi postavljeni gospodinu Konjeviću i imajući u vidu da nije odgovoreno u skladu sa Zakonom, ja danas koristim institut poslaničkog pitanja za ovo a ne za što drugo, kako bi ga natjerali da konačno dostavi odgovore na ova pitanja na koja ukazujem.

Takođe s druge strane želim da skrenem pažnju prije nego što kažem što je bilo moje poslaničko pitanje da pitanje koje postavljam i jedno i drugo nije postavljeno sa namjerom da ukaže na apsolutno i isključivu krivicu ministra unutrašnjih poslova za ono što su teme mojih poslaničkih pitanja, jer on, jednostavno, kao ministar koji je samo 100 dana na tom mjestu ne može biti isključivi krivac za to. Već mi je namjera da ukažem na problem koji postoji i da inspirišem ministra da se pozabavi sa problemom za koji i on zna da posotji u jednoj i u drugoj oblasti i da prihvati da su to problemi sa kojima se suočavaju i naši građani, a da sada kada nema eksplicitni politički zadatak zbog toga što su izbori u Nikšiću prošli, da usporava odgovaranje i rješavanje na teme o kojima ću sada da govorim, konačno preuzme nešto kako bi naši građani ostvarili svoja prava.

Dakle, moje poslaničko pitanje odnosi se na to:

Koliki broj punoljetnih građana Crne Gore je Ministarstvu unutrašnjih poslova podnio zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, a po njihovim zahtjevima još uvijek nije odlučeno, a nalazi se na spiskovima lica koje je to Ministarstvo, nakon 31.12.2012.godine, dostavilo organima lokalne uprave u Crnoj Gori nadležnim za vođenje biračkog spiska, radi njihovog brisanja iz biračkog spiska, zbog činjenice da nijesu upisani u registar državljana Crne Gore?

Koje mjere će Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzeti da ti predmeti budu, u skladu sa Zakonom, riješeni u što kraćem roku, kako ta lica, ne svojom krivicom, ne bi bila lišena biračkog prava.

Koliki broj punoljetnih građana Crne Gore, na dan postavljanja ovog pitanja, nije preuzeo rješenje o prijemu u crnogorsko državljanstvo, i da li će i ta lica, na osnovu podataka MUP-a da još uvijek nijesu upisana u registar državljana Crne Gore, biti brisana

iz biračkog spiska pri čemu je evidentno da su, shodno donesenim rješenjima, u pitanju državljani Crne Gore, koji zbog teške socio-ekonomske situacije nijesu u mogućnosti platiti taksu bez čijeg plaćanja se ne može preuzeti rješenje o državljanstvu?

Napominjem da sam dio vremena iskoristila na proceduralnu priču tako da očekujem da mi produžite malo vrijeme za obrazloženje. Ministra, prije nego što mi odgovori na postavljeno pitanje, podsjećam da je Zakon o crnogorskom državljanstvu i način njegove primjene napravio dovoljno problema građanima Crne Gore u ostvarivanju prava koja im pripadaju. Da su obilazili šaltere po Crnoj Gori i van Crne Gore, da su bili u poziciji da moraju da posuđuju novac ili da podižu potrošačke kredite kako bi uspjeli da plate sve obaveze koje su neophodne da bi dobavili dokumenta i podnijeli zahtjev za crnogorsko državljanstvo. Na kraju su podnijeli zahtjeve i u velikom broju zahtjeva naših građana nije odlučeno u roku od godinu dana kako zakon predviđa. U jako malom broju slučajeva jako rijetko odlučeno je prije roka od godinu dana. Ali su se nakon toga i nakon svih koji su bili suočeni sa sljedećim problemima, da im je donijeta pozitivna odluka, da su dobili rješenja ali da treba da uplate 100 ili 150 eura takse za podizanje tog rješenja čim tek stiču pravo i da je to isto Ministarstvo koje im je donijelo rješenje, koja nijesu podigli zato što nemaju novac da uplate, da podignu to rješenje poslalo organu lokalne uprave pismo kojim traži da se oni izbrišu iz biračkog spiska ili drugo pismo kojim traži da se izbrišu iz biračkog spiska neki drugi za koje kažu da nemaju prebivališta jer su umrli. Jeste li se suočili s tim da to nijesu pravedna djelovanja Ministarstva unutrašnjih poslova i da je trebalo uraditi nešto da sve ono što imate u obuhvatu i informaciju Ministarstva unutrašnjih poslova iskoristite kako bi naši građani iskoristili, a ne izgubili svoja prava.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvažena poslanice Jonica to što ste rekli nije tačno. Sad ću Vam reći što nije tačno.

Ja i kolegistica Jonica se dovoljno znamo i poznajemo i znam da je ona u ovakvim raspravama vrlo britka, oštra itd., ali, dozvolite da odbranim ono što je činjenica.

Dakle, ona iz moje i njene lične komunikacije zna da su joj ti odgovori dostavljeni. Da li je ona tim odgovorima zadovoljna to ja ne znam, ali ću ih ja pročitati ponovo. Dakle vrlo lako ćemo utvrditi da li su odgovori koje je kolegistica Jonica slala Ministarstvu unutrašnjih poslova od poslije Nove godine njoj dostavljeni ili nijesu dostavljeni. To je jedna stvar.

Druga stvar. Govorite o načinu sticanja crnogorskog državljanstva. Nađite mi državu u kojoj je procedura sticanja nekog drugog državljanstva, dakle te matične države bitno drugačija od ove u Crnoj Gori. Dakle, svugde morate imati određenu administrativnu proceduru, morate podnijeti određena dokumenta, moraju se ta dokumenta provjeriti i na kraju naravno morate platiti državi određenu vrstu takse za izvršenu uslugu. Možemo sad pričati, da li je ta taksa visoka ili nije visoka. Koliko se plaća u Republici Srbiji za dobijanje otpusta iz srpskog državljanstva. Zna li koliko? 500 eura. Znači, plaćalo se 500 eura, plaćalo se 500 eura. Ja ostajem otvoren da razgovaramo o iznosu naknada koje idu prema građanima, ali dok su one na snazi mi moramo to poštovati. S jedne strane, s druge strane, govorite o brisanju ljudi koji nijesu preuzeli rješenje o crnogorskom državljanstvu. A šta smo mogli drugo da uradimo? Na upit lokalnih samouprava za lica koja nijesu preuzela rješenje o crnogorskom državljanstvu ništa drugo nijesmo mogli da uradimo nego da odgovorimo, na vrlo preciznu zakonsku obavezu. Da li se lice x nalazi u registru crnogorskih državljanata

možemo da odgovorimo da ili ne. Lice se nalazi u registru crnogorskih državljana, kada preuzme rješenje o crnogorskom državljanstvu i kolegice Jonica Vi to dobro znate. Kao dobar pravnik vi to dobro, dobro znate da kada preuzme rješenje, ukoliko je punoljetno lice onda daje svečanu izjavu, potpisuje svečanu izjavu i nakon toga se lice upisuje u registar crnogorskih državljana. Dakle, ovu proceduru kolegice Jonica vrlo dobro zna.

Sada ću vam odgovoriti precizno na more pitanja koje ste postavili u okviru jednog pitanja, ali ću stići u dva minuta. Zakon o crnogorskom državljanstvu, otpočeo je primjenom 5.05.2008.godine i da je većina građana pravo da aplicira na crnogorsko državljanstvo na vrijeme iskoristila od strane ovog organa donesene su odluke o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom. Obavještavamo vas da je od početka primjene Zakona o crnogorskom državljanstvu 5.05.2008.godine, do zaključno sa 18.03.2013. godine, Ministarstvu unutrašnjih poslova podnijeti 29.386 zahtjeva za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom.

U ovom periodu riješeno je 25.507 zahtjeva, za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom. Od ukupno riješenih zahtjeva 21.641 je pozitivno riješen, odbijeno je 1.705 obustavljen postupak za 1.243, odbačeno 908 i prekinut postupak u deset slučajeva, a u postupku rješavanja je 3.879. Imajući u vidu da ste vi bili autor člana Zakona 41v samo po tom članu Zakona od 41v Ministarstvo je riješilo cirka dvije hiljade zahtjeva koja je bila vanredna aktivnost usljed izmjene Zakona koju ste vi predložili a ovaj Parlament usvojio. Ovo Ministarstvo je na pojedinačne zahtjeve nadležnog organa za vođenje biračkog spiska vršilo provjeru državljanškog statusa lica za koja je to traženo bez obzira da li su podnijela zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo. Te prema tome, nije u mogućnosti dostaviti podatak koliko je od tih lica bilo u postupku rješavanja zahtjeva. ... Zakona o crnogorskom državljanstvu, propisano je da je rok za rješavanje zahtjeva za sticanje crnogorskog državljanstva dvanaest mjeseci. Treba imati u vidu da, ukoliko u zahtjevu nijesu priloženi zakonom propisani dokazi, podnosilac zahtjeva se obavještava da upotpuni dokumentaciju u roku od tri mjeseca. U ovim slučajevima, ukoliko stranka nije priložila dokaze u ostavljenom roku, u interesu stranke nijesmo obustavljali postupak, iako smo trebali.

Zbog navedenog, po zahtjevima ovih stranaka može doći do prekoračenja zakonskog roka, i to ne sporimo, kao i u slučajevima kada se traži mišljenje i pribavljanje dokaza od drugih nadležnih organa. Dakle, ne zavisi sve od Ministarstva unutrašnjih poslova. Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzima sve mjere i radnje u skladu sa zakonom da, ukoliko je to moguće, maksimalno ubrza postupak po svim zahtjevima za sticanje crnogorskog državljanstva.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je za 1024 lica donijelo rješenje o prijemu u crnogorsko državljanstvo koja nijesu uručena. Napominjemo da se navedena lica, shodno Zakonu o opštem upravnom postupku obavještavaju o potrebi preuzimanja rješenja o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom po mjestu njihovog boravka, u područnim jedinicama i filijalama Ministarstva unutrašnjih poslova. Lica kojima je Ministarstvo unutrašnjih poslova riješilo zahtjev za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, donošenjem rješenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo, crnogorsko državljanstvo stiču danom uručenja rješenja, uručenju prethodnim plaćanjem propisane administrativne takse i za punoljetna lica davanja svečane izjave. U registru crnogorskih državljana upisuju se podaci o licima koja steknu crnogorsko državljanstvo i to nakon uručenja rješenja o sticanju crnogorskog državljanstva, i vi to, kolegice Jonica, vrlo dobro znate. O zahtjevu za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom odluku donosi Ministarstvo unutrašnjih poslova, a ne područna jedinica ovog Ministarstva, pa podatke o podnijetim i riješenim zahtjevima ne vodi po opštinama već na nivou države.

Izvolite.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Kolega Konjević ima očigledno nostalgiju za skupštinskim danima.

Ima li potrebe, poslije ovoga, za komentarom? Ima.

Izvolite, kolegkinice Jonica.

SNEŽANA JONICA:

Dobila sam utisak da je kolega Konjević imao ambiciju da bude potpredsjednik ili predsjednik Skupštine, pa se zaboravio, pa je sada rekao - izvolite.

Gospodine Konjeviću, vi, takođe, dobro znate da ja nikada ne iznosim podatke za koje ispred sebe nemam dokumente i činjenice. Tako da vaša tvrdnja da nije tačno da mi niste odgovorili, naravno ne stoji. Kada je konkretno u pitanju ovo pitanje, ispred mene je pitanje kolege Gošovića po članu 18 Zakona o biračkim spiskovima na koje nijeste dostavili odgovor, a koje je doslovce isto kao ovo pitanje koje sam vam danas postavila. Ako vam je razlog, a reći ćete da je razlog da ste čekali mišljenje Agencije za zaštitu podataka o ličnosti, podsjetiću vas ili informisati ako ne znate da je Agencija za zaštitu podataka o ličnosti juče donijela opet pozitivno mišljenje po našem zahtjevu, tako da će biti konačno i vrijeme da nam dostavite ove podatke.

S druge strane, na sljedeće pitanje ću vas podsjetiti jer sam vam dostavila zahtjev po članu 50 da vi na njega nijeste odgovorili, pa sam morala da ga ponavljam. Dakle, tačno je ono što sam rekla, a netačno je ono što ste vi rekli. Rekli ste, takođe, da procedura za sticanje crnogorskog državljanstva nije bitno drugačija od procedura u ostalim zemljama u okruženju, te da svugdje morate imati proceduru. Pa, da. Svugdje, naravno, morate imati proceduru, ali nigdje nema kao u Crnoj Gori da živite u državi u kojoj ste državljanin i da, onda, promjenom statusa te države, ne mijenjajući ništa u svom načinu života, u prebivalištu ili odnosu prema državi, vi prestanete biti državljanin države u kojoj živite. Iz tih razloga je Crna Gora morala na specifičniji, bolji i pravedniji način da riješi to pitanje. To malo pravednosti u rješavanju pitanja za prijem u crnogorsko državljanstvo možete zahvaliti upravo onom mom Predlogu zakona koji ste malo prije pomenuli, na osnovu kojeg je jedan dio tih ljudi dobio pravo. Međutim, postoji i dalje nepravedno jedan veliki dio ljudi kojima pripada pravo na crnogorsko državljanstvo. I dalje će Socijalistička narodna partija Crne Gore predlagati korekcije toga zakona kako bi bio pravedan i korektan jednako prema svima.

Rekli ste da ja kao dobar pravnik treba odlično da znam da se crnogorsko državljanstvo stiče podizanjem rješenja. Znam, naravno, vi znate da znam. Vi kao dobar ministar treba da znate da, ako 1024 ljudi koji su vapili za crnogorskim državljanstvom i koje im izuzetno treba, vi znate da im treba, nijesu podigli rješenje i imaju neki problem i taj problem predstavlja tih 100 eura koje nijesu imali da uplate.

Sada ću konkretno da vas pitam, da mi vi precizirate što biste vi uradili u sljedećoj situaciji. Ispred mene je rješenje za gospođu, neću čitati ime, a vama ću dati rješenje poslije toga, iz Kolašina kojoj je MUP donio rješenje 6.12.2011. godine o prijemu u crnogorsko državljanstvo. Gospođa je inače podnosilac zahtjeva za korišćenje prava na socijalna davanja, zato što je lice u stanju socijalne potrebe. Naravno da nije imala novca da plati tu taksu od 100 eura i, naravno, da godinu i po ovo rješenje stoji kod vas, ali ste vi, ipak ažurno, imajući taj podatak dostavili Opštini Kolašin zahtjev za njeno brisanje, odnosno informaciju da je potrebno da je izbrišete i gospođa za čije rješenje imate trag u vašoj arhivi, samo što nije podignuto, izbrisano je zato što nema državljanstvo, iako rješenje o državljanstvu ima u vašoj arhivi.

Ili, drugo pitanje za vas, i ovim završavam, šta biste vi uradili kao pojedinac, pošto ste danas pričali kao građanin ovdje, da se vama desi da vam MUP dostavi na vaš zahtjev, dakle na zahtjev Raška Konjevića, da se izda uvjerenje da se potvrđuje da Raško Konjević

nema prijavljeno prebivalište u Podgorici zato što je umro, kako biste vi odreagovali da živi i zdravi, daleko bilo, lično primite takvo rješenje? Govorim o rješenju koje imam pred sobom, koje su vaši službenici dostavili gospođi u Nikšiću. Ona nije iskoristila svoje pravo, ali je doživjela vrlo neugodno iskustvo, jer vidim da vama nije bilo prijatno kada sam isto rješenje pročitala sa vašim imenom. Podsjećam vas kako je njoj bilo kada je to dostavljeno. Dakle, morate uraditi nešto, ako ste iskreni u priči da želimo da svim našim građanima omogućimo da ostvaruju svoja prava, da se mnogo više bavimo pravima građana, a mnogo manje otežavanjem prava naših građana da urade ono što je neophodno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imate još jedno pitanje, molim vas da pređete na to pitanje. Izvolite.

SNEŽANA JONICA:

Gospodinu Rašku Konjeviću postavila sam još jedno poslaničko pitanje koje sam prethodno u jednom dijelu postavila 21. februara pod br. 050229, na koje, takođe, nijesam dobila odgovor, pa sam iz tih razloga morala da koristim institut poslaničkog pitanja. Ovo pitanje se odnosi na primjenu Zakona o bezbjednosti saobraćaja.

Zbog dužine pitanja ne želim da trošim svoje vrijeme čitajući precizno pitanje, gospodin Konjević ga je dostavio, samo ću radi građana reći da sam tražila podatke o tome koliki je novčani iznos naplaćenih kazni za prekršaje propisane važećim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima za period od 6. januara 2013. godine, pa do dostavljanja ovog pitanja, dakle od početka primjene novog Zakona o bezbjednosti saobraćaja, a takođe sam tražila podatke i za 2010, 2011. i 2012. godinu po prethodnom zakonu.

Takođe, tražila sam da me informiše o tome koji su to prekršaji, da mi da pregled najčešćih prekršaja za koje se plaćaju kazne po novom Zakonu o bezbjednosti saobraćaja, kao i da mi dostavi podatke o svim službenim vozilima koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova, uključujući i Upravu policije, sa svim podacima o tim vozilima, ali i da mi dostavi podatke o svim službenim vozilima Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije koja su tokom perioda od 15. novembra prošle do 15. marta ove godine posjedovala zimsku opremu propisanu aktom iz člana 242 stav 8 Zakona o bezbjednosti saobraćaja. Pošto imam podatak da u jednom značajnom periodu ovog vremena jedan značajan broj vozila nije imao zimske gume, interesuje me da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova platilo i, ukoliko jeste, za koja vozila koji iznos kazne propisane članom 317 Zakona o bezbjednosti saobraćaja koji propisuje da pravno lice čija se vozila koriste suprotno ovoj odredbi plaća kazna u iznosu od 500 do 3000 eura po svakom vozilu.

Postavila sam ovo pitanje, i vi odlično znate razlog. Razlog je jasan, da se Zakon o bezbjednosti saobraćaja ne ostvaruje sa proklamovanim ciljem već da se ostvaruje sa ciljem koji nije proklamovan prilikom njegovog donošenja, dakle ne primjenjuje se da bi se povećala bezbjednost saobraćaja na putevima već da bi se punio budžet. Podsjećam da smo, u ime Socijalističke narodne partije, imali predlog za izmjene tog zakona upravo zbog toga jer je nama cilj bezbjednost saobraćaja na putevima, a ne punjenje budžeta. Zato sam i tražila da vidim koji je to iznos novca koji se naplaćuje od prekršaja, ali me takođe interesuje gdje taj novac ide, da li se taj novac, takođe, usmjerava na određeni način na poboljšanje bezbjednosti saobraćaja, a tvrdim da je to moguće.

Podsjetiću, takođe, i privodim kraju obrazloženje svog pitanja, da je od 6. januara 2013. godine našim građanima nametnuta obaveza, samo po ovom zakonu, da imaju onaj novi formular, što je najjeftinija obaveza, pa da imaju prsluk, pa da imaju kuku, pa da imaju sjedište za dijete, pa da imaju zimske gume. Vjerujem da ćete se složiti da ekonomsko-

socijalna situacija u Crnoj Gori nije bila baš takva da je prilika da na ovakav način januarsku platu našim građanima opredijelimo da ispune obaveze iz Zakona o bezbjednosti saobraćaja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako ne budete kraći, nećete stići na obilježavanje Dana partije.

Ministar Konjević ima riječ. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Uvažena kolegice Jonice, samu ste sebe demantovali.

Rekao sam nešto što je tačno. To pitanje mi nijeste postavili Vi, nego gospodin Gošović.

(Upadica Snežane Jonice)

Izvinjavam se. Dakle, to pitanje mi nijeste postavili Vi, nego gospodin Gošović a na pitanja koja ste mi uputili dobro znate da smo u ličnoj telefonskoj komunikaciji koordinirali da te odgovore dobijete što je moguće prije.

Želim da budem korektan prema svakom poslaniku ovdje ali sigurno neću dozvoliti da ta vrsta korektnosti, kada se upale televizijske kamere, bude drugačija. Možemo da budemo korektni i sa televizijskim kamerama i bez televizijskih kamera.

Oko slučaja u Kolašinu, ako smo postupili suprotno zakonu, podnesite odgovarajuću tužbu. Vi znate da smo postupili u skladu sa zakonom. I vi znate da, na žalost, ukoliko ima, a vjerujem da ima od tih 1.024 slučaja, da neko ne može iz teške materijalne situacije da izmiri to, vi znate da mi nemamo zakonski osnov, ja kao ministar unutrašnjih poslova da oslobodim. Govorim vam samo šta je važeći zakon i vi to dobro znate. Kao što takođe dobro znate da ljudi koji su, dok smo živjeli u državnoj zajednici SRJ ili kako god se ona zvala, vi dobro znate da je međunarodno priznato državljanstvo bilo međunarodno priznato državljanstvo te zajednice, te s toga promjene koje su nastale su uzrokovale da imamo, da određeni građani imaju probleme. Dakle, prevashodno građani bivših jugoslovenskih republika, u ovom slučaju Srbije, koji su dugo živjeli ovdje imali su srpsko državljanstvo rođenjem, imali međunarodno priznato državljanstvo državne zajednice i sada su morali da uđu u proceduru prijema. Dakle, promjena statusa nije promijenila samo to, promijenila je i neke druge stvari.

Tačno je za Nikšić. Ovim putem se izvinjavam toj gospođi, tačno je, i nije samo to bio slučaj u Nikšiću. U Nikšiću su bila dva - tri slučaja, ali ću vam reći da ne postoji baza podataka u svijetu koja je besprekorno tačna. Ako mi navedete bazu podataka u svijetu koja nema grešku, vi mi recite koja je to. Time ne opravdavamo postupak Ministarstva unutrašnjih poslova i greška koja se desila, ali želim da ukažem da su greške u ovakvim stvarima moguće u ovom slučaju su vrlo neprijatne i koristim ovu priliku da se gospođi izvinem, i zvao sam šefa područne jedinice u Nikšiću, skrenuo mu pažnju na takve stvari.

Imam još dva minuta za ovo vaše konkretno pitanje, dakle, kada kažete gdje ide novac od naplate kazne. Će će drugo, kolegice Jonice, nego u budžet. Nema će drugo. Nema će drugo bez u budžet. Kažete da smo tim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja a i vi se zalažete za bezbjednost saobraćaja propisali prsluke, zimske gume, ne znam šta ste još naveli. Pođite bez te opreme u susjedne države, pa ćete vidjeti da li će vam kazna biti naplaćena. Pođite u Hrvatsku pa vidite treba li vam prsluk. Pođite u Hrvatsku, kao našeg prvog susjeda koji će za koji mjesec postati član Evropske unije pa ćete vidjeti trebaju li vam zimske gume.

Ne možemo s jedne strane će nam odgovara da kažemo da smo za usaglašavanje sa onim principima koji važe u zemljama EU a gdje nam ne odgovara da vršimo određenu

vrstu političke manipulacije, onda se pozivate na socioekonomsko stanje građana. Saglasan da je ono teško. Dakle, u odgovoru na ovo vaše poslaničko pitanje dobili ste preciznu evidenciju vezano za naplaćene kazne i dobili ste... (upadica)...

Evo, pročitacu vam.

Od 1. septembra 2011. do 18. marta 2013. ukupno je naplaćeno cirka 3 miliona eura. Imate prikaz po godinama. Pitali ste, takođe, iznos uplaćenih kazni za prekršaje predviđene važećim Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima za period 6. januara od dana primjene, do 18. marta iznosi 301.000, nešto preko 301.000. Kada su u pitanju prekršaji propisani Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima koji je sa primjenom otpočeo 6. januara 2013. obavještavam vas da su nalozi za naplatu novčanih kazni najčešće izdavati za sljedeće prekršaje:

- nekorišćenje sigurnosnog pojasa, prekoračenje brzine, neposjedovanje vozačke dozvole, vožnja pod dejstvom alkohola, prekoračenje brzine, neposjedovanje saobraćajne dozvole, upravljanje motornim vozilom kome je istekla registracija, neposjedovanje važeće vozačke dozvole.

Vidite da nema zimskih guma kao najčešćeg prekršaja zato što su građani shvatili svoju zakonsku obavezu.

Što se tiče vozila kojima raspolaže Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije, dakle, nijeste me morali pitati. Mogli ste da pođete na sajt Ministarstva i Uprave policije, tamo vam se sve nalazi. Ima i za MUP. Dakle, tamo vam se sve nalazi. Te ćemo podatke obnoviti imajući u vidu da je ovih dana se upravo priprema nova informacija prema Vladi koja se tiče racionalizacije voznog parka svih organa državne uprave.

Mogu vam reći za Ministarstvo unutrašnjih poslova da lista službenih vozila koje koristi Ministarstvo i Uprava policije nalazi se na sajtu Ministarstva, odnosno Uprave policije. U toku je proces racionalizacije voznog parka a inovirane podatke brzo ćemo postaviti na web stranici.

Napominjem da su dosadašnje mjere racionalizacije rezultirale smanjenjem broja vozila za 382. U prošloj godini rashodovano je 177 vozila, što je ukupno 559.

Dakle, ukupno smanjenje voznog parka je 38%.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Komentar kolegistica Jonica.

SNEŽANA JONICA:

Gospodine Konjeviću, pričom o racionalizaciji vozila koja za mene generalna priča izbjegava da da odgovor koji mu sada i vi onemogućavate, a to je koliko je to vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova imalo zimске gume, pošto se od građana tražilo da imaju zimске gume i da li je MUP platio kaznu za i jedno od tih vozila koja zimске gume nijesu imali, koja u rasponu od 500 eura do 3.000 eura.

Ali, dobro da se vratimo na ono što je gospodin Konjević pokušao da uradi u toj svojoj priči.

Molim vas samo u odnosu na prethodnu priču da mi poslije kažete da bih ja podučila gospođu iz Nikšića što biste vi uradili da ste vi dobili rješenje da ste umrli. Da vidim kako biste vi postupili pa da je naučim da ona tako postupa. Znam da vi obično reagujete kada se u odnosu na vas neke stvari dese, vrlo burno. Rekli ste mi, naravno, da treba da znam gdje idu pare, da idu u budžet. Znam da idu u budžet, nego iz budžeta idu nedje dje ne treba. Imate sljedeću situaciju upravo ste mi rekli da je u periodu za koji sam vam tražila podatke 3 miliona eura naplaćeno po prekršajima na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima. Zna li koliko je novca za zadnje dvije godine potrošeno na popravku puteva?

48.000 eura dostavio je ažurno vaš kolega Brajović iz Ministarstva saobraćaja, za 18 kritičnih tačaka koje su utvrđene dokumentom Vlade. 18. septembra 2011. godine, od tog dana kada je utvrđeno da se radi o 18 tačaka na kojima se najčešće, zbog nekvaliteta puta, dešavaju saobraćajne nezgode samo je na tri ili četiri napravljena korekcija ili određeni radovi, 48.000 eura je uloženo. Podsjetiću da bezbjednost saobraćaja ne zavisi samo od ponašanja vozača. Prvi faktor je kvalitet puteva, drugi faktor je kvalitet vozila, ispravnost vozila i zdravstvena sposobnost vozača a treći faktor je ponašanje vozača.

Ono što takođe moram da vam kažem, ta evropska praksa i to što ste mi rekli, ako pređete granicu morate imati zimske gume. Ajmo precizno, u Albaniji, Andori, Danskoj, Irskoj, Jermeniji, Moldaviji, Poljskoj, Rumuniji, Rusiji, Ukrajni, Turskoj i Velikoj Britaniji nijesu propisane obaveze upotrebe zimske opreme. U Bugarskoj zimske gume nijesu obavezne, lanci za snijeg jesu. Grčka i Mađarska, takođe, nemaju zakon kojim se regulišu upotreba zimskih guma. U Grčkoj su lanci za snijeg obavezni tamo gdje snjeg pada a u Mađarskoj samo kada se prolazi dio puta na kojem ima snijega. U Belgiji zimske gume nijesu obavezne ali se ne smiju upotrebljavati u većem periodu. U Makedoniji je u istom periodu dovoljno imati zimske gume na pogonskim točkovima i lanci za snijeg u kombinaciji sa ljetnjim gumama i da vam dalje ne nabrajam. Daću vam iskustvo iz Evrope, da znate da je priča o zimskim gumama, i ja tvrdim, napravljena prošle godine kada je prvo donijet pravilnik a poslije toga zakon, tako što se prvo obavijestio jedan dobavljač koji je jedini imao u magacinu ogromne količine zimskih guma da će to biti propisano, pa je ta norma propisana, pa je krenulo masovno kažnjavanje, pa je neko prodao ogromnu količinu zimskih guma, pa je prilično novca zaradio a poslije toga se ta priča daloje završavala.

Ono što želim da naglasim jeste činjenica da ... (Prekid)... i to mi nijeste odgovorili , policajci imaju nalog koliko dnevno treba da zarade za državu pisanjem kazni za prekršaje. Jer, evo vam podaci za danas i juče. Danas, po podacima naloga za uplatu novčanih kazni, 47 prekršajnih prijava, 37 vozačkih dozvola oduzeto. Juče, 382 naloga za uplatu, 51 prekršajna prijava, 35 vozačkih dozvola.

Kao da imaju normu koja se kreće između 350 i 400, što je otprilike mjera koliko treba da vam se zaradi za budžet, a što nije mjera koliko je dovoljno da se obezbijedi bezbjednost saobraćaja na puteva. Bezbjednost saobraćaja na putevima, podsjećam, obezbijeduje se tako što će se prvo, i mi smo to predložili i predložićemo ponovo, veliki dio novca koji uzimate od prekršaja na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima upravo mora usmjeriti na to da se poprave putevi, jer je i njihov kvalitet u velikom broju slučajeva bio razlog ogromnog broja saobraćajnih nezgoda, sa smrtnim posljedicama. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje.

Kolega Labudović sada ima riječ. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem gospodine potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, gospodine ministre,

Ovog časa mi padaju na um stihovi jedne poznate pjesme Bijelog dugmeta da sam izgleda ja posljednji romantik na ovom svijetu što se sporo vrti i čeka raj. I čini mi se da zaista jesam jer po četvrti put pitam Ministarstvo unutrašnjih poslova jedno na prvi pogled benigno pitanje i po četvrti put ostajem bez odgovora, a sve u mojoj naivnoj i po malo romantičarskoj zanesenosti da će jedna istina možda biti dovoljna satisfakcija za sve laži i prevare i jedna pravda za sve nepravde privatizacionog procesa koji je za nama.

Riječ je o privatizaciji, tada četvrte fabrike u Evropi po kvalitetu i po opremljenosti, industrije kože i kožne konfekcije "Polimka" iz Berana, koja ne samo što je u besćenje za 1000 evra prodana i istog časa pretvorena u tržišni centar, već je tokom te privatizacije na volšeban način nestale dvije mašine vrijedne 2 miliona evra, remontovane i spremne apsolutno za proizvodnju i zalihe sirovina i gotove robe u vrijednosti od jedno milion evra. Možda se tri miliona evra u čitavoj toj gunguli koja se dešavala oko privatizacije kada su nestale milijarde i ne čini nekom svotom, ali za one koji su radili u "Polimci" to je i te kako velika para i što je najvažnije više i od same cijene, gospodine ministre, ja bih molio, ja znam da je vama više ovo preko glave da ste još uvijek u sferi ličnih karata, ali više ih boli činjenica što već četvrta godina ne može, navodno, da se uđe u trag toj opremi i toj robi, kao da je u pitanju jedan šrafciğer koji je neko stavio u džep i ponio sa sobom preko fabričke kapije.

Dakle pitao sam vas, gospodine ministre, da li je, nakon brojnih urgencija bivših radnika, bivše fabrike kože i kožne konfekcije u Beranama, kao i više poslaničkih pitanja na tu temu, policija konačno uspjela da uđe u trag imovini ove fabrike o kojoj sam govorio.

Vi ste mi dostavili odgovor koji vam, iskren da budem, evo lično ću vam se obratiti, ne služi na čast. Takav odgovor, kakav ste mi dostavili a koji ćete sada predstaviti ovdje je direktno potcjenjivanje ne mene lično, ja to od vas ne očekujem, ali institucije poslanika.

Na ovaj način se, gospodine ministre, ne obraća poslaniku i ovo je sramota. Eto, a nastavićemo kada odgovorite.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Gospodine ministre. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ:

Ja bih volio da dobijem odgovor na koji način, ne razumijem. Ne, ne, volio bih da mi objasnite sada da bih mogao da vam odgovorim, jer koliko ja znam odgovori još nijesu dostavljeni.

Znači, ukoliko ste u tom odgovoru povrijeđeni na bilo koji način, ja vam se izvinjavam, ja ću pročitati odgovor koji je pripremljen i pojasniću.

Službenici Područne jedinice Berane koji su tokom 2008. i 2009. godine postupali po zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva za prikupljanje potrebnih obavještenja, broj 426/2008. u vezi krivične prijave i grupe radnika AD "Polimka" iz Berana. Krivična prijava je podnesena protiv predsjednika odbora direktora i izvršnih direktora za krivično djelo zloupotreba službenog položaja. Policijski službenici su postupali po ovom zahtjevu i prikupili dokumentaciju, koja se odnosi na privatizaciju preduzeća AD "Polimka", kao i na ostale navode naznačene u krivičnoj prijavi.

Spisi predmeta sa izuzetom dokumentacijom i prikupljenim obavještenjima tom tužiocu su dostavljeni 2.3.2009. godine, zatim 10.7.2009. godine i 8.9.2009. godine.

Shodno navedenom policijski službenici Područne jedinice Berane do danas nijesu dobili nikakvu povratnu informaciju ili zahtjev za prikupljanje dodatnih obavještenja od osnovnog državnog tužioca u Beranama. Pridržavajući se načela tužilačke istrage, ukoliko bude zahtjeva od osnovnog državnog tužioca u Beranama, policijski službenici će preduzeti mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

Ne znam šta bih vam drugo mogao odgovoriti. Slažući se sa vama da nije dobro ni za policiju ni za tužilaštvo da po toj krivičnoj prijavi ovih pet godina nijesu zauzeli stav, ali prevashodno mislim da treba da iskoristite priliku da pitate vrhovnu državnu tužiteljku zašto se tužilaštvo po toj krivičnoj prijavi nije opredijelilo na ovaj ili na onaj način.

I još jednom vas molim, ukoliko je na bilo koji način došlo do određenog nesporazuma ja vam se unaprijed izvinjavam.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Izvolite kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine ministre, koliko do juče ste bili poslanik. Ja vas molim onako ljudski, privatno da mi kažete da ste ovo kao poslanik dobili kao formu odgovora od bilo koga, da li bi ste bili zadovoljni. Tim prije što sam ja dobio kraću verziju, čak i od te koju ste vi sada pročitali, koja se završava da tih i tih datuma predato osnovnom državnom tužiocu na dalji postupak.

Ali, ja vas nisam pitao to, gospodine ministre, da ste vi pročitali ovo pitanje, ja znam da je ovo pisala vaša služba i da je gledala da ga što prije skine sa dnevnog reda, da ste vi čitali ovo pitanje, vi bi ste osjetili šta je moja intencija. Mene ne interesuje šta o tome misli Državno tužilaštvo, jer znam što misli i znam zašto to misli, ali sam vas pitao da li ste vi kao policija utvrdili ko je, na koji način, po čijem odobrenju izuzeo ta osnovna sredstva. I valjda ja kao poslanik imam pravo da doznam one podatke koje ste vi dostavili osnovnom tužiocu ukoliko nijesu proglašeni državnom tajnom. Nemojte mi reći da je taj bezobrazluk i lopovluk nešto što je državna tajna.

Jedna je priča Državno tužilaštvo. Zašto postupa na način na koji postupa? Jer to nije prvi slučaj da postupa tako. Bezbroj krivičnih prijava o sličnim stvarima je završilo na način na koji je i ova završila. Ali je mene interesovalo i smatram da imam pravo gospodine ministre i vi ćete na sljedećem premijerskom satu imati ovo pitanje. Da ja kao poslanik, ne kao Emilo Labudović, nego kao poslanik Skupštine Crne Gore, imam pravo da dobijem podatke do kojih ste vi došli prilikom ovih istražnih radnji. Ili makar da me obavijestite da je riječ o državnoj tajni i da ja zbog toga to ne mogu da dobijem. Van pameti je, ja vas četvrti put pitam, bio vam je i kolega i četvrti put mene Ministarstvo unutrašnjih poslova povlači za nos i zavatlava me podacima koji su mene potpuno irelevantni.

Koliko ste puta vršili pretrage, kome ste dostavili i kojih datuma. Šta to mene interesuje?

Mene interesuje, gospodine minister, u ime onih zbog kojih sam postavio ovo pitanje a i kao Beranca, da ništa ne krijem, ko je ponio robu vrijednu tri miliona evra da se to ne može utvrditi evo pet godina. Pa nemojte, kumim vas bogom nije to Alajbegova slama da može da nosi, ajde na stranu što je onakva fabrika uništena i za 1000 evra pretvorena u tržišni centar. To je druga priča, ali da pri tome neko ponese dvije mašine, najsavremenije u tom momentu u Evropi za preradu kože, a da se ne zna ko ih je ponio. Po čijem odobrenju? Po kojoj cijeni? Kako? To je stvarno van pameti. I očekujte isto pitanje isto za sljedeći premijerski sat.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:
Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili sa pitanjima koja su upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Ministru Konjeviću zahvaljujem na učešću u našem radu i na iscrpnim odgovorima koje smo dobili.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu finansija.

U ime Ministarstva je Damir Rašketić, sekretar ministarstva, s obzirom da ministar Žugić nije u mogućnosti da prisustvuje sjednici Skupštine. Kolega po spisku koji ja imam je kolega Veljko Vasiljević koji bi prvi trebao da postavi pitanje, vidim da ga nema u sali.

Idemo dalje, pa u koliko on stigne do završetka ovog redosleda pitanja koja su upućenja prema Ministarstvu finansija, naravno dobiće riječ.

Koleginica Zdenka Popović, ima riječ.
Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Skupštine, poštovane kolege, gospodine Rašketiću,

Uz poznatu činjenicu da se državi Crnoj Gori duguje oko 350 miliona eura po osnovu neplaćenog poreza i doprinosa i uz konstataciju da imamo oprošteno oko 100 miliona eura po osnovu poreza i doprinosa, interesuje me struktura i kvalitet neplaćenog poreskog duga, kao i mogućnost naplate istih. Posebno je interesantno čuti koliko iznose obaveze po osnovu neplaćenih poreza i doprinosa na isplaćene neto zarade svih preduzeća čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave, pa vam ja postavljam sledeće poslaničko pitanje:

Koliko iznose pojedinačna dugovanja po osnovu neplaćenih poreza i doprinosa na isplaćene neto zarade svih javnih preduzeća čiji je osnivač država Crna Gora, svih javnih preduzeća čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave u Crnoj Gori kao i dioničarskih društava u Crnoj Gori sa učešćem kapitala države ili jedinice lokalne samouprave?

Molim da se u odgovoru navede naziv svakog javnog preduzeća čiji je osnivač Crna Gora ili jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori i dioničarskog društva sa učešćem kapitala države ili jedinice lokalne samouprave koja imaju dugove po osnovu neplaćenih poreza i doprinosa i iznos neplaćenog poreza i doprinosa svakog od njih pojedinačno po godinama za koje imaju neizmirene obaveze. Očekivala sam da ću ovaj odgovor dobiti u pisanoj formi kako bi mogla da kvalitetno prokomentarišem ovaj odgovor.

Gospodine Rašketiću, poznata je činjenica da je deficit budžeta za 2013. godinu planiran na iznos od 95,32 miliona eura pa me interesuje da li postoji mogućnost da se nedostatak novca u budžetu nadomjesti naplatom ovog poreskog duga. Takođe, želim da čujem, htjela sam od ministra finansija, ali pošto njega nema evo Vi da mi kažete da li je neplaćanje i opraštanje duga posebno poreskog duga, a i doprinosa posebno kod onih preduzeća čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave odgovoran i ozbiljan odnos i prema državi i prema građanima, a i prema zaposlenima koji rade u tim javnim preduzećima. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine Rašketiću.

DAMIR RAŠKETIĆ:

Dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Popović,

Ukupan dug javnih preduzeća koja se finansiraju iz budžeta lokalnih samouprava iznosi 11 miliona i 600 hiljada eura. U navedeni iznos duga nije uključen dug u iznosu od 15 miliona po osnovu ugovora o reprogramu koji se zaključuje između Ministarstva finansija i lokalnih samouprava, kao i odloženi dug u iznosu od milion i 980 hiljada eura po osnovu rješenja Ministarstva finansija o odloženom plaćanju duga, odnosno plaćanju duga u ratama javnih preduzeća shodno uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. Dug u iznosu od oko oko 11 miliona i 600 hiljada eura odnosi se na sledeće kategorije. Javna preduzeća koja nemaju benefite, dakle koja nemaju potpisani reprogram duga sa Ministarstvom finansija, odnosno njihove lokalne samouprave ili nemaju rješenje o odloženom plaćanju tog duga, čiji je ukupan dospjeli dug iznosi sedam miliona i 322 hiljade eura, to su javna preduzeća u sledećim opštinama: Andrijevića oko - 100

hiljada, Bar - 2 i po miliona, Bijelo Polje - 933 hiljade, Kotor 237 hiljada, Mojkovac - 74 hiljade, Podgorica - 3 miliona 159 hiljada i Danilovgrad - 261 hiljada. Zatim, javna preduzeća kojima je odobren reprogram, potpisan ugovor između Ministarstva finansija i lokalnih samouprava koje su osnivači tih javnih preduzeća čiji je dospjeli dug, znači od ovih 15 miliona, tri miliona i 23 hiljade eura, a to su javna preduzeća u sledećim opštinama: Opština Nikšić sa dugom od milion 283 hiljade eura, Opština Budva sa dugom od pola miliona eura, Opština Berane - 25 hiljada, Opština Plav - 214 hiljada eura, Opština Pljevlja - milion i 235, Opština Žabljak - milion i 723 hiljade eura i Opština Kolašin - 358 hiljada eura i Opština Cetinje - 552 hiljade eura. Treća kategorija su javna preduzeća kojima je odloženo plaćanje obaveza shodno rješenjima Ministarstva finansija u skladu sa uredbom o odloženom plaćanju poreskog duga čiji dospjeli dug u ovom momentu iznosi milion i 348 hiljada eura. To su javna preduzeća u opštinama Herceg Novi - milion i 129 hiljada eura, Šavnik 116 hiljada eura i Ulcinj oko 100 hiljada eura.

U vezi podataka o stanju duga privrednih društava čiji je osnivač država, napominjemo da na žalost sektor za informacionu tehnologiju Poreske uprave od koje smo dobili ove podatke ne raspolaže funkcionalnošću koja može automatski posebno izdvojiti, obraditi i analizirati podatke za ove subjekte. S toga će ovi podaci kada ih dobijemo od Poreske uprave, kada ih oni obrade biti dostavljeni u pisanoj formi tokom sledeće sedmice.

Tabelarni prikaz na kojem vi insistirate pojedinačno sa strukturom duga po svim javnim preduzećima i ...društvima učiniće se dostupnim nakon dobijanja saglasnosti od navedenih poreskih obveznika, imajući u vidu da se ovi podaci shodno članu 16 Zakona o poreskoj administraciji smatraju poreskom tajnom. Tako da kada dobijem saglasnost od ovih privrednih subjekata dostaviću vam i tabelarno te podatke. U slučaju da nemamo tu saglasnost drugačije ne možemo shodno Zakonu o poreskoj administraciji.

Vaše dodatno pitanje u vezi sa ... da se dio budžetskog deficita koji je za ovu godinu projektovan na oko 90 miliona eura, od čega je primarni, čini mi se, 23 može nadomjestiti dijelom i naplatom novih poreskih potraživanja. Naravno, da može. Ministarstvo finansija redovno radi na tome. Mislim da podaci za prva tri mjeseca, znači, za prvi kvartal o povećanju naplate i povećanju prihoda u ovom periodu jasno govore da se redovno radi po tom pitanju i da očekujemo da do kraja godine značajno ili u određenoj mjeri smanjimo budžetski deficit i smanjimo potrebu za dodatnim zaduživanjem države. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vam.

Koleginice Popović, imate riječ.

ZDENKA POPOVIĆ:

Gospodine Rašketiću, meni je žao što nijesam dobila potpun odgovor, jer je vrlo važno da sem dugovanja koje imaju javna preduzeća i privredna društava čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, niste dostavili odgovor koliki je dug onih preduzeća gdje većinsko učešće ima država.

Sada želim da Vas pitam, da li postoji jedna jedina država u zemlji u okruženju bližem ili daljem okruženju čija Vlada vodi društvenu odgovornu ekonomsku politiku, a čiji je poreski dug na današnji dan negdje oko 350 miliona eura i što je najgore negdje oko 100 miliona oproštenog poreskog duga, da građani Crne Gore ne znaju ko su subjekti kojima je oprošten poreski dug. Nije na odmet reći činjenicu, da na današnji dan svaki građanin Crne Gore počeci od najstarijeg stanovnika, najstarijeg penzionera, do novorođenčeta, koje se evo i danas rodilo, je ovog trenutka na današnji dan opterećeno sa 550 eura samo po ovom osnovu. Na taj način se pokazuje koliko ova Vlada odgovorno misli na svoje građane i koliko štiti interese i države, i građana, i zaposlenih. Zar nije, gospodine Rašketiću,

najveća doza patriotizma upravo plaćanje poreza i doprinosa, jer se plaćanjem poreza i doprinosa obezbjeđuje nesmetano funkcionisanje države, prije svega obezbjeđuje se isplata plata svim zaposlenim koji rade u javnom sektoru i koji primaju platu iz budžeta. Ko je u ovoj državi dozvolio da se godinama ne plaćaju porezi i doprinosi i da li je ova država ozbiljna država? Da li je Crna Gora ozbiljna država koja ozbiljno misli o svojim građanima i o svojim zaposlenim? Kako je moguće, gospodine Rašketiću, da Elektroprivreda Crne Gore ne uplaćuje poreze i doprinose i da po tom osnovu duguje oko 40 miliona eura i da se prebija sa Kombinatom aluminijuma po osnovu ne naplaćene, a isporučene električne energije? Kako je moguće da se na taj način zaposleni koji rade u Elektroprivredi, da su oni zakinuti, jer im se ne uplaćuju doprinosi?

Što se tiče lokalnog nivoa, moram da pomenem d.o.o. Putevi, preduzeće koje je u većinskom, koje je bilo najprofitabilnije i najproduktivnije preduzeće iz svere komunalne privrede, koje je sada trenutno u stečaju, gdje je neko dozvolio da se porezi i doprinosi ne uplaćuju godinama, pa se dug nagomilao i sada trenutno iznosi milion i 800 hiljada eura, pa se krčmi njihova imovina, a na čijim vizionarstvom je danas 150 porodica ostalo bez elementarne egzistencije. Dozvolite mi još kratko.

Nažalost, mi imamo sada ovdje iskrivljenu svijest kod jednog dijela članova Vlade koji kažu da patriotizam se ogleda u nekim drugim stvarima, a ne u plaćanju poreza i doprinosa za razliku od svih demokratskih zemalja gdje je patriotizam upravo plaćanje poreza i doprinosa. Ono što me posebno iritira jeste da svi oni zaposleni koji rade u ovim javnim preduzećima i u preduzećima čije je osnivač Glavni grad su zakinuti, ne uplaćuju im se doprinosi i pitam se kako će onog trenutka kad budu krenuli da rešavaju svoju penziju, kako će i na koji način nadomjestiti ono što im je država zakinula. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem. Idemo dalje.

Kolega Izet Bralić sada ima riječ, nakon njega kolega Mladen Bojanić.

Izvolite.

IZET BRALIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, uvaženi gospodine Rašketiću.

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavljam Vam sledeće pitanje:

Da li Vlada ima puni plan valorizacije kapaciteta preduzeća "Gornji Ibar" Rožaje koji je Ugovorom 07-7492/1 od 19. oktobra 2007. godine postalo vlasništvo Ministarstva finansija, odnosno Vlade Crne Gore? Obzirom na najave da će se raskinuti ugovori sa novim vlasnicima koji nijesu ispunili ugovorene obaveze, da li će Vlada raskinuti navedeni ugovor preduzeće vratiti ranijim vlasnicima, u preuzetom stanju obzirom da nije do danas privedeno namjeni? A danas je u značajno lošijem stanju od momenta preuzimanja. Da li će Ministarstvo finansija raskinuti ugovor sa Sekjurity agencijom koja "čuva imovinu Gornjeg Ibra" a pod zaštitom se imovina svakodnevno urušava? Da li će na čuvanje imovinu povjeriti radnicima obezbjeđenja bivšeg preduzeća "Gornji Ibar" koji su poslani na Biro za zapošljavanje, i većina od njih do danas nije ostvarila pravo na otpremninu?

Obrazloženje.

Ovo pitanje Vam postavljam imajući u vidu značaj preduzeća "Gornji Ibar" koje je nekada imalo više od 2000 zaposlenih, za Rožaje i za opstanak građana Rožaja na tom prostoru. "Gornji Ibar" je bio generator razvoja ostalih preduzeća u Rožajama, "Fabrike dekora", "Servistransa", "Hotelsko turističkog preduzeća" i jednostavno bila okosnica razvoja, ne samo Rožaja nego i sjevera Crne Gore. Zasnvano je bilo isključivo na domaćoj sirovini uz domaću radnu snagu koja je bila jedna od najkvalifikovanijih u toj

oblasti u bivšoj Jugoslaviji. Kao takvo, preduzeće je otkupila Vlada, odnosno postalo je vlasništvo Ministarstva finansija od 09.10.2007. godine, a da Vlada do danas u svoje preduzeće nije uložila ni jedan jedini euro. Čuvanje imovine umjesto da se povjeri radnicima obezbeđenja "Gornjeg Ibra" koji su radili u tom preduzeću, povjereno je Sekjuriti agenciji iz Nikšića za čije čuvanje ih je angažovalo Ministarstvo finansija.

Pitanje u okviru ovog postavljam. Zašto Ministarstvo finansija nije izvršilo tranziciju preduzeća makar u jednim segmentima, prije svega mislim na Lamelirnicu i Paneo, u okviru "Gornjeg Ibra". Odgovor je možda objelodanjen krajem 2012. godine kada je usvojen plan da se imovina "Gornjeg Ibra", odnosno zemljište pretvori u gradsko-građevinsko zemljište, što mislim da nije u interesu građana Rožaja.

U ekspozeu premijera od 04. decembra 2012. godine saopšteno je da će Vlada raskinuti ugovore sa vlasnicima koji nijesu ispunili ugovorene obaveze. Takođe je premijer obećao 40 novih radnih mjesta, odnosno 40 hiljada upošljenih. Kapaciteti Lamelirnice, prije svega, su izvredna prilika za Vladu da uloži sredstva u preduzeće čiji je 100% vlasnik, i da na taj način otvori veoma brzo nova radna mjesta u opštini u kojoj je najveća stopa nezapošljenosti u državi. Na taj način će Vlada zaustaviti iseljavanje iz ovog grada, prekinuti negativna demografska kretanja prema jugu i prema Podgorici. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite gospodine Rašketiću.

DAMIR RAŠKETIĆ:

... /mikrofon nije uključen/

... i broj 077493 od 19.10. 2007. godine, za iznos potraživanja koja je Vlada u tom momentu imala prema "Gornjem Ibru" Rožaje. Zaključkom Vlade, od 05. marta 2009. godine ovlašćeno je Ministarstvo finansija za prodaju imovine koja je predmet navedenih ugovora. Istim zaključkom određeno je da se sredstva ostvarena prodajom koriste za izmirivanje obaveza prema ostalim povjeriocima "Gornjeg Ibra" u stečaju, koja kao što znate ima. S obzirom na navedeno, dosadašnje aktivnosti Vlade Crne Gore u odnosu na valorizaciju bivše imovine "Gornjeg Ibra" Rožaje ustupljen je na ime potraživanja koje je Vlada imala prema tom preduzeću ogledajući se u traženju ozbiljnih investitora koje bi "Gornji Ibar" Rožaje stavili u proizvodnu funkciju. U tom smislu su od 2007. godine do danas objavljena tri javna poziva za prodaju pokretne i nepokretne imovine u vlasništvu države Crne Gore. Na navedenim javnim pozivima nažalost nije bilo zainteresovanih ponuđača, a Vlada Crne Gore i dalje ostaje usmjerena ka traženju strateških partnera u cilju aktiviranja privrednih aktivnosti i ekonomskog razvoja opštine. Pa u cilju adekvatne valorizacije navedene imovine, odlukom o formiranju tenderske komisije Savjeta za privatizaciju za ovu godinu obuhvaćena je i imovina "Gornjeg Ibra" u Rožajama.

Za imovinu bivšeg "Špad" Rožaje, Vlada je trenutno u pregovorima sa investitorima koji su pokazali interesovanje za navedenu imovinu, a sve u cilju uspješne valorizacije koja bi bila od značaja za privredu i stanovnike Rožaja. U dijelu koji se odnosi na raskid ugovora obavještavamo vas da smo nakon dobijanja određenih saznanja koja su tačna o nezakonitim otuđenjima dijela imovine koja je povjerena na čuvanje specijalizovanom preduzeću "Gradina" iz Nikšića pokrenuli postupak raskida ugovora sa navedenim preduzećem. Postupak po ovom osnovu je u toku i očekujemo da bude završen u najkraćem mogućem roku.

Kada su u pitanju postupci protiv radnika koji rade na obezbjeđenju imovine nemamo zvaničnih informacija po tom osnovu, ali to je kao što znate svakako posao

drugih nadležnih organa koji će na osnovu prikupljenih činjenica preuzeti mjere u skladu sa zakonom.

U vezi Vašeg dobronamjernog prijedloga da se čuvanje imovine povjeri otpuštenim radnicima "Gornjeg Ibra" po važećim zakonima za obavljanje tog posla potrebni su kvalifikovani radnici kao i preduzeća koja imaju dozvole za te vrste posla, dakle, licencu, dok se postupak odabira vrši na osnovu raspisanog tendera, tako da nijesmo u mogućnosti taj vaš prijedlog da prihvatimo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

IZET BRALIĆ:

Gospodine Rašketiću zadovoljan sam potezom Vlade koja je ocijenila da Agencija kojoj je povjereno čuvanje imovine "Gornjeg Ibra" nije na adekvatan način uzvratila ukazano povjerenje i zadovoljan sam potezom Vlade da će raskinuti određeni ugovor. Međutim, "Gornji Ibar" je bio gigant. U obezbjeđenju "Gornjeg Ibra" su radili kvalifikovani ljudi, i ti ljudi su danas na birou. Da li se to pravno može upodobiti da ti ljudi, da Vlada posreduje da se napravi neka agencija u čiji sastav će ti ljudi da uđu? Mislim da nema kvalifikovanijih osoba od tih ljudi koji su radili upravo na čuvanju imovine "Gornjeg Ibra". Mislim da se tu može napraviti još jedan pozitivan iskorak što bi vratilo povjerenje u dobronamjerno postupanje prema imovini Gornjeg Ibra.

Na kraju ću biti slobodan, pošto važim i u krugovima sa kojima komuniciram i odajem utisak isuviše ozbiljnog čovjeka koji se nikad ne šali, i ispričat ću vam jednu anegdotu za imovinu Gornjeg Ibra, a koja je povezana za to da nemamo investitora i onih koji ne žele da investiraju Gornji Ibar. Zubom vremena, vremenskim neprilikama, naročito prošle godine je spoljašnost Gornjeg Ibra koja je na devet hektara u centru grada smještena je značajno urušena. Te su zgrade porušene, nešto ranije od toga. Anegdota je o tome vezana iz vremena NATO napada na Crnu Goru. Tada je Rožaje bilo okruženo sa desetak hiljada vojnika i da navodno je bilo naređenje NATO avijaciji da bombarduje i taj dio. Oni su nadlijetali i vratili su se a nijesu bombardovali. Kada su se vratili dali su objašnjenje da to nijesu uradili jer tamo neko bijaše bombardovao prije nas.

Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Mladen Bojanić sada ima riječ, nakon njega kolega Obrad Gojković.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo, uvaženi poslanici, poštovani potpredsjedniče Skupštine.

Ja sam postavio sljedeće pitanje.

Pitanje je za ministra finansija Vlade Crne Gore. Molim vas za preciznu informaciju da li će i kada Vlada predložiti izmjene Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, odnosno brisanje članova 14, 22 i 24, i time ukinuti najviša godišnja osnovica plaćanja doprinosa i pravo na povraćaj više uplaćenih doprinosa.

Obrazloženje.

Smatram da ne postoji nijedan ekonomski, niti socijalni razlog za dalje zadržavanje kategorije najviša godišnja osnovica plaćanja doprinosa i povraćaj više uplaćenih doprinosa

u vremenu kada se uvode nove takse ili porezi koji opterećuju sve strukture društva, a naročito one sa najnižim primanjima.

Dakle, da vas podsjetim Pozitivna Crna Gora, odnosno Klub poslanika je predložio Zakon o izmjenama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i tražili smo brisanje ova tri člana. Dakle, treći put pokušavamo da nametnemo raspravu po ovoj temi, jer prvi put nam je odbijen dnevni red na prvoj sjednici, drugi put nam je odbijeno proširenje dnevnog reda. Tako da nikako da čujemo prave razloge zašto se ovi članovi Zakona, odnosno zašto se ne pristupi izmjeni ovog Zakona.

Ja imam jedno mišljenje Vlade povodom pokretanja inicijative za izmjenu tog zakona i tu stoji da se sprema poreska strategija i da će se uzeti u obzir i ovo naše mišljenje. Naročito je to sad kompleksno jer treba vidjeti koje efekte može prouzrokovati posebno kod planiranja troškova zarade za poslodavce, odnosno utvrđivanje osnova za penziju i Vlada smatra da ga ne treba usvojiti. To je bilo tumačenje koje smo samo dobili iz službi. Samo da kratko pokušam da objasnim šta u stvari smo htjeli i nešto u ciframa.

Dakle, nažalost penziona reforma u Crnoj Gori nije sprovedena i nije početa iako se od 2006.godine priča o njoj. Po Bizmarkovom modelu koji je u teoriji jedino optimalan, jedino moguć, je ako na jednog penzionera imamo tri zaposlena. U Crnoj Gori na jednog zaposlenog, odnosno na jednog penzionera imamo samo jednog i po zaposlenog i definitivno imamo i deficit stalno u budžetu Fonda PIO, imamo probleme sa naplatom. S druge strane taj zakon je u direktnoj vezi sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i vidjeli smo da je Vlada hitnim mjerama već krenula i uvela nam zakone kojima je dodatno opteretila građane i to se najviše odnosi na one sa najmanjim i primanjima. S druge strane ovaj zakon štiti one najbogatije u Crnoj Gori i htio bih da čujem obrazloženje zašto je to tako. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

DAMIR RAŠKETIĆ:

Zahvaljujem.

Poslaniče Bojaniću kao što znate Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje uređena je obaveza plaćanja doprinosa za obavezno i socijalno osiguranje, propisani obveznici plaćanja, osnovice stope za obračun doprinosa, najviše godišnje osnovice za plaćanje svih doprinosa i prava na povraćaj neplaćenih doprinosa tokom godine. Posebnim zakonskim izmjenama čija su rješenja u primjeni od, naglašavam, marta 2012.godine, uveden je institut najviše godišnje osnovice za plaćanje svih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Dakle, penzijsko-invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje nezaposlenosti, koja je za 2012.godinu iznosila 50 hiljada eura. Takođe, jedna od zakonskih novina je bila i vođenje prava na povraćaj preplaćenih doprinosa koja su plaćena novcem iznad najviše godišnje osnovice za poslodavce.

Treba imati u vidu da se prava na povraćaj više plaćenih doprinosa vrši na osnovu ostvarenja najviše osnovice za plaćanje doprinosa utvrđene za godinu, znači po isteku kalendarske godine. Ministarstvo finansija će tokom 2013.godine pripremiti analizu efekata implementacije aktom i poreskim zakonom. Dakle od marta 2012. godine, kako bi na bazi te analize pripremila poresku strategiju za naredni period i predložio rješenje kako bi se unaprijedio poreski sistem. Prilikom ove analize, dodatno će se razmotriti navedeni prijedlog i njegova osnovanost posebno sa aspekta efekata koje bi ovo rješenje moglo prouzrokovati u oblasti socijalnog osiguranja, prihoda i rashoda budžeta i zavisno od toga definisati nova zakonska rješenja.

Samo da vas podsjetim zbog preciznosti. Vi znate i kad bi sad u ovom momentu usvojili taj predlog, to rješenje se ne može odnositi na one koji su to pravo stekli tokom 2012.godine, tako da ne vidim razloga da Ministarstvo finansija detaljno sagleda ovu problematiku i eventualno ako se ukaže da je to opravdano do kraja 2013.godine predloži Vladi jedan ovakav predlog. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Bojaniću imate riječ.

MLADEN BOJANIĆ:

Ja nemam službe kao što ima Vlada, naročito Ministarstvo finansija da radim analize detaljne, ali mi nije ni potrebno. Potrebno mi je desetak minuta da vam sračunam, šta ta izmjena, odnosno šta to znači za prihodnu i rashodnu stranu Budžeta.

Dakle, što se tiče prihodne strane, uveli ste da je granica 50 hiljada eura da biste nadomjestili povraćaj 9,5 hiljada eura koji ide za pet hiljada mjesečne plate. Treba vam da oporezujete 500 zarada, odnosno zaposlenih a to je po 19 eura samo da biste 9,5 hiljada vratili jednom koji prelazi tu granicu kome vraćate pare. Ili, pošto su moje procjene, da je 300, odnosno kako sam zvanično saznao tristotine osoba koji imaju platu preko 50 hiljada eura u Crnoj Gori i njima se vraća taj depozit, neka uzmem prosječnu neku koja je bukvalno nešto preko tog limita, da je to nekih tri hiljade eura po jednom od tih tristotine lica kojima se vraćaju sredstva iz Budžeta zbog pretplate dobićemo milion. Taj milion, ako podijelite sa ovih 19 eura što nam je Vlada bez nekakve velike analize na vrat, na nos uvela da dodatno opteretimo samo prosječnu bruto platu od 700 eura dobićete nevjerovatan iznos od 52 hiljade zarada koje ste opteretili sa 19 eura, da biste nadomjestili prihodnu stranu Budžeta ovih 300 eura kojima vraćate. Ili na rashodnoj strani, da pogledamo šta se dešava. Opet ako taj milion uzmemo kao procjena mislim da je tačna ili jako blizu. Od tog miliona mogli ste da isplatite 3.597 prosječnih mjesečnih penzija od 278 eura. Hajmo to sad na godišnji nivo. Znači od tog miliona mogli ste da isplatite tri stotine penzija, odnosno tri stotine penzionera da dobiju prosječnu godišnju penziju od 3.336 eura. Tako da ta analiza vam je vrlo jednostavna, laka ali očigledno da ne postoji volja. Očigledno da i dalje Vlada Crne Gore deklarativno se zalaže za izjednačavanje socijalnih razlika, odnosno da ubjeđuje ljude da i ona dalje brine o najsiromašnijima, a u stvari radi potpuno suprotno. Potpuno suprotno..., da se primjer decidan, cifre su neumoljive da u stvari kompletan poreski sistem je okrenut da zaštiti najbogatije u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Obrad Gojković sada ima riječ.

Pitanje Ministarstvu finansija su uputile kolege Veljko Vasiljević i kolega Dritan Abazović. Ne vidim ih u sali.

Ukoliko poslije kolege Gojkovića ne budu tu preći ćemo na sljedeći set pitanja Ministarstvu ekonomije.

Izvolite kolega.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala gospodine potpredsjedniče.

Gospodine Rašketiću, poštovane kolege,

Želim zbog javnosti da kažem da prvi put u ovom mandatu postavljam poslanička pitanja, a poslanički Klub SNP-a koji je u prošlom mandatu brojio 16 poslanika, sada broji

devet, ali bez obzira što smo imali jednu komotniju ulogu u prošlom mandatu mi ćemo i kao devet poslanika u svoje prioritete staviti svakako socijalna pitanja i pitanja privatizacije.

Bili smo svjedoci juče kada je to uradio predsjednik partije Milić, Kaluđerović, Damjanović, smatramo da su to ključna pitanja i ta pitanja otvaraju mogućnost razvoja i rješavaju socijalne probleme.

Želim da postavim poslaničko pitanje Ministarstvu finansija.

Da li je Ministarstvo finansija do sada pravilo analizu poslovanja "Panta grupe" i da li su iz toga proizašli dokumenti u formi memoranduma, ugovora i slično. Ukoliko jesu, potrebno je da mi dostavite kopije tih dokumenata i odgovor na poslaničko pitanje i date informaciju kako je do tih dokumenata došlo i koje posljedice one proizvode.

U međuvremenu, radnici "PKB" Herceg Novi su na sajtu pročitali ovo poslaničko pitanje i dostavili su mi sljedeći dopis pa ću biti slobodan da vam pročitam šta traže radnici.

Na osnovu plana finansijske konsolidacije nepostojeće "Panto grupe" imovina PKB Herceg Novi i AD "Zelenika" se prodaje, a novčana sredstva te prodaje se usmjeravaju na žiro račune drugih pravnih subjekata prvenstveno za plaćanje dugova većinskog vlasnika "Panto market" DOO.

Žiro račun PKB Herceg Novi AD je blokiran više od četiri mjeseca zbog čega dug državi u iznosu 980.000€ zato što većinski vlasnik "Panto market" DOO ne izmiruje svoje obaveze prema PKB-u na ime obaveza zakupa objekta u višemilionskim iznosima.

Iz svega gore navedenog proizilazi da zaposlenima PKB Herceg Novi AD uplate ličnih dohodaka kasne pet mjeseci, da zaposlenima nijesu uplaćeni porezi i doprinosi više od dvije godine i da PKB Herceg Novi AD "Zelenika" ne može da izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima i bankama.

Napominjemo da su i pored blokade žiro-računa PKB-a zaposlenima isplaćivani lični dohoci sa nama nepoznatih žiro-računa. Dnevni pazari se uplaćuju na nama nepoznate žiro-račune.

Zbog ovakvih nezakonitih radnji i nedomaćinskog odnosa menadžmenta i Odbora direktora PKB Herceg Novi "Zelenika" prema imovini ovog akcionarskog društva, postoji realna opasnost da će PKB ostati bez svoje imovine a radnici bez radnih mjesta.

Shodno svemu gore navedenom, pitamo nadležna ministarstva, posebno Ministarstvo finansija i ekonomije koje će se mjere preduzeti da stopiraju dalju prodaju imovine i da se zaštite akcionarska prava i prava zaposlenih u PKB-u?

Radnici smatraju da "Panto grupa" formalno ne postoji i žele da znaju razlog, ukoliko je to tako, zašto je Ministarstvo finansija ušlo u aranžman sa jednim subjektom koji nigdje nije pravno verifikovan.

Očekuju vaše odgovore.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite gospodine Rašketiću.

DAMIR RAŠKETIĆ:

Uvaženi poslaniče Gojkoviću,

Kao što možda znate, početkom 2010. godine Ministarstvo finansija i Vlada Crne Gore su izrazili spremnost da, kao medijatori, dakle posrednici preduzeću Panko market - Panto grupi obezbijede podršku u pregovorima sa povjeriocima u cilju prevazilaženja složene finansijske situacije pomenutog preduzeća.

S obzirom na veličinu ovog preduzeća, broj ljudi koje upošljava, saradnju sa velikim brojem ino i domaćih dobavljača i njegov značaj za privredu, sagledane su moguće opcije u

cilju pronalaženja efikasnog programa restrukturiranja obaveza pomenutog preduzeća. Povjerioci su izrazili spremnost da podrže realan program obnove i razvoja kompanije.

Na taj način je planirano da preduzeće "Panko market" dugoročno prevaziđe složenu finansijsku situaciju i obezbijedi neophodna finansijska sredstva potrebna za rješavanje problema nelikvidnosti i nastavak proizvodnje.

Ukupan broj zaposlenih u privrednim društvima u Crnoj Gori koji su obuhvaćeni planom konsolidacije na početku 2010. godine iznosio je 1.953 radnika. Izdavanje maloprodajne mreže kompaniji "Merkator Crna Gora" od strane te kompanije preuzeto je 1.186 radnika, pa je ukupan broj zaposlenih na dan 31. 12. 2012. godine u privrednim društvima u sklopu "Panto grupe" u Crnoj Gori bio 409.

Cjelokupan proces restrukturiranja koji je za potrebe "Panto marketa" izrazila nezavisna kuća "EKI investment" iz Beograda uključivao je sve povjerioce "Panto grupe" među kojima su bili brojni dobavljači i komercijalne banke. Kao povjerioci "Pango grupe" su definisane sljedeće crnogorske banke: NLB Montenegro banka, Crnogorska komercijalna banka, Prva banka i Hipo-Alpe-Adrija banka. Takođe, u procesu restrukturiranja, naknadno na njihov zahtjev, uključena je i NLB Interfinanz a kao bitan povjerilac definisana je i Intesa banka iz Srbije.

Ukupan dug "Pango grupe" na početku restrukturiranja iznosio je oko 110 miliona od čega je oko 70 miliona bio dug prema bankama.

Memorandum o konstituisanja Odbora povjerilaca trebao je da predstavlja dokument kojim bi potpisivanjem bila i formalizovana uloga povjerioca u cjelokupnom procesu konsolidacije "Panto grupe," odnosno njihova prava i obaveze. Pomenuti memorandum nije potpisan od strane svih povjerilaca pa nije u tom smislu ni formalizovan kao dokument ali, zainteresovane strane, povjerioci, su prema podacima koje raspoložemo dalje nastavili zajedničku saradnju na procesu restrukturiranja ovog preduzeća.

Iako je situacija u kompaniji značajno poboljšana u odnosu na početak procesa, imajući, prije svega, u vidu da je velika većina zaposlenih preuzeta od strane "Merkatora" a većina ostalih su nastavili rad u "Panto grupi" smatramo da je neophodno ulaganje dodatnog napora, kako same kompanije, tako i njenih povjerilaca a sve u cilju obezbjeđivanja dugoročnije stabilnosti poslovanja.

Dakle, naglašavam da Ministarstvo finansija nije ušlo u nikakav aranžman, nego je samo bilo posrednik - medijator u pregovorima između povjerioca i "Panto grupe" a sve, prije svega, u cilju interesa ovih 1.900 zaposlenih radnika koji su u međuvremenu poslije tih pregovora, između ostalog, i preuzeti od strane "Merkatora", nešto oko 1.186 zaposlenih u tom momentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Gojković ima riječ.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Postaje nejasno. Znači, da "Panto grupa" nije nigdje registrovana kao privredni subjekt i nijesam razumio, iz vašeg odgovora da vi tvrdite da jeste. Znači, vi ste ušli u dogovor sa nekim ko nije pravno verifikovan u ovom našem privrednom sistemu. Tu postoji više kompanija, postoji kompanija PKB. Kazaću vam da radnici smatraju da tu ima puno nepravilnosti, da je imovina PKB opterećena sa hipotekama od 70 miliona eura, da zakupac imovine PKB kompanija "Merkator", čije su godišnje obaveze oko 3,5 miliona eura taj novac uplaćuju "Panto marketu", umjesto PKB-u koji ima svoje manjinske akcionare, koji ima svoje radnike i zaposleni smatraju da je na taj način stvoren dug od 13 miliona. Imovina se konstantno prodaje bez odluke Skupštine akcionara a novac se uplaćuje na

račun "Panko marketa". Zgrada Solemar koja je građena u Igalu sa početnih 35% učešća PKB-a spala je na kraju na 12%. Nekada je bilo 360 radnika u PKB-u, sada je 60 i ustupljeno je "Merkatoru" 70 to je 130, sve skupa 230 radnika manje. Što je najcrnje, ti radnici imaju platu 220 eura dok se njihovi direktori voze skupocjenim mercedesima, posjeduju vile i sav luksuz ovog svijeta.

Znači, jedna katastrofa. Ne govorim o ovom ustupanju zemljišta u Sutorini koji je podijeljen menadžmentu preduzeća i tako dalje. Mislim da bi Ministarstvo finansija trebalo mnogo ozbiljnije da se posveti i da uđe u kontrolu ovih privatizacija i da pomogne radnicima PKB-a jer oni ne zaslužuju poslije 30 godina rada u ovom preduzeću da se tretiraju na ovaj način. To nije nikakvo čudo jer u Herceg Novom je sve tako.

Želio bih da postavim dodatno pitanje, da pojasnite neke stvari, ako ste u mogućnosti. Ovdje je juče predsjednik Vlade rekao da je u "Vektra Boki" uveden stečaj i da zato ne može da se raskine ugovor. Međutim, sinoć i danas su me kontaktirali radnici "Boke" i danas imate u štampi da stečaj nije uveden. Želim da znam šta je istina. Da li je stečaj uveden ili stečaj nije uveden i da li se taj ugovor može raskinuti? Činjenica koju je ovdje naveo predsjednik Vlade da je "Vektra Boka" privatizovana za 22 miliona, da se dobija sada za Institut 200.000 eura najbolje pokazuje da je loša privatizacija "Vektra Boke" uništila privredu i da je ovo što je kvalitetno, kao što je Institut, kao što su druga preduzeća više nije atraktivno, upravo zbog te pogrešne privatizacije "Vektra Boke".

Kao poslanik iskoristiću svoje pravo i na svakom sljedećem poslaničkom pitanju pokazaću fotografiju jednog uništenog objekta koji ima milionsku vrijednost, znači svaki put različito. Juče je počeo kolega Milić, a ja sada nastavljam. Znači, mandat će mi sigurno biti mali jer je tih objekata na stotine u Herceg Novom. Ovo je Hotel "Igal". Pogledajte ovu ljepotu, ovo može da se proda kada god hoćete, to je spolja samo ovako, unutra je uništeno. Radi se o desetomilionskoj vrijednosti ovakvih objekata. To je jedan od mnogih objekata koji je uništen u Herceg Novom. Koristiću poslanička pitanja da skrenem pažnju javnosti šta se desilo sa privatizacijom u Herceg Novom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo dopunsko pitanje.

Možete li odgovoriti sada ili do sledeće sjednice u pisanoj formi? Do sledeće sjednice. Zahvaljujem.

Pošto vidim da kolege Vasiljević i Abazović nijesu u sali, na ovaj način zaokružujem pitanja koja su upućena Ministarstvu finansija. Gospodine Rašketiću, zahvaljujem na učešću u našem radu.

Sada je po planu da pređemo na pitanja koja su upućena Ministarstvu ekonomije.

Da li imamo predstavnike Ministarstva ekonomije, ministra?

Samo da dobijemo izvještaj da li je neko iz Ministarstva ekonomije, ministar ili neki od pomoćnika tu i onda ćemo odlučiti šta dalje, ili kratka pauza ili ako su tu nastavljamo. Na putu je. Pauza pet minuta. Hvala vam.

- pauza -

Poštovane kolege, nastavljamo sa radom. Došli smo do pitanja koja su upućna Ministarstvu ekonomije.

Ministar je tu, pozdravljam ga i odmah dajem riječ kolegi Janku Vučiniću koji ima pitanje. Nakon njega, kolega Mićo Orlandić.

Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovana Skupštino, uvaženi gospodine ministre, poštovani građani,

S obzirom da već duže vrijeme nemamo nikakve informacije o željezari "Tošćelik" Nikšić, ni od strane vlasnika a ni od strane predstavnika radnika, onda bi moje poslaničko pitanje bilo u vezi željezare "Tošćelik" Nikšić. To što nema nikakvih informacija od strane radnika se može i razumjeti, jer je u Nikšiću gospodin Lala Nikčević sa njegovom ekipom za eliminaciju, tako da on eliminiše svakog predstavnika radnika koji kaže istinu o Željezari.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Gospodine Vučiniću, nemojmo o imenima. Naravno, oko Željezare smo svi zainteresovani, ja posebno, i molim vas da oko problematike Željezare razmatramo na drugi način.

JANKO VUČINIĆ:

Dozvolite mi da nastavim sa diskusijom. Afera "snimak" je otkrila da se to radi uz propisanu terapiju od strane šefa Đukanovića. To što nema nikakve informacije od strane vlasnika je iz razloga što, izgleda, nemaju šta dobro da kažu iz Željezare "Tošćelik" Nikšić, ali zbog ogromnog značaja koji ima ova fabrika i zbog velikog interesovanja javnosti, ja bih želio da vam postavim sljedeće pitanje:

Dokle se stiglo u realizaciji dogovora sa vlasnicima Željezare Tošćelik Nikšić, koliko je zaposleno novih mladih radnika i kolika je ostvarena proizvodnja u Željezari Tošćelik? Da li, osim one časne riječi, gospodina Fuata Tosjalija, imate bilo kakav drugi ugovor u pisanoj formi kojim se vlasnik Željezare obavezao da će ispuniti to što je obećao ili ste Željezaru Nikšić prodali onako na riječ kao beznačajnu zanatsku radionicu i sada nam industrija čelika u Crnoj Gori zavisi od toga da li će Fuat Tosijali ispuniti datu riječ ili ne. Da li je istina da je turski investitor oslobođen poreza i dijela doprinosa na zarade zaposlenih?

Kratko obrazloženje. Podsjetio bih vas, kada je Tosjali holding preuzeo Željezaru Nikšić, onda je organizovana pres konferencija na kojoj ste bili prisutni i vi, gospodine ministre, zajedno sa vlasnicima, i tada je Željezari koja je kroz postupak stečaja očišćena i od dugova i od viška radnika, predviđena blistava budućnost sa proizvodnjom od 400.000 tona kvalitetnih čelika, godišnjim prometom od 500 miliona eura i zapošljavanje od 550 radnika. Nedugo zatim ste došli u posjetu Željezari zajedno sa bivšim premijerom gospodinom Lukšićem i tada je sve to potvrđeno, uz obećanje da će u Željezaru Nikšić biti investirano 35 miliona eura za jedno kratko vrijeme, čini mi se na tri godine, tada ste to izjavili, a na pitanje novinara da li postoji bilo kakav pisani ugovor kojim se on obavezao da će ispuniti to obećanje, Fuat Tosjali je rekao da je dovoljna njegova riječ. U tome se sadržuje moje poslaničko pitanje i želio bih konkretne odgovore. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Kavarić ima riječ. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Vučiniću na postavljenom pitanju. Željezara je kolektiv koji je sve ovo vrijeme zahtijevao punu pažnju svih struktura u državi, i Vlade, i Sindikata, i bilo koga kome dobrobit ekonomskog oporavka u Crnoj Gori leži na srcu.

Što se tiče konkretnog odgovora, on glasi na sljedeći način. Kao što je već poznato, imovina Željezare Nikšić je prodana na trećem javnom oglasu o prodaji cjelokupne imovine AD Željezara Nikšić u stečaju javnim nadmetanjem. Postupak javnog nadmetanja je

sproveden 30. aprila 2012. godine. Na osnovu objavljenog oglasa i cjelokupne dokumentacije iz sprovedenog javnog nadmetanja, shodno ovlaštenjima utvrđenim članom 33 134 Zakona o stečaju, dana 4.05.2012. godine, stečajni upravnik je donio odluku da se kompanija Toščelik proglasi kupcem cjelokupne imovine Željezare Nikšić AD u stečaju jer je ponudila najvišu kupoprodajnu cijenu u visini od 15.100.000 eura i ispunila sve uslove iz oglasa. Kompanija Toščelik je uplatila kupoprodajnu cijenu i kako je ovim izvršena prodaja imovine Željezare Nikšić sa kompanijom Toščelik stečajni upravnik zaključio je odgovarajući ugovor o kupoprodaji. S obzirom da je kupac kupio imovinu, a ne pravno lice, kupac je registrovan u ovom privrednom društvu prijavio kupljenu imovinu kao svoj dio u tom privrednom društvu.

U zavisnosti od kretanja na tržištu, očekujemo dobre poslovne odluke u smislu povećanja učešća kvalitetnog čelika u ukupnoj proizvodnji, iako to nije obaveza definisana kupoprodajnim ugovorom. Toščelik je najavio investicioni program kojim planira da u narednih pet godina uloži 35 miliona eura i poveća proizvodnju do nivoa 400.000 tona godišnje, što je moguće postići maksimalnim iskorištenjem kapaciteta nove elektrolučne peći. Paralelno sa tim priprema se sistematizacija koja će pratiti razvoj kompanije i na osnovu koje će se vršiti zapošljavanje. Očekivanje je da će broj zaposlenih, nakon sprovedenih investicija, biti oko 550. Toščelik je do sada zasnovao stalni radni odnos sa 212 zaposlenih dok je sa 102 zaposlena zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme, a 20 lica je angažovao po osnovu ugovora o vršenju usluga. Planirano je da se povećanjem proizvodnje postepeno poveća i broj zaposlenih. U toku su aktivnosti na istraživanju tržišta kako bi se proizvodni program uskladio sa zahtjevima tržišta i omogućio što bolji plasman gotovih proizvoda. Počela je proizvodnja u novoj peći u Čelečani. Sada se proizvodi oko 880 tona mjesečno, a stavljanjem nove opreme u funkciju doći će do postepenog povećanja proizvodnje ne samo u Čelečani nego i u ostalim pogonima, Bluming, Kovačnici u skladu sa poslovnim politikom.

Evidentno je da je posljednjih godina nastupila finansijska kriza kako u svijetu tako i u Evropi i u našoj državi. Posljedice te krize se reflektuju, između ostalog, i na investicione aktivnosti, pa je u tom smislu bilo potrebno intenzivirati napore ka privlačenju investitora, naročito stranih. U tom cilju je Vlada Crne Gore 29. decembra 2011. godine usvojila program podsticaja razvoja biznisa. Programom se želi podstaći razvoj mikro i malih proizvodnih preduzeća na infrastrukturno opremljenom zemljištu, povećati zaposlenost u manje razvijenim opštinama, kao i aktivirati kapital domaćih i inostranih investitora koji bi prepoznali interes za sprovođenje i unapređenje ovog projekta. Programom su definisane prednosti osnivanja proizvodnih kapaciteta u Crnoj Gori, poslovni ambijent na državnom nivou, kao i povoljan ambijent na nivou lokalnih samouprava. Obuhvaćeni su i predlozi mogućih poreskih i administrativnih olakšica na lokalnom nivou. Razvojem biznis zone na nivou jedinica lokalne samouprave želi se podstaći ravnomjerni razvoj Crne Gore i povećanje zaposlenosti. Država je u cilju privlačenja investicija usvojila program podsticajnih mjera, a svaka opština treba, u cilju postizanja tog cilja, donijeti odluku o olakšicama za ulaganje.

U skladu sa tim, Skupština Opštine Nikšić je donijela odluku o proglašenju biznis zone Nikšić i ovom odlukom su definisane povoljnosti koje se odobravaju budućim investitorima u toj biznis zoni. Ostavljen je rok do koga važe ove povoljnosti koji je vezan za rok primjene uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica, a u skladu sa podsticajnim mjerama koje je odobrila država. Toščelik, Stil Nikšić DOO Nikšić posluje u zoni i plaća poreze i doprinose koristeći definisane povoljnosti za poslovanje u biznis zoni Nikšić. Ako dozvoljavate, na kraju bih naveo par teza i, naravno, dostavićemo odgovor u pisanoj formi poslaniku Vučiniću.

Željezara je kupljena kroz postupak stečaja. Znači, sa formalno-pravnog aspekta ne postoji nikakva obaveza investitora. Investitor je dostavio investicioni plan kao gest svoje dobre volje i iskrenih namjera da se u Željezari obezbijedi ono što bi nam bilo svima nama interes, proizvodnja, a ne da Željezaru, to svi mi u ovoj sali jako dobro znamo, da je postojala i ta mogućnost da Željezaru neko kupi za staro gvožđe. Kupio je investitor koji želi da investira i koji je, usuđujem se reći, iskrenost svojih namjera dokazao dostavljanjem toga investicionog plana na koji nije bio obavezan. S toga aspekta, ne vidim nikakvog razloga da ne vjerujemo. Mislim da svi zajedno treba da preuzmemo odgovornost ili volju da pokažemo, da pomognemo da se realizuje nešto što može da preporodi grad Nikšić. Znamo da je tome prethodila situacija kada je stanje, što se tiče proizvodnje u Željezari tokom stečaja, bilo gotovo neodrživo, brojali smo dane, mjesece ili nedjelje koliko može takav proces da traje. Znamo da prije ovoga nijesmo imali nijednog ponuđača koji je ponudio bilo šta slično, odnosno koji je ponudio bilo šta, postojala su tri tendera prije toga.

Što se tiče koncepta biznis zona o kome ste pitali, to je koncept koji na raspolaganju stoji svakoj od 21 lokalne samouprave u Crnoj Gori. Opština Nikšić je to odlučila da iskoristi na sljedeći način. Ono što je primarna proizvodnja željeza ne nalazi se u biznis zoni, ne postoje biznis olakšice po tom pitanju. Ono što je dodatna finalna prerada i sve ono što su komplementarni sadržaji koji se nalaze ne samo na teritoriji današnje Željezare nego i na mnogo širem području, može da bude predmet olakšica koje proizilaze iz biznis zone. Hvala. Izvinjavam se ako sam prekoračio vrijeme.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Kolega Vučinić ima riječ. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Gospodine ministre, tražio sam od vas konkretne odgovore, a vi kao kiša oko Kragujevca, da će za jedno izvjesno vrijeme biti ispunjeno. Međutim, čisto sumnjam. Samo bih vas sada podsjetio na trgovinsku razmjenu koja je tekla između države Turske i države Crne Gore koja je pratila ovu zadnju promašenu privatizaciju, što se tiče Željezare Nikšić.

Prvo je jedna turska firma CVS "Makina" koja se bavi proizvodnjom i instaliranjem metalurške opreme, instalirala elektrolučnu peć u Čeličani u Željezari i kako je Željezara ušla u stečaj tu peć je naplatila od građana Crne Gore 33 miliona eura. Šta se desilo dalje. Druga turska firma Tosjali holding je kupila tu istu peć za 15 miliona eura, ali dobro bi bilo da je ona kupila samo tu peć. Ona je kupila i svu imovinu Željezare za tih 15 miliona evra, a danas knjigovodstvena vrijednost Željezare iznosi 105 miliona evra. Možda ovi podaci koje sam iznio dovoljno govore o tome zbog čega se danas država Crna Gora nalazi pred bankrotom, a zbog čega je Turska ekonomska velesila. Nego da se vratimo na moja postavljena pitanja i vaše odgovore.

Nijeste mi rekli kolika je proizvodnja. Ja ću vam reći. Od kad su Turci preuzeli Željezaru ta proizvodnja je nešto oko sedam hiljada tona. To je bila nekad nedeljna ili desetodnevna proizvodnja, prije nego što su došli oni slogani "Da živimo bolje" i "Godine počinju januarom". Što se tiče investicija, dok sam bio u Željezari, dok me nijesu istjerali na jedan brutalan način, prve investije su bile fotografije okačene u holu. Sa tih fotografija su se smiješili likovi vlasnika i, mislim, turskog predsjednika Vlade. Bila je zanimljiva fotografija koja je pokazivala kako su ti današnji vlasnici Željezare počeli biznis. Na tim fotografijama su bili prikazani šporeti i sulundari i njihova ogaravljena lica. Mi smo se u Željezari čudili kako se od takvog biznisa moglo doći do neke kompanije, ali smo zaključili da su zime u turskoj bile vrlo hladne. Međutim, imamo i mi takvih biznismena koji su počinjali na isti način.

Što se tiče zapošljavanja mladih radnika, to je vrlo malo. Danas u Željezari se ne zapošljava na određeno vrijeme, na primjer za mjesec dana ili dva mjeseca, danas se u Željezari zapošljava na dan, dva, deset dana. Znači, ti mladi radnici koji su tražili posao, koji su tražili uhljebljenje i da od tih plata izdržavaju familiju, danas mogu da rade u Željezari samo za nadnicu. Šta je epilog svega - da imamo Željezaru koja radi od danas do sutra i da industrija čelika u Crnoj Gori zavisi od toga da li će se gospodin Tosijali smilovati i održati riječ. To je zbilja i to je činjenica na šta je spala industrija čelika u Crnoj Gori, a juče nam je premijer pohvalno govorio o vlasniku Željezare i o perspektivi industrije čelika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nemate pravo, osim zbog aktuelnosti problematike minut, jer mislim da je značajno da pojasnite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Samo da komentarišem kratko po pitanju cifara. Dakle, ovo je problematika koja se odnosi na CVS Makinu. To je dio potpuno drugog procesa koji je prethodio procesu stečaja u kome je CVS Makina bio partner prethodnog vlasnika iz Željezare koji je izgubio svoja prava u Željezari uvođenjem stečajnog postupka.

Što se tiče konkretnog pitanja, ja sam rekao kolika je proizvodnja. Proizvodnja je 880 tona mjesečno i slažem se da je to jako malo. Mislim da ćemo se i oko tog pitanja lako složiti da svi treba da uradimo sve da oni dođu do tih 400 hiljada tona koje su obećali i dostavili kao dio investicionog programa.

Što se tiče tržišnog procesa, to je neumitnost. Kroz ovaj proces firma vrijedi onoliko koliko je spreman neko da izdvoji za nju, a svi mi dobro znamo da niko nije bio spreman da izdvoji prebijene pare dok se nijesu pojavili oni sa ovim predlogom. Znači, išla su tri tendera gdje je bila početna cijena od 30 miliona, ne 105 to je bila procjena stečanog upravnika, da bi se došlo do cifre od 15 kada smo u poslednjem momentu imali investitora.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Vučiniću, imate minut.

JANKO VUČINIĆ:

Pored svih vaših odgovora, gospodine ministre, istina je sledeća: Željezara Nikšić je prodana na riječ Fuatu Tosijaliju. Oni koliko je sutra mogu da likvidiraju Željezaru, da ti radnici koji su tamo ostanu bez posla i da ostanemo bez proizvodnje čelika u Nikšiću, a i u Crnoj Gori. To je činjenica i to je istina. Mislim da je to porazno danas pošto smo dozvolili da jedna velika fabrika po kojoj je bila prepoznata ne samo Crna Gora i ne samo Nikšić, dođe na te grane da može neki tamo gospodin Fuat Tosijali da je zatvori kako mu se čefne. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje, mada primjećujem da ovdje treba uskladiti neke podatke. Gospodin Vučinić je govorio o mjesečnoj proizvodnji od nekih sedam hiljada, koliko se ja sjećam, a vi ste govorili o 880 tona.

JANKO VUČINIĆ:

Od kada je Tosijali holding preuzeo Željezaru Nikšić proizvodnja je nešto oko sedam hiljada tona, za nepunu godinu dana. To je bila nekada nedeljna proizvodnja, nekada kad je Željezara radila punim kapacitetom. Znači, od one godišnje proizvodnje 300 hiljada tona ili 400 hiljada tona koju obećava današnji vlasnik, mi imamo nedeljnu proizvodnju od sedam hiljada tona izlivenog čelika, a što se tiče robe koja je prodana ta cifra je daleko manja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Dobro, zahvaljujem. Idemo dalje.

Obaviješten sam da je pitanje koje je uputio kolega Orlandić preusmjereno prema Ministarstvu poljoprivrede, tako da će na to pitanje biti odgovoreno kada ministar poljoprivrede bude tu.

Sada dajem riječ kolegi Bojoviću, nakon njega kolegistica Kalezić.

Izvolite.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ministru ekonomije Vladimiru Kavariću postavio sam sledeće poslaničko pitanje:

Gospodine ministre, kada će Vlada Crne Gore, odnosno Ministarstvo ekonomije raspisati međunarodni tender za dodjeljivanje koncesije na eksploataciju laporca sa tehnogenog ležišta Jagnjilo u Pljevljima i izgradnju fabrike cementa, imajući u vidu da je za taj posao veoma zainteresovan veliki broj stranih investitora?

Obrazloženje: Prostornim planom Crne Gore predviđena je lokacija za izgradnju cementare na području sela Otilovići u Opštini Pljevlja u neposrednoj blizini odlagališta Rudnika uglja na kom se nalazi oko 60 miliona tona laporca, osnovne sirovine za proizvodnju cementa.

Vlada Crne Gore je krajem 2008. godine raspisala javni poziv za dodjelu koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju cementnog laporca na tehnogenom ležištu Jagnjilo kod Pljevalja. Nakon sprovedenog postupka donesena je odluka o dodjeli koncesija investitoru konzorcijum "Kolaz SA- Francuska" i D.O.O "Montenegro cement kompani" - Pljevlja.

Radi javnosti želim da ih upoznam da je vlasnik firme "Montenegro cement kompani" ubijeni biznismen iz Kotora Dragan Dudić. Dakle, njegovoj firmi je Vlada Crne Gore 2010. godine dodijelila koncesije na laporac i otvorila mu prostor da gradi cementaru u Pljevljima. Ugovor sa odabranim ponuđačem iz dobro poznatih razloga nije realizovan, iako je ponuđač uz učešće Opštine Pljevlja izvršio kupovinu zemljišta na predviđenoj lokaciji za izgradnju cementare, sproveo izvjesna istraživanja i djelimično izvršio pripreme na tom lokalitetu. S obzirom na rokove koji su bili predviđeni javnim pozivom i činjenicu da već više od dvije godine nema nikakvih aktivnosti investitora, Vlada nije preduzela nikakve korake da obnovi javni poziv, odnosno da pruži šansu drugim investitorima da nastave realizaciju ovog posla koji je od izrazito velikog značaja za sve građane opštine Pljevlja.

Činjenica je da postoje zainteresovani investitori, što je javno u nekoliko navrata potvrdio i aktuelni predsjednik Vlade Crne Gore. Interesovanje za izgradnju cementare u Pljevljima izrazilo je više stranih kompanija od kojih je najobziljnija GPU Sfera iz Sankt Peterburga sa kojom je Opština Pljevlja potpisala ugovor o osnivanju akcionarskog društva "Crnogorski cement Pljevlja", čije formiranje se privelo kraju.

Ovaj investitor traži da resorno ministarstvo raspiše tender za koncesije na laporac, da Luka Bar da u zakup plac za izgradnju dva silosa gdje bi bio skadišten cemenat i da država izmijeni prostorni plan Crne Gore i u njemu predvidi krak pruge Pljevlja- Prijepolje, što je i sa stanovništva koštanja i sa stanovišta izgradnje najracionalnija varijanta. Dakle,

riječ je o uslovima koje će tražiti svaki ozbiljni investitor da bi obezbijedio plasman viška prizvoda na inostrano tržište. Imajući sve to u vidu, a prije svega značaj eksploatacije laporca za Opštinu Pljevlja i Crnu Goru u cjelini, smatram da bi odgovarajući tender trebalo da bude raspisan u najskorije vrijeme i stalno otvoren do pojave investitora koji bi ispuanjavao predviđene uslove, pri čemu bi svaki zainteresovani investitor bez diskriminacije ili protežiranja bio sa punom pažnjom i uvažavanjem tretiran od strane Vlade Crne Gore.

Završavam rečenicom:

U suprotnom, može se sa pravom zaključiti da Vlada Crne Gore nije zainteresovana za valorizaciju mineralnih sirovina koja se nalaze na području Opštine Pljevlja, a samim tim ni za ekonomski oporavak i dalji razvoj ove sredine i ukupnog sjevera Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre imate riječ.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslaniče Bojoviću, direktan i pisani odgovor na vaše pitanje glasi:

Sa razvojnog aspekta naše privrede, posebno su značajna ležišta cementnog laporca u okolini Pljevalja, jer se radi o velikim ležištima kvalitetne sirovine koja može da se otkopava kao otkrivka uglja pri površinskoj eksploataciji. Polazeći od prethodno navedenog kao i od zainteresovanosti određenog broja pravnih subjekata za dobijanje koncesije Ministarstvo za ekonomski razvoj tada, a sada Ministarstvo ekonomije 2008. godine je pokrenulo zakonsku proceduru za dodjelu koncesija. Ministarstvo je od tada u više navrata objavljivalo javni poziv na koji nije bilo prispjelih ponuda.

Nakon interesovanja investitora "Kolasa" iz francuske i D.O.O. "Montenegro Cement Kompani" Pljevlja za dobijanje koncesije za izgradnju cementare i tu smo u potpunosti saglasni sa uvažanim poslanikom Bojovićem. Ministarstvo ekonomije je objavilo Javni poziv zainteresovanim investitorima za dodjelu koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine cementnog laporca na tehnogenom ležištu "Jagnjilo" kod Pljevalja dana 19.12. 2009. godine. Za dodjelu navedene koncesije dostavljena je jedna ponuda i to Konzorcijum koji čine "Kolasa Francuska" i D.O.O "Montenegro Cement Kompani" Pljevlja. Vlada Crne Gore na sjednici od 06.maja 2010. donijela je odluku o dodjeli koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralne sirovine na tehnogenom ležištu. D.O.O "Montenegro Cement Kompani" je u većem dijelu vlasnik zemljišta koji zahvata lokalna studija lokacije Otilovići kojom je predviđena fabrika cementa, a ostali vlasnici su fizička lica.

U skladu sa članom 3 odluke Ugovor o koncesiji trebao se zaključiti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu odluke. U ovom roku investitor nije pristupio zaključenju ugovora, a ni kasnije se nije interesovao za zaključenje istog. Ministarstvo ekonomije je već pokrenulo proces ponovne procedure za dodjelu predmetne koncesije s obzirom na značaj koji ona ima za grad Pljevlja i za Crnu Goru. Inicijator ove aktivnosti ministarstva je iskazana zainteresovanom od strane Opštine Pljevlja i njenog partnera građevinsko proizvodnog udruženja Sfera iz Sant Peterburga. Čim se riješe pravne dileme koje se tiču same tenderske procedure, a koje su proistekle iz činjenice da je raniji tender bio raspisan u skladu sa Zakonom o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga, a da je sada na snazi Zakon o koncesijama Ministarstvo ekonomije će uvrstiti predmetnu koncesiju u plan davanja koncesija i objaviti Javni poziv za podjelu koncesija.

Sa stanovišta opet procedure, tender sam po sebi ne može biti stalno otvoren, jer to ne dozvajavaju stroge zakonske procedure koje važe u ovoj oblasti, ali Ministarstvo ekonomije je uvijek otvoreno za sve pozitivne inicijative kada je upravljanje mineralnim resursom u pitanju, napominjući da u Ministarstvu ne postoji bilo kakav diskriminatorski odnos prema bilo kom investitoru i da su svi zainteresovani investitori izloženi našoj punoj pažnji i uvažavanju. Dakle, kao direktan odgovor na ono što da kažemo provijava između redova, a dijelom i rečeno krajnje eksplicitno, Vlada Crne Gore je ekstremno zainteresovana da se dogodi investicija u fabriku proizvodnje cementa u Pljevljima na lokalitetu "Jagnjilo". O tome jako je dobro upoznata lokalna samouprava. O tome je lokalna samouprava jako dobro upoznata da smo rekli da ćemo staviti sve što su naše mogućnosti, raspisati tender onoga momenta kad dobijemo signal iz Opštine da Konzorcijum ili bilo koja druga pravna forma između Opštine i investitora iz firme Sfera je u kapacitetu da nastavi proces. Stojimo i sada iza toga i otvoreni smo u potpunosti za svaki predlog koji će se naći u funkciji realizacije ove investicije i siguran sam da to gradonačelnik jako dobro zna, gradonačelnik Pljevalja i da će on to isto potvrditi.

Opet ponavljam, spreman sam danas, sutra, kada god treba da sjednemo ponovo da rezimiramo, ko šta treba da uradi da bi se do ove investicije došlo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Bojović ima riječ.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, Vi ste nam objasnili kako ste dodijelili koncesije Dudićevoj firmi. Takođe, rekli ste nam da je Dudićeva firma još uvijek vlasnik 80% zemljišta, što je tačno. Za otkup tog zemljišta, upoznaću vas ili podsjetiću vas, učestvovala je i Opština Pljevlja, kršeći određene zakone i propise u vrijeme kada je DPS vršio vlast u Opštini Pljevlja. Dakle, posao se namještao Draganu Dudiću. Sada kažete kako je pravi razlog što se dalje ne otvara prostor za ulaganje nekih novih investitora to što postoje pravne dileme. Ja mislim da je vrlo lako razriješiti pitanje pravnih dilema samo ukoliko postoji volja u Ministarstvu ekonomije i u drugim nadležnim ministarstvima. Ovdje se očigledno radi o tome da Vlada namjerno odugovlači i odlaže raspisivanje tendera za koncesije na Laporac koje bi mogao da iskoristi neki drugi investitor.

Dakle, motiv za postavljanje ovog pitanja, prije svega, leži u činjenici da je poslednjih nekoliko godina više investitora pokazalo interesovanja. Izdvojio sam investitora iz Rusije, s obzirom da je on dao vrlo konkretnu ponudu i razrađen plan koraka za realizaciju investicije. Ovaj investitor je ponudio da uloži 305 miliona evra, 210 miliona evra u cementaru i 95 miliona u krak pruge Pljevlja - Prijepolje. Znači, tako bi i Opština imala koristi od ubiranja raznih prihoda i Željeznica Crne Gore od transporta cementa i Luka Bar od skladištenja cementa. U toku investicionih radova bilo bi angažovano od hiljadu do hiljadu i 200 radnika, sva pljevaljska građevinska operativa bi bila angažovana, dok bi stalno zaposlenje dobilo preko 400 Pljevljaka. Dakle, ruski investitor nam je ponudio da od svojih para izgradi krak pruge Pljevlja - Prijepolje. Juče smo čuli premijera koji nam je obećao prugu Pljevlja- Bijelo Polje - Berane. Samo nam nije rekao od kojih para bi se to gradilo i kad bi se završilo. Znajući kako su završila sva njegova obećanja, apsolutno je jasno da se to ne bi dogodilo nikad.

Dakle, ova vlast je zarobila resurse na sjeveru Crne Gore i postavlja se pitanje, zašto se i na koga u ovom trenutku čeka? Ko je bacio oko na taj gore resurs ili je to sve povezano sa Draganom Dudićem i ljudima koji stoje oko njega? Da je u pitanju investitor

koji je spreman, apsolutno sam siguran, na korupcionaški dio, vi bi mu otvorili prostor za ulaganja u roku od nekoliko dana. Međutim, pošto se vjerovatno radi o investitoru koji je vrlo ozbiljan i koji je spreman da poštuje zakone i nije spreman da ulazi u korupcionaške dilove ovo se sve odugovlači i otežava. Dakle, vlast ne može da se pohvali ni jednim jedinim ozbiljnim investitorom, stranim investitorom na sjeveru Crne Gore.

Kakve nam investitore dovodi ova vlast najbolji je primjer privatizacija Korporacije "Jakić" i Kompanija "Vektra Montenegro". Dakle, ovaj primjer i ovaj slučaj pokazuje da u Crnoj Gori ne postoje uslovi za slobodno tržište i uslovi za slobodnu konkurenciju, već da je tržište u Crnoj Gori krajnje kontrolisano i dirigovano. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Kavarić ima minut.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Evo da bi bili do kraja precizni i jasni. Raspisaćemo tender onoga momenta kada stigne zahtjev iz Opštine Pljevlja da su spremni za realizaciju onoga projekta za koji vi kažete da je spreman. Mislim da je to tako u redu pogodba, evo javno kažem, takva inicijativa iz Opštine Pljevlja nije stigla. Ono što je bilo iz Opštine Pljevlja jeste vrlo konstruktivan dijalog kako da riješimo sve ono što su problemi i ono što je bio naš potupuno jasan stav. Onoga momenta kada ih riješite unutar mi ćemo da raspišemo tender toga momenta. Mi tu inicijativu nismo dobili do kraja i ne radi se ni o kakvom odugovlačenju sa strane Opštine Pljevlja, nego o realnim problemima koji treba da se riješe. Evo opet ponavljam, dogovor je kad Opština Pljevlja riješi sa investitorom ono što je u njihovom domenu mi ćemo toga momenta poslati Vladi predlog da se raspiše tender. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Bojović, minut.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Kako to, Vi nama recite, da je Dudićeva firma 2010. godine ekspresno, po ubrzanom postupku i proceduri dobila tender za Laporac i dobila koncensije, a sada nam Vi navodite kako postoje određene pravne poteškoće, dileme i tražite od opštine da vama uputi zahtjev i tako dalje, za raspisivanje tendera, što apsolutno nije potrebno. Dakle, kako je on tada dobio po ubrzanom proceduri koncesije na laporac i otvoren mu je prostor da uđe u ovu investiciju, a jednom ruskom investitoru koji treba da uloži 305 miliona evra se to ne omogućava. Dakle, Dragan Dudić, podsjećam kao pripadnik narko-klana, koga je svojevremeno pomilovao aktuelni predsjednički kandidat Filip Vujanović, koji će da izgubi izbore, je po ubrzanom proceduri dobio tender vrlo lako i bez pravnih dilema dok se ruskom investitoru to ne omogućava.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Idemo dalje. Koleginica Kalezić sada ima riječ.

Kolega Boro Banović ulazi upravo u salu i neka se pripremi.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine potpredsjedniče i predsjedavajući, poštovane koleginice i kolege poslanici, gospodine ministre,

Ja sam sasvim znajući kakvo pitanje postavljam, ovo pitanje sam postavila ministru održivog razvoja i turizma, gospodinu Gvozdenoviću. Tačno je da se dio pitanja odnosi na resor koji pokriva gospodin Kavarić, jer se radi o koncesiji, ali iz čitavog teksta se vidi da su 3/4 pitanja vezane za ono što je resor održivog razvoja i turizma. Dakle, ja molim predsjedavajućeg da omogući i u drugom dijelu kada tu bude prisutan gospodin Gvozdenović, da se onaj dio, veći dio pitanja, koji se odnosi na njegov resor obnovi, a ja sam upravo i naslovila tako računajući da postoji neka komunikacija među resorima. Pošto je gospodin Kavarić tu i ima dobru volju da odgovori, samo ću obrazložiti.

Sve je poteklo od konkretne koncesije koja je data na jednu malu hidroelektranu u Opštini Bijelo Polje. O čitavoj stvari već je u jednoj jako finoj emisiji u svom stilu koji građani i prepoznaju TV reporter Sead Sadiković u emisiji "Bez granica" govorio i već je bilo jasno da se priprema velika devastacija prostora i da je u pitanju ili nečija neodgovornost ili prosto čitav niz propusta, što opet dolazi do toga da nije dovoljno odgovorno rađeno. Ono što želim da naglasim, to je, šta se sada tamo događa. Pokrenuto je klizište kod sela Mojstir i ugrožen je veliki borov borov borov kuća. Očigledno je da je klizište nastalo usled nestručno izvedenih radova na pristupnom putu koji je pratila sječa velikog šumskog pojasa. Drugo, bujica Bistrice koja je ovih dana imala vrlo visok vodostaj odnijela je neke djelove te nove trase puta, a na jednom mjestu ga je i potpuno presjekla. Veoma dovodim u pitanje da li je uopšte to rađeno prema nekoj validnoj projektnoj dokumentaciji, taj put ili je rađeno, kako to često, biva da koncesionar ovako malo odluči kuda mu je lakše i jeftinije i to se događa.

Skoro je onemogućen pristup crkvi Svetog Nikole u Podvrhu, izuzetno vrijednom primjerku drvene crkve iz XVI vijeka, sa vrijednim ikonostasom i kao ukupan učinak obezbijeđen je i degradiran predio koji je trebalo da bude zaštićen kao park prirode sa čuvenom Đalovića pećinom i lokalitetom Vražiji virovi, a koji je veliki potencijal za razvoj turizma u Opštini Bijelo Polje. Znači, jedino što može, možda, da odgovori gospodin Kavarić, to je, da li će koncesionaru biti oduzeta koncesija usled ovakvog odnosa?

Drugo, ko će da nadoknadi štete građanima kojima su ugrožene kuće, ekonomske zgrade, pa i proizvodne površine? Toliko za sada.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre Kavariću, imate riječ.

Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem, ne samo na pitanju, nego i na zaista preciznom definisanju i odgovornosti i onoga što je institucijalna podjela rada. Ono što je direktno nadležnost Ministarstva ekonomije je upravo ono što ste rekli, koncesije. To bih na samom kraju odgovorio. Sada ako sam ja dobro shvatio, pitanje je postavljeno i drugom resornom ministru koji će sa svog aspekta odgovoriti, ali ako se slažete ja bih pročitao, s obzirom da je to bio predmet međuresorske komunikacije. Pročitao bih ono što su bili nalazi inspekcija po pitanju direktnog odgovora na pitanje. Naknadno ćemo vam dostaviti u pisanoj formi i shvatam i od nadležnog ministarstva.

Konkretan odgovor je sledeći:

Ugovor o koncesiji po kombinovanom aranžmanu za istraživanje vodotoka Bistrica i tehno-ekonomskog korišćenja vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama zaključen je u septembru 2008. godine između Vlade Crne Gore i Konzorcijuma Hajder extrem energy čiji su članovi dvije kompanije iz Austrije i jedne iz Bosne i Hercegovine. U skadu sa ugovorom koncesionar je dobio vodnu saglasnost za izgradnju male hidroelektrane Bistrica, Opština Bijelo Polje od Uprave za

vode, a od Ministarstva održivog razvoja i turizma su mu izdati urbanističko tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta malih hidroelektrana i građevinska dozvola.

U cilju praćenja realizacije ugovora i postupanja koncesionara sa dobijenom građevinskom dozvolom Ministarstvo ekonomije je zahtijevalo da se izvrši inspeksijska kontrola izgradnje male hidroelektrane na ovom vodotoku. Na osnovu izvršene inspeksijske kontrole radova na ovom lokalitetu od strane Uprave za inspeksijske poslove Ministarstvu ekonomije je dostavljen akt ovoga organa u kojem se, između ostalog, navodi da je kontrola otpočela dana 18.09.2012. godine utvrđivanjem činjeničnog stanja. Takođe, 21.12.2012. godine izvršena je kontrola i konstatovano da koncesionar u momentu kontrole ne izvodi nikakve pripremne radove u datom momentu, zbog vremenskih uslova, a u odnosu na izvedeno stanje konstatovano zapisnikom od 18.09.2012. godine urađeno je sledeće:

Trasa saobraćajnice uz lijevu obalu rijeke Bistrice uzvodno dovedena je do projektovane kote na cjevovod sa projektovanom širinom od 12 metara;

Izvršeno oblaganje kamenim materijalom Kosina-Nožice puta prema projektu;

Izvedeni su radovi na produbljivanju i čišćenju korita rijeke Bistrice, kao i proširenje korita na projektovane vrijednosti.

S obzirom da se radi o pripremnim radovima u ovoj fazi je urađeno oko 95% radova predviđenih idejnim projektom koji je urađen od strane "Extrem energy" DOO iz Sarajeva i "Lara fire" DOO iz Podgorice. Nadalje, od Uprave za inspeksijske poslove Ministarstvo ekonomije je aktom 19. marta 2013. godine informisano da je dana 03.09.2012. inspektor za vode područne jedinice Berane izvršio vanredni inspeksijski pregled po zahtjevu DOO M – cam iz Bijelog Polja. Ovo društvo se obratilo zahtjevom za vršenje inspeksijskog nadzora zbog pomora ribe u ribnjaku vlasnika DOO M- cam iz Bijelog Polja, usled izvođenja radova na rijeci Bistrici i zamućivanja vode. U izvještaju inspektora je navdano da u momentu kontrole radovi na izgradnji male hidroelektrane nijesu izvođeni, pa samim tim nije bilo ni zamućenja vode. Redovnim inspeksijskim pregledom dana 24.09.2012. godine inspektor je konstatovao da je u momentu kontrole koncesionar izvodio radove u cilju pripremanja i probijanja grube trase, što se smatra pripremnim radovima. Radovima je obuhvaćena lijeva strana vodotoka rijeke Bistrice od vodozahvata nizvodno u dužini od 500 metara i desna strana vodotoka rijeke Bistrice u dužini od pet kilometara. Prema saznanjima inspektora od tada do danas nijesu izvođeni bilo kakvi pripremni radovi, jedino od strane investitora radova vršena je sanacija klizišta kod sela Mojstir Opština Bijelo Polje.

Imajući u vidu navedeno, nadležne inspekcije nijesu utvrdile nepravilnosti, a inspektor u skladu sa Zakonom o inspeksijskom nadzoru ima propisane obaveze i ovlašćenja u otklanjanju nepravilnosti. Kao i kada se u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis ili da se ne poštuju propisani standardi ili normativi i inspektor je obavezan da preduzme upravne mjere i radnje utvrđene posebnim propisom kojim je uređena oblast u kojoj se vrši inspeksijski nadzor.

U vezi pitanja o oduzimanju koncesionih prava, Vlada Crne Gore će kao koncesionar pokrenuti postupak raskida kada se utvrde nepravilnosti i kršenje obaveza iz ugovora o koncesiji i zakona. Što se tiče direktnog pitanja koje je postavljeno na koncesiju, odnosi se na Ministarstvo ekonomije, nalazimo se u fazi usaglašavanja aneksa koji podrazumijeva davanje garancije od 6 miliona od strane investitora za radove koji se odnose na izgradnju same hidroelektrane i garancije koje proizilaze i sve odgovornosti od toga posla. Treba da se dostavi garancija u nekom jako kratkom periodu, mislim da je rok 30. april. Ukoliko ne dobijemo sve ono što je potrebno da bi se garantovalo adekvatno izvršenje ugovora u ovom kratkom periodu, opet naglašavam, ugovor će biti raskinut.

U međuvremenu, stojim vam na raspolaganju za svaku inicijativu, pitanje u skladu sa svojim nadležnostima i kroz skupštinski odbor, odnosno kroz parlamentarnu raspravu i mimo njega.

Što se tiče konkretnih nalaza inspekcijskih organa dostavićemo vam u pisanoj formi. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Imam i dopunsko pitanje, a hoću i da prokomentarišem.

Hvala, precizno ste mi odgovorili ono što ste mogli da kažete, iako sam ja, moram da vam kažem, proteklog vikenda bila u Bijelom Polju i obavijestila se na izvoru događaja da ovo što vi navodite kao nalaze inspekcije moguće da je bilo približno ali ne do kraja tačno prije ovih kiša, a sada je situacija bitno drugačija.

Molim vas, vi ste pomenuli i to je vjerovatno u nalazu inspekcije rečeno, ali stvarno suviše stidljivo, da je investitor radio na sanaciji klizišta ispod sela Mojstir, a nigdje ne kaže kako je nastalo klizište, kojih je razmjera klizište, koji su eksperti utvrdili obim klizišta i kakva su uputstva data za sanaciju klizišta? To je nešto što je jako osjetljivo.

Drugo, prema neformalnom saznanju investitor iz Austrije se ogradio od tog posla i na kontakt nevladine organizacije Ekološko društvo Crne Gore rekao da traži da ga više ne zovu jer on sa tim nema nikakve veze, što malo alarmantno ukazuje da tu ima nekih radnji o kojima mi čak i ne znamo a radi se o našem dragocjenom prostoru. Razmjere devastacije su takve da je rađena smišljeno i programirano, prosto teško da bi se postigle tolike razmjere. Budući da to nije vaša nadležnost, ja ću zahtijevati od gospodina Gvozdenovića da se time pozabavi, kao što ću zamoliti svoje kolege u Odboru za prostorno planiranje, ekologiju, poljoprivredu i turizam da pođemo i da vidimo. Gospodin Sead Sadiković pravi emisiju gdje se suočavamo sa jednom užasnom destrukcijom. Zbog čega - zbog toga što je napravljen niz pogrešnih procjena. Juče je premijer ministar ovdje rekao, doduše koristeći eufemizam, da postoji deficit znanja u organima uprave, možda i u Vladi, mislim i Vlada je to. Zašto je eufemizam? Ovdje se radi o ogromnom neznanju, ali nažalost kombinovanim sa potpunom neodgovornošću, da bi se postigli takvi efekti.

Dodatno pitanje bi bilo na osnovu čega se radi sanacija. Gospodin ministar je rekao da je po izvještaju inspekcije rečeno da se radi sanacija. Za sanaciju je potreban projekt, za sanaciju klizišta je potreban projekt, to je jako ozbiljan posao. To je dodatno pitanje.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imam dodatno pitanje. Da li ćete odgovoriti sada ili na sljedećoj sjednici? U pisanoj formi, možemo i tako.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Što se tiče dodatnog pitanja, dobićete do sljedeće sjednice. Ne moramo se držati skupštinske procedure, to može da se desi i ranije ukoliko postoji bilo kakva neophodnost, pošto pominjete posljednje kiše koje su se desile.

Znači, ono što smo mi prezentirali su nalazi inspekcijskih organa koje smo imali do momenta sastavljanja pisma. To ne znači da inspekcijski organ ne može da pođe sutra ujutro ponovo po zahtjevu koji može bilo koja strana da uputi. Tako da vam stojimo na raspolaganju da ovo dalje pratimo.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Kolega Boro Banović sada ima riječ, nakon njega Srđan Milić.
Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, uvaženi ministre,

Moje pitanje glasi:

Koje mjere Vlada planira da sprovede u cilju bolje zaštite prava potrošača?

Mislim da je opštepoznato da su kršenja prava potrošača učestala u našem društvu i da je to primjetno na šta ukazuje činjenica da kontrola u toj oblasti nije na potrebnom nivou. Sami potrošači imaju neka svoja udruženja, ali nivo ingerencije tih udruženja jeste prije svega savjetodavni i upozoravajući. Zato bih zamolio za odgovor informaciju na koji način Vlada namjerava, ili već to radi, i šta misli da treba unaprijediti u smislu zaštite prava potrošača u Crnoj Gori.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministre, imate riječ. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem uvaženom poslaniku Banoviću.

Odgovor na postavljeno pitanje glasi:

Vlada Crne Gore kontinuirano radi na unapređivanju zaštite prava potrošača u Crnoj Gori kako u dijelu utvrđivanja legislative tako i u dijelu efikasne implementacije ove politike. U toku 2012. i 2013. godine aktivno je rađeno na izradi novog zakonodavnog okvira to jeste na izradi novog zakona o zaštiti potrošača, koji će od strane resornog ministarstva biti prosljeđen Vladi Crne Gore na razmatranje u aprilu ove godine i Predloga zakona o potrošačkim kreditima, koji se nalaze u skupštinskoj proceduri.

Takođe, u ovoj godini planirana je izrada predloga zakona o zabrani obmanjujućeg oglašavanja. Predloženim zakonom o zaštiti potrošača vršiće se usklađivanje sa relevantnim izvorima prava Evropske unije i omogućiti efikasna zaštita potrošača na tržištu kroz uvođenja obaveza trgovcima, koje se odnose na adekvatno informisanje potrošača o robama i uslugama, isticanje cijena, izdavanje računa i davanje prava potrošačima na ulaganje prigovora.

Takođe, predloženim zakonom riješiće se problemi uočeni u praksi koji se odnose na prodajne pogodnosti, prava potrošača vezana za usluge od javnog interesa saobraznost robe ugovoru i garanciji, zatim na situacije u kojima mogu biti ugrožena prava potrošača prilikom zaključenja ili ispunjenja ugovora zaključenih na daljinu, ugovora o finansijskim uslugama zaključenim na daljinu i ugovora o turističkim uslugama.

S obzirom da se zakonom štite prava potrošača kao fizičkih lica, posebna pažnja usmjerena je na efikasna pravna sredstva koja se daju na raspolaganje potrošačima i organizacijama za zaštitu potrošača, kao i državnim organima nadležnim za nadzor nad sprovođenjem ovoga zakona, naročito kroz mogućnost podnošenja kolektivnih tužbi i vansudskog rješavanja sporova. Takođe želimo da naglasimo da je predlogom ovoga zakona predviđena stroža kaznena politika u odnosu na postojeći zakon, tako da će se kazne za prekršaje moći izricati u iznosu do 40.000,00 eura.

Zakonom o potrošačkim kreditima će se prvi put urediti specifičnosti u odnosu između potrošača kao fizičkog lica kao i kreditora. Predlogom zakona o potrošačkim

kreditima uređuju se ugovori o kreditu u kojima kao korisnik kredita nastupa potrošač, informacije i prava vezana za ove ugovore, pristup kreditnom registru, kao i nadzor nad sprovođenjem zakona. Radi zaštite od nepoštenog ili zavaravajućeg oglašavanja, propisane su informacije koje mora sadržati oglašavanje koje se odnosi na ugovore o potrošačkom kreditu. S tim u vezi predlog zakona propisuje određene standardne informacije koje se pružaju potrošačima u cilju omogućavanja oporezivanja različitih ponuda.

Značajno se pojačava informisanost potrošača u samoj pregovaračkoj fazi, propisivanjem informacija koje ponuđaču moraju biti stavljene na uvid prije zaključivanja ugovora, kao i kroz definisanje same forme i obavezne sadržine kreditnog ugovora. Osim u dalji razvoj zakonodavnog okvira, Vlada usmjerava značajne napore i u implementaciju ove politike kroz usvajanje nacionalnih programa zaštite potrošača. Do sada su usvojena tri programa od kojih su se prva dva odnosila na periode 2008-2010, 2010-2012, a trenutno važeći program pokriva period od tri godine, 2012-2015. U pravcu poboljšanja informisanja svih učesnika u politici zaštite potrošača, predstavnici NVO za zaštitu potrošača uključeni su u obuke i radionice koje se organizuju u okviru IPA projekta Zaštita potrošača i tržišni nadzor. Takođe, NVO Cezap je ostvario saradnju sa bugarskim nacionalnim udruženjem aktivnih potrošača i aplicirao za projekat Evropski potrošački most koji je odobren od strane Evropske komisije. U okviru ovog projekta planirane su aktivnosti koje će omogućiti potrošačima da na što efikasniji i lakši način budu upoznati sa svojim pravima, kao i mehanizmima koji su im dostupni u ostvarivanju istih.

Na kraju naglašavamo da se ulažu ogromni naponi u pravcu zaštite potrošača koji se ostvaruju kroz inspekcijski nadzor, tako da je samo od strane tržišne inspekcije u oblasti zaštite potrošača u prethodnoj godini izvršeno 7.446 kontrola u kojima je utvrđeno 5.164 nepravilnosti, izrečeno 3.319 prekršajnih naloga u iznosu od 735.000 eura. Takođe je u ovom periodu privrednim subjektima kroz mjeru ukazivanja naloženo povlačenje robe iz prometa i trajno zabranjen promet za 9068 komada robe, dok je do usklađivanja proizvoda sa zahtjevom bezbjednosti privremeno zabranjen promet za 2780 komada.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala.

Kolega Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem se ministru na iscrpnom odgovoru.

Da li je ovim novim zakonom koji pravite predviđeno da se, pored nevladinih organizacija za koje ste rekli da su se uključile u izradu zakona i evropske projekte na podizanju nivoa kvaliteta zaštite, unutar državne uprave, unutar Vlade i resornih ministarstava predvidi neka kancelarija, neko tijelo, neki referat koji će ipak biti kao prvi na usluzi građanima prilikom potrebe da ih neko posavjetuje, da im ukaže kojim putem da zaštite svoja prava. Nije baš lako doći do same nevladine organizacije a i njihov autoritet, moramo priznati, u ovoj fazi kod nas nije toliki da građani uvijek očekuju od njih pomoć u tom smislu.

Drago mi je što smo dobili informaciju da je ono što se prvenstveno očekuje od državne uprave ovaj inspekcijski dio, po meni najvažniji u izgradnji te svijesti prodavaca usluga i roba, da ih natjera da ta roba bude skladna deklarisanom cijeni i kvalitetu. Imamo čestih slučajeva kod goriva, benzina, nafte i kod drugih proizvoda i to ostaje prilično dugo kao problem. Ove cifre su značajne iz dva razloga. Pokazuju da je zaista mnogo problema, a drugo, ako je to stvarno tako efikasno, pokazuje da se dobro radilo u inspekcijskim

službama, dakle 5.164, ako sam dobro zapisao ispisanih i preko 700.000 naplaćenih ili zapriječenih kazni.

Dakle, poenta je zaista na ovome i da je dobro da inspekcije rade što ažurnije i da rade što kvalitetnije i da se zaštite potrošači, to jeste da se zaštiti vrijednost koju oni daju za robe i usluga. U tom smislu nastavićemo ovaj dijalog u narednom periodu. Mene je i ranije interesovalo, posebno u ovoj oblasti goriva i mislim da je tu nešto napravljeno, ali ne dovoljno da se kvalitet i kontrola standarda goriva popravi i da se dovede na nivo koji je nužan. Kada bi se izvela računica i kada bi se uporedile te analize, kada bi se došlo do toga da je tu zaista ... u odnosu na druge zemlje i kada bi se to pretvorilo u euro, vidjelo bi se koje je to uzimanje novca od građana i onih koji voze automobile, bilo privatne ili poslovne. Zaista su razlike ogromne i nužno je tu da napravimo dalji iskorak.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem, kolega Banoviću.

Sada molim kolegu Milića da uzme riječ, nakon njega kolega Milutin Đukanović. Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre, postavio sam pitanje vezano za, ne moram čitati sada o namjerama, vi znate o čemu se radi između opštine Pljevlja i Vlade Crne Gore, a u skladu sa zaključcima SO Pljevlja od 8. juna 2012. godine gdje se u prvom zaključku govori o inicijativi od strane SO Pljevlja da bude uključena vezano za restrukturiranje Rudnika uglja i Termoeletrane Pljevlja. Drugo, da se traži potpisivanje toga memoranduma. Treće, da nakon potpisivanja memoranduma jasno treba definisati obaveze Elektroprivrede Crne Gore i Rudnika uglja AD Pljevlja. Četvrto je vezano za zaštitu životne sredine. Peto, toplifikacija Pljevalja i šesto, rekultivacija i odlaganje pepela i šljake. Realno je da je vrlo malo urađeno.

Već 27.06.2012. godine na adresu SO Pljevlja od strane Kabineta predsjednika Vlade Crne Gore dostavljen je dopis sljedeće sadržine: "Poštujući inicijativu SO da bude aktivni sudionik u oblasti zaštite životne sredine, Kabinet predsjednika Vlade Crne Gore pozdravlja zaključke koje je SO Pljevlja usvojila na sjednici 25. maja, 4. juna i 6. juna 2012. godine i predlaže da organi lokalne samouprave predlog memoranduma o namjerama, te isti dostave Ministarstvu ekonomije i Kabinetu predsjednika Vlade radi usaglašavanja." To je urađeno, dostavljeno je, bio je dogovor 3. decembra, mislim, da se sretnete u Ministarstvu ekonomije. Taj sastanak nije održan, 24. je birana Vlada pa zbog toga niste bili u prilici, ali od 4. decembra do ovog 21. marta toga sastanka nema. Ono što predstavlja problem je činjenica da se ne radi o ogromnim investicijama, da se radi o nečemu što je bila obaveza i prilikom dobijanja urbanističko-tehničkih uslova za Termoelektranu što je trebalo da uradi EPCG. Činjenica je da u širem okruženju, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Srbija, Makedonija, Bugarska, Mađarska, ne postoji slučaj u nekoj sredini da je izgrađena termoelektrana a da nije urađena i ugrađena toplifikacija toga grada. Poseban razlog za izgradnju toplifikacije leži u zaštiti životne sredine i zdravlja ljudi. Moralna obaveza mora biti ljudi iz lokalne samouprave Pljevlja, a naročito države Crne Gore i svih privrednih subjekata koji u značajnoj mjeri degradiraju životnu sredinu, a to su EPCG, Rudnik uglja Pljevlja, Vektra Jakić, da djelimično kompenzuju dugoročno negativne posljedice korišćenja prirodnih resursa pljevaljske opštine.

Pošto je vrijeme isteklo, nastaviću poslije vašeg odgovora.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, gospodine ministre.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem gospodinu Miliću.

Predsjednik Opštine Pljevlja dr Miloje Pupović je formirao komisiju za zadatakom da sačini izvještaj o sadržaju i problematici objedinjavanja AD Rudnik uglja Pljevlja i Elektroprivrede Crne Gore u materijalima urađenim od strane ... Elektroprivrede Crne Gore. Izvještaj se sastojao od izvještaja o strategiji spajanja i studije ekonomske opravdanosti spajanja. Skupština opštine Pljevlja na sjednici održanoj 25.5. 2012. razmatrala je i usvojila izvještaj pri čemu su donijeti zaključci da Vlada Crne Gore, Opština, Rudnik uglja i Elektroprivreda potpišu memorandum o ... kojim će se precizno definisati međusobne obaveze kao i način i rokovi njihovog ispunjenja sa posebnim akcentom na: dinamiku ... kvaliteta vode, vazduha i zemljišta i njihova saglasnost sa standardima EU, dinamiku realizacije toplifikacije Pljevalja i mjesto i ulogu potpisnika memoranduma u ovom projektu i ostale obaveze potpisnika memoranduma čijom se realizacijom obezbjeđuje efikasan rad u Rudniku uglja Pljevlja i Termoelektrani Pljevlja uz maksimalnu zaštitu životne sredine, inspeksijski nadzor i stalnu primjenu zakonske regulative usklađene sa zakonodavstvom Evropske unije.

Ministarstvo ekonomije podržalo je inicijativu za potpisivanje navedenog memoranduma, za koji smatramo da je u interesu svih građana Pljevalja, pri čemu smo na sebe preuzeli obavezu da pokušamo da organizujemo sastanak sa zainteresovanim stranama.

Sve ovo što ste rekli u ovom naknadnom obraćanju, jer cijenim da se vrlo često možemo ljepše i bolje čuti kada razgovaramo direktno nego kroz komplikovane forme pisanog izjašnjenja, stojimo iza svake svoje inicijative koje smo uputili po pitanju saradnje s Opštinom Pljevlja oko svega onoga što su suštinski problemi i suštinske razvojne perspektive ovoga grada. U prvom dijelu to se odnosi na problematiku koja se odnosi na situaciju spajanja i Rudnika uglja Pljevlja i Termoelektrane i involviranosti lokalne zajednice u taj proces. Radimo zajedno na tome da se uključe Elektroprivreda i Rudnik uglja po pitanju onoga što jesu obaveze ova dva preduzeća prema gradu Pljevljima. Kažete da nijesu velike finansijske obaveze. Ako nijesu, mislim da nema nikakvog problema da napravimo bilo kakvu dinamiku. Problemi se pojavljuju kada ono što su obaveze, kada ne postoje sredstva da se te obaveze isfinansiraju. Preuzimam obavezu, mi smo do sada u tom dijelu imali inicijative Opštine Pljevlja, uvijek smo u tom pravcu vrlo efikasno i konstruktivno imali ono što je naš odgovor. Shvatio sam da je postojala inicijativa za sazivanje sastanka, naravno da ćemo ga organizovati u najkraćem mogućem roku i da vidimo šta ko može da uradi, da riješimo ono što je zajednički posao i zajednički problem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poslanik Milić.

SRĐAN MILIĆ:

Ako malo prekoračim, nećete zamjeriti.

Ministre, opština traži od Vlade da joj dostavi ugovor koji je potpisan između Evropske banke za obnovu i razvoj i Vlade Crne Gore, gdje ste dobili od Opštine Pljevlja 13.10, tražili ste izjašnjenje o zamišljenom poduhvatu vezanom za biomasu, uključivanje Vektre Jakić, tada ste dobili od Opštine Pljevlja da nije urađen za taj projekat ni idejni ni glavni projekat. Bez obzira na to sve opština odobrava i podržava projekat, uz očekivanje da će idejni glavni projekat dati tehničko rješenje koje korespondira sa generalnim

rješenjem toplifikacije Pljevalja, datim u strategiji razvoja energetike Crne Gore. Dakle, prva stvar koja mi treba je taj ugovor. U više navrata su tražili ugovor između Vlade i Evropske banke za obnovu i razvoj vezano za finansiranje, kreditiranje Vektre Jakić po osnovu ona dva modela toplifikacije biomase. Ugovor je potpisan 6. decembra 2011. godine.

Rekao sam da nije mnogo para, zato što je u posljednjih deset, petnaest godina 1.800.000.000 eura uzeto sa područja Opštine Pljevlja. Ova dva primjera o kojima smo govorili vezano za Vektru Jakić su negdje veličine šest miliona, ili drugi je pet miliona i nešto. Imamo i odgovor gospodina Ralevića iz Evropske banke za obnovu i razvoj koji kaže - želim da vas obavijestim da kredit za uvođenje modernog sistema grijanja na biomasu u Pljevljima nije još uvijek realizovan zbog lošeg finansijskog stanja Vektre Jakić i njene nemogućnosti da realizuje svoj dio obaveza. Ovo otuda što je Vektra Jakić najznačajniji koncesionar na šume i jedini mogući snabdijevač toplotnom energijom na biomasu za područje Opštine Pljevlja. Nadamo se da će od rukovodstva Vektre Jakić što prije pronaći izlaz iz postojeće situacije kako bismo nastavili rad na ovom projektu. Još jednom da napomenem da je grant u iznosu od 2,5 miliona evra vezan za to da toplotna energija bude obezbijeđena iz biomase.

Dakle, ministre, da mi ne čekamo kada će Vektra Jakić da ozdravi. Pošto sam dobio informaciju da Vektra Jakić radi, da izvozi, ne znam je li Novica tu, da ima oblovine koja ide za Srbiju itd. Ne smeta mi, ako treba da primaju platu tamo neka primaju. Hajde da vidimo da Pljevlja ne čekaju Vektru Jakić. Činjenica je da smo im dali jedno od najvećih bogatstava Crne Gore na toliki vremenski period. Ne možemo dozvoliti da svi građani Pljevalja budu taoci.

Međutim, Pljevlja i Pljevljaci, rekao sam to predsjedniku Upravnog odbora Elektroprivrede, da ključ energetske situacije u Crnoj Gori nije ni u Podgorici ni u Nikšiću nego je u Pljevljima. Nijesam znao, ali poslije sam ovdje upoznat da postoji jedan drugi vid zaključaka koji se odnosi, čini mi se, na tačke 14-1 i 14-2, gdje se kaže da će predsjednik opštine biti zadužen da formira pravni tim koji će pokrenuti sva ona pitanja koja su vezana da bi konačno oni koji su devastirali životnu sredinu u Pljevljima odgovarali. Ukoliko se do maja mjeseca ne riješi ovo pitanje, da će biti pokrenuto i pitanje iskazivanja građanske neposlušnosti.

Takođe, Opština Pljevlja su, gospodine ministre, u ovim zaključcima jasno naznačili da traže smanjenje cijene energije i uglja prema građanima Pljevalja u visini od 50% i zahtijeva se ono što su kolege prije iz Pljevalja govorili, preispitivanje politike Elektroprivrede Crne Gore i Rudnika uglja Pljevlja koja se odnosi na izdvajanje sredstava za donacije i sponzorstva. Pljevljaci nemaju problema da se to izdvaja, ali prije svega treba riješiti ono što je krucijalni problem u Pljevljima, a to je stanje životne sredine. Malo podataka samo. Što se tiče domaćinstava u Crnoj Gori, na dan 1.03.2013. godine ukupno se duguje oko 140.000.000 evra za energiju. Od toga Pljevljaci duguju samo 1.672.000 evra. Njihov dug stariji je od dvije godine, 200.000. Zna li koliko u Crnoj Gori duguju svi, 62.000.000 evra. Da uporedimo samo, vidite koliko ima stanovnika u Pljevljima, 1.670.000, u mojoj Budvi se duguje 3.876.000, na Cetinju 6.312.000, u Nikšiću 21 milion evra, a u Podgorici 60 miliona evra za struju. Zbog toga vas pozivam, sa dužnom pažnjom, želim da se završi ovaj projekat toplifikacije. Ima mogućnosti, nijesu velika sredstva, obezbijeđeni su krediti za to sve, tražim da se obezbijedi ovaj ugovor, kod vas je taj ugovor u Vladi Crne Gore, tražim da se obezbijedi i ovaj dio poštovanja ovoga što su predložili lokalne samouprave.

Što se tiče nas iz Socijalističke narodne partije Crne Gore, ide Predlog izmjena i dopuna Zakona o finansiranju lokalne samouprave, gdje ćemo tražiti da ono što pripada Pljevljima i vraća se. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dobili ste mali popust zbog dana partije.

Idemo dalje. Kolega Milutin Đukanović ima riječ.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Uvaženo predsjedništvo, gospodine ministre, moje pitanje glasi:

Kada je državna kompanija Montenegro bonus dobila licencu za snabdijevanje potrošača električnom energijom i kada je i zbog čega Upravni odbor te kompanije pokrenuo proceduru za dobijanje licence?

Obrazloženje. Da bi građani shvatili šta znači biti snabdijevač električnom energijom kupaca, odnosno potrošača, najjasnije će im biti ako snabdijevača u elektroenergetskom sektoru posmatraju kao operatera mobilne telefonije u sektoru telekomunikacija. Crna Gora danas nema nijednog državnog provajdera mobilne telefonije, iako je to najprofitabilnija djelatnost, ali je zato dobila drugog državnog snabdijevača električnom energijom.

Pošto Kombinat aluminijuma Podgorica duguje Elektroprivredi Crne Gore preko 40 miliona evra po osnovu neplaćenih faktura za utrošenu električnu energiju, Elektroprivreda Crne Gore je odlučila da ne snabdijeva više Kombinat aluminijuma električnom energijom. Znači, imamo situaciju kada je Elektroprivreda prestala da snabdijeva od 1. oktobra Kombinat aluminijuma električnom energijom. Međutim, Regulatorna agencija za energetiku izdaje licencu za snabdijevanje električnom energijom kompaniji Montenegro bonus, čija je osnovna djelatnost do tada bila skladištenje i prodaja nafte i naftnih derivata i ta kompanija počinje od 1. oktobra da snabdijeva Aluminijumski kombinat električnom energijom. Da podsjetim, mjesečna faktura Kombinata aluminijuma iznosi oko tri miliona evra. Neko će postaviti pitanje šta ovdje ima nekorektno.

Prva nekorektnost i zloupotreba je u sljedećem. Kako može Montenegro bonus kao državna kompanija i kao novi snabdijevač da skopi ugovor o snabdijevanju električnom energijom sa Kombinom aluminijuma Podgorica, iako je taj Kombinat ostao Elektroprivredi Crne Gore dužan preko 40 miliona evra. Šta bi se desilo sa kompletnim finansijskim sistemom u Crnoj Gori ako bi svi potrošači sada napustili Elektroprivredu, a duguju 200 miliona evra, pravna lica od toga 60 miliona, i oni bi teoretski mogli da uzmu sada novog snabdijevača, da to bude Montenegro bonus. To bi dovelo do kraha kompletne ekonomije Crne Gore, a Elektroprivreda Crne Gore bila bi uništena. Važno je napomenuti brzina kojom je Montenegro bonus dobio licencu za snabdijevanje, zaista je nevjerovatna, da za četiri dana dobije sve papire. Na osnovu toga postoji osnovana sumnja da je kompletna papirologija antidatirana. Sam premijer je to priznao. On je rekao - neka sada Kombinat aluminijuma ima struju, a mi ćemo naknadno završiti sve procedure i papire. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imate riječ. Izvolite.

VLADIMIR KAVARIĆ:

Zahvaljujem.

Montenegro bonus je kompanija koja je u osnovi svoje djelatnosti svrstana u energetski sektor. U svojoj redovnoj proceduri, odlukom Odbora direktora urađena je

klasifikacija djelatnosti u skladu sa odredbama Zakona o klasifikacije djelatnosti i proširena postojeća lista u dijelu koji se odnosi na djelatnosti sa električnom energijom i gasom.

Takođe, Montenegro bonus je svojim strateškim petogodišnjim biznis planom predvidio i poslovanje sa električnom energijom, uzevši u obzir otvorenost tržišta za poslove sa električnom energijom od 1.01.2013. godine. Dakle, bilo je i ranije planirano uključivanje u sve segmente energetskeg tržišta. Montenegro bonus je podnio zahtjev za izdavanje licence za snabdijevanje električnom energijom Regulatornoj agenciji za energetiku 24.09.2012. godine. Regulatorna agencija, shodno podnijetom zahtjevu, na svojoj prvoj redovnoj sjednici Upravnog odbora odobrila je traženi zahtjev i licenca je izdata 28.09.2012. godine.

S obzirom na poslaničko pitanje koje se odnosi na kratak rok od trenutka podnošenja zahtjeva za izdavanje licence i izdavanja licence potrebno je uzeti u obzir da je do postupka podnošenja zahtjeva prethodilo mjesec dana pribavljanja potrebne dokumentacije i uslova koji su bili sastavni dio zahtjeva, a koja je u komunikaciji sa službenicima Regulatorne agencije za energetiku zahtijevana kako bi se ispunio uslov za dobijanje licence. Mislim da smo i na skupštinskom odboru razgovarali sa stanovišta brzine, procedure i eventualnih sumnji. Po tom pitanju, siguran sam, da će se sve nejasnoće otkloniti kroz proceduru koja će da uslijedi po pitanju gledanja ili imanja uvida u sve ono što je papirologija koja je stajala iza ovoga procesa. Na kraju krajeva, ne bi trebalo da bude sumnjivo ako je nešto odrađeno efikasno. Vidimo i kakva je bila logika prije svega toga procesa i u sklopu ovoga procesa. Podsjetio bih da je Montenegro bonus državna firma, odnosno firma u državnom vlasništvu DOO, odnosno akcionarsko društvo koje je strukturirano kao energetska kompanija koja se bavi prometom nafte i naftnih derivata, koja se bavi prometom svih vrsta strateških proizvoda, žita, pšenice itd, koja je u skladu sa svojim komercijalnim interesima treba da unapređuje poslovanje i, ono što je jako značajno, to je firma koja će, vjerovatno, aplicirati za nekog ko će da bude nacionalni operator gasa u projektima koji se odnose na izgradnju gasovoda, znači govorimo o eventualnim gasovodima južni tok ili tzv. tap, transadriatik ... Sa tog aspekta, ne vidim da u tom dijelu ima problematično. Znamo da je to, takođe, firma koja ima ovaj čuveni sudski spor, traje skoro pa deceniju, oko stovarišta i skladišta nafte i gasa na primorju i u Bijelom Polju sa Helenikom, odnosno sa Jugopetrolom koji je u to vrijeme privatizovan. Znači, jasna intencija da se Montenegro bonus bavi svime što dolazi iz projekata, odnosno iz resora energetike. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Hvala vama.

Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine ministre, vrlo ste vješto pokušali da zamijenite teze. Crna Gora ima jednog državnog snabdijevača, Elektroprivredu Crne Gore. Što će Crnoj Gori drugi državni snabdijevač, bez ako nećete da pravite određene manipulacije. Članovi koje imenuje Vlada u bordu direktora Elektroprivrede glasaju tamo da ne može da se isporučuje struja Kombinat aluminijuma, a onda u Montenegro bonusu članovi borda direktora, isto koje imenuje Vlada, kažu da može da se isporučuje električna energija Kombinat aluminijuma. Recite jednu zemlju u svijetu koja ima dva državna snabdijevača. Očigledno, nekom je trebalo da određenom gimnastikom pokrije sve finansijsko-ekonomske i političke egzibicije premijera, jer ovdje imamo sve subjekte koji su u prekršaju. Montenegro bonus je u prekršaju, Elektroprivreda Crne Gore kao neće da snabdijeva, ona to da hoće može da spriječi, ali prećutno dozvoljava. Imamo Regulatornu agenciju za energetiku, i vrijeme će

pokazati i uvid u dokumentaciju kako su oni donijeli ove odluke da daju licencu o snabdijevanju Montenegro bonusu.

Samo da pročitam šta je potrebno da bi se dobila licenca, pročitacu tri člana. Petogodišnji biznis plan za elektroenergetske djelatnosti, vi ste to spomenuli, ali koji obuhvata najmanje potpuno opis poslovne aktivnosti, operativni plan realizacije poslovne aktivnosti, plan prodaje proizvoda, usluga i marketinški plan itd, u tom članu. Sljedeći član, podatke o mogućim subjektima od kojih podnosilac zahtjeva namjerava da nabavi električnu energiju. Nacrt ključnih ugovora koje podnosilac zahtjeva zaključuje sa proizvođačem, znači Elektroprivredom Crne Gore, električne energije potrošačima, uključujući, ovo je vrlo važno, standardni ugovor za domaćinstva i ostale kategorije potrošnje 0,4.

Samo mi nemojte reći da je Montenegro bonus ova tri ispunio, a tamo još ima 20 uslova koje je potrebno ispuniti da bi neko dobio licencu za snabdijevanje električnom energijom. Ako je to tako, jednostavno za četiri dana, dobro, treba jedno vrijeme da se pribavi dokumentacija, ali za četiri dana Regulatorna agencija da nekom da licencu za snabdijevanje, onda ne postoji nijedno preduzeće, mogu slobodno da kažem prodavnica koja neće dobiti licencu za snabdijevanje električnom energijom. Sve ovo će da plate građani Crne Gore. Prvi na naplatu dolazi Kombinat aluminijuma, gdje smo za 50 miliona prodali većinski paket, a sada ga otkupljujemo i to otkupljivanje će da košta državu 300 miliona (Prekid) Vlasništvo za upravljanje je dato kompaniji A2A, ona je već potpuno destabilizovana zbog potraživanja koja ima. Montenegro bonus može samo da sanja kada će naplatiti ove fakture od Kombinata aluminijuma, ali na sve ove vratolomije, što je najgore, državni tužilac čuti i njega interesuju korupcije koje iznose nekoliko stotina evra, a ne interesuju ga koruptivne radnje koje su teške nekoliko stotina miliona evra. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI ŽELJKO ŠTURANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovane kolege, Ministarstvu ekonomije pitanje su uputili i kolege Dritan Abazović i Milorad Bakić, oni danas nijesu tu iz opravdanih razloga i pitanja koja su uputili ostavljamo za neku drugu priliku. Na ovaj način smo iscrpili pitanja koja su upućena Ministarstvu ekonomije, ministru Kavariću zahvaljujem na učešću u našem radu i detaljnim odgovorima koje smo dobili.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Pauza od par minuta. Zahvaljujem.

-

- pauza -

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Nastavljamo sa radom, kolege.

Prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu održivog razvoja i turizma.

Obavještavamo ministre da smo se ovdje dogovorili da samo oni mogu da prisustvuju pitanjima i da oni daju odgovore.

Ukoliko danas ne budu, onda ćemo ih prebaciti u utorak da odgovaraju, tako da imaju jedan ozbiljan odnos prema ovoj instituciji.

Prvo pitanje će postaviti kolega Šabović.

Izvolite, kolega Šaboviću.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Na osnovu člana 177 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno ministru turizma Branimiru Gvozdenoviću, postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će se na putevima Crne Gore naći table o istorijsko- kulturnim spomenicima, na kojima će se, osim crkava i manastira, naći džamije?

Naime, Ustav Crne Gore jemči jednakost svih njenih građana u svim oblicima, pa iz toga proizilazi obaveza svih da jednako plaćaju poreze, bez obzira na svoju posebnost. Shodno tome, i ja želim da vjerujem da postoji jednakost svih građana Crne Gore, ne samo kad su obaveze u pitanju, već i prava, te da je pravedno da turisti koji posjećuju našu zemlju imaju mogućnost, a i pravo, da saznaju da i građani Crne Gore islamske vjeroispovjesti žive na nekom prostoru i da imaju svoje istorijske-kulturne spomenike koje, možda, žele da obiđu.

Ukoliko ću da dobijem odgovor kao prethodna dva puta, onda želim da me uskratite za takav odgovor, jer sve osim roka kada će to biti, smatraću samo za puko obećanje. Hvala.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Hvala i Vama.

Ovaj projekat je pokrenut 2002.godine. Formirana je radna grupa. Iz jasno definisanih institucija su predložena određena rješenja. Normalno to nije projekat koji je statičan. To je projekat koji se poboljšava, koji se ažurira. Na osnovu vaše inicijative, mi ćemo pokrenuti inicijativu ažuriranja kompletnog projekta. Za to su potrebna i dodatna finansijska sredstva, ali smatram da iz više razloga treba odobriti dodatna finansijska sredstva da bi taj projekat u potpunosti oslikavao našu kulturnu baštinu, i mi ćemo u skladu sa tim to i uraditi.

Takođe, isto pravo ima i lokalna samouprava i druga ministarstva, ali ovo smatramo kao jednu inicijativu iz Parlamenta, i u skladu sa tim, biće ažurirano i jasno ćemo vam prezentirati koji će to biti rokovi za realizaciju. Inače, u onako mnogo opširniji odgovor sa strukturom radnih grupa sa određenom dinamikom, sa uloženim finansijskim sredstvima sa Budžetom i ostalim stvarima prezentirano je u pisanom odgovoru koji je dostavljen Skupštini. Hvala lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, ministre. Izvolite, kolega Šaboviću.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala Vam na odgovoru.

Moram da priznam da je u odnosu na dosadašnja dva zaista ovo ohrabrujući odgovor. Što se ono kaže, želim da Vas držim za riječ. Saradnja između opština i države je trebala da dođe do izražaja i do sada. Ja sam prošli put, čini mi se da je bio ministar Sekulić, dobio odgovor u kojem se kaže da navodno opštine nijesu blagovremeno dostavile sve ono što one smatraju da je bitno na onim dionicama koje one pokrivaju, one najbolje znaju koji su to kulturno- istorijski spomenici. Neću da sada pričam o tome da znate šta mi je namjera bila, jer su nam svima usta puna multietničke, multikulturalne, multikonfesionalne Crne Gore i da svi želimo da takva ostane. Zbog toga jedno pričamo, a na terenu je drugo.

Zamislite da u nekim državama u okruženju danas nema nekih naroda, ali tragove da su oni tamo bili ne može niko da uništi i da izbriše i sve da hoće. Tako i ovdje na ovom dijelu Crne Gore gdje treba da se nađu takvi spomenici koji su u svijetu prepoznatljiviji nego kod nas, na žalost, na primjer Husein pašina džamija u Pljevljima ili džamija u Podgorici ili stara drvena džamija u Plavu. A samo tri kulturno- istorijska spomenika imamo u našoj

opštini i zamislite dva su našla svoje mjesto na putokazima, to je Kula Režepagića i Manastir Svete Trojice. Normalno. Onda moramo da pomislimo da je bila nekakva namjera da se pokušava svijetu, a i nama, našim potomcima zamagljivati taj dio istorije kada na tim prostorima živi još neko drugi. Zamislite, ako neko promijeni ime.

Ja kada sam bio mlađi, pa čašće putovao za Podgoricu, prolazio sam prije Manastira Morača, pored putokaza koji je glasio Jasenova otska gora. Danas samo stoji Jasenova. Vjerovatno otska nekada je bila Hotska pa je nestala. Bio sam skoro u Kolašinu, mnogi političari odavde i druge istorijske ličnosti u svojoj biografiji kažu da su rođeni u Smajilagića Polju. Nema šanse da ga danas nađete. Možete naći samo Polje.

S druge strane, u mojem Plavu, odakle sam ja, ima planina Bogićevica. Odavno Bogić i Bogići ne izlaze na tu planinu, a nikome normalnome ne pada na pamet da promijeni to ime. Stoji i dalje Blagojev vrh, stoji i dalje i Raškov do i tako redom. Da li takvih primjera ima na drugoj strani? Nažalost, svakim danom sve je manje. Nekad iz istorijsko opravdanih razloga, navodno, mijenjaju ime zbog narodnog heroja Tomaša Žižića. Ovo je pitanje ozbiljno i zaista mu se krajnje ozbiljno treba posvetiti, ne kažem samo država, nego i opština. Ali za ono što bude moja, uslovno kažem moja, opština kriva onda uprite prstom na mene, a ne na njih. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama, kolega Šaboviću.

Sada ima riječ kolegistica Filipović. Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Ovo pitanje upućeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma glasi:

Šta je sve preduzeto u Ministarstvu održivog razvoja i turizma da bi se podigao kvalitet prostorno-planske dokumentacije i koje aktivnosti se sprovode kako bi se inovirale metodologije planiranja područja kulturne baštine uz očuvanje identiteta predjela Crne Gore?

Obrazloženje:

Ubrzana urbanizacija i širenje gradova vrše pritisak na crnogorski predio, pa su promjene očigledne. Do njih je došlo kako u gradskim tako i u ruralnim područjima, uglavnom zbog narušavanja tradicionalnog načina obrađivanja zemlje, bespravne i nekontrolisane gradnje, ali i zbog zastarjelosti planske dokumentacije i planskih smjernica kojima nije dovoljno poštovan identitet prostora uz očuvanje kulturnog predjela. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Potpuno se slažem da svi moramo intenzivno raditi na očuvanju identiteta crnogorskog prostora u pravcu poboljšanja kvaliteta i zaštite naše tradicije, ali takođe i u dijelu koji je vezan za razvoj turizma i na taj način podsticaj je svih elemenata koji stvaraju uslove za nova zapošljavanja. U skladu sa Vašom inicijativom, jasno smo pripremili odgovor koji su sve to planski dokumenti, jasno definisali određene elemente zaštite prostora, zaštite naših svih elemenata koji nas čine posebnim u odnosu na druge prostore i posebno u dijelu koji je vezan za kulturnu baštinu.

Novim izvještajem o uređenju prostora, to će biti jedan od jasno definisanih prioriteta. I u skladu sa tim formiraćemo jedan posebni savjet gdje će jedna od obaveza biti usmjerena u pravcu obezbjeđenja naše konkurentnosti, konkurentnosti koje obezbjeđuje i naš prostor.

Pored već izrađene prostorno- planske dokumentacije koja je maksimalno intenzivirana od 2008.godine, donošenjem Prostornog plana države, donesen je i Pravilnik o kriterijumima i osnovnim elementima, koji su vezani za planiranje, koji u svom segmentu jasno definiše i zaštitu kulturne baštine. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Htjela bih, naravno, da zahvalim ministru Gvozdenoviću i njegovim saradnicima na iscrpnom odgovoru iz kojeg mogu da zaključim da je Ministarstvo održivog razvoja i turizma prepoznalo značaj očuvanja identiteta prostora i prepoznatljivosti crnogorskog predjela, kao jedan od šest najvažnijih ciljeva ove agende prostornih reformi, a imala sam priliku da je pogledam ovih dana, ona je usvojena, koliko sam ja upoznata, u martu sada, dakle ovih dana, 2013.godine. Upravo jedan od šest najvažnijih ciljeva ove agende prostornih reformi jeste očuvanje identiteta prostora i prepoznatljivosti crnogorskih predjela.

Važno je istaći da ste u ovoj agendi prostornih reformi evidentirali taj problem narušavanja identiteta predjela Crne Gore neadekvatnim arhitektonskim intervencijama, a i da je postojala nedovoljna zaštita integralnih vrijednosti prostora.

Međutim, Vi ste ispoštovali članove 89 i 90 Zakona o zaštiti kulturnih dobara u okviru planskih dokumenata, kao i sadržaj studije zaštite kulturnih dobara. Takođe, ispoštovali ste i član 15 istog zakona, koji definiše kulturni pejzaž, kao lokalitet, područje nepokretnog kulturnog dobra. Meni je drago zbog toga što Ministarstvo shvata značaj prosto, prostora kao faktora nacionalne identifikacije. U tom kontekstu strategija politike ovog ministarstva trebala bi da bude još veća posvećenost, još veće angažovanje na očuvanju specifičnih kulturnih obilježja koji predstavljaju, priznaćete, bogatstvo crnogorskog kulturnog identiteta. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolegice.

Sada ima riječ kolegica Kalezić.

Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine predsjedavajući, gospodo ministri sa saradnicima,

Dakle, ja sam imala dva pitanja za gospodina ministra Gvozdenovića.

Jedno pitanje, a da mene nije niko konsultovao koje se po prilici 1/4 ili možda čak i 1/5 odnosi na Ministarstvo finansija, u Ministarstvu ekonomije upućeno je tome ministarstvu, a budući da su 4/5 Ministarstvo održivog razvoja i turizma, ostavljam mogućnost da zbog te nekoordinisanosti među ministarstvima možda, gospodin ministar nije pripremio za danas, to će on znati, ako nije predlažem da ovo drugo pitanje bude za utorak. Ako može da odgovori u redu.

Preći ću na prvo pitanje, tako su i naslovljena, prvo i drugo pitanje.

Prvo pitanje se odnosi na Predlog zakona o legalizaciji bespravno podignutih objekata. Zvanični naziv tog za sada u pripremi zakonskog akta, je Predlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata. Dakle, taj zakon treba uskoro da se nađe pred Skupštinom. On proističe iz obaveze Crne Gore da nađe humano i održivo rješenje za bespravna naselja, prije svega, i u manjoj mjeri za bespravne objekte. Misli se na objekte koji su podignuti iz elementarne potrebe za krovom nad glavom. Međutim, ja sam ovaj

zakon sagledala sa više aspekata, a ovo pitanje se odnosi samo na jedan aspekt. Kratko ću navesti sve aspekte, jer oni su svi po sebi važni.

Prvi aspekt koji je sadržan u ovom pitanju odnosi se na to da se po mojoj ocjeni, imam i vrlo utemeljenu argumentaciju, ovim zakonom radi prikrivanje korupcije i organizovanog kriminala na način da se legalizuju veliki stambeno-poslovni objekti ili ugostiteljski objekti u zakonu prepoznati pod formulacijom objekti od javnog interesa. Dakle, veoma je da kažem teško objašnjivo, kako je došlo do toga da se veliki stambeni ili stambeno-poslovni i ugostiteljski objekti grade bez dozvole, iz čega proizilazi da su ti graditelji, odnosno investitori bili prilično sigurni u tome da će bezbijedno izgraditi objekte, što navodi potpuno jasno da se ta sigurnost zasnivala na neformalnoj podršci nadležnih državnih službi lokalnih ili državnih. Mislim da mi je isteklo vrijeme za dalju elaboraciju, ali ako biste mi dozvolili sasvim kratko, jer ovaj zakon će uskoro doći na nadležni odbor, ja ću se zalagati i želim da to čuju koleginice i kolege poslanici crnogorske Skupštine, i da me podrže u tome da se ovaj zakon zaustavi, ne zato da bi se onemogućilo ljudima koji su iz elementarne potrebe da obezbijede krov nad glavom, legalizacija, nego upravo zato da se odvoje svi oni koji nijesu u tom statusu, a takvih ima daleko više po mojoj procjeni. Svega je od ukupnog broja koji nikad ministarstvo nije precizno saopštilo, pa se navodi i cifra između recimo 40 i 100 hiljada objekata, različite su cifre bile pominjane u razno vrijeme. Dakle, od ukupnog broja koliki god on bio, ako nam se zvanično, konačno i otkrije mislim da nema više od 15% onih koji su zaista podignuti da bi se obezbijedio krov nad glavom. O ostalim aspektima ako dobijem odgovor na ovo, reći ću zbog čega ovaj zakon treba zadržati da se ne bi pravila velika šteta.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vam.

Za informaciju i pouk i nauk, danas je planirano da se radi do 18 sati. Pozvani su ministri Ivanović, Brajović, Bošković, Stijepović. Sa kašnjenjem ministra Gvozdrenovića i s ovim što produžavamo vrijeme svog govora, bojim se da ovo što smo planirali nećemo ispuniti, tako da ćemo i da narušimo neki plan rada i Skupštine, i ministra za iduću nedjelju i molio bih da budemo efikasniji u što većoj mjeri i korisni i da pokušamo da poštujemo vrijeme.

Izvolite ministre.

BRANIMIR GVOZDRENOVIĆ:

Što se tiče prvog pitanja, u skladu sa Vladinom procedurom, pitanje koje je bilo vezano za koncesije i izvođenje radova za malu Hidroelektranu, Vlada je to prosljedila Ministarstvu ekonomije s ciljem da ministarstvo koje je nadležno za pitanja koncesija i odgovori na to pitanje. Ako bude potrebno ja ću u saradnji sa resornim ministrom učestvovati u odgovoru na pitanje koje se odnosi na taj dio. Kolege su me obavijestile da je u obrazloženju ovog materijala bilo pitanje, ko je izdao urbanističko-tehničke uslove? Urbanističko-tehnički uslovi su u skladu sa predlogom i zaključkom Vlade, izdalo je resorno ministarstvo, ali pitanje kosina, pitanje nadoknada, pitanje ostalih stvari koje su vezana za klizišta, nije u našoj nadležnosti, ali smo spremni na osnovu ove inicijative zajedno sa ministarstvom da se obezbijedi odgovor.

Što se tiče drugog pitanja, to je znači, pretvaranje neformalnih naselja u formalna naselja, to je jedan ozbiljan projekat koji se već nekoliko godina razvija, a prije pola godine Vlada Crne Gore u prošlom sastavu je usvojila predlog tog zakonskog dokumenta i dostavila ga Skupštini Crne Gore. Tačno je da je akcenat u tom zakonu stavljen na objekte a ne na naselja, i iz tog razloga je stručni tim koji vodi taj projekat je u dnevnim

komunikacijama sa opozicionim i pozicionim partijama u cilju da dođemo do kvalitetnog zakonskog rješenja koje može da unaprijedi postojeću situaciju.

U Crnoj Gori postoji ozbiljan broj neformalnih objekata. To je brojka koja se kreće otprilike oko 100 hiljada. U skladu sa zakonskim obavezama obaveza opština je bila da još prije tri i po godine jasno definišu broj neformalnih objekata, odnosno bespravnih objekata koji su izgrađeni u periodu od predhodnih 40 godina. Problemi neformalnih objekata potiču još iz 70-tih godina, a značajno su intezivirani 90-tih godina kada su se desili migracioni procesi i kada je ekonomska situacija u našoj državi bila značajno pogoršana. U skladu sa tom okvirnom analizom koja je urađena na uzorcima došlo se do podatka da u Crnoj Gori postoji otprilike oko 100 hiljada objekata. Pod tom definicijom to su znači, bespravni objekti koji su podignuti na zemljištu gdje nijesu vlasnici ljudi koji su izgradili objekte. To su objekti koji su izgrađeni suprotno zakonskim odredbama, odnosno bez građevinske dozvole, i to su objekti gdje su dodatno dograđeni određeni elementi. Postoji nekoliko mogućih rješenja u tom pravcu, ali ključna stvar jeste da se zaštiti taj prostor i da se unaprijedi taj prostor, i zbog toga je ministarstvo u saradnji sa međunarodnim institucijama istraživalo rješenja koja su bila prisutna na tokoreći, značajno, gdje je bila najbolja evropska i svjetska praksa, i u tom pravcu angažovani su stručnjaci bili iz Austrije, Njemačke i Kanade i uključene su bile i institucije akcija koje su pomagale oko analize i određenih mogućih rješenja za realizaciju, razlaženje tog problema. Sad imamo neformalna naselja koja nemaju ni uređeno pitanje, ekološka pitanja koja su vezana za kanalizaciju, za vodovod, da ne pričamo oko energetske efikasnosti, da ne pričamo o izgledu tih objekata. Cilj je da ti objekti dobiju potpuno drugačiji oblik, da dobiju drugačiji izgled, da dobiju na novom kvalitetu, a uporedo sa tim da se izvrše i određene obaveze koje su vezane za komunalne naknade i da se seizmički ispituju. U skladu sa takvim rješenjima, kvalitet života u tim naseljima bi se značajno podigao, i to je jedan ozbiljan proces, to je proces koji bi trebalo da traje otprilike oko sedam godina, a trebao bi da omogući zakonsko rješenje ili zakon koji je predložen ili izmjenom postojećih zakona koji rješavaju ta pitanja.

Ovdje ste posebno naglasili pitanja, i u postavljenom pitanju pitali ste i mene za odgovornost kao nekog ko je vodio ovaj resor, prije dvije godine. Spreman sam da vrlo jasno Vam odgovorim na sve što je urađeno u tom periodu. Tada je urađeno jako puno u elementima koji su vezani za eliminisanje bespravne gradnje, pa ću zamolit možda za još jedan minut samo, da kažem sedam, osam ključnih stvari koje su tada urađene u dijelu politike koja je vezana za eliminisanje bespravne gradnje.

Bespravna gradnja je bila u nadležnosti jednog ministarstva, u nadležnosti samo inspeksijskih službi. Mi smo smatrali da to nije dovoljno. Mi smo smatrali da treba da se prevaziđe problem koji egzistira u Crnoj Gori preko 40 godina. Zbog toga smo smatrali da je ključna stvar da se izmijeni ne u tom zakonu, nego u Krivičnom zakoniku, a pravnici znaju šta to znači, izvršiti promjenu koja je vezana za Krivični zakonik. I u tom zakonu je izvršena promjena i bespravna gradnja je tretirana kao krivično djelo. To znači, nije više bilo samo u nadležnosti nekih inspekcija, nego je svaki građanin, znači, Uprava policije i svi, mogli su odmah interventno da reaguju u slučaju da se prepozna bespravna gradnja. A da bi se prepoznala ta bespravna gradnja, znači, pored ovog sistemskog zakonskog rješenja, znači, izvršene su i određene dopune postojećeg zakona. Znači, uvedene su table, da pored svakog objekta koji ima građevinsku dozvolu prepozna se da se on gradi po određenim elementima i u skladu sa svim stvarima koje daju i vizuelnu mogućnost da svaki građanin, svaki susjed, svako ko živi u tom naselju prepozna da li se radi o objektu za koji je izdata građevinska dozvola.

Treća stvar. Formirana je posebna inspekcija, inspekcija koja je vezana za zaštitu prostora. To je inspekcija u kojoj nijesu morali da budu uvijek inženjeri građevinski i neke druge struke. Ogroman problem smo imali po opštinama. Imali smo znači, u 21 opštinu,

samo smo imali ispod 10 inspektora koji su radili ovaj dio posla, a obrazloženje je bilo, da građevinski inspektori mnogo bolje prolaze na tržištu radeći neke druge poslove, nego što imaju zainteresovanost da rade poslove koji su vezani za inspekcijske poslove. Zbog toga smo smatrali da je jako važno formirati inspekcijske službe i dali mogućnost da u sistematizaciji ne budu samo inženjeri građevinske i arhitektonske struke, nego da budu i pravници i druge struke koje daju mogućnost da se eliminiše bespravna gradnja. Povećan je broj inspektora, data je mogućnost svim građanima da učestvuju u tom procesu i normalno akcenat je stavljen na institucije koje su zadužene za taj dio posla, a to su institucije policije.

Znači, takođe, smo smatrali da treba pojačati koordinaciju. Znači, i u tom pravcu potpisan je posebni memorandum o saradnji između Tužilaštva, Ministarstva pravde, Ministarstva uređenja prostora, inspekcijskih službi, i problem bespravne gradnje bio je u koordinaciji u tom periodu, Tužilaštva. Da bi se taj problem podigao na veći nivo i izkoordinirao taj kompletan posao.

Pogledaćete podatke koji su vezani za 2010. godinu i 2009.godinu, značajno je takoreći, opao je ili eliminisana je bespravna gradnja. Hvala lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite kolega.

Sada pitanje, da li se slažete da za drugo pitanje dobijete u koordinaciji dva ministarstva odgovor u potpunosti.

Hvala i Vama.

JELISAVA KALEZIĆ:

Dakle, vezano za malu hidroelektranu na rijeci Bistrici, očekujem da ću dobiti koordinisano sa oba ministarstva, pri čemu i dalje ostajem pri tome, i molim da se obrati pažnja da najveći dio pitanja se odnosi ipak na nadležnost Ministarstva održivog razvoja i turizma i to je vrlo precizno saopšteno. Prosto, takvo je pitanje i nijesam ga mogla razdvajati, nijesam mogla tri pitanja da postavljam. Međutim, na moje prvo pitanje vezano za Predlog zakona o legalizaciji neformalnih objekata, Vi mi gospodine Gvozdenoviću uopšte nijeste odgovorili.

Dakle, ovo što ste rekli, ja znam, i znam ponešto i više, veoma u prilog velikoj aktivnosti koja je bila dok ste Vi bili u, ako se dobro sjećam dva i po mandata, ministar za to ministarstvo sa različitim nazivima. Međutim, ovdje se radi o nečemu drugom. Radi se o konkretnom pitanju zasnovano na mom uvidu i na činjenicama da ovaj zakon prepoznaje velike stambene i stambeno-poslovne i ugostiteljske objekte koji su urađeni bespravno, i po tom zakonu će biti legalizovani, a onog trenutka kada budu legalizovani oni neće više biti tretirani. Vi ste naveli i Tužilaštvo i cio sistem koji se bavio bespravnom gradnjom. Dakle, nijedan od tih objekata nije bio obuhvaćen iako je sistem postojao, a sad će ih ovaj zakon abolirati glatko i mi se više nećemo baviti time, kako se to desilo. Problem jeste u tome da će se kroz ovaj zakon desiti, ako se usvoji, državno prikrivanje tragova korupcije. To je ono na šta ja ukazujem ovim pitanjem. Nemam više vremena, pa ćemo u međusobnoj prepisci, nadam se, razmotriti i druge aspekte vrlo važne koje ovaj zakon nije razriješio. Znam da je mnogo ljudi radilo, znam da su urađena dva pilot projekta sa kolegama iz Njemačke i Austrije, i upravo te preporuke nijesu primijenjene. Trebalo je ići na legalizaciju naselja, a ne pojedinačnih objekata. Zahvaljujem na strpljenju svima.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Sada ima riječ poslanik Obrad Gojković.
Izvolite, kolega Gojković.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala.

Poštovana gospodo iz ministarstva, gospodine ministre, poštovane kolege,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Kako su definisani odnosi između države i njenih organa sa kompanijom Pomorski saobraćaj iz Kamenara - Herceg Novi koji obavlja trajektni prevoz vozila i putnika na relaciji Kamenari- Lepetane? Na koji način se država i njeni građani štite od monopola ove kompanije i da li je ugovornim odnosima definisana cijena usluga koje ova kompanija naplaćuje i na koji način?

Očigledno je da obavljanje ove djelatnosti garantuje monopol i prije svega ekstra profit, ali ne možemo posmatrati poslovanje ove kompanije na način kako posmatramo druge kompanije, zato što one koriste javno dobro koje je u ingerencijama države preko javnog preduzeća "Morsko dobro". Očigledno je da prilikom privatizacije ove kompanije, prvenstveno se vodilo računa o privatnom interesu i da se lokalna samouprava i država olako odrekla zlatne koke koja donosi ogromna finansijska sredstva. Stariji građani Herceg Novog sjećaju se koliko je ta kompanija značila Herceg Novom, i koja je sredstva ona donosila.

Dosta je diskutabilno poslovanje ove kompanije iz nekih drugih aspekata, prije svega nepoštovanje ugovora sa javnim preduzećem "Morskim dobrom" kada je tek poslije nalaza Državne revizorske institucije ova kompanija počela da plaća svoje obaveze prema "Morskom dobru" onako kako je to zakonski ugovorom predviđeno. Interesantno je zašto od tada tužilac nije pokrenuo istragu protiv Javnog preduzeća "Morsko dobro", kako su oni pristajali godinama da naplaćuju te svoje prihode bez jedne iskazane obračunske vrijednosti, i to su radili onako kako narod kaže, ofrlje, koliko im da kompanija Pomorski saobraćaj. Tek poslije nalaza Državne revizorske institucije, ta kompanija i presuda Apelacionog suda je poslije dugo vremena počela da plaća to "Morskom dobru".

Interesantno je, da li su neka sredstva tada pronevjerena i da li je sve ono što je trebalo da dobije "Morsko dobro" dobilo od ove kompanije? Takođe, diskutabilan odnos ove kompanije prema svom neposrednom okruženju, gdje imamo žalbe susjeda koji imaju privatnu imovinu na stalno maltretiranje i uznemiravanje privatne imovine kao što je to slučaj koji je u medijima poznat, proslavljenog filateliste, čovjeka koji je proslavio Crnu Goru kapetana Toma Katurića, koji je neprestano u medijima govorio o problemima koje je imao oko ove kompanije.

Na kraju, Zakon o morskome dobru ne daje nikakvo ovlašćenje lokalnim upravama da gazduje sa ovim dijelom svoje teritorije, i to je veliki problem. Jedno pitanje za Vas ministre.

Da li podržavate predlog da građani Herceg Novog i Tivta imaju povlašćeni položaj i da plaćaju niže karte? S obzirom na činjenicu da se to javno dobro nalazi na njihovoj teritoriji i da građani treba da imaju određene benefite jer im je uskraćeno pravo da koriste to morsko dobro i javno dobro, a to je prebačeno na ovu privatnu kompaniju. Znači, po meni to bi bila vrlo svrsishodno i građani bi to prepoznali. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Ne znam da li ste u međuvremenu dobili precizan odgovor koji sam Vam dostavio, koji jasno definiše sve elemente ovog ugovora o kojem ste Vi komentarisali od 2001. do 2012. godine sa precizno iznesenim ciframa i prihodima koje ostvaruje Morsko dobro od realizacije ovog ugovora.

Znači, 2004. godine potpisan je ugovor na osnovu tendera između JP za upravljanje Morskim dobrom, i AD Pomorski saobraćaj iz Kamenara Opština Herceg Novi, i jasno su definisani svi elementi koji su vezani za njihov komercijalni i drugi odnos. JP ovog Morskog dobra je u skladu sa članom 2 ugovora, ustupa Morsko dobro u zatečenom stanju, s ciljem da se tokom trajanja ovog ugovora saglasno pozitivno pravnim propisima obezbijedi:

Redovno investiciono održavanje ustupljenog dijela Morskog dobra, i prema Izvještaju taj se dio kvalitetno radi. Izgradnja i uređenje Morskog dobra saglasno projektnoj dokumentaciji to se takođe, završava i radi. Ostvarivanje javne funkcije i obavljanje djelatnosti trajektnog javnog prevoza i to se ostvaruje, i ostvarivanje prihoda po osnovu naknade za korišćenje ustupljenog Morskog dobra. U skladu sa ovim ugovorom, precizno su definisani komercijalni uslovi, 4% od ukupnih prihoda. Znači, mjesečna nadoknada utvrđena u visini od 4% ukupnih prihoda od prodatih karata za prevoz trajektom.

Što se tiče Vaše inicijative, da li određeno lokalno stanovništvo treba da dobije određeni prioritet? Smatram da je to interesantna inicijativa, i to što bude u nadležnosti našeg Ministarstva to ćemo sagledati. Kao čovjek iz određenih prostora Crmnice, uvijek sam smatrao da takođe, tunel Sozina i određeni projekti tamo gdje gravitiraju određeni stanovnici s tog prostora, treba da dobiju određeni prioritet i na taj način ćemo stvoriti uslove da dio građana npr. sa tog prostora crmničkog, znači, sa povoljnim uslovima sa godišnjim kartama obezbijedi svoje stanovanje, a ne da mora da uzima u zakup određene stanove u Baru i na taj podstaknemo regionalni razvoj i ruralni razvoj na našem prostoru. Smatram tu inicijativu legitimnom. Smatram tu inicijativu interesantnom i u komunikaciji sa predstavnicima Morskog dobra biću u prilici da sagledam možda oko godišnjih karata i nekih drugih elemenata koji su vezani za tu inicijativu. Hvala lijepa.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Obrad Gojković, izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Zahvaljujem se gospodine ministre na korektnom odgovoru, i molim Vas da u fazi izrade Zakona o morskom dobru možda razmotrite mogućnost da se to unese i u zakon neka ovakva odredba. Ne mora biti precizirana, može i nekim drugim zakonskim aktom, ali bilo bi lijepo do to uradimo na ovaj način.

Znači, svi ovi problemi koje imamo na Morskom dobru su došli iz ovog Zakona o morskom dobru iz 1992. godine koji je potpuno anahron i ja apelujem na Vas, pošto smo uložili ovdje puno truda od prošle godine, da zaustavimo onakav nacrt Zakona o morskom dobru koji je bio prošle godine. Imali smo prije par dana jedan okrugli sto u Ulcinju gdje su bili predstavnici vašeg Ministarstva, gdje su bili predstavnici nevladinih organizacija Morskog dobra, da uradite sve da se ispoštuje princip decentralizacije i da prihvatite jedan princip koji je, po meni, vrlo kvalitetan a to je da se Javno dobro, pošto je u službi svih građana, da se odlučivanje o Javnom dobru prebaci na državnu Skupštinu i na lokalne skupštine. Znači, mislim da je to jedan predlog za kvalitetan Predlog zakona, i ukoliko uspijemo da se odlučivanje radi transparentno preko lokalnih skupština i preko ove državne Skupštine, mislim da bi to bio jedan kvalitetan zakon.

Onako kako je Zakon o morskom dobru predložen prošle godine u nacrtu i sa javnom raspravom gdje nijesu prisustvovali predstavnici svih opština i gdje građani Herceg Novog nijesu ni znali da postoji javna rasprava koja je za Herceg Novi bila u Kotoru, mislim da nije bilo kvalitetno. Čujem da su osnovali neku radnu grupu, što pozdravljam, i mislim ako uložite dovoljno napora i uvažite ove preporuke da su ipak skupštine najpozvanije da odlučuju o nečemu što je opšte dobro-javno dobro, da možemo svi ovdje zajedno da se dogovorimo da se jedan takav Predlog zakona usvoji.

Što se tiče poslaničkih pitanja, ja sam ovdje preuzeo neke aktivnosti. Svako poslaničko pitanje kad bude, pokazaću sliku jednog promašenog projekta o privatizaciji. Danas sam pokazao na prvom poslaničkom pitanju ovaj hotel "Igalo". Nijesam imao vremena da kažem da je to plac od 21 hiljade kvadrata 4,5 hiljade kvadrata poslovnog prostora u centru Igala, pogledajte kako to izgleda.

A za ovo poslaničko pitanje imam hotel "Plažu" koji ima 20 hiljada kvadrata poslovnog prostora i 11 hiljada kvadrata placa. Znači, sve ovo nije u funkciji. Ovaj je porušen, hotel "Igalo" je porušen, a hotel "Plaža" nema ni toplu vodu niti imaju goriva da pokrenu agregate. On je u rušenom skoro stanju sa fasadom. Ovakvih objekata koji vrede svi zajedno u Herceg Novom preko 500 miliona eura koji su privatizovani, su u ruševnom stanju i ukoliko ne iskoristimo to kao neku osnovu za budući razvoj i za bolji socijalni status zaposlenih, mislim da smo u velikom problemu. Mi više nemamo gdje da stvaramo prostor za nove investicije, nego treba da ove stare koje su uništene na neki način stavimo u funkciju, da ih renoviramo, da ih kvalitetnije opremimo da bi se razvijao turizam u Herceg Novom. Mislim da je stanje u Herceg Novom alarmantno, i korišću ovu instituciju poslaničkog pitanja da svaki put ukazujem sa ovakvim fotografijama. A juče sam ove fotografije sve dostavio predstavnicima američke ambasade koji su bili u Herceg Novom, jer se radi o imovini koja vrijedi 100 miliona eura. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama, kolega Gojkoviću.

Sada ima riječ kolega Bojović.

Izvolite kolega.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Moje pitanje ministru održivog razvoja i turizma, gospodinu Branimiru Gvozdenoviću glasi:

Gospodine ministre, Elektroprivreda Crne Gore je 14.02 2012. godine pokrenula postupak za dobijanje građevinske dozvole za stabilizaciju brane na odlagalištu pepela i šljake Maljevac. Riječ je o odlagalištu industrijskog otpada koje čini sastavni dio Termoelektrane Pljevlja. Pošto je nepobitno utvrđeno od strane predstavnika Opštine Pljevlja i Elektroprivrede Crne Gore da je deponija pepela i šljake od 4. stepenice nelegalan objekat, pitam, da li će Vaše ministarstvo izdati građevinsku dozvolu za stabilizaciju nelegalnog objekta? Polazeći od toga da je za pribavljanje građevinske dozvole i legalizaciju nelegalnog objekta, shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata neophodno da Elektroprivreda Crne Gore prethodno izmiri finansijske obaveze prema Opštini Pljevlja, da li će Ministarstvo održivog razvoja i turizma insistirati na tome da Elektroprivreda Crne Gore to učini i plati Opštini Pljevlja naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za odlaganje pepela i šljake iznad 4. stepenice?

Obrazloženje:

Elektroprivreda je u dugom nizu godina, skoro jednu deceniju, prikrivala od države i lokalne samouprave da na odlagalištu pepela i šljake Maljevac, u kompleksu

Termoelektrane Pljevlja nelegalno odlaže taj industrijski otpad. Pretpostavljamo prije svega da bi izbjegla plaćanje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta opštini. Time se nanosila višemilionska šteta lokalnoj zajednici i sprečavao njen razvoj. Tek sada kada je Elektroprivreda bila prinuđena da radi stabilizaciju deponije, pošto postoji opasnost od njenog pucanja, i kada je Elektroprivreda za taj posao tražila građevinsku dozvolu, lokalna uprava je došla do saznanja da se na toj deponiji već godinama, bez odgovarajućih dozvola, odlaže industrijski otpad Termoelektrane i da se za to odlaganje nije platila odgovarajuća naknada Opštini Pljevlja.

Nesporno je utvrđeno da za 4. stepenicu odlagališta Elektroprivreda nema upotrebnu dozvolu dok za ostale stepenice iznad 4. nema nikakvu dozvolu, ni urbanističko-tehničke uslove, ni projektat, ni građevinsku, ni upotrebnu dozvolu. Ministarstvo, odnosno nadležna inspekcija su očigledno, svjesno tolerisale nelegalnu gradnju i namjerno skretale pogled, jer kako objasniti da je u dugom nizu godina izostao nadzor i reakcija nadležnih inspekcija. S jedne strane možemo pretpostaviti da se ova činjenica krila od italijanskog partnera u Elektroprivredi, ili je s druge strane riječ o tome da se vrh vlasti tajno dogovorio sa italijanskim partnerom u Elektroprivredi po kome ova kompanija ne mora da poštuje Zakon o oblasti životne sredine i uređenja prostora, i da ne mora da se obazire na potrebe lokalne zajednice u Opštini Pljevlja. Elektroprivreda i danas pokušava da eskivira svoju obavezu i prikrije nelegalnu gradnju, dakle, sve indicije ukazuju da su ovdje počinjena krivična djela protiv životne sredine i izgradnje objekata za šta je propisana kazna od šest mjeseci do pet godina. I sada, zamislite Elektroprivreda Crne Gore traži od Ministarstva građevinsku dozvolu da stabilizuje odlagalište na kome se nelegalno odlagalo. Samo ću zbog javnosti da kažem, riječ je o članu 93, stav 4, koji propisuje obavezu investitora koji traži građevinsku dozvolu da dostavi dokaz o uređivanju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Ovi odnosi nisu uređeni i tek treba da se uredi.

I samo jedna informacija, pošto nisam dao obrazloženje u pisanoj formi a važno je zbog vašeg odgovora.

Dakle, kada se izračuna, odnosno pomnoži površina odlagališta sa visinom iznad četvrte stepenice odlagališta, dolazimo do podatka da je nelegalno odloženo pet miliona kubika pepela i šljake. Cijena utvrđena opštinskom odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iznosi tri evra po kubiku što ukupno iznosi 15 miliona koliko se Opštini Pljevlja duguje po ovom osnovu.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala kolega, vaših 15 sekundi je dva minuta i 15 sekundi.
Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Ja sam shvatio da vi dovodite u pitanje postojanje te deponije i njenu izgradnju prije 30 godina, da li su imali određene dozvole ili nijesu postojale određene dozvole. Pretpostavljam da je prilikom izgradnje Termoelektrane postojala precizna dokumentacija koja je vezana i za taj dio, znači prvih nekoliko stepenica, koji se odnosi na odlagalište pepela i šljake. To je jedno značajno ekološko pitanje i u skladu sa tim ekološkim pitanjima ovo Ministarstvo se značajno bavi, plan je da se u skladu sa projektom Svjetske banke stvore uslovi za eliminisanje svih ekoloških problema koji su vezani za taj prostor.

Što se tiče dijela vašeg pitanja koje se odnosi na to da li se građevinska dozvola može dobiti u slučaju da se ne plate obaveze koje su vezane za nadležnu opštinu, odgovor je - ne može. Bez ugovora sa nadležnim sekretarijatom ne postoji mogućnost da se izda građevinska dozvola. Ja ću vam samo pročitati dio odgovora koji vam je dostavljen u

pisanoj formi, bez obrazloženja koje ste imali, pa na pitanje možda nije odgovoreno u svim elementima. Precizan je odgovor samo na dio pitanja koje ste postavili.

U postupku pribavljanja dokaza i saglasnost po službenoj dužnosti od strane Ministarstva upućen je dopis Sekretarijatu za uređenje prostora Opštine Pljevlja radi izdavanja dokaza o uređenju odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje za predmetnu investiciju, izvođenje radova na stabilizaciji brane Maljevac u Pljevljima. Od strane Sekretarijata za uređenje prostora Opštine Pljevlja je dostavljen akt broj taj i taj od 27.02.2013.godine, znači prije mjesec dana, kojim je ovo ministarstvo obaviješteno da ugovor o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta između Opštine Pljevlja i investitora nije zaključen, te da nijesu uređeni odnosi lokalne samouprave i investitora po ovom odnosu. Navedeni akt je dopisom tim i tim prosljeđen Elektroprivredi Crne Gore radi daljeg postupanja, odnosno sa ambicijom da Elektroprivreda Crne Gore u saradnji sa nadležnim sekretarijatom dođe do rješenja i potpišu ugovor koji stvara mogućnost za nastavak procedure. U slučaju da investitor ne zaključi ugovor o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta i ne izmiri komunalije, i pored toga što se radi o značajnom objektu, zahtjev za izdavanje građevinske dozvole će biti odbijen.

Sugerišem da ova javna komunikacija koju smo sad ostvarili bude nešto što će biti podsticajno i za nadležne institucije Opštine Pljevlja i za nadležne institucije Elektroprivrede Crne Gore da u što kraćem roku dođu do rješenja koja su vezana za ovaj ugovor, regulišu pravno pitanje o kojem ste vi pričali, ako nije pravno uređeno, i na taj način stvorimo uslove za jedno normalno funkcionisanje, rad i možda eliminisanje nekih ekoloških problema koji mogu da nastanu u slučaju da se ta brana dodatno ne dogradi i da se to odlagalište ne stavi u funkciju. To je moj javni apel, da pored ove formalne komunikacije koju smo već ostvarili pismenim putem i ovo bude javni poziv za ubrzanje procedura vezano za ovaj značajni objekat, kako ekološki tako i privredni, koji je prateći objekat Termoelektrane i stvara uslove za nesmetan rad elektroenergetskog sistema Crne Gore.

Hvala lijepa.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i vama.

Izvolite, kolega.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Pitanje nije bilo u svom prioritetu ekološko nego finansijsko. To ste u drugom dijelu odgovora i shvatili.

Dakle, priznali ste da nisu uređeni odnosi, ja tražim od vas da učestvujete u određenoj mjeri da se ti odnosi uredi i da se prihvati stanje na terenu kakvo jeste. A stanje je onakvo kako sam opisao, da se u kontinuitetu više godina nelegalno odlagao pepeo i šljaka na odlagalištu Maljevac i da se to prikrivalo.

Dakle, problemi u Opštini Pljevlja su u velikoj mjeri posljedica Vladinog tolerisanja, grubog kršenja zakona od strane velikih kompanija, odnosno njihovog izbjegavanja zakonskih i ugovornih obaveza.

Tražim od vas kao ministra da ne uđete u zonu kršenja zakona i ne dodijelite građevinsku dozvolu za stabilizaciju brane pepela i šljake sve dok se ne izmiri obaveza po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta Opštini Pljevlja ili bar dok se ne dogovori način i dinamika isplate te obaveze.

Dakle, Elektroprivreda s jedne strane u kontinuitetu zagađuje životnu sredinu, a s druge strane ne izmiruje svoje zakonske obaveze u pogledu onoga što propisuju zakoni u oblasti uređenja prostora. Poznato je da je Opština Pljevlja opterećena brojnim

problemima i apsolutno je jasno i nema potrebe da se govori koliko bi nam ta sredstva značila za njihovo rješavanje.

Podsjećam javnost da je Vlada Crne Gore u budžetu za 2013.godinu uspjela da uradi čak i to da nijedan konkretan projekat tim budžetom ne predvidi za rješavanje infrastrukturnih problema u Opštini Pljevlja, šta više izgleda da Opština Pljevlja nema pravo ni da koristi ono što joj pripada po naknadi od koncesija. Dakle, mi samo tražimo da se poštuje zakon i da nam pripadne ono što propisuje zakon. I u tom smislu, dakle, očekujem od Vas da učestvujete u razgovorima između Opštine Pljevlja i Elektroprivrede koji predstoje i obezbijedite da se plati Opštini Pljevlja ono što joj pripada.

Ukoliko ovo ne obezbijedite, jasno je da je vaš cilj, vjerovatno iz političkih razloga, da ovu opštinu dovedete u još težu finansijsku situaciju od one u koju je doveo bivši predsjednik Opštine iz vaše stranke. Kada se već ruskim oligarsima otpisuju višemilionski dugovi i prenose na teret građana, može se pomoći i jednoj opštini da izađe iz finansijske krize tako što bi se samo izvršavao zakon i izmirivala zakonska obaveza Elektroprivrede.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Bojoviću.

Sada ima riječ kolegistica Ponoš. Izvolite kolegice.

ANA PONOŠ:

Zahvaljujem.

Uvaženi potpredsjedniče, poštovani poslanici i poslanice, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Pozitivna Crna Gora će u svojim poslaničkim pitanjima i danas, a i ubuduće postavljati na dnevni red socijalne teme sa ciljem izgradnje Crne Gore kao države solidarnosti i socijalne pravde, pa s tim u vezi postavljam pitanje ministru održivog razvoja i turizma.

Poštovani gospodine Gvozdenoviću, da li će Ministarstvo održivog razvoja i turizma insistirati na tome da se unaprijed odrede moguća sredstva za implementaciju Akcionog plana prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu lica smanjene pokretljivosti, na kojem trenutno radi radna grupa koja je osnovana od strane ovog Ministarstva, jer postoji loša praksa jer je ovaj akcioni plan pripreman i ranije, ali nikad nije mogao biti implementiran jer nema na raspolaganju informacije o raspoloživim sredstvima, niti je sastanku radne grupe prisustvovao predstavnik Ministarstva finansija?

Naime, Ministarstvo održivog razvoja i turizma osnovalo je početkom ove godine radnu grupu za izradu ovog akcionog plana i ovim planom bi svi objekti državne i javne uprave postali pristupačniji licima koji imaju teškoće u kretanju. Zanimljivo je da je ovakav akcioni plan kreiran već nekoliko puta, ali nikad nije došlo do njegove primjene. Naime, kada plan dođe do Ministarstva finansija onda oni iz godine u godinu ponavljaju da za izgradnju rampi, liftova i sličnih adaptacija koje bi omogućile pristup i kretanje licima smanjene pokretljivosti novca nema. Ovih dana radna grupa u vašem ministarstvu ponovo priprema ovaj akcioni plan, ali ni ove godine nema informaciju hoće li biti novca za to što oni predlažu. Budući da Ministarstvo finansija i ove godine ne prisustvuje radu radne grupe moguće je da će i ovaj akcioni plan ostati samo mrtvo slobo na papiru i tako svake godine imamo beskorisnu, skupu vježbu u budžetu da bi se na kraju saznalo da novca opet nema. Koja je svrha izrade plana iz godine u godinu? Zar ne bi bilo korisnije da radna grupa od samog početka zna koliko novca ima na raspolaganju pa da plan urade u skladu sa tim budžetom?

Osim toga, očigledno je da postoji ozbiljan deficit volje kao i ozbiljan deficit znanja, kako je juče priznao predsjednik Vlade. Međutim, čudno je da je deficit novca, jer kako je

moguće da vam nedostaje novca za izgradnju liftova i rampi, kada je skoro 17 miliona eura koje su poslodavci uplatili za ovu namjenu potrošeno za druge potrebe u budžetu?

Da vas podsjetim da član 19 Ustava Crne Gore kaže da svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda, a član 68 Ustava Crne Gore jemči posebnu zaštitu lica sa invaliditetom. Ne samo da institucije države na ovaj način krše Ustav, zakone i podzakonska akta, već i akcione planove koji sami donose a čija izrada iz godine u godinu košta.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Ne postoji manjak volje, na tom poslu se intenzivno radi. Kao što ste sami rekli, ne postoji ni problem koji je vezan za deficit znanja, jer u toj radnoj grupi, u toj čitavoj ekipi postoje ljudi koji imaju znanje i kapacitete da taj posao dovedu do kraja.

Što se tiče finansijskih sredstava, smatram da treba da obezbijedimo finansijska sredstva. Finansijska sredstva treba tražiti i u budžetu za narednu godinu, ali treba pogledati da li postoji mogućnost za finansijska sredstva iz donatorskih sredstava, tako da ćemo u Ministarstvu radi u ta dva plana. U jednom planu ćemo predlagati rješenja koja su vezana za 2014.godinu u okviru budžeta da se to nađe kao posebna pozicija, a siguran sam da zajedničkim snagama i dobrim ambijentom koji će stvoriti stručna radna grupa u kojoj su i predstavnici nevladinog sektora, iz udruženja koja se bave pitanjima hendikepiranih osoba sa invaliditetom da zajednički nađemo određena rješenja. Takođe, smatram da je u nadležnosti Ministarstva i lakše procedure koje su vezane za dogradnju objekata koji su vezani za prilagođavanje ovih objekata licima sa invaliditetom tako ćemo mi predložiti značajno ubrzanje procedure, smanjenje postupaka koji će stvoriti uslove da se lica sa invaliditetom u svim objektima koji su od javnog značaja drugačije tretiraju. Po sadašnjim procedurama, to su značajne procedure koje traju otprilike oko 90 dana, mi ćemo pokušati da te procedure budu značajno kraće kako bi bili u mogućnosti to efikasno uradili. Ima znanja i volje, nadam se da ćemo obezbijediti finansijska sredstva, a obezbijedićemo i ubrzane procedure da bi prevazišli jedan značajan problem koji postoji kod nas. Znači, veliki broj javnih objekata nije dostupan licima sa invaliditetom, to je obaveza ove radne grupe da predloži rješenja, a stručni tim Ministarstva na čelu sa mnom će podržati predloge koje dobijemo od radne grupe.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolegice.

ANA PONOŠ:

Vi već govorite o 2014. godini. Naime, ovaj zakon je usvojen 2008.godine. I rok za adaptaciju javnih objekata je avgust o.g., tako da ja se nadam da nećemo produžavati rok institucijama da prilagode svoje objekte već da ćemo učiniti već ove godine. Osim toga, podsjetiću vas da je Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija prije samo četiri mjeseca donijelo plan aktivnosti na ispunjavanju preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2012.godinu. I u poglavlju 23 - temeljna prava - kaže se da je potrebno izricati sankcije za kršenje propisa koje se tiču osoba sa invaliditetom, odnosno da će se pojačati rad nadležnih inspekcija u skladu sa oblastima gdje se kršenje propisa dešava, da je indikator uspješnosti ove mjere broj podnijetih prijava. To bi, naime, značilo

da novac možemo da dobijemo iz ovih kaznenih poena za ove institucije. Koliko je meni poznato, nadležna inspekcija nije u posljednja četiri mjeseca od donošenja ovog akcionog plana kaznila niti jednu državnu instituciju niti podnijela ijednu prijavu za neprilagođavanje objekata. Ako sam ja u krivu, onda mi recite, ili u pisanom obliku odgovorite, koliko je podnijetih prijava za kršenje propisa koje se tiču prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti u posljednjih četiri mjeseca.

Takođe, članom 165 Zakona o uređenju i izgradnji objekata, kao što sam već rekla, data je obaveza da se ovi objekti u javnoj upotrebi u roku od pet godina od dana stupanja na snagu, rok koji ističe avgusta o.g., moraju prilagoditi licima sa invaliditetom smanjene pokretljivosti. S obzirom na to da rok ističe za pet mjeseci, a za četiri i po godine se nije ništa uradilo, gospodine ministre, potpuno je nejasno kako sve adaptacije i sva prilagođavanja namjeravate uraditi za samo pet mjeseci. Kao ministar Vi morate poštovati sve zakone, a sa posebnom pažnjom se morate odnositi prema ljudskim pravima najugroženijih u našem društvu, među kojima su osobe sa invaliditetom.

I na kraju samo da se osvrnem na nešto što ste rekli. Tražićete ubrzanje procedure i smanjenje postupaka. Ja mislim da ste za prethodnih četiri i po godine imali vremena da tražite ubrzanje procedure. Posljednjih ovih pet mjeseci nijesam sigurna koliko ćete moći uraditi.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljum i Vama, kolegince Ponoš.

Zahvaljujem na prisustvu ministru Gvozdenuviću i njegovim pomoćnicima i na odgovorima, vidimo se sljedećom prilikom.

Prvo pitanje će postaviti kolega Banović.

Izvolite, kolega.

BORISLAV BANOVIĆ:

Uvaženi ministre Ivanoviću, kao što ste vidjeli moje pitanje se odnosi na regulisanje vodotoka rijeke Bojane i glasi:

Dokle se stilgo sa ukupnom regulacijom vodotoka rijeke Bojane nakon velikih poplava iz 2010.godine?

Kao što je javnosti i poznato, nakon tih poplava, dogovoreno je sa Albanijom da se pokuša zajednički uraditi projekti i regulisati taj vodotok. Takođe, imali smo obaveze sa naše strane i u našem dijelu i u našem kraku Bojane da izvršimo čišćenje, produblivanje, sve one radnje koje su bile neophodne da rijeka Bojana otpusti što više vode iz Skadarskog jezera. Srećom ovih dana nije se desilo ono što je bilo 2010.godine. Nadam se i pretpostavljam, između ostalog, i zato što su neki poslovi već završeni, tako da koliko čitam hidrometeorološki izvještaj i stanje na vodotocima da Bojana spušta vodostaj danas i da je niži nego juče, ali s druge strane, raste jezero. I za samo područje rijeke Bojane, za samo stanovništvo i njihovu imovinu pored rijeke, a i uzvodno, dakle priobalje Skadarskog jezera, i sa naše i sa albanske strane, izuzetno je značajno da što prije regulišemo koliko možemo vodotok, i u tom smislu je i bilo moje pitanje da dobijem i ja i javnost ažurne informacije o tome što se uradilo i šta se trenutno radi.

Hvala. I zahvaljujem kolegi Vukčeviću što mi je ustupio mjesto.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

PETAR IVANOVIĆ:

Hvala.

Poštovani predsjedavajući, uvaženi poslanici,

Katastrofalne poplave koje su zadesile Crnu Goru i Albaniju 2010.godine nametnule su potrebu ubrzanog rješavanja regulacije rijeke Bojane. Dvije države dogovorile su se oko formiranja posebnih komisija čiji je zadatak bio da daju konkretne predloge za rješavanje problema regulacije vodotoka. Aktivnosti komisija dovele su do potpisivanja memoranduma o razumijevanju između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore i ministarstva voda Albanije. Memorandum je potpisan u decembru 2010.godine. Ovim memorandumom predviđene su dvije kategorije mjera, kratkoročne i dugoročne. U okviru kratkoročnih mjera obuhvaćeno je: izrada projektne dokumentacije koja se odnosi na uređenje korita rijeke Bojane sa ciljem da se što je moguće bolje kontroliše tok odlivanja samih voda, definisanje prioriteta u izvođenju radova o njihovom međusobnom usaglašavanju sa jedne odnosno sa druge strane i intenziviranje rada međudržavne komisije uz naizmjenično predstavljanje i predsjedavanje jedne odnosno druge strane kao i eventualno proširenje sastava Komisije.

Dugoročne mjere obuhvatale su izradu plana upravljanja slivovima Skadarskog jezera, Drima i Bojane i izradu kompletne projektne dokumentacije koja reguliše Skadarsko jezero, Drim i Bojanu. I na kraju realizaciju mjera koje su definisane ili utvrđene predloženim projektima, a shodno inicijativama jedne, odnosno druge strane.

Šta je do sada konkretno urađeno? Prvo, urađen je projekat regulacije rijeke Morače, projekat obezbjeđenja protočnosti desnog rukavca rijeke Bojane u zoni ušća i elaborat za sanaciju nasipa i obezbjeđenja protočnosti korita rijeke Bojane. Elaborat sanacije nasipa na crnogorskoj strani, na svim potrebnim radovima na čišćenju povećana stabilnost i nepropusnost u skladu sa dogovorom koji postoji sa albanskom stranom oko visine s jedne ili s druge strane radova koji mogu da se izvedu. Sve ovo usaglašeno je kroz potrebne komisije. Definisana je prohodnost korita rijeke Bojane na crnogorskoj strani koja je uključivala i uklanjanje suvišnog materijala i samog korista koji teritorijalno pripada Crnoj Gori.

Drugo, pored projekta regulacije, sanirani su i nasipi na rijeci Bojani u dužini od 9km. Treće, izvršena je regulacija vladimirske rijeke na potezu od 300 metara u cilju zaštite kako obradivog poljoprivrednog zemljišta, tako i stanovništva koje se nalazi na ovom potezu. I četvrto, izvršeni su regulacioni radovi na ušću rijeke Bojane gdje je uklonjeno 15 hiljada kubnih metara koji su u velikoj mjeri dovodili i do začepljenja i plavljenja. Kako bi se pospješilo sve intenzivnije oticanje vode, naredni koraci obuhvataju: 1) uklanjanje vještačkih prepreka poput drveća, porušenih mostova i potonuli plovila; 2) produbljivanje i proširivanje korita rijeke Bojane; 3) čišćenje korita oko postojećih mostova i ušća rijeke uz samo more. Za ove radove potrebna su značajna finansijska sredstva koja mi u ovom momentu nemamo u našem budžetu. Pored regulacije toka rijeke Morače, potrebne regulacije toka rijeke Drim. Prije nekoliko dana, i to mi je zadovoljstvo da mogu da javnosti saopštim, španska kompanija Abisa dobila je podršku spanske vlade da uradi potrebnu analizu upravljanja tokom rijeke Morače, i taj dio posla na našoj strani je završen. A koliko je meni poznato u toku su pregovori da se isto uradi i sa strane Albanije, jer ukoliko se dva vodotoka ne regulišu na odgovarajući način i ako se samo fokusiramo na pitanje rijeke Bojane nećemo dobiti odgovarajuće rješenje.

Želim da napomenem da je čišćenje desnog rukavca rijeke Bojane tokom trajanja vanredne situacije uradila kompanija "Bemaks", te da su izvršeni radovi predstavljali doprinos same kompanije. Vlada Crne Gore usvojila je informaciju o uzrocima i posljedicama poplava u slivu Skadarskog jezera i rijeke Bojane, kao i predlog mjera koje je dostavilo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Na kraju, imajući u vidu dinamiku topljenja snijega, očekivano kretanje temperature u narednim nedeljama i padavine, uputio sam jutros i pismo ministru voda Albanije u kojem sam ukazao na sve posljedice eventualnog otpuštanja vode iz akumulacije vode na rijeci Drim, jer to može biti jedan od problema podizanja nivoa Skadaskog jezera.

Koristim i ovu priliku da zamolim građane i poljoprivredne proizvođače da se pozabave pitanjima osiguranja imovine i stoke, jer se taj program osiguranja nedovoljno koristi i stalno saniramo štete kroz različite programe sanacije, umjesto da svi budemo više proaktivni. Na kraju, sve naredne aktivnosti, uključujući u traženje ne tako malih finansijskih sredstava potrebnih za konačno rješavanje ovog problema, vodiće formirana međudržavna komisija, uz aktivno učešće Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega.

BORISLAV BANOVIĆ:

Zahvaljujem ministru na odgovoru. Kratko bih ipak prokomentarisao. Rekli ste koliko je urađeno, ali koliko još treba da uradimo? Zamolio bih pisani odgovor svakako da dobijem ovaj koji ste pročitali i dodatnih informacija ako imate. Dakle, interesuje me koliko je predviđeno ukupno projektom da se nasipa uradi i koliko je do sada od tog projektovanog urađeno. Razumio sam, dakle, da predstoje važni poslovi oko čišćenja korita i mostova, takođe da su urađene značajne stvari u vezi sa drugim rečicama i pritokama Bojane i čišćenje, ali, i sami ste rekli, čeka nas još uvijek veliki posao i zajednički posao, i mislim da je vrlo važno da u koordinaciji saradnje sa Republikom Albanijom i njihovim nadležnim institucijama što prije se dugoročnije rješenje postavlja i završava.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Sada riječ ima kolega Vukčević. Izvolite, kolega.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Zahvaljujem potpredsjedniče, kolege, ministre Ivanoviću,

Imajući u vidu činjenicu da je jedan od osnovnih zadataka ove Vlade zapošljavanje i da poljoprivreda predstavlja jedan od osnovnih prioriteta ukupnog ekonomskog razvoja Crne Gore. Moje pitanje se odnosi na Ministarstvo poljoprivrede sa ciljem da sagledamo koliko je otvoreno novih radnih mjesta u sektoru poljoprivrede tokom prvih 100 dana rada Vlade. Smatram da je to izuzetno važno pitanje. I kada uopšte govorim o razvoju poljoprivrede, onda moramo govoriti sa više aspekata. Mislim da je dobra orijentacija u Ministarstvu poljoprivrede koja je, prije svega, usmjerena ka tome da poljoprivredu posmatra kao biznis i da to bude kao šansa za biznis i kada je u pitanju sa aspekta zapošljavanja ili sa aspekta ostvarivanja svih makroekonomskih agregata koji su nam potrebni za ostvarivanje onoga što želimo, a to je da Crna Gora bude ekonomski razvijena. Uzimajući u obzir to, smatram da je podrška poljoprivrednicima, i to onim poljoprivrednicima koji imaju potencijala da sa seoskog gazdinstva zaista pređu u zonu biznisa, u zonu organizovanog biznisa koji će omogućiti tretman, odnosno status robnog proizvođača koji će mu omogućiti da na pravi način koristi svoje potencijale i svoje znanje, a i sto tako kao šansu za one koji imaju namjeru da se bave proizvodnjom hrane da je od presudnog značaja podrška Vlade, to jest Ministarstva poljoprivrede i da ćemo takvim odnosom

doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta. Imajući u obzir naravno potencijale sa kojima Crna Gora raspolaže kada je u pitanju poljoprivredna proizvodnja i resurse koji nam se kriju kada je u pitanju uvoz odnosno izvoz.

Želim samo da podsjetim da je oblast poljoprivrede, prema podacima sa kojim ja raspolažem za 2010.godinu, da se za period 2008, 2009, 2010.godine se kretalo njeno učešće u bruto društvenom proizvodu, recimo 2009.godine negdje od oko 8,26%, 2007.godine 7,29% i 2010.godine 7,65%. Na jednoj strani, kada govorimo o tako važnom resursu postoje potencijali da poljoprivreda i prehrambena industrija značajno više participiraju u bruto društvenom proizvodu. Sa tog aspekta bi interesantno bilo da čujem od ministra šta je i na koji način koliko su doprinijeli otvaranju novih radnih mjesta o ovoj tako važnoj oblasti.

Zahvaljujem.

PREDŠJEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ:

Zahvaljujem.

Polazište programa rada Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, predstavljaju izazovi u oblasti poljoprivrede koji su kako s jedne strane prepoznati i u samim programskim aktivnostima koje su prethodili izboru Vlade Crne Gore, tako i na nedavno održanim međunarodnim skupovima posvećenim razvoju poljoprivrede, a, prije svega, Berlinskom samitu ministara poljoprivrede iz januara 2013.godine na kojem se diskutovalo o odgovornim investicijama u proizvodnji hrane u sektoru poljoprivrede.

Mi smo postavili pet osnovnih ciljeva kao temelje programa rada a to su: 1) rast poljoprivredne proizvodnje; 2) rad zaposlenosti poljoprivrede i 3) smanjenje uvoza poljoprivrednih proizvoda; 4) bolju deklaraciju poljoprivrednih proizvođača i 5) smanjenje sive ekonomije.

Kada je u pitanju povećanje zaposlenosti osnovna intencija jeste pokrenuti inicijative i aktivnosti koje će doprinijeti kakvom kreiranju novih radnih mjesta u poljoprivredi i takvoj boljoj evidenciji što će reći smanjenju sive ekonomije u oblasti poljoprivrede. U toku prvih 100 dana rada Vlade, kroz različite programe kreirano je 150 novih radnih mjesta u poljoprivredi. Ova radna mjesta uglavnom su kreirana kroz programe Midasa, ali i druge projekte u kojima je učestvovalo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Naprimjer, program podrške razvoju organske proizvodnje koji se realizuje sa kraljevinom Danskom, podrška razvoju šumarstva koji se realizuje sa Luksemburgom kao i privatizacijom dva preduzeća. Istovremeno, pojačanim mjerama kontrole, evidentirano je dodatnih 85 poljoprivrednih proizvođača koji su upisani u registar, riječ je o legalizaciji postojećih radnih mjesta, odnosno o proizvođačima koji se sada nalaze u zoni regularnog poslovanja. U istom periodu odobrili smo ukupan iznos od 207 hiljada eura bespovratne podrške koju je dobilo 20 korisnika Midas grantova koji su već za prvih 100 dana rada Vlade realizovali investicije u iznosu od 413 hiljada eura. Dakle, riječ je o prošlosti o realizovanju investicija. U toku je obrada za plaćanje u ukupnom iznosu od 153 hiljade eura za ukupan iznos investicija od 306 hiljada eura, to je ono što se dešava dok pričamo. I budućnost primjene 87 novih aplikacija u okviru trećeg i četvrtog poziva za Midas garantove, a ove investicije će biti realizovane do kraja godine. U mljekarskom sektoru završena je privatizacija Mljekare "Zora" AD Berane, riješeno je pitanje zaostalih plata, doprinosa za penzijsko i zdravstveno osiguranje i otpremnina za sve radnike. Istovremeno izmirene su i dospjele obaveze za 350 kooperanata kojima nije bilo plaćeno mlijeko tokom

posljednje dvije i po godine. U pekarskom sektoru pomognuta je realizacija prodaje imovine u postupku stečaja NIKPEK AD Nikšić, a tokom 2012.godine imali smo šest pokušaja privatizacije. Sa novim vlasnikom je razrađen biznis plan za obnovu i modernizaciju kapaciteta, zapošljavanje novih radnika i uvođenje novih proizvoda. Ovaj investitor već je uplatio 850 hiljada eura.

Takođe, u oblasti duvanske industrije priprema se novi tender za dokapitalizaciju novog duvanskog kombinata, ja sam uvjeren da smo već sada generisali interes nekoliko potencijalnih investitora. Dakle, u oblasti poljoprivrede, tokom prvih 100 dana rada Vlade, kreirano je 150 novih radnih mjesta, investirano ukupno 1,5 miliona eura. Do kraja godine očekujem između 550 i 600 novih radnih mjesta, i uključujući sredstva iz agrobudžeta, 10 miliona eura. Ukoliko dopuštate ja bih sada iskoristio priliku da u preostalom dijelu vremena i dam odgovor na dopunu pitanja gospodina Banovića. Ja se izvinjavam ako nijesam dobro shvatio njegovo pitanje, ali na njegovo pitanje u tom dijelu nije moguće toliko precizno odgovoriti, iz razloga što međudržavna komisija konstatno radi na produženju nasipa koje je potrebno izgraditi sa jedne i druge strane. U ovom momentu dok pričamo mi govorimo o nedostajućih 2,7 kilometara, što neće u svakom slučaju biti i konačna cifara iz razloga što pokušavamo da zahvatimo što je moguć veći potez kako bi trajnije riješili ovaj problem, a ne da se, na osnovu nekog potpisanog dogovora, koristimo podatkom iz prošlosti i kažemo-evo uspješno smo završili posao iz projekta, ali nijesmo riješili problem, jer i dalje imamo poplave. Zbog toga nije moguće dati tako precizan odgovor, ali kada god postoji želja ili poslanika Banovića, ili bilo koga od vas, da traži dopunu informacije ja ću biti spreman da to što bude u tom momentu i dostavim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Vukčeviću odgovorite na komentar.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Mislim da sve ove mjere koje je Ministarstvo preduzelo, i mjere koje će u narednom period da realizuje, biće prije svega fokusirane sa više aspekata. Prije svega, bolje korišćenje potencijala kojim Crna Gora raspolaže kada govorimo o opštem razvoju poljoprivrede. Ali isto tako moramo uzeti u obzir veoma važnu činjenicu kada govorimo o ukupnom uvozu u Crnoj Gori, poljoprivredni proizvodi i prehrabreni proizvodi recimo 2010. godine su iznosili negdje oko 25%. Smatram da je rezerva koja može da omogući, naravno pod uslovom da domaći proizvođači kvalitetom svojih proizvoda i cijena mogu da postignu neophodnu produktivnost što bi zapravo Vlada trebalo da, raznim stimulativnim mjerama, podstiče njihov razvoj u tom pravcu, mogu u svakom slučaju doprinijeti smanjenju ovog deficita. Važno je da je mljekara "Zora" na sjevernom dijelu Crne Gore, stavljena u funkciju, i da će to doprinijeti smanjenju deficita kada je u pitanju proizvodnja mlijeka. Samo da podsjetim da je 2010. godine, Crna Gora, uvezla negdje oko 39 miliona eura mlijeka. To je značajan resurs kad govorimo o uvozu da domaći proizvođači dodatno budu stimulisani i na taj način otvorimo nova radna mjesta i iskoristimo naše resurse. Da ne govorimo o razvoju stočarstva gdje imamo mogućnosti da zaista uštedimo na taj način što ćemo smanjiti uvoz koji se negdje kretao kada je u pitanju uvoz živih životinja negdje oko 16 miliona eura, to je takođe dodatni potencijal koji može da bude uspostavljen u funkciju. Govorim o tome da je važno kada govorimo o ovim podacima imati u obzir sljedeću činjenicu a to je razvoj poljoprivrede u Crnoj Gori koji je veoma specifičan. Pored mnogih ograničenja govorim o ograničenju nivoa znanja infrastrukture itd., predstavlja jednu osnovu, zapravo ograničenja jeste usitnjenost domaćeg vlasništva nad poljoprivrednim zemljištem jer je potrebno obezbijediti onu količinu, odnosno onu površinu zemljišta koja

će upravo omogućiti da neko ko se bavi proizvodnjom kao biznisom da je potrebno da ima neophodnu površinu koja će omogućiti neophodnu rentabilnost. Ali zaista poljoprivreda jeste i mora biti šansa za biznis i ona jeste biznis i dobra orijentacija Vlade da poljoprivredu posmatramo kao biznis djelatnost koja će biti upravo u funkciji ukupnog ekonomskog razvoja Crne Gore, i vjerujem da upravo korišćenjem primarnih poljoprivredne proizvodnje u kombinaciji sa prerađivačkim kapacitetima jeste izazov i Crna Gora zaista to može.

Želim samo da podsjetim, oblast mesne industrije prije 2000. godine, u Crnoj Gori praktično nije postajala. Mesna industrija danas u Crnoj Gori postoji. Postoji osam ozbiljnih proizvođača, ozbiljnih na nivou Crne Gore, koji su već u fazi izvoza. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Vukčeviću.

Slažem se da kumulativna samodovoljnost hrane, osim energetike, mora biti prioritet Crne Gore.

Sada ima riječ kolega Orlandić.

Izvolite, kolega.

MIĆO ORLANDIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani gospodine ministre, poštovane kolege i kolegice,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Šta je Ministarstvo ekonomije preduzelo da spriječi i fizičko uništenje prehrambene industrije Primorka Bar;

Kakvi su efekti državne pomoći dati ovoj fabrici;

Ko su sadašnji i bivši vlasnici ove nekada veoma uspješne fabrike, fabrike koja je raspolagala sa ogromnom nepokretnom i pokretnom imovinom u Crnoj Gori i van nje?

Poznato je da su se u posljednje vrijeme u ovoj fabrici desila dva požara u kojima je faktički do temelja izgorjela i stara i nova fabrika. Prije ovih požara koji su se desili nedavno sva najvrednija oprema je isječena i prodana, a poznato je široj javnosti da je ova fabrika raspolagala pogonima za proizvodnju i preradu maslina i maslinovog ulja, linijama za preradu i proizvodnju sokova, linijom za uslužno punjenje koka kole. Fabrika je raspolagala sa veoma savremenim pogonom za proizvodnju pare bez koje nema prehrambene industrije ili proizvodnje ovakve proizvodnje. Fabrika je imala i veoma veliki skladišni prostor, a imala je i hladnjaču sa kapacitetom preko 2 000 tona. U sastavu ove fabrike bila je izgrađena i moderna pekara, ona na svu sreću i danas radi sa nekim manjim ili smanjenim kapacitetom.

Normalno očekujem da mi ministar odgovori u pismenoj formi, jer se zaista radi o bitnim i jako bitnim stvarima i za Crnu Goru i za Opštinu Bar. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Hoću da Vam prenesem jednu poruku, krajnje ozbiljno. Prošle nedelje sam bio u Hrvatskoj. Hrvatske kolege su rekli sljedeće: Najizazovnije, najteže poglavlje je poljoprivreda i ribarstvo, treba da se borite za svaki čokot loze, za svako stablo masline, za svako grlo stoke, imajte to u vidu.

PETAR IVANOVIĆ:

Vjerovatno da je u pitanju neki propust. Ja sam dobio samo dva pitanja, nijesam dobio ovo treće. Ono što sam u toku sa vašim pitanjem jeste da se ono baziralo na

programima finansijske podrške, gdje je aplikant Ministarstvo finansija, i koliko je meni poznato Ministarstvo finansija je pripremio odgovor na vaše pitanje. Ne znam sada po rasporedu kad dolazi Ministarstvo finansija na red, ali sam samo htio da Vas zamolim da njima uputite to pitanje. A ne samo poljoprivreda, nego i ribarstvo, nego jedno poglavlje između koje se odnosi na pitanje bezbjednosti hrane i pitanje svih onih standarda koji su se nekako nametnuli početkom rada ove vlade, dobijaju i te kako na značaju, i slažem se potpuno sa vašom ocjenom, da će pored zemljišta kao resursa, poljoprivrede i ribarstva i ovo poglavlje biti jako, jako zahtjevno kako bismo sa jedne strane omogućili da građani Crne Gore, imaju bezbjednu hranu, bez obzira da li je ona domaćeg porijekla ili iz uvoza. Sa druge strane, podigli standarde naših domaćih proizvođača i učinili ih sposobnim konkurentnim da im izvoze svoje poljoprivredne proizvode.

Meni je drago da je šest poljoprivrednih proizvođača iz Crne Gore dobilo mogućnost da izvozi na veliko tržište Rusije i da ispunjavaju jedan dio standarda, ali sad radimo zajedno sa njima da povećamo standard, da ih dignemo na još veći nivo kako bi se okrenuli ka tržištu Evropske unije, i što su poslanici u svojim komentarima s pravom ukazali smanjimo debalans između uvoza i izvoza hrane, posebno tamo gdje imamo mogućnosti to da učinimo. Ako ja mogu da doprinesem sa mojim odgovorom u bilo kom dodatno dijelu za ovo pitanje što ste Vi postavili, takođe stojim na raspolaganju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, nespornost je bio u Vladi, tako da sam ja i zbog ovog reagovao, mi smo dobili pismenu informaciju od Ministarstva ekonomije da su pitanje kolege Orlandića prosljedili Vama, tako da imate to u vidu, pa vrlo skoro odgovorite to i u pismenoj formi, a kad budu sljedeća pitanja možete to i usmeno.

Da li se Vi slažete sa tim, kolega Orlandiću?

Izvolite.

MIĆO ORLANDIĆ:

Meni ne ostaje ništa nego da se složim, jer očito da nijesmo imali dobru koordinaciju ovoga. Ja sam ovo pitanje postavio Ministarstvu ekonomije, cijeneći da je ono nadležno da da dio odgovora za mene kapitalno pitanje kada je u pitanju prehrabrena industrija Primorka. Ja sam informisan da je kompletno pitanje prosljeđeno ministru poljoprivrede. Međutim, vidim da je u toj komunikaciji došlo do određenog nesporazuma. Cijenim da će ministar poljoprivrede napraviti jedan dobar odgovor na ovo moje pitanje, ali cijenim isto tako da ne bi bilo dobro da se desi još jedan požar, pa da onda faktički ne možemo pričati ni o opremi koju imamo za proizvodnju hljeba u pekari. Čujem da postoje određene inicijative da se taj dio prostora koji je industrijska zona u Baru opredijeli za neke druge namjene. Pa bih zamolio ministra da i u tom dijelu, pošto sad imamo i on i ja vremena da sačekamo odgovor, bude i tog odgovora sastavni dio i tretman zemljišta u odnosu na ono što čini kompleks te nekada veoma moćne industrije. Svi znate koliko nam toga sada fali. Evo ja ću se složiti sa ministrom, moguće da je i Ministarstvu ekonomije trebalo vremena, ali sam uvjeren da novom ministru poljoprivrede neće baš toliko trebati da dobijemo jedan potpun odgovor na ovo pitanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega Orlandiću.

Hvala, ministre, na prisustvu i odgovorima.

Potrošili smo dosta vremena, tako da ni teoretski ne možemo završiti ono što smo planirali. Informišem Vas da ćemo pitanja koje smo uputili ministru Stijepoviću prebaciti za

utorak. Poslije ministra Mićunovića, ministrice Vlahović, ministra Radunovića će biti ministar Stijepović.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, tu je ministar Brajović.

Poslanik koji ima prvo pitanje je kolega Stanić.

Izvolite, kolega.

NOVICA STANIĆ:

Uvaženo presjedništvo, gospodine ministre Brajoviću,

Moje pitanje Vama glasi:

Postoji li mogućnost da se, u okviru onoga što propisuje Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju, iznađe rješenje i omogući pljevljaskim taksistima da prevoze putnike sa teritorije opštine Pljevlja na teritoriju drugih opština u Crnoj Gori i iste vraćaju nazad, a da ih nadležna inspekcija ne kažnjava?

Obrazloženje: Ovo je jedno od rješenja koje su dobili pljevaljski taksisti, čitam: "Zabranjuje se auto-taksi prevozniku preduzetniku Marku Markoviću, da ne čitam ime, obavljanje linijskog prevoza putnika auto-taksi vozilima na međumjesnoj relaciji Pljevlja-Podgorica-Pljevlja kao i na drugim međumjesnim relacijama i sa ostalim vozilima u vlasništvu ili zakupu, odnosno lizingu. Obrazloženje: Zato što je to u suprotnosti sa odredbama člana 63 stav 3 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju kojim je propisano da je zabranjeno obavljanje linijskog prevoza putnika auto-taksi vozilom."

E da vidimo šta piše u članu 63 stav 3: "Zabranjeno je obavljanje linijskog prevoza putnika auto-taksi vozilom i korišćenja autobuskih stanica i autobuskih stajališta."

Ovdje imam dva zapisnika gdje su vaši inspektori napravili sačekuše u Podbišću kod Mojkovca. I da vidite ko su putnici. Četvoro iz Pljevalja, svi do jednoga, drugi zapisnik četvoro svi do jednoga iz Pljevalja, a uglavnom idu u Klinički centar na pregled, jer ako u Klinički centar stignete u 11 sati, možete se zapaliti kao ovi Bugari ovih dana, ništa uraditi nećete. Zato treba poći u tri sata posle ponoći i stići u Klinički centar.

Dakle, nikakve potrebe nema da staju ni po Mojkovcu, ni po Kolašinu, ni bilo gdje na autobuskim stanicama i stajalištima. A da vidite šta piše u članu 57 pomenutog zakona: "Slobodni prevoz putnika u smislu ovog zakona je prevoz unaprijed određene grupe putnika, bez usputnog ulaska i izlaska putnika za koji se relacija, cijena prevoza i drugi uslovi utvrđuju ugovorom između prevoznika i korisnika prevoza. Prevoz iz stava 1 ovog člana može se obavljati kao povremeni i naizmjenični slobodni prevoz putnika i auto-taksi prevoz. Slobodni prevoz putnika obavlja se kao prevoz u unutrašnjem drumskom saobraćaju i prevoz u međunarodnom drumskom saobraćaju." Jasno kao bijeli dan. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poštovani potpredsjedniče Raduloviću, poslaniče Staniću,

Uvjeravam Vas da smo veoma pažljivo i sveobuhvatno prišli ovom problemu i razgovarali sa svim zainteresovanih strana, znači i sa predstavnicima taksista ovih koji se žale na postupanje inspektora drumskog saobraćaja, ali i sa predstavnicima linijskih prevoznika autobuskih prevoznika. Sad tu svi nalaze neke načine citiranja nečega što im odgovara. Na osnovu člana 63 stav 2 Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju jasno je utvrđeno da se auto-taksi prevoz obavlja isključivo unutar i sa područja lokalne

samouprave koja je izdala licencu za obavljanja auto-taksi prevoza. Znači, unutar jedinice lokalne uprave i sa prostora te jedinice. Nije dozvoljeno primati na prevoz putnika izvan tog područja. Takođe, bitno je napomenuti da je članom 63 stav 3 zakona utvrđena zabrana obavljanje linijskog prevoza putnika auto-taksi vozilom. Naime, linijski gradski, međumjesni, međunarodni prevoz putnika, to jeste redovni prevoz putnika kao takav može da se obavi isključivo autobusima, to jeste kao autobuski linijski prevoz putnika. Članom 57 stav 3 je utvrđeno da auto-taksi prevoz je slobodni prevoz putnika. Uzimajući u obzir gore navedeno, evidentno je da inspektori i inspekcija postupaju u skladu sa Zakonom o prevozu drumskom saobraćaju, i sankcionišu nelegalni linijski prevoz putnika, bez obzira da li se isti obavljaju od strane fizičkih lica sa putničkim vozilima lincenciranih auto-taksi prevoznika ili lincenciranih autobuskih prevoznika, bez obzira iz koje opštine prekršioi zakona dolaze, stalno se ovdje impuntira da se to odnosi na auto-taksi prevoznik iz Pljevalja.

U cilju objektivnog informisanja i predočavanja potpunih informacija naglašavamo da građani Pljevalja nijesu ni na koji način uskraćeni za mogućnost prevoza kako u međumjesnom, tako u međunarodnom drumskom saobraćaju. Navešćemo primjer samo na relaciji Pljevlja-Podgorica, gdje je zloupotreba auto-taksi prevoza naizreženija. Na toj relaciji svakodnevno sa autobuske stanice Pljevlja prema Podgorici saobraća osam autobuskih linija, i to u sljedećim vremenima polaska: 3 i 45., 4 i 15., 6 i 25., 10., 12., 14 i 50 časova, 16 i 30 časova, kao da isti broj polazaka postoji na relaciji Podgorica-Pljevlja, znači osam autobuskih linija.

Tokom kontrole koju sprovodi inspekcija za drumski saobraćaj utvrđeno je da je u periodu od 1.02.2013 godine, do 7.03.2013. godine, na relaciji Pljevlja-Podgorica prevezeno 620 putnika na osam autobuskih linija koje obavljaju legalnih linijski međumjesni prevoznici, dok su u istom periodu četvorica pljevljaskih taksi prevoznika, na istoj relaciji prevezli ukupno 407 putnik. Podaci su dobijeni na osnovu zapisnika inspekcije drumskih saobraćaja. Ja mislim da ovo potpuno jasno govori koliko je to slobodni prevoz putnika i koliko to liči linijskom prevozu putnika, nešto manje nego osam registrovanih linijskih prevoznika, samo četvorica pljevljaskih taksista. Takođe, ono što je najbitnije predmetne autobuske linije se održavaju svakodnevno tokom čitave godine. I autobuski prevoznici su obavezni da iste održavaju bez obzira na vremenske uslove, i zainteresovanost putnika na koji način država obezbeđuje da građani imaju redovan, pouzdan, bezbjedan i pristupačan javni prevoz. Svi putnici koji koriste autobuski linijski prevoz kao gradski međumjesni ili međunarodni kupovinom karata stiču zaštitu svojih prava u smislu kašnjenja ili prekida prevoza kao u slučaju povreda ili smrti putnika.

Napominjući da aktivnost inspekcije drumskih saobraćaja ima potpunu podršku licenciranih autobuskih prevoznika, koji obavljaju međumjesni i međunarodni linijski prevoz putnika kao i udruženje saobraćaja Privredne komore Crne Gore. Čini mi se ako želimo zaista da se udubimo u ovu problematiku, I ako uporedimo ove brojeve koje sam Vam pokazao, da sam na ovaj način uspio da Vam predočim zakonsku regulativnu na osnovu koje je zabranjeno da se auto- taksi prevozom obavlja linijski prevoz putnika u međumjesnom i međunarodnom drumskom saobraćaju, odnosno da je prvenstveno svrha auto-taksi prevoza da se njim obavlja slobodni prevoz putnika na teritoriji jedinica lokalne samouprave, i po potrebi, a naravno ne svakodnevno u isto vrijeme na istoj relaciji, kao što ste vidjeli, sa teritorije jedinice lokalne samouprave ka teritoriji druge jedinice lokalne samouprave u Crnoj Gori. Žalbe pojedinih auto-taksi prevoznika sa teritorije Opštine Pljevlja njih desetak u odnosu na 89 lincenciranih auto-taksi prevoznika u Pljevljima nijesu osnovane niti utemeljene u propisima države Crne Gore. Inspekcija za drumski saobraćaj u toku svog rada identifikovala je devet pljevljaskih auto-taksi prevoznika koji intenzivno vrše

prevoz putnika na relaciji Pljevlja-Podgorica, i obratno. Posjedujemo spisak sa njihovim imenima i prezimenima, registarskim oznakama za vozila koje koriste. Hvala Vam.

POTPREDŠEDNIK BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.
Izvolite, kolega.

NOVICA STANIĆ:

Gospodine ministre,

Ja sam govorio o slobodnom prevozu putnika, a Vi čitavo vrijeme u vašem odgovoru tretirate linijski prevoz. Ja sam se potrudio da nađem, dakle ovo je fonografski zapis sa sjednice Skupštine Crne Gore 19.jun 2012. godine, sedma sjednica. Ja isto pitanje postavljam Vašem prethodniku ministru Lomparu, i da vidite odgovora, šta se u međuvremenu promijenilo. Kaže - nama nijesu interes ni taksisti, ni autobuska preduzeća, interes nam je putnik, odnosno građanin u ovom smislu, kao iz jevanđelja, pa dalje, jedino se ne slažem sa vašom konstatacijom, dakle on se ne slaže sa mojom konstatacijom, jer sam ja tvrdio da su inspektori rekli da ne može isti taksista koji dovede nekoga u Podgoricu da iste vrati u Pljevlja, to tvrde inspektori, a ministar kaže da može. Pazite dalje. Može ako se radi o istim putnicima da ih vrati u Pljevlja, ali ne može da uzima druge putnike, i ja čitavo vrijeme to potenciram i ovi ljudi ništa drugo ne traže. Dakle, tvrdim 90% tih putnika su pacijenti Kliničkog centra u Podgorici, i ako nam je interes građanina na prvom mjestu, onda trebalo bi ispoštovati ovo je peticija podrške pljevljaskim taksistima, samo za jedan dan 1.200 potpisa, ime, prezime, matični broj, svojeručni potpis. Pa nijesu valjda ti ljudi ljudi da podržavaju nešto u korist svoje štete. Nije lako ustati bolesnom čovjeku u dva sata posle pola noći sat vremena mu najmanje treba da se spremi taksista mu dođe pred vrata pokupi takvu četvoricu i doveze ih u Klinički centar ujutro do sedam sati. I ljudi mogu da završe posao, ovako kako Vi nalažete ne mogu da završe. I evo da Vam pokažem još jednu nepravdu. U ovim zapisnicima koje prave uzimaju matične brojeve, upisuju a nemaju prava na to. Da vidite šta kaže Agencija za zaštitu ličnih podataka: "Identifikovnje prevoznika i putnika od strane saobraćajnog inspektora putem uvida u ličnu kartu nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, ali ukoliko se upisuju podaci iz identifikacionog dokumenta i na taj način pravi svojevrsna evidencija dolazi do kršenja zakona."

Dakle, ovim ljudima se onemogućuje egzistencija. Hoćete li da pravite socijalne slučajeve ili da prodaju drogu, a zakon je na njihovoj strani?

Dakle, gospodine ministre, ja Vas molim da provjerite zašto se vaši inspektori sa pojedinim vlasnicima koji održavaju linijski prevoz ne sastaju u vašem ministarstvu ili tamo traže pravo, nego to rade u restoranu Ognjište pored Pljevalja u selu Komini, pa uz iće i piće, meni su sinoć donijeli fotografije koje su dosta nejasne, jer su krišom napravljene pa nijesam htio ovdje da ih donosim. Dakle, ja Vas molim provjerite to i ako je tačno da mi odgovorite zašto to rade. Nije Ognjište, restoran u Kominima mjesto da se vaši inspektori sastaju sa vlasnicima autobuske preduzeća i da dogovaraju šta da rade protiv pljevljaskih taksista koji hoće da zarade samo hljeb da prehrane svoju porodicu. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.
Ministre, da odgovorite. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Staniću, naravno da svaki prigovor ovo što sam pročitao, odgovor podrazumijeva naravno da ne aboliramo nikavu odgovornost za ono što su nezakonito

postupali. Dajte sve primjedbe a to sam upoznao i taksiste koji su došli kod mene na razgovor, ali sam primio zajedno sa njima i njihov kolegu iz Pljevalja koji ima linijski prevoz. Znači, sve primjedbe na nezakonito postupanje inspektora drumskog saobraćaja podnesite i biće procesuirane i ispitani svi navodi. Ovdje ste Vi sami rekli da u zakonu piše da je taksi prevoz, prevoz unutar jedinice lokalne samouprave ili sa teritorije lokalne samouprave koja izdaje licencu. Znači, on može dovesti nekoga u Pljevlja, iz Pljevalja u Podgoricu, ali onda treba da bude licenciran u Podgorici, ako želi da ga iz Podgorice vozi za Pljevlja, ako hoćemo da se striktno držimo zakona.

Nemojte mi govoriti o tome da je ista bezbjednost, sigurnost, osiguranje i bilo što kao u autobusima koji prevoze putnike, koji izmjenama i dopunama Zakona o drumskom saobraćaju imaju određenu mogućnost da traže zaštitu i kad se ne izvrši putni red i kad dođe do kašnjenja ili otkazivanja nekih linija. Osam linija ima na relaciji, osam polazaka koje sam naveo na relaciji Pljevlja-Podgorica i obratno. Prema tome, svakako nije slobodan prevoz da četvorica taksista prevezu 407 putnika u periodu od gotovo 30 dana, skoro kao i osam linijskih prevoznika koji imaju osam linija, tako da to zaista mi moramo da pomažemo i regularne linijske prevoznike koji su zakupili linije, koji su konkurisali za te linije koje su dobili. Inače, mi sankcionišemo i linijske prevoznike koji ne održavaju linije kako treba, a i to je neka sigurnost. Ovih osam polazaka mora da bude uvijek, svakoga dana tokom godine, bez obzira na vremenske uslove, a taksisti će voziti kad im odgovara ili kad im ne odgovara. Hvala Vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega Staniću, ne može.

Sad ima riječ Gjeka. Izvolite, kolega.

FATMIR GJEKA:

Zahvaljujem.

Poštovani gospodine potpredsjedniče Skupštine, poštovani poslanici, poštovani ministre, uvaženi građani Crne Gore,

Moje poslaničko pitanje je:

Dokle se stiglo sa izgradnjom puta Plav-Gusinje-Podgorica preko Albanije i kada se može očekivati da taj put bude završen?

Obrazloženje. Vlada Crne Gore i Republika Albanija, konkretno Ministarstvo saobraćaja i pomorstva Crne Gore i Ministarstvo javnih radova, transporta i telekomunikacija Republike Albanije su se dogovorili o izgradnji puta Plav-Gusinje-Podgorica preko teritorije Republike Albanije. Ovaj put smatra se veoma važnim jer skraćuje postojeći za 110 km. Predstavlja vezu Crne Gore i Albanije, kao i podstiče razvoj i bolju povezanost pojedinih nerazvijenih područja, u konkretnom slučaju oblasti Plava i Gusinja.

Budući da je najavljeno da će, ako sve bude išlo po planu, put biti otvoren tokom 2013. godine tj. ove godine, koliko su dvije strane ispunile svoje preuzete obaveze i da li sve teče planiranom dinamikom? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Poslaniče Gjeka, u skladu sa dogovorom Vlade Crne Gore, odnosno Ministarstva saobraćaja i pomorstva Crne Gore i Ministarstva javnih radova transporta i

telekomunikacija Republike Albanije oko izgradnje puta Plav-Podgorica, koji dijelom prolazi kroz Republiku Albaniju, crnogorska strana je ispunila svoje obaveze.

Naime, Direkcija za saobraćaj je završila rekonstrukciju puta Gusinje-Grnčar 5,5 km u vrijednosti od 2.066.666,61 euro i izgradila nedostajući dio putado granice sa Republikom Albanijom dužine 313 m, u vrijednosti od 128.733,55 eura. Od dogovorenih obaveza albanska strana je rekonstruisala put od Grnčara do Vrmoše, a na preostalom dijelu od Vrmoša do graničnog prelaza Grabon započeli su rekonstrukciju i istovremeno se radi nedostajuća projektna dokumentacija. Albanska strana je obećala da će svoj dio obaveza završiti, moram, nažalost, reći ne ovako kako ste rekli u očekivanju nego do kraja 2014. godine, čime će put Gusinje-Podgorica biti stavljen u funkciju. Naravno, do tog perioda mi možemo i proširiti ovaj dio od rijeke Zatrijebačke, ali saobraćaj svakako, što se tiče pravaca na teritoriji Crne Gore mogao bi i ovog trenutka da funkcioniše. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega, ne želite da komentarišete. Hvala i vama.

Sada ima riječ kolega Vasiljević. Izvolite, kolega.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine ministre i građani Crne Gore, prvo pitanje koje je bilo upućeno ministru finansija sam preskočio zbog sastanka sa šefom Misije evropskih posmatrača u Crnoj Gori, i to je bilo teže pitanje. Sada ćemo ovo malo lakše pitanje.

Moje poslaničko pitanje glasi, a bilo je upućeno potpredsjedniku Vlade Vujici Lazović, s obzirom da je njegov resor, ali i ministru saobraćaja i pomorstva gospodinu Ivanu Brajoviću:

Pozivam vas da iznesete stav o završenoj rekonstrukciji pruge Podgorica-Nikšić sa aspekta enormno visoke cijene od preko 70 miliona eura kojom su zaduženi građani Crne Gore. Takođe, da saopštite zbog kojih je razloga u netransparentnom postupku tolerisana enormno visoka cijena rekonstrukcije. Zašto su građani Crne Gore zaduženi da plaćaju rekonstrukciju kada je privreda u Nikšiću uništena lošim privatizacijama?

Navešću samo da je prilikom prodaje i rasprodaje Pivare Trebjesa u Nikšiću za tadašnjih 24 miliona maraka, a to je bilo prije 20-ak godina, javno je bilo rečeno, moram ponoviti zbog građana i zbog mladih koji se toga ne sjećaju, da će ta sredstva biti upotrijebljena u svrhe nikšićke privrede i to direktno za rekonstrukciju pruge Nikšić-Podgorica koja je tada možda i trebala nešto za privredu i za industriju, a sada je nema. Tada je to bilo procijenjeno na nekih 30-ak miliona maraka, a Pivara je prodana za 24 miliona maraka.

U međuvremenu, za ovih sedam godina koliko traje rekonstrukcija pruge Nikšić-Podgorica cijena je rasla od 40 miliona eura do 70 miliona eura ili oko pet miliona godišnje. Postavlja se pitanje zbog čega je toliko prolongirana rekonstrukcija pruge, kada se zna da su je gladni omladinci 1948. godine napravili za nepunih 14 mjeseci. Vi, takođe, kao inženjer građevine, iako ste dugo bili u Ministarstvu unutrašnjih poslova znate da je prilikom izrade pruge najveći problem trasiranje pruge, a da se upravo na tom dijelu ništa nije radilo od tog infrastrukturnog dijela, radilo se samo na nekih 10% dionice, tuneli su ostali isti, nadvožnjaci i mostovi su ostali isti i nema ih mnogo. Znači, urađena je praktično elektrifikacija i otpremanje određenih staničnih zgrada i vrlo malo nekakvih dodatnih kolosjeka, znači pruga je ostala sa jednim kolosjekom, ostali su samo rekonstruisani neki manevarski kolosjeci na usputnim stanicama. Toliko za ovo prvo javljanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

IVAN BRAJOVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče.

Poslaniče Vasiljeviću, znam da ste uputili pitanje i potpredsjedniku Vlade i meni. Odgovoriću prilično sveobuhvatno na onaj dio koji se dominantno odnosi na saobraćaj i pomorstvo.

Pruga Nikšić-Podgorica, kao što ste i rekli, izgrađena je i puštena u saobraćaj 1948. godine. Tačno je i ko je gradio, moji roditelji su učestvovali u gradnji te pruge. Njena dužina iznosi 56,6 km otvorene pruge i 9,7 km staničnih kolosjeka, što iznosi 66,3 km, od čega 34,5 ide brdskim terenom od Nikšića do Danilovgrada i 22,1 km graničarskim terenom od Danilovgrada do Podgorice. Na pruzi ima 12 tunela, ukupne dužine 3.441 m i 13 mostova dužine 307,25, maksimalni uspon na pruzi 25 promila. Remontovana je prije 40 godina, kada je izvršena samo zamjena gornjeg stroja i prevedena sa uzanog na normalni kolosjek. Ugrađeni su prilično zastarjeli signalni sigurnosni uređaji sa vazdušnom telefonskom vezom. Zbog lošeg stanja, Tucanički zastor usitnjen i zabačen, pragovi istrulili, šine ishabane, kolosječni pribor dotrajao, signalni uređaji ne funkcionišu itd. U 2002. godini je ukinut putnički saobraćaj. Brzina kretanja teretnih vozova je ograničena na 30 km na sat, a osovinsko opterećenje na 18 tona po osovini i prijetilo je potpunom zatvaranju pruge za saobraćaj.

Opravdanost same investicije, između ostalog, proizilazi iz studije opravdanosti, remonta i elektrifikacije pruge Nikšić-Podgorica koja je izgrađena od strane Centra za istraživanje i projektovanje CIP Beograd 1989. godine, a revidirana je od Instituta za društveno-ekonomska istraživanja Podgorica. Između ostalog, u toj studiji se ističe da pruga povezuje više značajnih privrednih subjekata u državi sa ostalim subjektima u bližem i širem okruženju. Od ukupnog prevoza robe za privredu gravitacionog područja oko 60% se prevozi željeznicom, da gravitaciono područje pruge obuhvata središnji i sjeverozapadni dio Crne Gore sa ukupnom površinom od 5.414 kvadratnih kilometara, što iznosi 9% ukupne teritorije na kojoj živi gotovo 40% ukupnog stanovništva Crne Gore. Na ovom području su koncentrisani značajni industrijski objekti Crne Gore, metalurgija, elektroindustrija, šumarstvo, rudarstvo, proizvodnja građevinskog materijala. Pruga Nikšić-Podgorica povezuje se sa prugom Beograd-Bar kao najkraćom kopnenom vezom između Srednje Evrope i Luke Bar. Pruga je, takođe, povezana sa prugom Podgorica-Skadar u Republici Albaniji.

Opravdanost investicije pokazana je ovom studijom, a urađena je investiciono-tehnička dokumentacija na nivou glavnih projekata i u avgustu 2002. godine raspisan je međunarodni tender za finansiranje i izvođenje radova na remontu, elektrifikaciji, opremanju, signalno i sigurnosnim telekomunikacionim uređajima, kao i adaptaciji staničnih poslovnih objekata na pruzi Nikšić-Podgorica. Na tender su dostavljene tri ponude, tri kompanije su se javile, ..., koja je dala ponudu od 57.193.007,74 eura, Simens AG Austrija sa 77.959.000,03 eura, Alcatel Sel AG Stuttgart 85 miliona eura.

Na osnovu izvještaja, komisija za vrednovanje ponuda izabran je najbolji ponuđač, te je Željeznica Crne Gore 14.11.2005. godine sklopila ugovor o izvođenju radova sa konzorcijumom, u iznosu od 47.492.168,37 eura. Dobro ste čuli, 2005, ovo je bilo 2002. godine, koliko je trajao pregovarački postupak. To su podaci koje sam precizno tražio da mi se daju. Ovo je cijena neto investicija. Dana 27.12.2005. godine sklopljeni su okvirni sporazumi o kreditu za izvoz na iznos od 52.600.000 eura i okvirni sporazum o komercijalnom kreditu sa Češkom eksportnom bankom u iznosu od 4,400.000 eura kao

osnova za finansiranje navedenog projekta, znači tu su uključeni troškovi kredita i ostalo. Sagledavanje cjelokupne investicije i situacije na terenu pri izvođenju radova, sredstva definisana ugovorom bila su nedovoljna za završetak radova. Ali, ovo što sam prije naveo sigurno govori o transparentnosti-javni tender, izbor, pregovori sa najboljim ponuđačem i tako dalje.

Na osnovu Odluke Vlade, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo finansija i pravni naslednik u pogledu projekta Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica, vodili su pregovore o novom kreditnom aranžmanu. Na osnovu navedenog a uz saglasnost Vlade Crne Gore, 11. 12.2009. Željeznička infrastruktura Crne Gore sklopila je ugovor sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj za odobrenje 15 miliona eura. U sklopu navedenog, ugovor sa Češkom Ekspertnom Bankom i pregovora sa izvođačem radova OHL AŽD ugovorom su odobrena dodatna sredstva za signalizaciju i elektrofikaciju pruge u iznosu od 5 miliona eura.

Iz prethodno navedenog može se vidjeti da su ispoštovani svi postupci za transparentnost i da se rekonstrukciji pruge pristupilo nakon ozbiljne analize i urađenih dokumenata. Takođe, na osnovu istraživanja za potrebe pripreme studija opravdanosti za nabavku elektromotornih garnitura za lokalni putnički saobraćaj u Crnoj Gori, došlo se do zaključka da bi se uvođenjem lokalnog putničkog saobraćaja na pruzi Nikšić-Podgorica postigli pozitivni efekti kako sa ekonomskog stanovišta, tako i sa stanovišta društvene zajednice. Da skratim, ovo ćete dobiti u pismenom odgovoru.

Razmišljalo se o tome da se samo 1 procenat putnika koji se putničkim automobilom prevozi i jedan procenat iz autobusnog prevoza se usmjeri na željeznički prevoz da bi to bilo rentabilno i opravdano. U tom smislu smo, mi Vlada Crne Gore, naručila i u junu očekujemo dopremanje elektromotornih vozila što bi dalo puni efekat i pozitivan efekat remontu pruge Podgorica - Nikšić.

Međunarodni značaj pruge Nikšić –Podgorica ogleda se u tome da je shodno potpisanom memorandumu o zajedničkim aktivnostima na izradi projektno-studijske dokumentacije za povezivanje Bosne i Hercegovine i Crne Gore sa željezničkom prugom Čapljina - Nikšić između Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva komunikacije i transporta Bosne i Hercegovine od 5. marta 2008. godine u Sarajevu otpočele su aktivnosti na izradi projekta pod nazivom "Izrada preliminarog rješenja studija i prostorno-planskih dokumenata za regionalnu prugu Čapljina - Trebinje - Nikšić. Pruga Čapljina - Trebinje - Nikšić je pruga koja može da generira i usmjeri promet roba na željeznicu. Tome će najviše doprinositi ekonomski razvoj i povećani obim trgovine robama između s jedne strane Hrvatske i Bosne i Hercegovine ...

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, izvinjavam se, i pored svega toga, zbog racionalnosti prema drugom ministru i drugim poslanicima, hvala na potpunosti...

IVAN BRAJOVIĆ:

...podaci za prugu Beograd-Niš dionica Gilje-Ćuprija u dužini od 20 km. Ponude koje su bile dostavljene su bile od 16 do 32 miliona eura, što znači kada se uporedi sa ovom našom prugom Nikšić - Podgorica, gdje imamo mnogo veći broj građevinskih objekata, tunela, mostova, popusta i klizišta, ovdje je cijena 1,05 miliona a te ponude su se kretali od 0,8 do 1,6 mil. eura po kilometru. Hvala vam i izvinjavam se još jedan put potpredsjedniče.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Izvolite Vasiljeviću.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Zahvaljujem se i Vama, na odgovoru, gospodine ministre. Vi ste jednim dijelom u kojem ste, vjerovatno, učestvovali u pisanju odgovora odgovorili na ovo pitanje koje sam postavio, a drugim dijelom je bio odgovor iz predmeta Poznavanje prirode i društva. Obzirom da svi to znamo, te podatke koje se tiču pruge i toga, to nije bilo osnovno pitanje.

Osnovno pitanje je bilo finansijske prirode i prirode da niko ne može da porekne da je pruga trebala da se rekonstruiše odavno od novca koji je dobijen prodajom Pivare "Trebjesa".

Sada je pruga rekonstruisana i treba da bude rekonstruisana. Kao građanin Nikšića i kao građanin Crne Gore znam za njen značaj, za njen infrastrukturni značaj, prije svega i za značaj privrede Nikšića, ako je ikada bude više. Medjutim, sada je ta pruga rekonstruisana od kreditnog zaduženja koje će da plaćaju građani Crne Gore a pare od Pivare, kao i pare od prodaje Željezare, između ostalog, su otišle negdje drugo, vjerovatno za podmirivanje socijalnog mira i za održavanje stacionarnog stanja u Crnoj Gori.

Rekli ste da je postignut ugovor sa firmom iz Brna za 47 miliona eura. Tolika je bila investicija, pretpostavljam, ili je drugčije, kako vi kažete, ali tada 2005. takodje se radilo o ozbiljnom projektu. Taj projekat nije doradjivan. Od 47 do 72 ima 25 miliona razlike ipak. Infrastrukturni objekti su jedni te isti, pruga jedna te ista, stanje je snimljeno, projekat je potpuno isti. Znači, ipak se radilo o nekim aneks ugovora i obezvređivanju cijena što je stalna praksa u svim gradjevinskim poslovima. Takodje je veoma interesatno da je prugu, pored toga što je dogovorila to firma iz Češke, da su je radili domaći ili inostrani partneri iz okruženja, kao što su Željeznica iz Sarajeva, koji su radili najveći dio toga, znači da je domaćinski poslovala Crna Gora to je moglo da se spusti, kada je cijena u pitanju. Sigurno je da Brno kompanija iz Češke da je angažovala domaće podizvođače i izvođače iz okruženja da bi zaradila na njima, odnosno da je ostvarila razliku u cijeni. To je isto i u domaćinskom poslovanju mogla da uradi i Vlada Crne Gore, da je branila interese građana.

Što se tiče ovoga nadziđivanja cijena i podizanja cijena ova pruga, pruge koje se rade na mekom tlu i putevi koji se rade na mekom tlu su skuplji nego na našem tlu. Vi to, kao građevina, znate. Skuplji je kilometar puta kroz Vojvodinu od dobroga puta ili auto bana njemačkoga nego auto puta preko Nikšića ili preko Grahova gore.

(Upadica)

Da, skuplji je sigurno i to do dva puta i to se dobro zna.

Kada sam već tu, a imam dvadesetak sekundi vremena, spomenuću da se već radi na nazidjivanju cijena za auto-put budući pa se projektuje cijena od 3 milijarde eura ili 20 miliona po kilometru što je stvarno jedna bruka i pljačka i to ako se bude tako radilo sramno će biti i to će biti pljačka građana Crne Gore. Iako je auto-put takodje važan infrastrukturni objekat. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala i Vama.

Hvala ministre Brajoviću na prisustvu i odgovorima.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena ministru rada i socijalnog staranja. Tu je mistar Bošković i pozdravljamo ga.

Upozoravam vas kolege da ima sedam pitanja. Imamo negdje oko sat i nešto, kvarat i 15 minuta, ukoliko bude televizijski prenos do 18 sati, molim vas na efikasnosti.

Prvi na redu je kolega Vučinić, izvolite kolega.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre, poštovani građani.

Ovo pitanje koje hoću da postavim odnosi se na bivše radnike željezarinog pogona Centar tehničkih gasova, sada već i bivših radnika MESERA. Oni su ustvari bili pozajmljeni MESER-u. Ovo pitanje sam adresirao na Vladu Crne Gore iz razloga što se nadležnost u rješavanju ovog pitanja prebacala sa Ministarstva ekonomije na Ministarstvo rada i socijalnog staranja, ali vidim da ste večeras preuzeli svi obavezu da odgovorite na ovo pitanje, a nadam se da ćete riješiti životni problem ovih radnika.

Mislim da za ovo treba hitan postupak, jer ovi radnici već više od 20 godina štrajkuju glađu u neuslovnim prostorijama zgrade, podrumskim prostorijama zgrade u centru grada, tako da je pitanje trenutka kada zbog iscrpljenosti ovih ljudi može doći do posljedica za njihovo zdravlje, odnosno za njihov život.

A, evo kako je formulirano pitanje.

Zašto su radnici MESER-a koji su, do prije nekoliko godina, bili radnici Željezare Nikšić diskriminirani u odnosu na ostale radnike Željezare Nikšić, izostavljeni iz socijalnog programa koji je podrazumijevao, pored odgovarajućih otpremnina reviziju i priznavanje beneficiranog radnog staža i odlazak u prijevremenu penziju u skladu sa tadašnjom izmjenom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ovo pravo njima je pripadalo iz razloga što su 2009. godine praktično pod prisilom morali da predju iz njihovog pogona, znači iz Centra tehničkih gasova, iz Željezare da predju u Firmu MESER, tada ih niko nije pitao niti im ponudio bilo kakvo drugo rješenje.

Hoću još da kažem i to da je ovo što oni sada štrajkuju gladju i što se nalaze u ovakvoj kritičnoj situaciji su uzroci jednog krajnje korumpiranog i štetnog ugovora koji je potpisan tada između Željezare i MESER-a, kada su Željezarom rukovodili, odnosno glavnu riječ vodili članovi porodice Đukanović kojima je Željezara bila potrebna za pranje novca i za čerupanje, a tada su su pokrivali fantomskom firmom Montenegro speštili stils. Šta se poslije dogodilo? Željezara je ušla u stečaj i pošto su svi ugovori, ulaskom Željezare u stečaj, bili nevažeći tako je i ovaj ugovor trebao da bude nevažeći. Ti radnici su trebali da se vrate u Željezaru na njihova radna mjesta i sa punim pravom da imaju ovakav socijalni program kao što su imali i ostali radnici Željezare.

Vi ste bili juče u Nikšiću, imali ste sjednicu Socijalnog savjeta i ne znam zbog čega niste odvojili 15 minuta da posjetite te radnike, da vidite gdje oni štrajkuju glađu. Takođe, u podrumu te zgrade, u centru grada, nalazi se i fiskulturna sala iz koje su ponikli šampioni u Nikšiću, nalazi se i kuglana, nalazi se i streljana. Sada i to što imamo u Nikšiću za razvoj sporta, u tom podrumu, hoćete da nam uzmete.

PREDSEDavajući BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

PREDrag BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Očigledno gospodin Vučinić nije dobro informisan. Juče sam se sreo sa predstavnicima radnika Messer Tehnogas. Oni su došli u hotel Maršal, tamo gdje je bio Socijalni savjet. Imali smo jedan dobar sastanak i razgovore, to je drugi put da se sastajem sa predstavnicima Messer Tehnogasa, i tražimo način da riješimo njihove probleme koji su takvi kakvi jesu.

S obzirom da ne želim ulaziti na politički teren ovog pitanja koji vi želite da predstavite i zloupotrebljavate poziciju koju imate da biste govorili o ljudima koji nijesu

danas prisutni u ovoj sali, smatram da to što ste meni danas saopštili, da ste imali priliku i juče da saopštite i premijeru Đukanoviću, pa očigledno ili niste imali hrabrosti ili niste imali želje ni volje da mu to kažete u lice. Ono što je činjenica je sljedeće, svi se moramo držati zakona.

Pravilnikom o utvrđivanju radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i u postupku i u načinu za njihovo utvrđivanje, utvrđena su radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem sa stepenima uvećanja staža, kao i postupak i način za njihovo utvrđivanje.

U skladu sa navedenim pravilnikom utvrđivanje radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, vrši komisija za utvrđivanje radnih mjesta kod poslodavca na kojem se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem koje obrazuje Fond za penzijsko-invalidsko osiguranje Crne Gore od predstavnika Fonda, predstavnika poslodavaca i predstavnika stručne organizacije. Navedena komisija je 31.10.2012. godine sačinila zapisnik u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja cijeneći pravilnik o organizaciji poslova, odnosno radnih zadataka, nakon sprovedenog postupka utvrdila da se u odnosu na zahtjev Željezare AD Nikšić u stečaju od 19.10.2012. godine ne mogu primijeniti odredbe Pravilnika o utvrđivanju radnih mjesta, odnosno poslova na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i o postupku i načinu za njihovo utvrđivanje .. radna mjesta, ... kompresorska stanica, propan-butan stanica, punionica boca i održavanje nijesu utvrđena pomenutim pravilnikom kao radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem tj. beneficirana radna mjesta. Zakonom o dopuni Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju bili su propisani povoljniji uslovi za ostvarivanje prava na starosnu penziju za osiguranike koji obavljaju poslove na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem od uslova propisanih za ostale osiguranike.

Naime, odredbom člana 1 navedenog zakona bilo je propisano da izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navršši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. Pravo na starosnu penziju, u skladu sa stavom 1 ovog člana, može se ostvariti do 31.decembra 2011. godine. Pretpostavljam da ste s tim, pošto ste radili tamo, bili dobro i upoznati. Navedena zakonska odredba odnosila se na sve osiguranike u Crnoj Gori koji su radili na beneficiranim radnim mjestima, bez obzira u kojoj grani i oblasti u kojoj su ispunjavali propisane zakonske uslove.

Iskoristiću još ovaj minut i po da vam neke detalje razgovora koje sam imao sa predstavnicima Messera i koji su moji saradnici meni saopštili prezentiram ovdje. Problem je u tome što Messer koji posluje praktično u kompletom regionu, a s obzirom da je njemačka firma, ta radna mjesta ni u jednoj od država u regionu ne prepoznaje kao radna mjesta sa beneficiranim radnim stažom. S druge strane, dok su radili prije 2009. godine, i o tome smo razgovarali i tu pokušali da nađemo neku kopču, u Željezari gdje ste i vi radili, prije nego što su prešli u Messer Tehnogas radili su na istim radnim mjestima, dakle nijesu bila neka druga radna mjesta nego su bila ista radna mjesta, takođe Pravilnikom nijesu prepoznata kao mjesta koja mogu da potpanu pod ovaj pravilnik, da se računaju kao beneficirani radni staž.

Juče smo dogovorili, pošto je bio prisutan direktor Fonda penzijsko-invalidskog osiguranja, da zajedničkim snagama, dakle i oni svoje argumente da prezentiraju i da stručne službe Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje, pokušaju da vide da li postoji na osnovu nekih prethodnih uredbi prije ovog zakona kojim bi se njihova radna mjesta mogla podvesti pod pojam radnih mjesta sa beneficiranim radnim stažom. Toliko i zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Kolega.

JANKO VUČINIĆ:

Gospodine ministre Boškoviću, juče nijesam imao prilike da postavim pitanje vašem šefu u vezi Željezare, ali nadam se da ću nekada imati prilike da ga pitam o Željezari.

Što se tiče vaše posjete, gospodine Boškoviću, vi treba da znate da vi nijeste ministar mahanja i skakanja nego da ste ministar rada i socijalnog staranja. Ne trebaju ti radnici koji štrajkuju glađu da idu kod vas u hotel Maršal jer radnici Željezare nijesu navikli da idu po hotelima nego ste, mislim, trebali vi da dođete i da ih obiđete, bar petnaest minuta, i da u tom živom razgovoru čujete šta ti radnici hoće. Kada ste im već uskratili radna mjesta, da im pomognete ništa drugo nego da prežive, ali pored njih koji štrajkuju glađu, štrajkuju glađu i radnici Metalca, mogli ste i njih obići.

Kada pričate o Pravilniku, postoji Pravilnik o beneficiranim radnim mjestima. Mislim da taj pravilnik nije dobar, da je on prepisan jer u njemu postoje neka radna mjesta kojih nema u Crnoj Gori. Radi se o radnim mjestima na visokim pećima, u proizvodnji gvožđa toga nema u Crnoj Gori. Međutim, u tom lošem pravilniku su poslovi radnika Centra tehničkih gasova bukvalno ucrtani. Znači, oni u tom pravilniku imaju potpuno pravo na beneficirana radna mjesta.

Sada da iskoristim priliku i postavim dopunsko pitanje, zašto u Crnoj Gori nema institucije koja se bavi procjenjivanjem radnih mjesta u Crnoj Gori i njihovom revizijom. Mislim da je veliki broj radnika u Crnoj Gori oštećen iz razloga što im nije bila revizija na tim njihovim radnim mjestima i mislim da je dobar dio radnika završio svoj radni staž, a da nije ni znao da je radio na beneficiranim radnim mjestima. Postavio sam pitanje i da konkretno odgovorite da li ćete riješiti probleme radnika koji štrajkuju glađu već više od 20 dana u zgradi desetke u centru grada? Hoćete li mi odgovoriti na to pitanje?

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Ministre, hoćete li da odgovorite sada ili pismeno?

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Pokušaću sada.

Gospodine Vučiniću, ja vas nijesam vrijeđao. Ako sam ja ministar mahanja i skakanja, ne znam kako bih vas onda oslovio s obzirom na ovo što ste sada izgovorili, ali dobro, to više govori o vama nego o meni.

Što se tiče radnika, vjerujte da svakodnevno upravo na temu ne samo radnika Metalca i Messera, već razgovaramo na temu mnogih drugih preduzeća u Crnoj Gori. Pokušao sam objasniti u ovom odgovoru koje su zakonske mogućnosti da se ovo pitanje definiše. Tačno je, postoji mogućnost da izmijenimo pravilnik i da ova radna mjesta uključimo u pravilnik, ali za to treba vremena. Ovo pitanje, kao što ste vi to kazali, pitanje je koje se mora urgentno odgovoriti.

Dakle, od političke priče koju vi pokušavate da ovdje izdejstvujete da zaradite određene političke poene, mislim da ni radnici "Mesera" ni radnici "Metalca" nemaju prevelike koristi ni od vaše ni od moje priče. Ono što je bitno jeste da nađemo neko sistemsko rješenje koje se može primijeniti ne samo na "Meser" već na sva preduzeća u Crnoj Gori, kako bi radnici dobili ona prava koja zaslužuju. Dakle, za razliku od vas, još jednom ponavljam, niti želim niti hoću da te radnike zloupotrebjavam u političku priču i da na radnicima gradim svoju političku karijeru ili da na radnicima ubiram određene političke poene u predizborne svrhe koje je trenutno u toku. Za razliku od vas pokušavam da nađemo rješenje koje će biti održivo i koje neće usložiti tešku socijalnu situaciju koja postoji u Crnoj Gori. Dakle, to je moj

odgovor na Vaše pitanje, iako je Vaše pitanje bilo- zašto ne postoji specijalistička institucija koja će se baviti procjenom radnih mjesta i tako dalje. Na žalost, u pravu ste, još nije formirana, ali i ako to nije u našoj nadležnosti pokušaćemo da na nivou Vlade definišemo da ne bismo stručnjake iz inostranstva plaćali, koji će vršiti procjene tih radnih mjesta kao što je trenutna situacija. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Koleginica Jasavić.

Izvolite, koleginice.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, poštovane kolege, poštovani građani, poštovani gospodine Boškoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine postavljam vam sljedeće poslaničko pitanje:

Od dana stupanja na snagu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, koliko je lica sa invaliditetom zasnovalo radni odnos primjenom ovog zakona, koliko je osnovano posebnih organizacija za zapošljavanje, zaštitnih radionica, radnih centara i zaštitnih pogona u Crnoj Gori;

U kojim gradovima, te koliko ih je osnovala država, koliko jedinica lokalne samouprave i koliko druga pravna i fizička lica;

Koliko je lica sa invaliditetom zaposleno u tim ustanovama?

Obrazloženje:

Skupština Crne Gore je donijela Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom i Zakon o zaštiti od diskriminacije, a ratifikovala je Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom na osnovu koje treba da se stvore jednake mogućnosti. Pošto je generalno problem u Crnoj Gori primjena zakona, nije nikakav problem da se zakoni donose i nastoji se pratiti evropsko zakonodavstvo. Ono što je očigledno jasno jeste da je primjena nešto što mora mnogo bolje da zaživi u Crnoj Gori. Ovo pitanje je vrlo važno, a odgovor vrlo važniji. Profesionalna rehabilitacija u duhu zakona obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju sa ciljem da se lica sa invaliditetom na odgovarajući način osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene svoju profesionalnu karijeru. Zakon, takođe, predviđa osnivanje posebnih organizacija za zapošljavanje, zaštitnih radionica, radnih centara i zaštitnih pogona, koje je osnovala država, jedinica lokalne samouprave ili druga pravna fizička lica.

Kako je Crna Gora otpočela pristupne pregovore za članstvo u EU, to je dužna da harmonizuje propise sa propisima EU. Posebno je dužna da primjenjuje zakone i da ima mjerljive rezultate u oblasti zapošljavanja lica sa invaliditetom. Ovo tim prije što i Ustav i Zakon o radu zabranjuje diskriminaciju. Evropska strategija za osobe sa invaliditetom od 2010. do 2020. godine predviđa da će Evropska unija svojim djelovanjem podržati i dopunjavati nacionalne napore usmjerene na analizi položaja osoba sa invaliditetom na tržištu rada, boriti se protiv onih kultura i zamki beneficija za osobe sa invaliditetom koje ih obeshrabruju da uđu na tržište rada, pomoć njihovoj integraciji na tržište rada korišćenjem evropskog socijalnog fonda, razvijanje aktivnih mjera zapošljavanja, stvaranje pristupačnih radnih sredina, razvijanje usluga za raspoređivanje radnih mjesta, promociju strukturama i obuci na radnom mjestu, promociju korišćenja regulative u opštem izuzeću koja predviđa pružanje pomoći države bez prethodnog obavještanja komisije.

Kako je ovaj zakon donijet 2008. godine meni je vrlo važno da dobijem odgovore kako se on primjenjuje, vezano za konkretno koliko je lica zapošljeno primjenom ovog zakona i na koji način? Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Poštovana gospođo Jasavić, hvala Vam što ste pokrenuli jedno pitanje koje je veoma bitno i sa kojim se Ministarstvo rada i socijalnog staranja zaista intenzivno bavi, s obzirom da tretira jednu veoma osjetljivu i specifičnu tematiku. Pročitacu odgovor koji ćete svakao dobiti i u pisanoj formi.

Nakon donošenja Strategije za integraciju osoba sa invaliditetom za period 2008-2016. Godina, Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravima lica sa invaliditetom, donijet je Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom tokom 2008. godine. Ovim je otpočeo novi sistem u ovoj oblasti gdje se prvi put koristi savremena definicija invalidnosti koja se bazira na filozofiji prava čovjeka i kojom se ne opredjeljuje invalidnost samo u okviru medicinskog modela (oštećenja i bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lica sa invaliditetom da efikasno i ravnopravno učestruju u društvu sa licima bez invaliditeta, a to je proces koji se ne može završiti jednokratno, već se na osnovu prakse unapređuje i dograđuje.

Tako je Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom unaprijeđen i dograđen kroz izmjene i dopune u 2010. godini, a zatim i u 2011. godini.

Nakon tih izmjena, revidirana su i donesena podzakonska akta, sa ciljem većeg stepena implementacije Zakona. Donošenjem Pravilnika o postupku i metodologiji za finansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje i grant šeme zaokružice se pravni okvir za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Dakle, u pitanju je vrlo složena, specifična i po mnogo čemu nova materija u Crnoj Gori, koja ni u zemljama u okruženju nije donijeta ili je donijeta djelimično, tako da zahtijeva jedan vrlo pažljiv rad, jer put do zaposlenja teže zapošljivih lica, posebno lica sa invaliditetom je znatno duži i komplikovaniji i teži.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore, u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, je nadležan da realizuje mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije zapošljavanja lica sa invaliditetom, i u tom smislu je u proteklom periodu realizovan niz programa koje imaju sljedeće ciljeve:

- Uključivanje nezaposlenih lica sa invaliditetom, mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, radi uspješnijeg posredovanja pri zapošljavanju na osnovu procjene preostale radne sposobnosti, što je pretpostavka adekvatne pripreme za tržište rada i pronalaženje radnog mjesta koje bi u potpunosti odgovarale njihovim mogućnostima i potrebama.

- Razvijanje funkcionalnih i radnih vještina za koje je konstatovano da su im preostale radne sposobnosti ispod 50% kako bi unaprijedili socijalne vještine.

- Osposobljavanje stručnih lica za rad u profesionalnoj rehabilitaciji u cilju pripreme kadrova za rad u ustanovama koje će realizovati programe u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom.

Sada da dođem na konkretne podatke ovog vašeg pitanja.

Poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na osnovu ovog Zakona na određene subvencije. Od početka primjene Zakona 40 poslodavaca je podnijelo zahtjev za neku vrstu subvencije za ukupno 62 lica sa invaliditetom. Trenutno subvencije koristi 37

poslodavaca kod kojih je zapošljeno 52 lica sa invaliditetom, od čega je 25 lica u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, dok je 27 lica sa invaliditetom u radnom odnosu na određeno vrijeme.

Drugi dio pitanja koji je malo teži sa aspekta primjene.

Kroz projekat javnih radova kao što su "Sunčeva radionica" u više gradova Crne Gore "Naša ID kartica" Herceg Novi, "Izrada suvenira"- Bar, kroz rad na određeno vrijeme, prosječno godišnje zaposli se oko 100 lica sa invaliditetom.

U vezi drugog dijela pitanja, koje se odnosi na osnivanje posebnih organizacija u skadu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, treba istaći da socijalno partnerstvo u ovoj oblasti još uvijek nije zaživjelo, te da je u narednom periodu neophodno angažovanje svih subjekata u Crnoj Gori, prije svega, mislim na lokalne samouprave, privredna društva, nevladine organizacije lica sa invaliditetom, udruženje poslodavaca, sindikata i drugih pravnih i fizičkih lica u rješavanju problema profesionalne rehabilitacije zapošljavanja ovih lica, posebno kroz inicijative osnivanja ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, zaštitnih radionica i radnih centara, na što obavezuje i ovaj Zakon.

Dakle, još jednom vas uvjeravam da upravo je ovo problematika kojom Ministarstvo rada i socijalnog staranja, prije svega, sektor socijalne i dječije zaštite intenzivno bavi ove godine, tako da ćemo, nadam se u aprilu ovom domu imati i Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti. Svakako veoma važno pitanje je pitanje lica sa invaliditetom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

I Vama, ministre.

Izvolite, kolegice.

AZRA JASAVIĆ:

Zahvaljujem.

Pozitivna Crna Gora u svom programu, kao i veliki broj partija, ima ono što se zove jednake šanse za sve, solidarnost i socijalna pravda.

Ono što je očigledno, na osnovu Vašeg odgovora, jeste da je već pet godina ovaj zakon na snazi ali da Vlada ne pokazuje dovoljno spremnosti da se uhvati, zaista, na ozbiljan način u priču primjene ovog zakona, kako bi to Pozitivna Crna Gora očekivala i kako bi to Pozitivna Crna Gora radila da je u poziciji da odlučuje i primjenjuje ovaj zakon.

Ono što me upućuje na ovaj zaključak su sljedeći podaci:

Na evidenciji nezaposlenih se nalazi 1984 osobe sa invaliditetom, i to ona lica koja imaju rješenje o kategorizaciji invalidnosti. A postoji značajan dio onih koji imaju neku vrstu invalidnosti ali nemaju rješenje o kategorizaciji invalidnosti. Ovo znači da mi imamo jako veliki broj lica osoba sa invaliditetom, ali da ova brojka od 50, ne znam tačno koliko ste rekli, 57, zaista nije adekvatna i nije nešto sa čime se možemo pohvaliti. Ovo posebno iz razloga što je osnovani Fond koji bi morao, za profesionalnu rehabilitaciju, da mnogo racionalnije i namjenski koristi ova sredstva koja poslodavci odvajaju. Poznato je da je u periodu za dvije godine, (od 2009. do 2011. godine) ovom fondu uplaćeno oko 18 miliona. Svega je milion i 200 upotrebljeno za projekte osoba sa invaliditetom. Negdje se odlivaju ta sredstva, a invalidna lica se ne zapošljavaju, jer se to vidi na adekvatan način i iz vašeg odgovora kako bi to htjela i ta lica i svi oni ozbiljni politički subjekti koji ozbiljno promišljaju o potrebama drugih a ne samo o svojim potrebama.

Ono što je evidentno jeste da Vlada nije uložila nijednog eura od raspodjele sredstava od igara na sreću vezano za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i za ovu godinu nikome nije dodijelila nijedan euro. Koliko Vlada brine o primjeni ovog zakona najbolje govori primjer profesorice srpsko-hrvatskog jezika i književnosti koja je pri odbrani

master teze a radi se o osobi bez vida. Naime, ova osoba se već 10 godina obraća Ministarstvu obrazovanja jer nema posao. Ovo ministarstvo koje se zalaže za inkluzivno obrazovanje se redovno oglašuje na zahtjeve ove osobe. Znači, ovo govori koliko smo mi samo spremni da se negdje zalažemo za donošenje normi a ne za njihovu primjenu. Zarad zaštite osoba, posebno ranjivih, bitno je da svi pokažemo mnogo veću dozu spremnosti, agilnosti i saosjećanja za sve one koji nijesu u poziciji da im Demokratska partija socijalista, zato što pripadaju toj partiji, zloupotrebom državnih resursa, završava elementarna ljudska prava i slobode.

Pozivam Vas kao resornog ministra da pokušate da za vrijeme svog mandata date maksimalan doprinos da se ovaj zakon zaista primijeni i da se u Vašem resoru, gdje se mogu vršiti zloupotrebe, te zloupotrebe ne dešavaju. Nije samo ovaj segment bitan, vi imate vrlo moćan sistem i polugu vezano za mogućnost zloupotrebe državnih resursa, a to je davanje socijalne pomoći. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

I Vama, kolegice Jasavić.

Kolega Popović ima dva pitanja. Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, poštovani ministre, uvažene građanke i građani Crne Gore, Prvo poslaničko pitanje Liberalne partije glasi:

Dokle se stiglo sa pokrenutom inicijativom o dodjeljivanju nacionalnih penzija zaposlenim majkama sa troje i više djece, koje imaju najmanje 15 godina radnog staža?

Obrazloženje: Kao što je poznato prije nekoliko mjeseci Unija slobodnih sindikata pokrenula je inicijativu da se ženama sa više od 15 godina radnog staža, koje imaju četvoro i više djece i onima sa 25 godina radnog staža koje imaju troje djece, ukoliko to žele, dodijeli nacionalna penzija. Možda je ovo trenutno jedan od najvećih crnogorskih prioriteta kako bi se zaštitilo materinstvo i očuvala stopa nataliteta koja je svake godine sve niža i prijeti nam bijela kuga.

Da podsjetim prema podacima Zavoda za statistiku veći je mortalitet nego natalitet u 13 crnogorskih opština, 21 koliko ih ima, više je ljudi umrlo nego što se rodilo u Pljevljima, Kolašinu, Andrijevici, Plavu, Mojkovcu, Plužinama, Žabljaku, Šavniku, Beranama, Danilovgradu i na Cetinju, a negativni prirodni priraštaj zabilježen je i u dvijema opštinama na Primorju, Herceg Novom i Ulcinju.

Zbog svega ovoga Liberalna partija smatra da je dodjela nacionalnih penzija majkama sa najmanje troje djece, jedno od najurgentnijih crnogorskih pitanja, a mislimo da je dobar predlog da visinu nacionalne penzije treba propisati posebnim zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, s tim da ona ne može biti niža od 2/3 prosječne neto zarade u Crnoj Gori u godini koja prethodi ostvarivanju prava.

Ovdje se polazi od prava žena na zaštitu materinstva, ali i od njihovog položaja na tržištu rada i dodatnih opterećenja koje žene zbog svojih bioloških karakteristika imaju u odnosu na muškarce.

Poznato je da materinstvo predstavlja jednu od ključnih barijera u zapošljavanju mladih žena. Praksa pokazuje da poslodavci zaziru od zapošljavanja žena koje su u trudnoći, tako da je njihovo zapošljavanje na tržištu rada sve teže, pogotovo kada je u pitanju zapošljavanje na neodređeno vrijeme. Nakon porođaja slijedi period jednogodišnjeg porodiljskog odsustva kojeg poslodavci doživljavaju neproduktivnim za svoj posao, a nakon toga i period posebne majčinske brige i obaveze prema malom djetetu. Tu ne pomaže činjenica da centri za socijalno staranje uredno refundiraju poslodavcima zaradu koju isplaćuju po osnovu naknade za porodiljsko odsustvo. Upravo iz ovih razloga žene će sve

teže moći da ostvare puni penzijski staž u svojoj radnoj karijeri. Kako se ovo pravo odnosi na zaposlene žene sa najmanje 15 godina radnog staža, uvažavaju se dodatni naponi kojima se žene izlaže kroz materinstvo. Ali, posebno se ističe da bi pravo na nacionalnu penziju bilo ženino fakultativno pravo, može da ga ostvari a ne mora ukoliko ne želi.

Osim ovoga, koliko mi je poznato, u Crnoj Gori ne postoji, a čak nije ni u planu izrada pronatalne politike po ugledu na sve države Evropske unije. Neke od stavki koje se nalaze u strategijama zemalja Evropske unije su materijalna pomoć u toku prve godine života za svako rođeno dijete, mogućnost rada, pola radnog vremena za roditelje a da to bude stalni radni odnos i slično.

Liberalna partija zahtijeva od Vlade i od resornog ministarstva da se ozbiljno ponese prema ovoj inicijativi, ali i o ostalim problemima nedostatka pronatalne politike. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Ministarstvu rada i socijalnog staranja do sada nije upućivana inicijativa za izmjenu zakona koja bi se odnosila na dodjeljivanje nacionalnih penzija zaposlenim majkama sa troje i više djece, koje imaju najmanje 15 godina radnog staža.

Inače, u normativnom dijelu, koji se odnosi na politiku rada i zapošljavanja, penzijskog i invalidskog osiguranja, socijalne i dječije zaštite, propisana je posebna zaštita žena.

Tako je revidiranim Zakonom o radu ustanovljen princip da zaposlena žena ne može da radi na radnom mjestu na kojem se pretežno obavljaju naročito teški fizički poslovi, radovi pod zemljom ili pod vodom, niti na poslovima koji bi mogli štetno i s povećanim rizikom da utiču na njeno zdravlje i život. Stoga se zaposlena žena koja radi u oblasti industrije i građevinarstva ne može rasporediti na rad noću, s tim što se ova zabrana ne odnosi na zaposlenu ženu koja radi na rukovodećem radnom mjestu ili koja obavlja poslove zdravstvene, socijalne i druge zaštite. Izuzetno od navedenog principa, zaposlena žena može biti raspoređena na rad noću, samo kada je neophodno da se nastavi rad prekinut usljed elementarnih nepogoda, odnosno da se spriječi šteta na sirovinama ili drugom materijalu.

Isto tako, poslodavac ne može odbiti da zaključi Ugovor o radu sa trudnom ženom niti može otkazati ugovor zbog trudnoće ili ako koristi porodiljsko odsustvo. Za vrijeme odsustva sa rada, zbog njege djeteta ili korišćenja roditeljskog odsustva, poslodavac ne može zaposlenom da otkáže ugovor o radu niti ga može proglasiti licima za čijim je radom prestala potreba usljed uvođenja tehnoloških, ekonomskih ili restrukturalnih promjena u skladu sa ovim zakonom. Zaposlenoj ženi kojoj ugovor o radu na određeno vrijeme ističe u periodu korišćenja prava na porodiljsko odsustvo rok za koji je ugovor o radu zasnovala radni odnos na određeno produžava se do isteka korišćenja prava na porodiljsko odsustvo.

Na osnovu nalaza i preporuka nadležnog doktora medicine, žena za vrijeme trudnoće i dok doji dijete može biti privremeno raspoređena na druge poslove, ako je to u interesu očuvanja njenog zdravlja i zdravlja njenog djeteta. Međutim, ako poslodavac nije u mogućnosti da zaposlenoj ženi za vrijeme trudnoće i dok doji dijete obezbijedi raspored na drugo radno mjesto, ona ima pravo na odsustvo sa rada uz naknadu zarade u skladu sa kolektivnim ugovorom koja ne može biti manja od naknade koju je ostvarivala da je na svom radnom mjestu.

Zaposlena žena za vrijeme trudnoće i dok doji dijete za vrijeme privremenog rasporeda na druge poslove ima pravo na zaradu radnog mjesta na koje je radila prije raspoređivanja. Nadalje, zaposlena žena za vrijeme trudnoće i žena koja ima dijete mlađe od tri godine života ne može raditi duže od punog radnog vremena, niti noću, osim ako pisanom izjavom pristane na takava rad. Kada je u pitanju porodijsko odsustvo izmjenama i dopunama Zakona o radu koji je u primjeni od decembra 2011. godine zaštita ove kategorije zaposlenih je urađena na kvalitativno drugačiji način. Roditeljsko odsustvo kao novi institut i porodijsko odsustvo kao pravo koje u određenim situacijama može da koristi i otac djeteta su izjednačeni u korišćenju ovih prava za oba roditelja djeteta. Ovakvo rješenje je usklađeno sa direktivom Savjeta od 08. marta 2010. godine o implementaciji revidiranog okvirnog sporazuma o roditeljskom odsustvu i Konvencije međunarodne organizacije rada o zaštiti materинства.

Važno je istaći, takođe, za zaštitu navedenih prava konstituisan je novi član 111B kojim se uređuje da za vrijeme odsustva sa rada iz člana 111 i 111A ovog Zakona, roditelj ima pravo na naknadu zarade u visini zarade koju bi ostvarivao da radi. Utvrđena je zaštita u smislu korišćenja prava na rad sa polovinom punog radnog vremena koju ima roditelj, usvojilac ili lice kome je nadležni organ starateljstvom povjerio dijete sa smetnjama u razvoju na staranje i njegu, odnosno lice koje se stara o osobi sa teškim invaliditetom u skladu sa posebnim propisima, a koje je izjednačeno ostvarivanjem prava iz rada sa punim radnim vremenom.

Sad nešto iz našeg zakonodavstva.

Sa aspekta penzijskog sistema ističemo prava koja se obezbjeđuju u penzijskom sistemu, prava po osnovu starosti i invalidnosti, a ne po osnovu materинства. Međutim, u cilju stimulanja nataliteta u Crnoj Gori izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju iz decembra 2010. godine propisano je da se osiguranici ženi za svako rođeno dijete računa poseban penzijski staž u trajanju od po šest mjeseci po djetetu. Shodno važećem Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti cilj socijalne i dječije zaštite je obezbjeđenje zaštite porodice, pojedinca, djece u riziku i lica u stanju socijalne potrebe, odnosno socijalne isključenosti. Predlogom zakona propisani su isti ciljevi za detaljnije razrađenim kategorijama lica, odnosno porodica koje se štite. Zakonom je propisano da je svako dužan da radom prihodima i imovinom stvori uslove zadovoljavanja životnih potreba i doprinosi sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju socijalne ugroženosti, kao i socijalne ugroženosti članova porodica, posebno djece i drugih članova koji nijesu u mogućnosti da sami o sebi brinu. Lice koje nije u radnom odnosu i nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje pravo ostvaruje preko nadležnih centara za socijalni rad, to je jedno od prava iz socijalne i dječije zaštite koje ostvaruje bez obzira na prihode i imovinu porodice. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega, prokomentarišite i odmah nastavite sa sljedećim pitanjem.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Stvarno sam mislio, gospodine ministre, da Vam je stigla ova inicijativa, ako nije, Liberalna partija će je uputiti kao Predlog zakona. Vjerujte, mislim da je ovo najbolja inicijativa koju sam ja čuo u zadnjih deset godina u crnogorskoj skupštini. Ona može izgledati u prvom trenutku nešto skuplja, ali, vjerujte, to je nešto što nas najjeftinije košta od svih ovih inicijativa. Znamo sve i sami gdje se sve pare bacaju, a ovdje se sredstva ulažu u našu budućnost koja sa ovakvim stepenom nataliteta nije ni malo ružičasta.

Vjerujem u vašu podršku kod ove inicijative, kod Predloga zakona, naravno nije ovo Sveto pismo da to mora biti baš tako, 15 godina radnog staža - četvoro djece, 25 godina

radnog staža - troje djece, ali u svakom slučaju ovo će doći na dnevni red. Vjerujemo da ćete vi pomoći u svemu tome da se to uobliči.

Samo ću još dodati kao dopunsko pitanje,

Upozorili su me na to da što se tiče pronatalne politike da smo tu dosta tanki, i kao dopunsko pitanje postavljam:

Da li je u planu izrada pronatalne politike u Crnoj Gori?, Shvatio sam da mi još nemamo takvu strategiju. Prelazim na drugo pitanje.

Drugo poslaničko pitanje Liberalne partije:

Šta preduzimate da u Crnoj Gori bar malo zaštitite samohrane majke, riješite veoma izražen problem nedavanja, odnosno ne primanja alimentacije za izdržavanje djeteta?

Obrazloženje:

Crna Gora nema posebne mehanizme zaštite samohranih roditelja, posebno samohranih majki koje su višestruko stigmatizovane, prvo kao žene u Crnoj Gori, a onda i kao samohrane majke. Neobično je da ne postoje državne institucije koje se bave ovim pitanjem. Koliko mi je poznato nekad je postojalo sklonište za maloljetne majke, ali mislim da ni ono više ne funkcioniše.

Što se tiče drugog dijela pitanja, rješavanja problema nedavanja, odnosno neprimanja alimentacije za izdržavanje djeteta, kao što je opštepoznato, državni mehanizmi su nepostojeći, a tiču se direktno zaštite prava djeteta. Do usvajanja novog Krivičnog zakona 2011. godine, alimentacija se praktično nije mogla naplatiti. Po novom zakonu olakšan je pristup i dodijeljeno krivično gonjenje po ovom pitanju, što je u nadležnosti tužilaštva, ali još uvijek postoji velika praznina po ovom pitanju. U centrima za socijalni rad često možete dobiti odgovor- u ogromnom procentu alimentacija se ne prima u Crnoj Gori i mi vam ne možemo pomoći po tom pitanju. Da pojednostavim, samohrana majka ne prima alimentaciju koju sud na silu dodijeli čak i u slučajevima kad ni otac ne radi, jer tako zakon propisuje. Majka i dijete samim tim gube pravo na bilo kakvu pomoć od strane države. Majka je primorana da radi, samim tim, da plati vrtić ili nekog za čuvanje djeteta. Uz to, troškovi školovanja djece su izuzetno visoki. Djeca iz ovakvih porodica sa poremećenom strukturom nijesu kategorija koja ima besplatne udžbenike zbog alimentacije koja je dodijeljena, ali se ne prima, te zbog zaposlenja majke. Sve u svemu, veoma nezavidan položaj samohranih majki i u velikom broju slučajeva nemogućnost naplate alimentacija za izdržavanje djeteta. Iz toga slijedi dodatno kažnjavanje, jer se računa da su alimentacije primljene i gubi se mogućnost pomoći države.

Liberalna partija zahtijeva od Vlade i resornog ministarstva da se ozbiljno pozabavi problemima jedne od najugroženijih kategorija stanovništva u Crnoj Gori. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala Vama, kolega.

Izvolite, ministre.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Gospodin Popović, postavljajući pitanje, odnosno kroz svoje obrazloženje velikim dijelom i odgovorio je na svoje pitanje, a to je da se ovo pitanje koje je on postavio jednim manjim dijelom odnosi na Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a mnogo više se odnosi na sudove, tužilaštva i ostale. U slučaju da neko neće da postupa prema zakonu tu je Ministarstvo rada i socijalnog staranja nemoćno. Moraju da se uključe i druge institucije države.

Evo, ja ću pokušati da vrlo kratko dam odgovor po ovom pitanju.

Porodičnim zakonom propisana je oblast izdražavanja. Članom 365 navedenog zakona propisano je da u bračnim sporovima o čuvanju i vaspitavanju djece sud po

službenoj dužnosti odlučuje o izdržavanju maloljetne djece i punoljetne djece nad kojima je produženo roditeljsko pravo. Sporazum roditelja o izdržavanju djeteta sud će prihvatiti samo ako je u skladu sa odredbama Zakona o određivanju održavanja. Sud po službenoj dužnosti odlučuje o izdržavanju djeteta kada u sporu za utvrđivanje očinstva utvrde da je tuženi otac djeteta ili kada u sporu za utvrđivanje materinstva utvrdi da je tužena majka djeteta.

Članom 366 istog zakona propisano je da je postupak u sporovima za izdržavanje hitan. Prvo ročište zakazuje se u roku od osam dana od dana kada je tužba primljena u sud. S obzirom da se izdržavanje određuje odlukom nadležnog suda, neprimanje alimentacije, predmet prinudnog izvršenja sudske odluke koji može pokrenuti stranka kojoj je određeno izdržavanje.

Kada je u pitanju socijalna i dječija zaštita, ono što je nadležno Ministarstvo rada i socijalnog staranja, samohrani roditelj shodno Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti može ostvariti pravo na materijalno obezbjeđenje porodice pod uslovima koji se odnose na prihode i imovinu. Alimentacija kao prihod nije izuzeta, s obzirom da se radi o prihodima za izdržavanje koje daje drugi roditelj i koji su utvrđeni odlukom suda. Ukoliko se licu ne isplaćuje alimentacija na osnovu odluke suda, dostavlja se nadležnom centru za socijalni rad dokaz o pokretanju postupka za prinudno izvršenje u kojem slučaju se ista ne računa kao prihod u postupku ostvarenja prava na materijalno obezbjeđenje porodice. Takođe, shodno članu 31 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, samohrani roditelj sa djetetom do navršene treće godine života djeteta kojem je usljed socijalnih prilika potrebno zbrinjavanje, ima pravo na smještaj u drugoj porodici.

Dakle, ovo je što se tiče drugog pitanja. Što se tiče prvog pitanja, o tome ću vam dati odgovor nekom drugom prilikom kada za to bude vrijeme.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Kolega Popoviću, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Što se tiče komentara na ovo drugo pitanje, i ovo je jedno veoma ozbiljno pitanje i zbog crnogorske javnosti samo da kažem, Vi ste već u ovom odgovoru rekli neke stvari koje se i ne tiču samo Vašeg resora. Crnogorsko društvo ne posvećuje dovoljno pažnje samohranim roditeljima, a zakonodavstvo neadekvatno štiti njihove interese, pa su oni uglavnom prepušteni sami sebi, ili zavise od pomoći svojih najbližih. U crnogorskom zakonodavstvu prava samohranih roditelja, i to samo djelimično, tretiraju porodični i Zakon o radu, kao i Krivični zakonik. Samohrani roditelj nije uvijek majka, već se u dosta slučajeva u toj ulozi nalaze i očevi. Najčešći problem samohranih roditelja je to što drugi roditelj ne plaća izdržavanje djeteta, kao i to što crnogorsko zakonodavstvo neadekvatno štiti njihove interese.

Ne može se izjednačiti porodična zajednica sa jednim roditeljem, sa onom u kojoj su oba roditelja. Što se tiče zaštite prava samohranih roditelja u okvirima koje zakon dozvoljava ona je moguća samo u jednoj mjeri. To znači da je zakon predvidio zaštitu u smislu obaveze drugog roditelja da doprinosi izdržavanju djece, i ta zaštita se ostvaruje u parničnom postupku. Do konačnog rješavanja spora treba da prođe relativno dosta vremena, a moguća su i razna izbjegavanja i ispunjavanja te obaveze i nakon dobijanja povoljne presude. Izbjegavanja plaćanja alimentacija za izdržavanje djeteta najčešće se odnose na dostavljanje potvrda sa manjom zaradom nego što je stvarna, opterećivanje zarade drugim finansijskim obavezama i tome slično.

Takođe, zakonom je predviđena i mogućnost krviničnog gonjenja roditelja koji ne plaća izdržavanje dece, kojem se pribjegava kao najdjelotvornijem načinu ostvarivanja prava samohranih roditelja u dijelu koji se odnosi na plaćanje izdržavanja. Bez sumnje, crnogorsko društvo nedovoljno posvećuje pažnju samohranim roditeljima, za rješavanje svih problema prepušteni su isključivo sebi, a jedino od svojih najbližih mogu očekivati pomoć. I kao dodatno dopunsko pitanje postavljam, ako Vi to znate:

Koliko samohranih roditelja u Crnoj Gori treba da prima alimentaciju za izdržavanje dece, i koliko ih to pravo ostvaruje, jer koliko sam informisan, ogromna razlika između onih koji treba da primaju i onih koji to pravo ostvaruju, naravno, to je nešto u sudskom postupku?

PREDSEDAVAJUĆU BRANKO RADULOVIĆ:

Hoćete li sad?

PREDRAG BULATOVIĆ:

Samo kratko,
Zahvaljujem.

Kao što ste sami rekli, stvar alimentacije nije stvar Ministarstva rada i socijalnog staranja, već, prije svega, sudskog postupka u kojem se utvrđuje da li ima uslova za alimentaciju, a ako ima, koliki je iznos alimentacije itd. Tako da Ministarstvo rada i socijalnog staranja nema podatak koliki je broj samohranih majki dobilo na sudu mogućnost za alimentaciju, niti koliki broj je izvršen, odnosno koliki se broj u praksi izvršava.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Riječ ima koleginya Popović.
Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

S obzirom da je predsjednik Vlade najavio zapošljavanje 40 hiljada ljudi, a svjedoci smo da se veliki broj malih i srednjih preduzeća zatvara, a samim tim prestaje potreba za radnom snagom koja je radila u tim preduzećima, a sada vidimo da i veliki sistemi imaju problem sa zapošljavanjem i da se najavljuje otpuštanje radnika, ja postavljam slijedeće poslaničko pitanje:

Koliki je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori po posljednjim podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, uz navođenje podataka o njihovoj starosnoj, polnoj i kvalifikacionoj strukturi? Koliki je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori po poslednjim podacima MONSTATA, utvrđenih anketom o radnoj snazi, i kolika je razlika u iskazanom broju nezaposlenih u Crnoj Gori po podacima Zavoda za zapošljavanje i po podacima MONSTATA?

Koliki broj od nezaposlenih lica sa evidencije za zapošljavanje koristi pravo na zdravstveno osiguranje, po osnovu privremene nezaposlenosti? Za koliki broj nezaposlenih lica Zavod za zapošljavanje plaća doprinose za zdravstveno osiguranje Fondu zdravstva, i čime se objašnjavaju različiti podaci o broju korisnika zdravstvene zaštite po osnovu nezaposlenosti koje daje Zavod za zapošljavanje i Fond zdravstva? Ima li država pored Crne Gore koja za zvaničnu stopu kao značajan ekonomski indikator koristi podatak o registrovanoj nezaposlenosti, a ne podatak o stopi nezaposlenosti koja se dobija na osnovu ankete, što je standard Međunarodne organizacije rada i Eurostata i koristi je i Monstat? Kako objašnjavate činjenicu da je Crna Gora gotovo usamnjena među državama sa

specifičnim podatkom da je kod nas broj registrovanih nezaposlenih značajno manji od broja nezaposlenih utvrđenih po anketi o radnoj snazi?

Gospodine ministre, problem nezaposlenosti je par ekvelans pitanje u svim demokratskim državama. Takođe, stopa nezaposlenosti je najznačajniji makro-ekonomski indikator u svim državama tržišne privrede. Ono što je jako važno da u svim državama tržišne privrede i demokratskim državama stopa nezaposlenosti se radi kvartalno, uglavnom kvartalno, i pod budnim je okom javnosti i uvijek se prati sa posebnom zebnjom, jer to je jedan od osnovnih pokazatelja kakva nam je budućnost i kakva nam je ekonomija. Ono što Crnu Goru razlikuje od svih tih država je upravo činjenica da Zavod za zapošljavanje koristi neku nepoznatu metodologiju, metodologiju kojom se izračunava registrovana nezaposlenost, a ne stopa nezaposlenosti. Tako da koristeći različite podatke iz različitih izvora, tu prije svega mislim na MONSTAT na anketu, imamo podatke koje dobijamo iz Zavoda za zapošljavanje, a u novije vrijeme i od Evropske banke za obnovu i razvoj. Mi nemamo tačno precizno izračunatu stopu nezaposlenosti, niti znamo koliko je stvarna stopa nezaposlenosti u Crnoj Gori. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana gospođo Popović,

Dakle, samo da krenem s kraja Vašeg pitanja. Dakle, znamo i to odlično, možda, bolje nego mnogi u regionu kolika nam je stopa nezaposlenosti. S obzirom da ste postavili šest, krenuću od početka, pa bih molio potpredsjednika, jer ne mogu u pet minuta odgovoriti na šest pitanja.

POTPREDŠEDNIK BRANKO RADULOVIĆ:

Mi ćemo se vidjeti i u utorak, pa kako hoćete.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Mogu, naravno, ali postavili ste šest pitanja pa moram vam na svako odgovoriti, ako nećete da preskačem koje, jedno po jedno.

Odlično, ali mogu prokomentarisati neke, ove najjednostavnije.

Dakle, prvo pitanje je bilo - koliki je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori, po posljednjim podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, uz navođenje podataka o njihovoj starosnoj, polnoj i kvalifikacionoj strukturi. Mislim da je to javan podatak koji ste dobili u pisanoj formi, da ga ne bih sad čitao, jer je toliko podataka da bismo onda neke druge stvari koje su možda važnije preskočili.

Drugo pitanje je bilo - koliki je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori po posljednjim podacima MONSTATA utvrđenih anketom o radnoj snazi, kolika je razlika u iskazanom broju nezaposlenih u Crnoj Gori po podacima Zavoda za zapošljavanje i po podacima MONSTATA.

Dakle, prema anketi o radnoj snazi Zavoda za statistiku u Crnoj Gori, za treći kvartal 2012. godine broj nezaposlenih je 48.900, od čega je 23300 žena u avgustu 2012. bilo je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Dakle, onih koji se bave statistikom bi trebali da prave razliku između ankete i između registrovane nezaposlenosti, nalazi se 28.549 lica.

Pokušaću da vam odgovorim odakle razlika.

Pretpostavljam čim ste postavili pitanje da se razumijete u ovu problematiku i onda

, ako nijeste ga iz političkih razloga postavili, da onda znate u čemu je razlika, da je anketa jedno, a da je ovamo dobrovoljna nezaposlenost u Zavodu za zapošljavanje. Dakle, u Zavodu za zapošljavanje se registruju samo oni koji se dobrovoljno prijave na Zavod za zapošljavanje. U stručnoj literaturi se nezaposleni tretira samo onaj koji je nedobrovoljno nezaposlen, a svako ima pravo da izabere hoće li da bude zaposleni ili nezaposlen, odnosno dobrovoljna nezaposlenost se ne računa u nezaposlenost. A anketa o radnoj snazi tretira i one koji su dobrovoljno nezaposleni. To je jedan.

Drugi mogući vid jeste što smo i neki dan u razgovoru sa ekspertom Svjetske banke, upravo na temu nezaposlenosti konstatovali jeste i anketa o radnoj snazi koja je u primjeni u Crnoj Gori, jer sama pitanja značajno definišu nivo nezaposlenosti. Jer, kada je, po njegovim riječima promijenjena anketa u Poljskoj rapidno je promijenjen i nivo nezaposlenosti u samoj Poljskoj.

Jedan od razloga zašto je moguća ovolika razlika jeste u tome što neko ko je na određeno zaposlen u Crnoj Gori sebe ne tretira zaposlenim. Dakle, vjerujte da je i to vrlo interesantan podatak koji smo provjerili u praksi. Dakle, ne bi ga ovdje saopštavao pred vama i pred javnosti da upravo nije provjeren i u praksi. Dakle, to su pitanja. I u svim zemljama u svijetu imate razliku između anketne i registrovane nezaposlenosti.

Što se tiče vašeg zadnjeg pitanja, da li smo jedina zemlja. Nijesmo jedina zemlja, jer uglavnom u razvijenim tržišnim ekonomijama registrovana nezaposlenost je veća od ankete o radnoj snazi, dok u zemljama u tranziciji je uvijek anketa o radnoj snazi davala mnogo veću nezaposlenost nego što je to bila registrovana nezaposlenost. To je prije svega problem niskih plata, jer tamo gdje imamo niske plate, a imamo jedan određen vid socijalnih naknada koje su skoro jednake kao što je slučaj Crne Gore, sa minimalnom zaradom koju smo juče povećali, dovodi do tog problema da anketa o radnoj snazi daje iskrivljene podatke, i ne može se uzimati kao pravi reper za vođenje ekonomske politike. Zbog toga Crna Gora koristi podatak o registrovanoj zaposlenosti za kreiranje svoje ekonomske politike.

Znam da se možda politički oko ovoga nećemo složiti, ali u svakom slučaju ovo je iskren i tačan podatak onome što jeste pitanje nezaposlenosti kada je u pitanju registrovana zaposlenost, nezaposlenost Zavoda za zapošljavanje, s jedne strane i anketa o radnoj snazi koju daje MONSTAT.

Ima četvrto pitanje koje je malo različito, za koliki broj nezaposlenih lica Zavod za zapošljavanje plaća doprinose i zdravstveno osiguranje Fondu zdravstva i čime se objašnjavaju različiti podaci o broju korisnika zdravstvene zaštite po osnovu nezaposlenosti koju daje Zavod za zapošljavanje i Fond zdravstva.

Dakle, to je malo poduži odgovor, ali pokušaću ga sublimirati. Zavod prema odredbama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti kao nezaposlene registruje samo ona lica koja aktivno traže zapošljenje, izvršavaju obaveze utvrđene individualnim planom zapošljavanja, učestvuju u mjerama aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa zakonom, opštim aktom Zavoda i individualnim planom zapošljavanja, prihvataju odgovarajuće zapošljenje u skladu sa zakonom i individualnim planom zapošljavanja, da se lično javljaju Zavodu radi informisanja mogućnostima i uslovima zaposlenja i posredovanjima zapošljavanja na svaki poziv Zavoda, a najmanje jednom u dva mjeseca, obavještavaju Zavod o svakoj promjeni koja utiče na sticanje ili gubljenje prava ili obaveza po ovom zakonu, a najkasnije osam dana od nastanka promjene i ispunjava druge obaveze koje ima po Zakonu o opštem aktu Zavoda i individualnom planu zapošljavanja.

Prisutna razlika između broja korisnika zdravstvene zaštite po osnovu nezaposlenosti i broja registrovane nezaposlenosti prema evidencijama Zavoda utvrđena na navedeni način je posljedica nekoliko okolnosti a koje se može podvesti i pod anketu o

radnoj snazi, a to je činjenica je da je zdravstvena zaštita Ustavom zagarantovano pravo i odnosi se i na one koji su dobrovoljno i na one koji su nedobrovoljno nezaposleni. Eto to je osnovna razlika u podacima Fonda zdravstva i Zavoda za zapošljavanje. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

ZDENKA POPOVIĆ:

Poštovani ministre,

Ja ću se, prije svega, zahvaliti na odgovoru koji ste mi vi dali u pisanoj formi, jer zaista je odgovor opširan i sveobuhvatan, ali isto tako potvrdio sve moje sumnje koje su vezane za problematiku zapošljavanja. To je jedno.

Drugo, ja i vi se ne možemo složiti ni stručno, a ovo što se ne slažemo politički mislim da nije uopšte važno. Za građane Crne Gore je mnogo važnije ovo što se mi ne slažemo stručno.

Prije svega, u odgovoru na moje pitanje, znači ja sam vas pitala - ima li država, pored Crne Gore koja koristi stopu registrovane nezaposlenosti? Vi ste rekli ima država, demokratskih država tržišne privrede i zemlje u tranziciji, a niste naveli koja je to država. Ja sam se zaista potrudila da nađem bilo koju državu koja koristi stopu registrovane nezaposlenosti, kao osnovnu stopu koja treba da bude naš najznačajniji makroekonomski indikator koji će ukazati na činjenicu koliko imamo nezaposlenih lica na Zavodu za zapošljavanje, ja nijesam uspjela da nađem nijednu zemlju. A ono što je simptomatično i meni zaista čudno, jeste činjenica da Zavod za zapošljavanje svakih sedam dana izračunava stopu registrovane nezaposlenosti, što nije slučaj ni u jednoj zemlji u okruženju a ni u Evropskoj uniji. Makar ja nijesam našla nijednu zemlju.

Ono što je još gore jeste to da za potrebe svojih sedmičnih analiza Zavod za zapošljavanje koristi podatke o aktivnom stanovništvu iz popisa 2003. godine, po kome u Crnoj Gori živi 264 276 radno aktivnog stanovništva, dok je zvanična metodologija naložila i nalaže da se koriste zvanični statistički podaci o nezaposlenosti i aktivnom stanovništvu za taj mjesec.

Ono što dodatno zbunjuje, imam ovdje vaš pretpristupni ekonomski program za Crnu Goru od 2012 - 2015. koji je izradio Sektor za ekonomsku politiku i razvoj, gdje se kaže da na kretanje u oblasti tržišta rada najviše su uticale u toku 2012. godine vremenske neprilike, dužnička kriza, visoke kamatne stope, itd. ali ono što je zapanjujuće, što se vi kao ekonomista morate složiti sa mnom, je to da se kaže da se osim svih tih problema problem tržišta rada, znači predstavlja neusklađena i neadekvatna statistička osnova za analize koje se prvenstveno ogleda u nezadovoljavajućem kvalitetu podataka o tržištu rada, kako iz anketnih tako i iz administrativnih izvora.

Zar niste imali dovoljno vremena, gospodine ministre, da usaglasite metodologiju sa MONSTATOM, da imamo jednu naučno zasnovanu metodologiju po kojoj će se izračunavati stopa nezaposlenosti?

Ono što je vrlo važno što želim da vam kažem je da vas ne kritikujem samo ja, odnosno ne vas, izvinjavam se personalno, nego Zavod za zapošljavanje, nego vas kritikuje i Evropska banka za obnovu i razvoj koja smatra da podaci koje daje Zavod za zapošljavanje nisu validni i ne koristi ih više, koristi podatke koje daje MONSTAT, odnosno anketa o radnoj snazi, i to je ono što zabrinjava. I ono što zabrinjava je činjenica da su iz Evropske banke za obnovu i razvoj rekli da je nezamislivo u demokratskom svijetu da se može frizirati podatak o stopi nezaposlenosti i da oni ne razmiju šta znači problem stope registrovane zaposlenosti. Zar, s obzirom da se stopa registrovane zaposlenosti radi jednom nedjeljno, vi, odnosno Zavod za zapošljavanje izbacuje sa spiska ljude koji se,

recimo, nijesu javili iz nekog razloga, tri ili četiri dana, izbacuje ljude koji, kaže: "Aktivno ne traže zaposlenje". Kako neko može da se zaposli, recimo, a ima 45, 50, 55 godina, ostao čovjek bez posla, ili ako mu se ne ponudi neki posao, ako ne prihvati neki neodgovarajući posao, gospodine ministre, ako vi nekom čovjeku, mladom čovjeku koji ima fakultetsku diplomu pravnika, ekonomiste, ponudite posao sezonskog radnika kuvara, konobara, i ako to odbije on se briše sa evidencije Zavoda za zapošljavanje? To je nepravедno. I to nije validan podatak, to nije podatak sa kojim treba ekonomija Crne Gore da se služi. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, koleginice.

Sada ima riječ kolega Nimanbegu, izvolite kolega.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, kolega Raduloviću.

Poštovani ministre Boškoviću, poštovani koleginice i kolege poslanici,

Ja želim ovdje istaknuti jedan problem koji je od životnog značaja za desetine ljudi u Crnoj Gori. Naime, svi smo svjesni kroz razne primjere da je raspad SFRJ prouzrokovao brojne probleme za hiljadu ljudi iz bivših država, aktuelnih država, stoga želim skrenuti pažnju na jedan problem sa kojim se suočavaju na desetine građana Crne Gore, a koji su radili, ili na Kosovu, ili su bili zapošljeni za firme koje su imale sjedište na Kosovu, za vrijeme SFRJ, SCG, i obrnuto, vjerovatno.

O ovom problemu Ministarstvo je obaviješteno na inicijativu tih građana još u aprilu 2011. godine i radi se o tome da ovi radnici, sad su to lica od 60-70 godina starosti, ne mogu ostvariti svoju penziju ili punu penziju iz razloga što su se oni često obraćali institucijama ili u Srbiji koje su tvrdile da ili nemaju dokumentaciju ili da im manjka dokumentacija, i stoga je upućeno ovo poslaničko pitanje koje ću ja pročitati:

Poštovani ministre Boškoviću, molim vas da navedete aktivnosti i planove koje je vaše ministarstvo uradilo ili planira da uradi u vezi sa problemom rješavanja pitanja socijalnog osiguranja za desetine građana državljana Crne Gore, a koji su svoj radni vijek proveli u preduzećima na Kosovu, ili su svoje sjedište imali na Kosovu a radni vijek proveli u CG.

Šta je urađeno sa sporazumom ili dogovorom iz druge polovine 2012. godine, koji su dogovorili predstavnik vašeg ministarstva i predstavnik ministarstva Republike Kosovo, i šta je tačno predmet tog dogovora.

Kada se može očekivati potpisivanje sporazuma o penzijskom i socijalnom osiguranju sa Kosovom, kako bi se riješili veliki problemi radnika koji zbog toga ne mogu steći uslov za penziju, a koji su predloženi vašem ministarstvu još 2011. godine, a bili su i predmet sjednice Odbora za ljudska prava i slobode u Skupštini, gospodine ministre u prvoj polovini 2012. godine. I sam taj odbor, na žalost, i poslije sastanka sa tim građanima, izgleda da nije uputio zaključke prema Ministarstvu i konkretne mjere koje bi se trebale preduzeti. Stoga očekujem vaš odgovor.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolega.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Dakle, gospodine Nimanbegu,

Prvi put sam se susreo sa ovim problem kad sam bio u posjetu Opštini Ulcinj, jedan zaposleni u Televiziji Teuta, mislim pitao je, jer je radio u Prištini i ne može da ostvari pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje obzirom na to da ne postoji sporazum o socijalnom osiguranju između države Crne Gore i države Kosovo. To je bilo negdje sredinom januara, čini mi se kad sam bio u posjeti gradonačelniku Cunguu, tako da sam tada stekao dojam o problemu koji postoji ne samo za tog jednog činovnika, već za veliki broj građana Kosova ili Crne Gore koji su radili na Kosovu, ili u kosovskim firmama u Crnoj Gori ili širom bivše Jugoslavije. S druge strane takođe, crnogorskim državljanima koji su radili jedan dio vijeka u Crnoj Gori, drugi dio na Kosovu i u kosovskim firmama, taj isti problem ne mogu riješiti na teritoriji Kosova.

Tačno je sve ovo što ste naveli da je i u vašem dopisu i u vašem pismu, prošle godine pokrenuta inicijativa za razgovore na tu temu. Prvi razgovori su obavljani u septembru 2012. godine. Ja sam bio u Prištini u ponedjeljak i u utorak i jedna od tema razgovora je upravo bio i sporazum o socijalnom osiguranju i mislim da tu idemo dobrom dinamikom, i da ćemo u nekom vrlo brzom periodu imati to rješenje. Jedan od problema koje su mene kolege informisale iz Ministarstva, bio je taj što Kosovo nije imalo zaključen nijedan međudržavni sporazum ove tematike. Napravili su sporazum prvi sa Makedonijom. Taj primjerak sporazuma su nam poslali i on je trenutno u Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Procjenjuje se da li možemo sličan, isti ili sličan sporazum potpisati između Crne Gore i Kosova. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je potpuno svjesno problema. Upravo je ova posjeta koja je bila u ponedjeljak i utorak, iako se jednim dijelom odnosila na interno raseljena lica, jednim značajnim dijelom se odnosila upravo na sporazum o socijalnom osiguranju. Ja sam ubijeđen da ćemo u najkraćem mogućem periodu imati taj sporazum koji će onda zavisiti od dvije strane kada će biti potpisan i ratifikovan i nakon toga može da stupi na snagu i u primjeni i ovdje i na Kosovu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.
Izvolite, kolega.

GENCI NIMANBEGU:

Evo ja ću komentarisati djelove odgovora, a i ovo što je sam ministar rekao u svom odgovoru, jer zahvaljujemo se što je dao pismeni odgovor, mada neposredno prije ovog instituta poslanička pitanja, ali o čemu se ovdje radi.

Ministarstvo ima dopise upućene od poslanika Hola, i mene već od 2011. godine sa listom osoba koje imaju ovih problema. Mislim da vas je pomoćnik informisao on je bio i na Odboru 2012. godine, gospodin Jovo Pajović. Ovo napominjem iz razloga što od 2011. pa do danas, izuzetno malo je urađeno. Urađeno je samo to da se kontaktiralo sa Ministarstvom na Kosovu.

Ja ponavljam, ovdje se radi o državljanima, građanima Crne Gore koje želimo da zaštitimo, jer, gospodine ministre, oni ne ostvaruju niti pune penzije, neko od njih ne ostvaruje uopšte penzije. Od trenutka kada je pokrenuta ova inicijativa, mislim da je najmanje troje njih preminulo, od ove liste preko 30 koja vam je dostavljena.

Ono što je pozitivno u vašem odgovoru je da je Ministarstvo vanjskih poslova prihvatilo da ovo bude prioritet i da su održani ti sastanci, ali po meni, osim ovoga što ste vi imali ove sedmice, oni su bili na niskom nivou, jer trebamo se požurivati i želio bih da preuzmete obavezu. Znači, da preuzmete obavezu da se ovo završi i da kažete, definišete rok koji će biti javan, jer ako je postignut sa Makedonijom, on se može urgentno potpisati i sa Crnom Gorom. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala.

Koleginica Ponoš i zamolio bih Javni servis da nam produži, ukoliko je to moguće, kako bi završili današnju sjednicu.

ANA PONOŠ:

Hvala, uvaženi potpredsjedniče, hvala unaprijed Javnom servisu. Vjerujem da je ovo vrlo važno pitanje za sve građane i građanke Crne Gore.

Moje pitanje glasi:

Poštovani gospodine Boškoviću,

Kada će država otvoriti centar za profesionalnu rehabilitaciju i zašto prethodne godine nije objavljen tender za obavljanje profesionalne rehabilitacije, a planirano je i strategijom o zapošljavanju i razvoju ljudskih resursa da se u 2012. godini sprovodi program profesionalne rehabilitacije, te su za tu svrhu opredijeljena i sredstva. Naime, već četiri godine lica sa invaliditetom koja nisu zapošljena, a koja se nalaze na evidenciji za zapošljavanje, čekaju da država otvori centar za profesionalnu rehabilitaciju, kako bi imala priliku da unaprijede svoje radne sposobnosti i ostvare svoje pravo na rad.

Međutim, postoji jedan broj osoba sa invaliditetom koje prema procjeni radne sposobnosti nisu sposobne za uključivanje na tržište rada i za njih su u prethodnom periodu organizovane zaštitne radionice kao neka vrsta dnevnog boravka za osobe sa invaliditetom. Te osobe se, naravno, i dalje vode kao tražioci zaposlenja, odnosno i dalje su na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, iako je u stvari za njih nadležan Centar za socijalni rad.

Međutim, Zavod za zapošljavanje je u 2009. godini angažovao 10 visokoškolaca i u saradnji sa Zavodom Papilot iz Slovenije organizovao je projekat stručnog usavršavanja, odnosno devetomjesečnu obuku defektologa, psihologa, socijalnih radnika, za rad u programu profesionalne rehabilitacije sa osobama sa invaliditetom.

Međutim, samo dvije godine kasnije svih tih 10 obučениh stručnjaka, dobilo je otkaz a projekat profesionalne rehabilitacije nakon toga nastavio se ali ne kroz programe zavoda, već su izvođači programa socijalne uključenosti bile privatne agencije.

Tako sada grupu koja broji oko 20 osoba sa smetnjama u razvoju osoba sa invaliditetom, vode samo tri osobe, a broj osoba kojima je potrebna ovakva rehabilitacija je makar tri puta veći, makar na nivou Podgorice.

Pošto centar za profesionalnu rehabilitaciju, još uvijek nije, ni nakon četiri godine, otvoren, a čak i ono što je trebalo da bude prelazno rješenje, odnosno rad u ovakvim grupama, postalo je nedostižno velikom broju osoba sa invaliditetom, stoga pitam, zašto država još uvijek nije otvorila centar za profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, i zašto se nije nastavilo sa privremenim rješenjem, radom u grupama u okviru Zavoda za zapošljavanje Crne Gore?

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Zahvaljujem, koleginice.

Ministar.

PREDRAG BOŠKOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Evo, shodno vašoj inicijativi pokušaću da budem što kraći.

Poštovana gospođice Ponoš,

11. decembra 2008. je započeta izgradnja Centra za radnu integraciju teže zapošljivih lica u Podgorici. Ono što sam ja vidio na licu mjesta, što sam informisan od ljudi koji se bave izvođenjem građevinskih radova, jeste da su spoljni građevinski odnosno grubi građevinski radovi završeni, da su u toku zanatski radovi unutra, i da će čim to uslovi i finansijska sredstva dozvole biti privedeno namjeni i stavljeno u funkciju.

Dakle, nakon što centar bude završen očekuje se sprovođenje postupka i njegovo konstituisanje kojim će se pored programa profesionalne rehabilitacije sprovođiti i osposobljavanje za određena zanimanja po programima koji su prilagođeni teže zapošljivim licima, posebno licima sa invaliditetom.

U okviru centra je planirano zasnivanje zaštitnih radionica i radnih centara u kojima će se zaposliti lica sa invaliditetom, zavisno od utvrđenih preostalih radnih sposobnosti.

Ipak u ovom dijelu treba naglasiti da će u oblasti zasnivanja posebnih organizacija biti neophodno veće socijalno partnerstvo između jedinica lokalne samouprave, Zavoda za zapošljavanje, organizacija lica sa invaliditetom, sindikata, poslodavaca i drugih pravnih i fizičkih lica.

Tokom 2012. godine, a u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju lica sa invaliditetom, iz 2011. godine, donesena su i odgovarajuća podzakonska akta i to: Pravilnik o kriterijumima i uslovima za utvrđivanje procenata invaliditeta, Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju, Pravilnik o standardima za sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, Pravilnik o uslovima koje treba ispuniti izvođač profesionalne rehabilitacije, radni centar, zaštitna radionica i zaštitni pogon i Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije a koji su trebali biti u skladu sa standardima međunarodnih institucija i Evropske unije.

Takođe, krajem 2012. godine, konstituisana je komisija za profesionalnu rehabilitaciju koja, pored ostalog, upućuje lica sa invaliditetom i ostala teže zapošljiva lica odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Sa donošenjem svih ovih podzakonskih akata i konstituisanjem komisije za profesionalnu rehabilitaciju, stekli su se uslovi za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije, te je Ministarstvo rada i socijalnog staranja, 22. februara 2013. godine, raspisalo konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije i programa socijalne uključenosti za 2013. godinu. Taj tender je završen, mislim da je završen i izbor izvođača, privodi se kraju i ovim se otvara mogućnost zaposlenja lica koja su se u prethodnom periodu osposobljavala za rad u profesionalnoj rehabilitaciji čije je osposobljavanje finansirao Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolegice.

ANA PONOŠ:

Nažalost, poštovani ministre, ni ja ni pozitivna Crna Gora, ni 10% crnogorske populacije, koliko je lica sa invaliditetom, da prevedem, 60 hiljada građana Crne Gore, nažalost od vas danas nije dobilo konkretni odgovor kada će centar za profesionalnu rehabilitaciju biti otvoren. Vi ste rekli, grubi radovi su završeni, nakon toga će se dalje raditi na sređivanju centra. Međutim, mi ni dalje ne znamo kada će centar biti otvoren, niti čemu se lica sa invaliditetom u Crnoj Gori mogu nadati.

Moram da kažem da prema procjenama 60% osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori živi na granici ili ispod granice siromaštva i njihov položaj je sve lošiji i oni bivaju isključeni iz društvenog života.

I ovo proljeće ova lica dočekuju sa veoma malim sredstvima od države. Kada kažem malim, ona su zaista minimalna. Iz Zavoda za zapošljavanje Crne Gore primaju 33 eura, kao kategorisana omladina po osnovu invaliditeta, a sredstva za tuđu njegu iznose 62 eura i ona, na žalost, ne obezbjeđuju ni elementarne ljudske potrebe danas.

Programi profesionalne rehabilitacije koji su namijenjeni zaposlenim licima koja imaju probleme i prepreke pri zapošljavanju zaista moraju napokon imati veću podršku kako Zavoda za zapošljavanje, tako i vašeg Ministarstva, a tako i države. I ovakve aktivnosti zahtijevaju poseban i duži i stručan tretman zbog velikog niza prepreka koje utiču na program njihovog zapošljavanja.

Sada je već uobičajeno da Crna Gora samo na papiru prihvata program međunarodne norme u ovoj oblasti. A evo još jednog dokaza. Naime, 2009. godine ovaj parlament je potvrdio i Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom, a neke od obaveza naše države Crne Gore, prema toj konvenciji su i poštovanje urođenog dostojanstva, zabrana diskriminacije, jednake mogućnosti, podsticanje mogućnosti zapošljavanja i napredovanja u karijeri za osobe sa invaliditetom na tržištu rada.

Da ponovim, ovo su obaveze Crne Gore iz te konvencije, a građani Crne Gore i pogotovo onih 60 hiljada građana lica sa invaliditetom zaslužuju da znaju da li ih naša država i vaša vlada zaista i poštuje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI BRANKO RADULOVIĆ:

Hvala, kolegice.

Na kraju današnjeg rada nekoliko informacija. Sjutra će se održati prva sjednica crnogorskog plenuma preduzeća.

U ponedjeljak je predviđen i planiran rad Odbora, a utorak nastavljamo sa poslaničkim pitanjima i ministar Mićunović.

Hvala ministrima. Hvala kolege. Svako dobro građanima Crne Gore i vama. Prijatno.

26.03.2013. u 10.07h

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25.saziva Skupštine Crne Gore, poštovani ministre Mićunoviću, nastavljamo sa poslaničkim pitanjima. Po redoslijedu su pitanja kolegice Branke Bošnjak, zatim kolege Perića i kolege Kneževića.

Izvolite, kolegice Bošnjak, da lijepo počnemo jutro.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovani građani i građanke, moje pitanje upućeno Ministarstvu kulture glasi:

"Za koliko kulturnih dobara čiji je status utvrđen po ranijim propisima je izvršen postupak revalorizacije kulturne vrijednosti, shodno članu 142 stav 2 Zakona o zaštiti kulturnih dobara i koliko je materijalnih sredstava predviđeno i utrošeno za tu namjenu od usvajanja zakona"?

Jedna od bitnih obaveza, a koja proizilazi iz Zakona o zaštiti kulturnih dobara bilo je sprovođenje procesa revalorizacije nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara sa statusom koji su stekli na osnovu ranijih propisa, i to je rok ograničen do 21.08, što znači da imamo nepunih pet mjeseci do isteka toga roka. Sudeći po dokumentima koje je usvojila Skupština i Vlada Crne Gore od stupanja na snagu Zakona za postupak revalorizacije su kontinuirano predviđena izdvajana značajna materijalna sredstva. Međutim, ostala javna dokumenta ukazuju da postoje problemi u primjeni Zakona o zaštiti kulturnih dobara koji prijete da veliki

broj do sada zaštićenih nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara ostane bez stečenog statusa.

U saznanju sam da je veliki broj kulturnih dobara, da nije izvršena revalorizacija, tako da se može desiti da neka značajna kulturna dobra poput crkve Svetog Tripuna koju je predsjednik sada pominjao, poput manastira Morača, poput Husein-pašine džamije, da još uvijek nije izvršena revalorizacija. Doći ćemo u jednu situaciju da ostanu bez zaštite ta kulturna dobra. Mene je interesovalo šta se uradilo po ovom pitanju, koliko ste objekata revalorizovali, odnosno da li ste ih zaveli kao kulturna dobra. Čini se da nemate dovoljno kadra, ne znam za materijalna sredstva, vi ćete mi to reći. Sigurna sam, u prethodnom sazivu su moje kolege apelovale da taj rok bude duži jer se činio nerealnim, što se sada i pokazalo, ali da ste vi bili uporni u tome, čak ću vas citirati - neće se ići ni na ljetnje odmore, ali da ćete vi uspjati to da završite. Informacije koje mi imamo govore da se nije uspjelo, čak u planu koji smo usvojili juče na Odboru za nauku, prosvjetu i kulturu, vidjela sam da se nigdje ne pominju izmjene zakona, da bi se možda prolongirao ovaj rok.

Ja ću, evo, da kažem da ćemo mi kao Demokratski front pripremiti izmjene Zakona o kulturnim dobrima da bi produžili taj rok i još neke stvari. Naš stručni tim će odraditi još neke izmjene koje su se pokazale da nijesu dobre u zakonu.

Sada me interesuje šta ćete da mi kažete koliko je ovih dobara, koliko su sredstava utrošili, pa ću nakon toga i komentarisati.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Više su nam stvorili dobra nego što mi možemo očuvati, izgleda. Izvolite.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane dame i gospodo poslanici,

Na pitanje gospođe Bošnjak bih rekao nešto, pročitacu nekoliko rečenica, a onda ću nekoliko rečenica i reći, a onda vam ih kako treba uputiti do narednog zasijedanja.

Odredbom člana 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Sl. list 49 od 2010. godine, propisano je da spomenici kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima imaju status kulturno dobro do revalorizacije njihove kulturne vrijednosti, a u skladu sa navedenim zakonom. Podsjetimo se, revalorizacija, provjera kulturne vrijednosti kulturnih dobara vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara i pravilnikom o bližnjem kriterijumu i postupku za utvrđivanje kulturne vrijednosti dobra, odnosno shodno primjeni njihovih odredbi. Dobra je prilika da jutros, slično je pitanje i gospodina poslanika Perića, i vrlo me raduje što vodimo jutros ovaj dijalog, probaću u mom odgovoru da vam dam izvjesno i neke prijedloge za neke naše buduće zajedničke korake.

Revalorizaciju kulturne vrijednosti nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog kulturnog dobra utvrđuje stručno tijelo od najmanje tri člana koje obrazuje Uprava za zaštitu kulturnih dobara. U postupku provjere kulturne vrijednosti kulturnog dobra, stručno tijelo sačinjava elaborat koji pored opisa sprovedenih radnji i obrazloženog stručnog stava o kulturnoj vrijednosti, kriteriju kulturnog dobra i njegovoj kategoriji, sadrži i prijedlog mjera zaštite, namjene, načina čuvanja, održavanja i korišćenja, kao i katastarske oznake grafičkih prikaza granica kulturnog dobra i njihove zaštićene okoline, kada je u pitanju nepokretno kulturno dobro.

U odgovoru gospodinu Periću navodim da su formirana brojna tijela, da je do, recimo, prije dva, tri dana podatak da je blizu 140 definisano, da je u prosjeku ogroman broj i nadamo se da ćemo stići do avgusta. Nama se nevjerovatno, kriterijumima Zakona o zaštiti kulturnih dobara, povećao broj i obim posla, što je dobro. U ovom trenutku predano radi veliki broj stručnih timova, u kojima su svi relevantni subjekti na revalorizaciji kulturnih

dobara. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012.godinu, pitali ste me, za ovu namjenu predviđena su bila sredstva u iznosu od 101.000. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara, svjesni upravo ovog tempa za 2013.godinu obezbijedili smo finansijska sredstva u iznosu od 350.000. Nekoliko spomenika kulture koje navodite su u odličnom stanju iz programa zaštite.

Pominjete Husein-pašinu džamiju u Pljevljima, ona je potpuno pospremljena, sređena.Prošle godine smo imali oko 75 projekata mimo ovog koji smo iz Ministarstva kulture inicirali i uradili, konkursima i zaštitom.Oni su u 90 i nešto procenata završeni prošle godine, nastavljeni u ovoj godini. U ovoj godini, što vam, takođe, mogu dostaviti program zaštite, od oko 65 kulturnih dobara u svim opštinama.

Vi, takođe, u jednom momentu dok ste mi postavljali ovo pitanje, spomenuli ste i koncept Demokratskog fronta u kontekstu kulturnih dobara. Naravno, s pažnjom sam pročitao vaš politički program pred izbore u oktobru mjesecu.Mogu i da vas obradujem s jedne strane, da je puno stvari tamo koje navodite završeno, o čemu treba da sjednemo i poravnamo.Ovo govorim zbog toga što su vrata Ministarstva kulture otvorena za sve vaše stručnjake.Ovako mi imponuje da o ovoj stvari možemo zajedno govoriti.Trudićemo se da završimo to. Slagao sam se sa tim da je to kratak rok, ali probaćemo da uradimo to do avgusta. Ukoliko vidimo da ne, iz jedne dobre saradnje, neću se protiviti vašoj inicijativi da taj rok produžimo.Dobro i predano se radi. Nailazimo na brojne probleme koji su sticajem okolnosti, da ne spominjemo krizu, ni ne znam šta, ministar kulture koji stoji danas ovdje pred vama je možda najnezadovoljniji onda kada se ovaj sektor društva ne podržava dovoljno i onako kako bismo svi mi to željeli. Dakle, i vama, kao što ću reći i gospodinu Periću, pružam ruku saradnje i molim vas da iskoristite sve svoje kapacitete da napravimo jednu dobru fuziju, jer je ovaj parlament kada je glasao ove zakone stao iza ovih zakona.Tada sam apelovao da glasamo, da izvučemo kulturnu baštinu iz dnevne politike sukobljavanja. Vrlo smo bili ponosni svi zajedno što je možda tri ili četiri glasa od cijelog broja prisutnih tada bilo protiv ovih zakona o kojima ću kasnije nešto i govoriti kada budem odgovarao na pitanje gospodina Perića.

Gospođo Bošnjak, očekujem od vas inicijative. Hajde da vidimo šta to nismo mi stigli, hajde da vidimo i to što imate i vi u svom programu kada je kultura u pitanju, što je već završeno ili dobro završeno. Hvala vam lijepa, predsjedniče, što ste mi dali riječ.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Mislim da je dobro da poslanici vlasti ili opozicije, svejedno, ali da se gledaju sa ministrima na projektima koji su nesporno zajednički interes i koncept mimo ovih ... i da ta komunikacija bude, bolje u kabinetu ministra jer su mnogo bolji uslovi nego u poslaničkim kabinetima jer ih nemaju. U svakom slučaju, mislim da to treba uvesti u naš politički život jer ti ciljevi su iznad saziva parlamenta i iznad generacija, što bi se reklo.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Reći ću da se, u stvari, nacionalni identitet čuva čuvanjem kulturnih dobara, a da je, nažalost, sve više u dnevno-političke svrhe taj identitet i neke podjele koje u Crnoj Gori pravimo, a da bi kroz ovo trebao da se vidi naš patriotizam i šta mislimo o nacionalnom identitetu naroda koji žive u Crnoj Gori.

Vi ste mi u odgovoru rekli da ste do sada 140 definisali kulturnih dobara. Prema vašim zvaničnim informacijama iz Ministarstva imamo 792 nepokretna kulturna dobra, 598 pokretnih i 571 spomen obilježje. Znam proceduru da su mnoge spomen ploče, u stvari, po nekom starom zakonu iskorišćene kao kulturna dobra i da bi sada trebalo raditi

revalorizaciju. Mislim da je, možda je teška riječ, gubljenje vremena, ali da treba da se razmisli da se napravi pravilnik gdje bi se oni odvojili od ostalih kulturnih dobara. Svjesna sam činjenice da neke spomen ploče zaslužuju da budu kulturna dobra, ali sigurna sam da bi veliki broj ovih izgubio taj status revalorizacijom.

Mislim da bi trebalo razmisliti o pravljenju pravilnika kako se ne bi gubilo vrijeme jer bi to bilo nešto što bi neka druga institucija radila, a ne Uprava za zaštitu kulturnih dobara. Ovim tempom kojim ste vi krenuli sigurno nećete stići, jer bi vam trebalo još 40-ak godina, ako bi izračunali sva ova kulturna dobra koja treba da revalorizujete, posebno što znamo da se ovdje uvode i neka nova pravila, da se mora taj pokretni fond u sklopu tih nepokretnih kulturnih dobara popisati, registrovati, zaštititi, da se po prvi put uvode i granice okoline koje obuhvataju. Tako da je sigurno da je ovaj rok, makar ovim tempom kojim ste išli, nema šanse jer sam preračunala, otprilike bi vam trebalo još 40 godina.

Što se tiče raznih radnih grupa, ja ne znam, ja sam čak čula da neke radne grupe nijesu završile zadatak niti utrošile sredstva iz prethodne godine, a plaćene su prije nego što je završen zadatak zbog kojeg su i oformljene. Prosto misim, da makar za ova spomen obilježja i spomen ploče i ne trebaju se pisati neki veliki elaborati i gubiti vrijeme na to i ako je to za mnoge zaposlene tamo možda nekakav, da kažem dodatni prihod. Moramo voditi računa i moramo dati prioritete. Iz tog razloga, ja mislim da treba da se napravi lista prioriteta, da ne bi kulturna dobra, koja ne smiju ostati nezaštićena u slučaju da ne odradite revalorizaciju, ona prestaju da budu kulturna dobra, odnosno više nijesu materijalno zaštićena od strane države i to nam se svakako ne smije desiti. A, vjerujem da u ovoj listi od 792 nepokretna kulturna dobra će sigurno ostati oni koji su značajni, a koji će izgubiti taj status i gotovo da sam uvjerena da je neophodno da se odradi ovaj dio izmjene zakona u tom dijelu i da se neki realan rok postavi. Slažem se s tim i, evo, ja sam i u razgovoru sa vama rekla otprilike šta mislimo da treba da se uradi, da se napravi lista prioriteta, da se izmijeni zakon da bi se ovaj rok produžio i svakako da se izmjestite spomen ploče, odnosno spomen obilježja, makar ona koja ne zaslužuju status kulturnog dobra, da se ne bi pravili elaborati, formirale komisije i gubilo vrijeme na tom dijelu, kako bi ovo zaokružili. To bi bila neka naša prava briga o kulturnim dobrima. Što se sredstava tiče, evo vi čim ste ih predvidjeli, znači vi ste predvidjeli mimo roka u 2014. i ako vam u stvari u ovoj godini 21. avgusta ističe ovaj termin do kada je sve to trebalo da se završi i u tom momentu prestaju da imaju status kulturnih dobara onih koji nijesu revalorizovani.

Ja sam pratila Službene listove, čini mi se da ste četiri ili pet, prije mislim da su četiri nova valorizovana kulturna dobra i to je objavljeno, a nijesam primijetila, a dužni ste da u Službenom listu objavite sve što ste odradili, tipa revalorizacije kulturnih dobara. Nadam se da će Ministarstvo kulture više posvetiti pažnje ovome, mislim da su vam prioritete neke druge stvari, gledajući budžet kulture i uopšte završni račun, kako ste trošili pare. Mislim, da o nacionalnom identitetu moramo više da vodimo računa i to se gleda kroz zaštitu kulturnih dobara. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Valjda je neđe u suštini nacionalni identitet kulturni identitet, tako da je kvalitet više za građansku Crnu Goru. Negdje će vam biti lakše ministre, jer koliko se sjećam 60% je pokretnih u Kotoru i 40% nepokretnih u Kotoru, tako da će uspijevati da to na jednom mjestu se radi ubrzanim tempom zbog lokacije, na Stari grad i Boku Kotorsku. Hvala vam na brizi, prije svega, o nečemu što dosta često u naših trkama ne uspijevamo da dotaknemo na pravi način.

Kolega Periću, izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Uvaženi predsjedniče Skupštine, uvaženi ministre Mićunoviću,

Ja Vam se obraćam sa poslaničkim pitanjem koje ste dobili, ali koje ću zbog javnosti pročitati:

Koliki je tačan broj spomenika kulture, nepokretnih i pokrenih, čiji je status utvrđen po ranijim propisima i koji sada imaju status kulturno dobro, do valorizacije njihove kulturne vrijednosti? Koliko ovih spomenika do sada je valorizovano u skladu sa važećim zakonom? S tim u vezi, odgovor na postavljeno pitanje treba da sadrži i informacije koliko je od tog broja nepokretnih, a koliko pokretnih kulturnih dobara, kao i za koliko spomenika kulture, po ranijim propisima, nijesu utvrđene granice zaštićene okoline.

Odgovor na ovo pitanje takođe u prilogu treba da sadrži i spisak svih spomenika kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima i koji imaju status kulturno dobro do valorizacije njihove kulturne vrijednosti.

U obrazloženju sam naveo da, shodno članu 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, spomenici kulture, čiji je status utvrđen po ranijim propisima, imaju status kulturno dobro do valorizacije njihove kulturne vrijednosti uz obavezu da se revalorizuju kulturne vrijednosti za ova kulturna dobra i izvrše u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zakonom o zaštiti kulturnih dobara član 143 propisano je i da se za nepokretna kulturna dobra, kojima nijesu utvrđene granice zaštićene okoline, iste utvrde u roku od tri godine od dana stupanja ovog zakona. Takođe zakon propisuje da ove poslove na zaštiti kulturnih dobara vrši Uprava za zaštitu kulturnih dobara, koja funkcioniše kao organ u sastavu Ministarstva kulture.

Uvaženi ministre Mićunoviću, mene zaista raduje i Vaš kulturni odnos i ophođenje, ali mislim da je vrijeme da možda malo i dignemo nekih kreativnih tenzija kada je kultura u pitanju, zato što se pozivamo na Njegošev stih: "Moje pleme snom mrtvijem spava" kada je kultura u pitanju. Mi trenutno nemamo, a i ni jedan građanin Crne Gore nema otvorenu mogućnost da vidi koja su kulturna dobra, gdje se nalaze, koje su lokacije njihove, koja je okolina koja ih okružuje, da li su pokretna ili nepokretna. Takođe ne postoji i ako je zakonom obavezna, ne postoji veb stranica na kojoj bi ljudi mogli da vide koja se kulturna dobra nalaze na teritoriji Crne Gore i u krajnjoj crti da se posvete ili njihovom istraživačkom radu ili njihovom formalnom obilasku. U krajnjoj crti imate rečenicu: "Upoznajte domovinu da bi je voljeli". Plašim se da naše generacije koje dolaze nemaju tu priliku. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam imao sreću da svako jutro prolazim pored jedne table na kojoj je pisalo „pod zaštitom države“. Odnosi se na Stari grad Kotor i na sjeverna vrata. Vjerujte mi sve je zarđalo u Starom gradu, osim te table na kojoj piše „pod zaštitom države“. Još uvijek je svježije plava kao i prije 40 i nešto godina. Tako je bila kvalitetno napravljena da izgleda da je i država bila toliko kvalitetna da je to pod zaštitom države značilo nešto. Izvolite, ministre.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani gospodine Periću i gospođo Bošnjak,

Neka mi gospodin Perić ne zamjeri i predsjednik Krivokapić što se nešto iz ovog odgovora može i primijeniti na moj mogući odgovor onome o čemu ste i vi govorili. Dakle, ako savjete dajete, ako mi pozivamo da sarađujemo, uzmite u obzir da je ministar koji stoji pred vama bio inicijator da se baština u Crnoj Gori reformiše, upravo zato što je dobar dio toga o čemu govorite zatečeno stanje stvari.

Zakon je donešen 2010. godine, koji prvi put to prepoznaje. Dakle, postojao je Zakon o zaštiti spomenika kulture, kojih je bilo oko, ne znam, 300,400, 350 i nešto, koje je Skupština stavljala na spisak. Složićemo se svi da je to bila spora procedura i da je 40

godina do promjene zakona u jesen 2010.godine bilo takvo stanje. Dakle, mi prvi put sad, mi mnoge stvari imamo prvi put, imamo Zakon o zaštiti kulturnih dobara, u kome prvi put prepoznajemo faktički sa mnogim parametrima dobar dio pokretne kulturne baštine, a da ne govorimo o nepokretnoj i tu su neki novi standardi primijenjeni. Prvi put prepoznajemo, na veliku radost, nematerijalnu kulturnu baštinu s kojom nijesmo manje, ako nijesmo više bogati u odnosu na nepokretnu ili pokretnu kulturnu baštinu, i prvi put prepoznajemo kulturni pejzaš.To su ogromni veliki poslovi koji su povećali gabarite naših obaveza i vjerovatno i vremena. Učinićemo sve da to završimo u tom roku. Ja nijesam samo džentlmenski ponudio saradnju, ja sam ponudio saradnju onako kako razmišljam cio svoj život o komunikacijama i ja nijesam bio ciničan kada sam vam ponudio da sarađujemo, niti sam imao bilo kakvu zadnju namjeru i zato vas ljubazno molim, da kalkulacije tipa 40 godina možda ostavimo za neke duhovitije trenutke, ljubazno vas molim, jer mi ćemo to mnogo prije stići.

Što se tiče prioriteta, priotiteti su i te kako dobro i pažljivo izvagani. Od stiha "pleme moje snom mrtvijem spava" bolji je drugi stih "suza moja nema roditelja". Ja često govorim da glavnu bitku za kulturu treba dobiti u Vladi Crne Gore, onamo će se dijele pare i sigurno je da status, kadrovski status u upravi i drugih institucija koje štite baštinu moramo podizati permanentno na mnogo veći nivo. Decenijama su trajali problemi. Ne treba sumnjati u to da Ministarstvo kulture u ovom trenutku ne zna za svaki spomenik i tražili ste, ja ću vam uputiti pismeno cijele spiskove toga što je na dnevnom redu.

Dakle, spomenici kulture čiji je status utvrđen po ranijim propisima i koji shodno odredbi čl. 142 Zakona o zaštiti kulturnih dobara imaju status kulturno dobro do revalorizacije njihove kulturne vrijednosti. U Crnoj Gori ima 1961.... 63, to smo sve pomenuli, te cifre. Nova zakonska rješenja znatno su povećala obim našeg posla. Dovoljno je pomenuti brigu o nematerijalnoj baštini, zaštiti kulturnog pejzaža koji se prvi put definišu Zaknom o zaštiti kulturnih dobara, koji je gotovo jednoglasno u ovom domu usvojen. Stručni timovi uprave za zaštitu kulturnih dobara do sada su odradili broj koji sam rekao i riječ je o izuzetno kompleksnom poslu, obrazovali smo brojne stručne timove, gospođu Bošnjak, uključivanjem kadrova iz svih nacionalnih i lokalnih institucija i nevladinih organizacija sa čitave teritorije države, te sam uvjeren da ćemo uz zalaganje svih relevantnih subjekata posao završiti u zakonskom roku. Ponavljam, ukoliko to ne bude moguće, tražićemo zakonska rješenja da taj posao obavljamo nadalje, ali nam sigurno neće trebati 40 godina.

Neću propustiti ovu priliku da kažem da ćemo reforme koje smo započeli, ukupno, završiti do kraja, makar ja to činim sa svojim saradnicima u ovom mandatau koji mi je dat, uprkos izazovima koji se odnose na mali broj stručnog kadra. Nemojte sad pomisliti da je to mali broj koji ima Uprava za kadrove, nego je to mali broj koji ima Crna Gora, a nije bilo logično, ajmo da izmjerimo prvo šta su nam kadrovski kapaciteti, pa da onda pravimo reforme, to je nonses, to je put bez povratka, to smo videli kako izgleda zadnjih decenija, nego ćemo uvoziti kadrove, ako treba, sarađivaćemo sa zemljama iz okruženja, i to radimo i to ćemo u proljeće početi. Znete da smo prošle godine kopali na 30 mjesta od Stravča do Berana itd. Nešto se čini.

Takođe, nedovoljna su finansijska sredstva, mi imamo za ovaj projekat za 2013, ja nijesam spominjao 2014. Za 2013.imamo tih 350.000 i nešto što ovdje treba danas svi zajedno da kažemo, a to je nije pitanje ni pozicije ni opozicije, nego je pitanje svih nas zajedno. To je nedovoljna, kako god hoćete, građanska, politička, bilo kakva druga svijest u odgovornosti institucija i značaju i uloge svih pojedinaca u sistemu zaštite kulturne baštine. Ovaj posao radim već petu godinu, pet godina se permanentno time bavim, uz velike napore, i moram vam reći uz velike stresove.

Ovaj poziv jutros nije licemjerman s moje strane, ovaj poziv je da pružimo ruke i da probamo sa svih strana gdje imamo prijatelje i gdje imamo svoje ljude, svi zajedno, a to su opštine. Mi ne možemo u ovom dijalogu prekoračiti opštine i njihove odgovornosti, nije sve posao Uprave za zaštitu dobara i Ministarstva culture, to je nonsens u ovoj priči. Dakle, opštine šta rade, opštine moraju da dignu svoje kapacitete i da ne gledaju sa svojih prozora kako im se dešava to što im se dešava. Ministarstvo kulture u suštini treba da propisuje standarde, da primjenjuje standarde, da vrši nadzor, a ne da, između ostalog radi sve ovo što mi radimo. Dobar dio toga što treba da urade opštine, govorim to javno svim predsjednicima opština i svim skupštinama opština u ovom trenutku, jeste da moraju lavovski dio posla iz ove priče da preuzmu na svoja pleća i sa svojom odgovornošću.

Izvinite, predsjedniče, još jedan minut. Zato koristim i ovu priliku da pozovem, molim vas, sve stručnjake bez obzira na partijsku pripadnost, da se uključe u proces koji sprovodimo i kroz konkretan učinak potvrdimo našu brigu o zajedničkom nasleđu. Ako bude Ministarstvo kulture adresa koja će dobijati packe i prut po dlanovima, a preduzimamo sve ovo što preduzimamo, mi ćemo u tom nekom za mene iracionalnom antagonizmu ponovo gubiti vrijeme. Ja mislim da jutros mogu ovo biti počeci neke dobre saradnje, a hoćemo li stići ili ne to je drugo pitanje. Mnogo toga nijesmo stigli, mnogo toga iz brojnih zakona nijesmo realizovali, pa nije pao cukar u vodu za toliko da i nešto produžimo od ovoga roka.

Rekao sam vam da ću vam uputiti spisak nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara, i zahvaljujem vam, predsjedniče, što ste mi dali malo više vremena, i nadam se da je ovaj početak ove vrste saradnje konačno, koji ste i sami komentarisali, koristan i da jedni druge učimo o tome šta je nacionalni interes, šta je identitetski interes. Svoj angažman u Ministarstvu kulture prije svega i iznad svega posvećujem obogaćivanju kulturne baštine naše zajedničke otadžbine koja se zove Crna Gora.

Hvala vam na pažnji, hvala vam predsjedniče.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vama.

Radi se o nečemu što može biti konsenzus u Crnoj Gori, a to je da ova generacija ako bar ne može stvoriti tako velika kulturna dobra, da bar očuva ovo što su prethodne generacije stvorile.

Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Uvaženi predsjedniče, uvaženi ministre Mićunoviću, kolege poslanici,

Sekretarijat za kulturu Pozitivne Crne Gore će se svakako obraćati vama i vidjećemo da li je ova ruka saradnje koju ste pružili istinska, ili je više marketinške prirode.

Ja opet kažem, vrijeme će pokazati pred nama kakvo je stanje tu. Ja vam moram reći, gospodine Mićunoviću, da ste vi ministar u više saziva, ministar kulture, i da jedan od vaših predstavnika uvaženi, da ne pominjemo ljude koji nisu ovdje, glumac sa velikim renomeom i u okruženju, podnio je ostavku na to mjesto, upravo, koliko sam ja informisan, zbog manjka sredstava koja su išla kod tog ministarstva, što je jedan od rijetkih primjera.

Što je mnogo bitnije, mi danas nismo dobili konkretan odgovor. Naravno, mi ćemo vidjeti spisak koji nam budete proslijedili. Osim cifre, jako je nezahvalno sada komentarisati sadržaj odgovora kojeg nemam pred sobom do kraja, ali vjerujem da ste naveli tačne podatke koji se sadrže u tom spisku.

Ono što je druga stvar za nas mnogo bitnija jeste da mi u suštini na današnji datum nemamo ažuran registar kulturnih dobara u Crnoj Gori. Mi nemamo ni jasno rečeno koje je to zatečeno stanje u odnosu na zadnji registar koji je rađen 2006. godine, a zakonska

obaveza je da se izvrši terenska revalorizacija svih objekata koji se odnose na kulturna dobra, tako da je jako teško utvrditi na što se odnose ove cifre.

I ono što je, takođe, mnogo bitnije, biću do kraja otvoren, mnogo više čudi stav odgovornih ljudi u Ministarstvu da se bavimo više perifernim nego suštinskim stvarima, a suštinska stvar nisu radne grupe nego kulturna dobra i mislim da smo mi negdje zaglavili u tom lavirintu radnih grupa eksperata da su kulturna dobra tu po strani i čekaju. Dobar dio njih i propada.

Ministre Mićunoviću, vi ste odškolovali nekoliko vrsnih generacija studenata glume, prije svega i vi ste, na žalost, crnogorskoj javnosti više poznati kao promoter, slobodno mogu reći, proslava i svečanosti vladajući dobrostojeće klase, to je percepcija javnosti i vas. Vi, ministre Mićunoviću, bezobzirno gurate koncept alternativnog i elitnog u kulturi. Ali niti imate klasično da biste imali alternativno, niti imate popisana kulturna dobra da biste insistirali na konceptu elitnog.

Plašim se da ste u virtuelnom svijetu svoje sobe za razmišljanje zaboravili da je obaveza ministra prije svega i izvan svega da čuva kulturna dobra. Uz to, stvarajući monopole bez presedana u crnogorskoj kulturi kad se kulturni poslenici mogu podijeliti na uzak krug vama bliskih i povezanih ljudi i ogromnu većinu umjetnika koji je prepušten na volju predatorskom tržištu gdje se slike mjere na metre a knjige se prodaju prema boji svojih korica, vi ste suštinski promoter ideološke matrice za tako nešto.

Ta ubrazilja mora da se mijenja. Stoga vas pozivamo da se konačno okrenemo, svi zajedno, kulturnoj baštini Crne Gore, da je popišemo, tretiramo u skladu sa Zakonom jer ona to zaslužuje. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega, Kneževiću.

Nema odgovora.

/Upadica ministra Mićunovića/

To je jedna od rijetkih privilegija poslanika.

Kolega Knežević je solidaran. Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Zahvaljujem.

Pošto smo u nekoj prijateljskoj atmosferi počeli poslanička pitanja, vi pružili nama ruku saradnje, mi vama odgovaramo da smo spremni.

S obzirom da sam čuo od vas da svakodnevno preživljavate stresove na poziciji ministra kulture, spreman sam da vas zamijenim narednih godinu dana volonterski na poziciji ministra kulture i da iznalazim sve moguće rezultate u tom periodu i spreman sam da odgovaram pred Skupštinom za sve ono što bih uradio u oblasti kulture za godinu dana. Naravno, jedna od najvećih stvari bila bi to da bih možda vas malo pošteditio stresa pošto sam shvatio da funkcionišete svakodnevno pod stresom sa pozicije koju pokrivete.

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li ste upoznati kako komentarišete i šta planirate preduzeti u vezi sa peticijom Gradjanske inicijative za bolji Nikšić "Lipa otpora" kojom se od Ministarstva kulture traži da po hitnom postupku uzme za razmatranje i odobri nacionalnu penziju zaslužnom umjetniku Miladinu Šobiću?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Da bih demistifikovao svaku mogućnost nekih zakulisnih kanala da kažem pred crnogorskom javnošću, ne poznajem Miladina Šobića, nismo ni u kakvom srodstvu, ali

imam osjećaj kao da čitav život rastem, sazrijevam sa jednom veličinom crnogorske kulture, crnogorske muzike i ne samo crnogorske nego i prostora bivše SFRJ.

Činjenica je da je Miladin Šobić kao rijetko ko iz domena muzičke umjetnosti u onoj velikoj SFRJ proslavio Crnu Goru, činjenica je da smo to olako zaboravili i da se sa ljudima koji su zadužili crnogorsku umjetnost i crnogorsku državu "srijećemo" samo u trenucima kada se oni nalaze u nekoj nezavidnoj situaciji. Miladin Šobić je prije mjesec i po dana imao jednu nezgodu, imao je moždani udar, i tek onda su crnogorska javnost i crnogorski građani postali svjesni šta je značio Miladin Šobić za Crnu Goru. Ja sam vam na nekom od ranijih premijerskih satova, odnosno u dijelu za poslanička pitanja postavljao pitanje i za Živka Nikolića. Tada je bilo - organizovaćemo dane Živka Nikolića i napravićemo mu negdje spomenik u Herceg Novom ili u Nikšiću, dok njegova porodica egzistira u vrlo nehumanim uslovima u Beogradu. Volio bih i želim da uputim apel, kad razmišljam o ovim kulturnim dobrima da razmišljamo i o kulturnim veličinama Crne Gore, da ih se ne sjećamo samo u trenucima koji nisu za sjećanje i koji nikome od nas ne služe na čast. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kneževiću i na pitanju a ne samo na obrazloženju.
Izvolite.

BRANISLAV MIĆUNOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovani poslanici,

U pitanju gospodina Kneževića ima nekoliko elemenata na koje mogu da kažem da ma koliko je građanska inicijativa navedena u ovom vašem poslaničkom pitanju humana, ona je sa aspekta primjene nerealna, jer nema uporište u zakonu.

Naime, u crnogorskom pravnom poretku ne postoji institut nacionalna penzija, odnosno ne postoji zakonski osnov po kojem bi danas u Crnoj Gori ona mogla nekome da bude dodijeljena. Ako ste mislili na nešto drugo onda nijeste upotrebili pravi termin, niti je peticija koja je svojevremeno krenula "Za bolji Nikšić - Lipa otpora" ta humana akcija nije prelistala i vidjela šta to omogućavaju zakoni u Crnoj Gori tim povodom, a na tu inicijativu je komentarisala i porodica Miladina Šobića i molila javnost da se uzdrži dalje od takvih inicijativa.

Što se tiče pomoći Miladinu Šobiću, Ministarstvo kulture je u stalnom kontaktu sa njegovom porodicom i biće i u buduće, poštujući, ne manje, njegovo djelo i ne manje uzimajući u obzir što svaki čovjek s pravom uzima kao svoj životni stil, osobene životne principe i učinićemo sve da podržimo dalje njegove zahtjeve na primjeren način.

Dakle, ovo pitanje zvuči tako kao da mi nijesmo ništa preduzeli. Preduzeli smo sve. Po pitanju Živka Nikolića dao sam vam brojne odgovore i mislim da danas ponavljate nešto što ste mogli iz javnosti saznati a što je bilo sadržano u mom odgovoru koji sam vam uputio u Parlamentu.

Gospodine Periću, prokomentarisao sam sa ovoga mjesta da su mi ruke skrštene, da su procedure u Skupštini takve da vam ja zvanično ne mogu odgovoriti, vrlo sam iznenadjen načinom na koji ste prokomentarisali makar jedan dio moje djelatnosti i jedan dio mog angažmana. Ukoliko držite da te stvari treba otvoriti, vrlo rado ću ih otvoriti sa vama, da li ćemo sjesti negdje, pa ćete mi vi reći - evo ja imam za to činjenice te i te, ja ne znam o kakvim programima vi govorite koje sam ja radio, kao ne znam. Znaće, povrijedili ste me. Ozbiljno ste me povrijedili. Ja ne znam ko vas snabdijeva tim činjenicama. Je li to vaš sekretarijat koji imate u partiji i tako dalje? Koliko sam video, vaš sekretar je gospodin Tamindžić, bolje bi bilo da Miško dodje da se dogovorimo, da se vidimo, da pričamo o brojnim temama, pa onda da vidimo da li jedan ovakav dijalog zaslužuje ... No, s moje strane dosta.

Ne improvizujte, molim vas, ljubazno vas molim da dokažete sve kada sam ja u pitanju, ljubazno vas molim da sa mojom karijerom i sa mojim autoritetom baratete delikatnije. Nadalje, ovo nije moj odgovor agilan, niti je, kako da kažem, replika na to o čemu ste govorili. Molio bih samo da se lišimo etiketiranja i moga posla i ne znam koliko mojih mandata i tako dalje. Učinio sam koliko sam mogao. Nisam mogao više. Ja ću i vama da podnesem račun za sve ono što je učinjeno, jedan veliki, ogromni posao koji je napravljen. Da ga je napravio bilo ko, ne govorim o svom imenu i prezimenu, ozbiljan veliki posao je napravljen u posljednjih četiri, pet godina na planu kulture, ozbiljan, veliki posao. Daću vam sve izvještaje iz četiri godine. Danas nosim na komisiju izvještaj iz 2012. godine, sve ću vam poslati da vidite šta je u vrijeme mog mandata urađeno u Ministarstvu kulture i šta je Vlada Crne Gore u posljednje četiri do pet godina uradila na polju kulture, uz materijal koji ću vam poslati, koji ste mi tražili, a to je spisak koji ću vam sigurno dati i u koji ne sumnjate jer on je već spreman, ali vam ga ne mogu donositi kao poštar jutros. Poslaću vam i četiri izvještaja u kojima ćete naći sve ono što su moji saradnici, Ministarstvo kulture, ja i Vlada Crne Gore u tom periodu učinili. Biće mi veliko zadovoljstvo da vas o tome informišem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Kneževiću, možemo li dati riječ kolegi Periću da završi ovaj dijalog, a onda ćete se vi vratiti na vaš dio?

Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

S jedne strane jeste mi zamjereno da se lično obraćam, a s druge strane, vi ste iznijeli jednu konotaciju, koja nije baš prijatna, ne znam da li vi to smišljate ili vam neko donosi. Pa bi trebao taj neko da dolazi.

Evo, pošto smo pomenuli uvaženog kolegu Tamindžića, iz ugledne porodice Tamindžić, da mi on nije pripremao pitanje i moram vam reći da sam ovo pitanje pripremao ja. Sa druge strane, drago mi je što je gospodin Tamindžić sa nama.

Ono što je bitno, znate, gospodine Mićunoviću, vi pokrivete javnu funkciju. Ja sam rekao vama lično, o vašem profesorskom i režiserskom angažmanu mogu reći samo najljepše, ali vaš rad je podložan kritici. Iako je vaša senzitivnost tolika i taj prag spušten, da vas bilo koja opomena ili riječ dovodi do stanja lične uvrijeđenosti, ja moram onda reći da je ovo pitanje pogodilo srž suštine i da je upravo ovo suština parlamenta. To je danas doprinos i vaš i moj. Ja sam izuzetno zadovoljan, ministre Mićunoviću, da se tenzija upravo u vezi sa kulturom podigla. To znači da će se nešto raditi, i to smatram i svojim a nadam se i vašim doprinosom.

Još jednom vas podsjećam, kao režiseru, kao ličnosti ja apsolutno nisam rekao ni jednu ružnu riječ, o vama kao kao profesoru mogu reći samo najbolje. Ali, ovdje govorimo o javnom angažmanu. Ministar ste u nekoliko mandata, vaš rad je podložan analizi, a bogami gdje treba i kritici.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kneževiću, što ste pomogli ovaj dijalog. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Poštovani ministre, upravo je intencija postavljanja ovog pitanja bila da crnogorska javnost najzad dobije informaciju vezano za to šta Ministarstvo kulture radi, šta je uradilo u

slučaju Miladina Šobića. Ja znam kakva su zakonska ograničenja i meni je to jasno, ali ja sam doslovce tražio od vas kako vi komentarišete i posmatrate ovu peticiju u kontekstu neke moguće najave da ste spremni da u narednom periodu mijenjate postojeći zakon. Jer meni je jasno kako ste postali istaknuti umjetnik dobijanjem nagrade "Miroslavljevo jevandjelje" ili "Oktoih", tako da je možda ovo prilika da mi mijenjamo postojeći zakon kako bismo stvorili jedan ambijent koji bi omogućio zaslužnim umjetnicima i ljudima koji su proslavili Crnu Goru možda više nego ovi ljudi koji su dobili status istaknutog umjetnika i primaju takozvanu nacionalnu penziju, da najzad se osjete privilegovanim, a ne da dolazimo u situacije o kojima sam ranije govorio.

Ono što bih ja očekivao od vas, ne morate sada da potvrdite, ali neka bude kao neka vrsta dopunskog pitanja: Da li ste spremni da mijenjamo postojeći zakon u ovom dijelu? Da ne bismo dolazili u situaciju da postavljamo slična pitanja za neke druge umjetnike, jer se sutra može desiti da to bude neki drugi pjesnik, da to bude neki kompozitor, da to bude neki glumac.

Znači, očekujem od vas, da li ste spremni da mijenjate postojeći zakon.

Ono što mene duboko zabrinjava i kao građanina Crne Gore i kao poslanika jeste da je Crna Gora država naglašenih dualizama, da imamo podijeljene pjesnike, da imamo podijeljene pjevače, da imamo podijeljene kompozitore, da imamo podijeljene slikare, imamo udruženja koja su pri nekakvim sekretarijatima i nekim ministarstvima, koja se doživljavaju kao lojalni državi. Onda imamo udruženja koja su sumnjiva, onda imamo ratove u medijima, vezano za njihove statuse, i smatram da u narednom periodu i vi i svi mi moramo da poradimo na tome da Crna Gora prestane da bude naglašeno dualističko društvo sa krajnostima koje ne da mogu da se spoje, nego se toliko sudaraju da su varnice takve da često može da izbije požar.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Kneževiću.

Mislim da kod ovih ministarstava koje ne bi trebalo da su politizovana na onaj pogrešan način, nego na pravi način, a to je interes zajednice u cjelini, da tu ostvarite neposredne kontakte. Postoji dosta predrasuda da se ne možemo tu dogovarati i mnogo lakše, a ja mislim da su tu upravo kanali gdje se vlast i opozicija mogu dogovarati mimo samo javne scene, nego operativno u korist rješavanja ovakvih problema. U silini obaveza promaknu ovakve stvari koje traže normativni odgovor, mislim da vrednosno nijesu sporne. U ovom parlamentu bi se lako dogovorili da Šobiću, Živku Nikoliću, odnosno njegovoj porodici damo nadoknadu, jer Miladin Šobić je bio prvi znak moći Crne Gore, Živko je bio jedan od većih znakova moći, pored Veljka Bulajića i drugih, ali znakova neklasične crnogorske umjetnosti, one koja ide korak više, i da u dogovoru sa ministrom, a on to želi, to znam, nađemo pravnu formu da za te koje ne možemo uhvatiti sadašnjom normom damo predlog Vladi ili čak Parlamenta ako treba da te posebne slučajeve utvrđuje, mislim da to i može Vlada.

Ali, evo, direktan kontakt, nemojte se ustručavati, nećete izgubiti opozicionu čednost, ako tako mogu reći, ako kontaktirate sa ministrom, niti ministar čednost, mada vlast nikada nema čednost, da budemo otvoreni, niti ministar svegrednost kontaktom sa opozicijom.

Dajte da za to služe i ovakvi kontakti da bismo rješavali probleme, ne samo da bi ostvarili javni stav.

Očekujem da pozovete kolegu Perića, Kneževića, i prije svega kolegicu Bošnjak, koja se time najpredanije bavi, na jednu kafu da porazgovarate. Računam da je na vama inicijativa. Hvala.

E, sada imamo ministarsku nauke. Negdje sam se iznenadio kada sam vidio da u Americi daju diplomu iz matematike i filozofije. Jasno će vam biti koliko su isprepletane nauka i kultura. Bez kulturne podloge, mislim da nema ni naučnika. Ali, kolega Džavid Šabović je otišao malo dublje u istoriju, pa u ono vrijeme kad kažu da je razum u trubi - kada su zastave razvijene, razum je u trubi. A to će biti da nema ni mnogo kulture.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Gospođo ministarko, na osnovu svog poslaničkog prava postavio sam slijedeće pitanje:

Događaji iz Balkanskih ratova 1912. i 1913. godine, na prostoru opštine Plav su rezultirali masovnim ubistvima, torturom i nasilnim pokrštavanjem muslimanskog življa od strane tada vojske Kraljevine Crne Gore. Nažalost, do dan danas ti događaji nijesu od strane države dovoljno istraženi, niti o ovim zločinima ima ijedno slovo u školskim udžbenicima. S tim u vezi, smatram da je ostavljeno mnogo prostora da se pojavljuju razne verzije događaja i zaključci koji u potpunosti ne odgovaraju pravoj istini.

Tražim da Vaše Ministarstvo u što kraćem vremenskom periodu da naučne odgovore i konačno skine debele zavjese tame i mraka koje su do sada prikrivale ove događaje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Dopirnos obilježavanju vijeka ratovanja.

Izvolite.

SANJA VLAHOVIĆ:

Uvaženi predsjedniče, poštovani poslanici, poštovani gospodine Šaboviću,

Rekla bih, iako ste mi postavili vrlo izazovno pitanje i dosta osjetljivo, da sam zahvalna zbog načina na koji ste ga interpretirali i potpuno sam saglasna sa Vama, da pitanja ovog tipa koja zaista tište naše društvo zbog različitih razloga i treba naučno istražiti i treba im dati tu konotaciju, a ne političku. Zato sam Vam zahvalna zbog forme u kojoj ste mi postavili pitanje, jer ste upravo na taj način sagledali ovaj problem.

Moram da kažem da mi je žao, Ministarstvo nauke nije naučno-istraživačka institucija koja bi mogla da se uhvati ukoštac sa određenim pitanjima i da direktno istražuje, jer to nam prosto nije uloga. Ali, to nas ne abolira od obaveze da zaista ozbiljno pristupimo stvaranju okvira u kojem će biti moguće istraživati sva ona pitanja koja društvo u trenutku smatra potrebnim za istraživanje ili njihove rezultate, prosto smatra nečim što ih na bilo koji način tišti. Zato je Ministarstvo tu da stvori okvir da se ovo, a i druga slična pitanja otvore na pravi način u periodu koji smo predvidjeli u novoj strategiji naučno-istraživačke djelatnosti 2012/2016.

Mislim da su dva načina na koja trenutno stvaramo okvir da bi ova pitanja mogla biti istražena, jedan je taj što sufinansiramo projekte po prioritetima koji su značajni za državu. Jedan od tih prioriteta, možda ćete se sjetiti da sam jednom prilikom odgovarala na pitanje vezano za jedan od projekata iz tog segmenta, jeste upravo projekat prioritet, identitetskih pitanja. Malo su nas kritikovali i znate, vjerovatno ste ispratili, kada smo definisali prioritete o istraživanju, a pomalo i kada smo definisali strategiju naučno-istraživačke djelatnosti, upravo zbog tog prioriteta. Ali, evo ovo Vaše pitanje mi je jedan od dokaza da smo bili na pravom putu, i da identitetska pitanja u najširem smislu izuzetno vrlo često tište naše društvo i treba im pristupiti sa naučnog značaja.

Trenutno Ministarstvo nauke i kulture zajednički finansiraju 12 identitetskih projekata. Ponovo sam pogledala sa pažnjom taj spisak, nažalost, ni u jednom od 12 nije

problem koji ste Vi naveli. Međutim, mislim da postoji i drugi način da se u dogledno vrijeme pristupi ovom problemu, a to je kroz jedan koncept koji ćemo vrlo brzo prezentirati, a koji je već, mogu da kažem, pomalo zaživio, to je koncept formiranja jednog tina tenka koje je Ministarstvo nauke pokrenulo, koji bi bio pomoć ili podrška i Vladi u donošenju strateških odluka, ali i mjesto gdje će se kroz različite sekcije potencirati određena pitanja za koja društvo u datom momentu smatra da bi ih trebalo dublje istražiti. Vidim tu prostor i vidim prostor da možda u narednom ciklusu našeg konkursa koji će, nadam se, biti početkom naredne godine objavljen, i imamo i jedan projekat koji se tiče ovog pitanja, koji bi sa naučnog stanovišta rasvijetlio ove događaje.

Dakle, to su dva načina koja trenutno Ministarstvo može da pruži kao okvir, nažalost u nemogućnosti da samostalno istražujemo neka od pitanja, jer to je ipak posao istraživača. Međutim, da bih mnogo kvalitetnije odgovorila na ovo pitanje dobila sam par informacija i malo sam, da kažem, i sama ušla u problem, prosto da bismo javnosti, a i Vama stavili na uvid šta je to što je do sada možda podržano i šta je do sada urađeno na sličnu temu. Pa sam dobila informaciju da je dokument koji je objavljen o nasilnom pokrštavanju, objavljen u knjizi "Pokrštavanje muslimana 1913.godine" autora Živka Andrijaševića i Zorana Stanojevića, izdanje udruženja Almanah 2003.

Takođe sam dobila informaciju da prije ove knjige vrlo vrijednu monografiju koja obrađuje navedene događaje, napisao je doktor Branko Babić pod nazivom "Politika Crne Gore u novooslobođenim oblastima" Cetinje 1984. godine, i dobila sam informaciju da je prije nekoliko godina Ministarstvo kulture na redovnom konkursu za sufinansiranje izdavaštva opredijelilo izvjesna sredstva udruženju Almanah za publikovanje zbornika dokumenata Živka Andrijaševića o zločinima nad muslimanima 1913. godine. Međutim, isto tako sam dobila informaciju da nažalost taj dokument nije objavljen, pa bi možda trebalo eventualno ukoliko zadovoljava određene standarde to inicirati. Takođe, su u časopisu "Almanah" objavljena i dva rezultata istraživanja. Jedan je Izvještaj Isljedne komisije o zločinima nad muslimanima 1913. istih autora, dakle, Andrijašević - Stanojević, i 2001. godine kao Izvještaj Isljedne komisije za izviđaj raznih zloupotreba u novooslobođenim krajevima, dakle, "Almanah" br. 19 2002. godine. To je nešto što se za sada dotiče pitanja koja ste mi postavili. Nije direktno vezano za resor Ministarstva nauke, ali bila sam slobodna da malo istražim u tom kontekstu i kvalitetnije odgovorim na Vaša pitanja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam, ministrice.

Tu postoji jedan načelan stav gdje Crna Gora ima stratešku prednost. Mislim u odnosu na sve druge, ne samo region, nego malo šire, možda i na evropskom tlu, a to je da smo mi u stanju da govorimo o svojim greškama u istoriji i da to izučavamo. Jedan opšti koncept je da svi govore o pobjedama nad drugima. Mislim da Crna Gora treba da govori o svojim greškama u istoriji, da ih ne bi ponavljala i da bi stekla mudrost više za buduće vrijeme. I to je to, đe se ova materija i uklapa do kraja i dobro je da smo krenuli tim putem, i da su autori iz jednog dijela identitetskog, koji se mogu smatrati grešnim u toj priči.

Izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče, pa Vi ste odgovorili polovinu onoga što sam htio da kažem.

Hvala Vam, gospođo ministarko.

Kada sam razmišljao kome da postavim ovo zaista ne samo osjetljivo nego teško, baš doslovce u svim jezicima kojima se služimo, teško pitanje, možda ste Vi bili osoba kojoj to nije trebalo postaviti. Ali, Ministarstvo nauke, po meni, jedino je mjerodavno da da prave

odgovore ako želimo ono što ste i Vi rekli da sam ja htio, a ja sam to zaista htio, da sa što manje politike uđemo u ovaj problem, jer znam da će neko uvijek tražiti i politikantskim sredstvima pokušavati da to prikaže drugačije.

Današnja Crna Gora, moderna, demokratska država koja kreće ka Evropi, treba da, to sam malo u šali kazao, da zaista ima snage da kaže o svemu onome što je bilo u njenoj istoriji. Ne tražim ništa osim da se utvrdi istina i primijeni pravda, ništa drugo. Neću govoriti ni o broju, ni o tome, ni kako, jer bi to bio demant onoga što hoću, zato ću sebe tu da zaustavim i da taj dio priče preskočim.

Očekujem da, mada ne može vas abolirati, kad to kažem ne mislim na vas lično, nego Crnu Goru, jer znam da ni vi niste znali puno o vašoj istoriji, da takođe, ne znate mnogo o događajima iz 1921. a da ne govorim ranije, ni to vas ne može abolirati, jer ipak kroz istoriju, ako ja nijesam bio u prilici da učim, tražim i očekujem da moja djeca ili moja unučad sutra, uče na pravi način o tome. Ne da se neko, ne daj bože, osveti ili zloupotrijebi, nego da se nikad nikome to više ne desi, jer počinoci su kao i žrtve već odavno mrtvi. Tu nema bojazni da neko ode u zatvor i da odgovara. Zvanična država mora da to istraži i da utvrdi pravo stanje koje je bilo, uopšte cifre nijesu bitne. Mnogo se autora osim Andrijaševića bavilo tim, Babić je dao najbolje primjere i ostali, ali čini mi se da je uvijek neko imao zadatak da piše o tim događajima, zadatak unaprijed ne može biti realan. Ja želim konačno realni odnos da su tad i tad djelovi crnogorske vojske koja je ušla u te krajeve počinili zločine, i tačka. To je već viđeno, to se radi na svim prostorima, znaće se zašto to nije urađeno odmah na početku nego nakon tri mjeseca, ali opet neću da ulazim tamo, očekujući da će oni koji su prozvani dati prave odgovore. Samo tražim da ova današnja vlast, ova današnja država znači ne ministarka Vlahović, nego Milo, Ranko i Filip, ako pobijedi, pošto još drugi ili treći put, ne znam, imaju hrabrosti i snage da kažu ono što je prije predsjednik Skupštine rekao javno. Ne kažem da budu Vili Brant na crnogorski način, ali ono što su uradili u Dubrovniku u Srebrenici, da ponove u onoj većini, snazi, koliko je potrebno tom narodu, a on sigurno ne traži mnogo.

Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Mislim da idemo u tom pravcu, čak i brže od očekivanoga, ali ako znamo da sam za 18-tu, a evo iskoristiću i tu bliskost sa poslanikom Džavidom, ja čuo prvo 90-tih godina, jasno mi je onda koliko smo kasnili u isitini. A na lažima se ne gradi dobra budućnost bitno je doći do istine ispričati o našim greškama, a grešaka je bilo puno koje smo napravili i naša deca ne treba da znaju đe smo samo pobijedili nego đe smo pogriješili. Mislim da će im to znanje više trebati jer naše uvjerenosti da smo najbolji ne fali, ali našeg znanja da znamo griješiti očigledno fali. Tako da je to način da se gradi građanska Crna Gora i mnogo vrednija od same sebe, vrednija za region, rekao sam, pošto mi je nešto malo poznato kulturološki kontekst i šire, i za šire od Balkana.

Hvala vam.

Kolega Vukčević. Izvolite, Vi idete u novo vrijeme.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Zahvaljujem predsjedniče, uvaženi kolegice i kolege, poštovana ministarko Vlahović,

Aplikativnost nauke je veoma važan uslov u rješavanju ekonomskih problema i posebno na mikro nivou.

Imajući u obzir tu činjenicu, ja sam zamolio ministarku Vlahović da nas informiše o aktivnostima koje sprovodi Vlada, odnosno Ministarstvo ili bolje kazano kroz odgovor, kroz

moje sljedeće pitanje, a to je koji je značaj realizacije inovacionog centra Tehnopolis Nikšić kao dio strateškog plana uvođenja naučno-tehnološkog parka u obezbjeđivanju aplikativnosti naučnih potencijala u Crnoj Gori.

Smatram da je to izuzetno važno, da je to izuzetno važna aktivnost koju Vlada i uopšte Ministarstvo nauke treba da sprovede posebno na način da se svi naučni potencijali u Crnoj Gori stave u funkciju ekonomskog razvoja. Posebno je to važno i kad su u pitanju društvene nauke ali kad su u pitanju i tehničke nauke. Moramo biti svjesni jedne činjenice, da u posljednjih desetak godina mi u Crnoj Gori imamo veliki problem kada je u pitanju biznis i to sa aspekta nekih novih biznis ideja, nekih novih proizvoda, i ja zaista vidim tu presudnu ulogu upravo naučnog potencijala, odnosno aplikativnosti nauke u funkciji razvoja biznisa, posebno malog i srednjeg kojem je i te kako potrebna dodatna energija, dodatno znanje koje će im omogućiti upravo da ostanu na tržištu. Posebno je to važno onog trenutka kada Crna Gora bude članica Evropske unije i kada se otvore granice Crne Gore i u ekonomskom smislu se obzobjedi puna konkurentnost i tada će upravo izdržati samo oni koji imaju proizvode koji svojim kvalitetom i svojim cijenama mogu da pronađu svog kupca. Zato je potrebno upravo, prije svega, pored uslova i znanje i zato smatram da je nauka i u ovom trenutku djelatnost koja ima posebnu odgovornost kada je u pitanju i ekonomski razvoj Crne Gore. Vlada je u tom kontekstu preduzela značajne aktivnosti i bilo bi veoma interesantno da od ministarke čujemo ove značajne aktivnosti koje Ministarstvo, odnosno Vlada sprovodi upravo u ovom kontekstu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Vukčeviću.

Ministrice, zadovoljstvo je da vas čujemo.

SANJA VLAHOVIĆ:

Upravo, kao što ste rekli, imala sam iz ovog doma koji izuzetno cijenim jedno pitanje vezano za prošlost, jedno vrlo izazovno takođe koje je vezano za budućnost i zbog toga mi je baš drago da mogu na takva dva pitanja danas ovdje da odgovorim.

Gospodine Vukčeviću, upravo kao što ste rekli, čak i u strategiji Evropa 20 - 20 nauka, tehnologija, inovacije istraživanja prepoznati su kao jedna od smjernica razvoja, i ne samo to nego kao i jedan od elemenata koji bi trebalo da povuče izuzetno važne korake u suzbijanju posljedica velike svjetske ekonomske krize. Zato mislim da je i mjesto bilo u našoj strategiji uopšte razvoja Crne Gore, ali uopšte u strategiji naučno-istraživačke djelatnosti da napravimo mali zaokret, što smo i učinili u decembru kada je Vlada usvojila strategiju, pomalo smo napravili zaokret u odnosu na pređašnje stanje u smislu da smo nauku sagledali kao element koji istinski treba da doprinese razvoju društva i da bude u potpunosti u funkciji razvoja ekonomskog sistema ali i društva uopšte. I u tom kontekstu, prosto, prepoznali smo da je jedan od elemenata ključnog razvoja i naših elemenata da će mikro i srednja preduzeća nositi vrlo važan teret u budućnosti ekonomskog razvoja i stabilnosti našeg privrednog sistema. I shvatili smo da nauka zaista kroz korišćenje instrumenata koji su već poznati u Evropi i svijetu treba i kod nas da dobije u punoj formi taj svoj aplikacioni karakter i da na kraju krajeva potkrijepi formiranje malih i srednjih preduzeća. Upravo zbog toga, znamo da je prepoznato nekoliko formi u kojima naučno istraživanje može dati dobar impuls za osnivanje malih i srednjih preduzeća, kao što su inkubatori, naučno-tehnološki parkovi, biznis zone, centri uspješnosti itd. Izabrali smo dva usmjerenja u našoj strategiji, to su centri izvrsnosti čiji je projekat već zaokružen zahvaljujući sredstvima Svjetske banke i koji već počinje svoju pripremu za implementaciju, zapravo započeo je 1.januara o.g. ali drugi vrlo važan izazovan projekat

jeste osnivanje naučno-tehnoloških parkova. U našoj strategiji ili biznis planu koji smo prezentirali Vladi, koji je Vlada usvojila, definisano je da jedan takav park ili jedan takav impuls za razvoj preduzetništva na osnovu inovacija bude u Podgorici, a da nekoliko impulsnih centara budu dislocirani u Crnoj Gori u zavisnosti od prioriteta koji su važni za tu zonu naše države i za njen razvoj. I shvatili smo da je pogodno da u određenom momentu, imajući jedan prostor koji je vrlo dobar i čini mi se dobra osnova za to, a to je nekadašnji Dom Vojske u Nikšiću, pokrenemo upravo impulsni centar za prvi tehnopolis na tom mjestu i da tu razvijemo prvu ideju pretvaranja inovacije u finalni proizvod i uslugu tj. davanjem mogućnosti onima koji imaju hrabrosti i imaju ideju, da je realizuju na način što će kroz neki svoj mirko, mali ili srednji kasnije biznis uspjeti da doprinesu razvoju našeg ekonomskog sistema. Stoga smo prisutpili, dakle, realizaciji tog projekta. Tehnopolis će biti izveden tako uz pomoć investicionog razvojnog fonda kao i interesorno, radićemo ga zajedno sa Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom poljoprivrede. Zašto Ministarstvo poljoprivrede? Zato što jedan od prioriteta za razvoj malih i srednjih preduzeća u toj zoni može da bude impulsno orijentisan baš u Nikšiću i kroz projekat Midas koji Ministarstvo poljoprivrede već realizuje postoji mogućnost da se kroz ofis koji će biti u prostoru tehnopolisa u Nikšiću direktno stimulišu preduzetnici da pokreću određene inicijative uz pomoć tih sredstava. Investiciono-razvojni fond obezbijediće jedan početni kapital kojim ćemo započeti čitav proces. I prosto se čini da će investiciono-razvojni fond biti dobra karika za mali i srednji biznis kasnije i za ono šta oni mogu da dobiju kroz njihove fondove. Naravno, Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo nauke će strateški svojim konceptom pratiti ovaj projekat i vjerujemo da će on biti brzo realizovan. Ono što vam konkretno mogu reći, iako me nijeste konkretno pitali, ali mislim da je zanimljivo, jeste da ćemo već sutra u Nikšiću imati prve sastanke na tu temu, da je idejni projekat već gotov, da je pri kraju i projektni zadatak.

To znači da najkasnije do ljeta možemo očekivati i tender, koji će pratiti ovaj projekat i kojim će praktično i krenuti zvanično realizacija prvog tehnopolisa u Crnoj Gori. U regionu već imamo mnogo uspješnih primjera tako da zašto da ne, zašto bismo zaostajali, a paralelno sa tim to je dobar impuls preduzetništvu, dobar impuls razvoju naše ekonomije, razvoju našeg sistema, korišćenje savremenih instrumenata koji su prepoznati kao vrlo efikasni i efektivni u modernim ekonomskim sistemima. Hvala Vam na pitanju.

Hvala, predsjedniče.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite.

ZORAN VUKČEVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče, zahvaljujem, ministarko Vlahović, na odgovoru.

S obzirom da sam se dugo godina bavio tom problematikom i da smo imali pokušaja da upravno na taj način rješavamo probleme, posebno mi je drago što je to Ministarstvo nauka prepoznalo kao jedno od svojih prioriteta, i što Vlada zapravo stoji iza čitavog projekta i što je jasno definisalo strategiju u budućnosti na koji način će se upravo nauka involvirati u rješavanju svih onih ekonomskih problema. I kao što ste Vi rekli, potpuno saglasan sam sa tim i posljedicama ekonomske krize je izuzetno važno na taj način odgovoriti. To je posebno bitno, imajući sopstvenu činjenicu da su mala preduzeća u takvom organizacionom statusu da u jednom čovjeku mora da bude različiti kvantum znanja i on upravo mora imati sve one neophodne vještine koje su potrebne kako bi uspio da taj biznis osnuje, da ga razvije i da ga zadrži na onom nivou koji mu je potreban. Zato je bitno da Crna Gora kao mala država iskoristi sve svoje ljudske potencijale u funkciji

razvoja biznisa. Tu prije svega vidim značajnu ulogu, pored Ministarstva i univerziteta, bilo da su oni privatni ili državni, sasvim svejedno, ali njihova aplikativnost u funkciju biznisa se mora mjeriti koliko je iz tih univerziteta proisteklo određenih biznis ideja, koliko je sa tih univerziteta bilo podrške nekim preduzećima, udio njihove rekonstrukcije, unapređenju menadžment funkcije, razvoju poslovnih funkcija kao što je marketing.

Prema svim istraživanja u Crnoj Gori, jedna od najmanja razvijenih funkcija biznis funkcije upravo je marketing, a to je posebno značajno u savremenim uslovima poslovanja. Posebno je važno da u uslovima kada Crna Gora postane dio tržišta od 500 miliona stanovnika. Ukoliko nemate razvijenu marketing funkciju, onda je izuzetno teško razmišljati o opstanku. Danas u savremenom biznisu više nije problem kako nešto proizvesti, nego kako nešto prodati, kako nešto naplatiti, jer tehnologija je toliko napredovala da poštovanjem tehnoloških postupaka možete zaista obezbijediti neophodnu kvalitetu proizvoda. Zato puna podrška realizaciji ovog projekta. Mislim da su Ministarstvo i Vlada na pravom putu kako i na koji način da se uhvati u koštac sa ovim problemima, i da pokušamo da izbjegnemo negativna iskustva nekih drugih razvijenih država i država koje su prošle proces pridruživanja Evropskoj uniji, kao što je to slučaj Slovenije. Onog trenutka kada je Slovenija ušla u Evropsku uniju, u periodu godinu dana 20 hiljada preduzeća je nestalo sa tržišta. Upravo iz ovog razloga što nijesu imali dovoljnu podršku sa aspekta nivoa znanja, sa aspekta tehnoloških postupaka i unapređenja ukupnog biznis znanja. To treba da bude nauka za nas da pokušamo zaista da sve naučne potencijale stavimo u funkciju u svim oblastima i da zaista pomognemo crnogorskim preduzećima da što bolje budu pripremljena za sadašnje uslove, ali i za uslove poslovanja na evropskom tržištu.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Da nam ne promakne dobra poruka, što bi rekli, strateški je važna za preduzeća, a iskustvo je Austrije. Mislim da naša mala zajednica mora ići ka tome. Privredna komora Austrije opredjeljuje upisnu politiku u Austriji, jer je to način da ne uči se tamo đe se ne može iskoristiti ovo znanje, i da samim tim čuvamo našu decu da ostanu ovdje, ako ne nađu posao ode, školovaćemo ih kod nekoga dugoga, gubićemo novac, i što je mnogo važnije, gubićemo decu. To je mnogo važnije od novca, novac možemo izgubiti, a decu treba nekako sačuvati u Crnoj Gori, jer to je ono zbog čega imamo i zemlju i državu, pa i život ako tako mogu reći. Tako da je to uput crnogorskog parlamenta, preduzeća koja treba uzeti, ministrice, u brzo razmatranje nije samo vaše nego i ministra Stijepovića.

Hvala vam.

A sada ono temeljno zbog čega postoji država, to je zdravlje, temeljna funkcija države.

Kolega Bakić. Izvolite, kolega Bakiću.

MILORAD BAKIĆ:

Poštovani predsjedniče, kolege poslanici, uvaženi ministre Radunoviću,

Ja se na početku izvinjavam što ste morali da dođete na ovo moje jedino pitanje, ali takva je procedura, takav je rad Skupštine.

Ja sam Vama postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koja je procedura za ostvarivanje prava na refundaciju troškova lijekova kupljenih u privatnim apotekama, usljed čestih nestašica istih, i da li Ministarstvo, odnosno Fond za zdrastvo razmatra potrebu za pojednostavljivanjem procedure po kojoj građani ostvaruju svoje pravo?

Kratko obrazloženje: Cilj ovog mog pitanja jeste da se ta procedura uprosti da bi bolesnik lakše ostvario to svoje pravo. Znam da iz oblasti zdrastva ima dosta problema i bilo bi atraktivnih i aktuelnih pitanja, ja sam se odlučio na ovo koje tangira običnog čovjeka, odnosno bolesnika. Danas sam dobio i odgovor u pisanoj formi i u suštini sam zadovoljan odgovorom, i mislim da je ovo pitanje imalo smisla. Ja se Vama zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mislim da ministar ima afirmaciju da dolazi u Parlament, pa makar i zbog jednog pitanja, a da ovaj hirurški dijalog neće biti štetan no koristan.

Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ:

Poštovani predsjedniče, gospodo poslanici, uvaženi kolega Bakiću.

Prosto da kažem, pored doktora Ćira Babovića, doktora Pera Perića, doktor Bakić i doktor Kastratović su moji prvi hirurški učitelji. Tako da imam i taj dio etičke, profesionalne i ljudske obaveze i sad kao ministar.

Moj odgovor je sljedeći, odnosno Ministarstva zdravlja:

Procedura ostvarivanja prava na refundaciju sredstava po osnovu lijeka kupljenog u privatnoj apoteci, zbog nestašice tog lijeka u apoteci sa kojom Fond za zdravstveno osiguranje ima zaključen ugovor, precizirana je aktom Fonda, tačnije Pravilnikom o bližim uslovima i načinu ostvarivanja određenih prava iz obaveznog zdravstvenog osuguranja. Članom 48 navedenog pravilnika propisana je dokumentacija koju je osiguranik dužan da priloži Fondu, uz zahtjev za refundaciju sredstava, kao dokaz o potrebi za određenim lijekom. I to se potpuno slažem sa Vama da je ta procedura jako složena i kompleksna i prosta da građani se nalaze u jednom krugu iz koga treba izaći.

Pomenuću samo nekoliko tih dokumenata koje je važno pribaviti, zavisno da li se radi o ampuliranom lijeku ili za peroralnu upotrebu: zahtjev, izvještaj doktora specijaliste, odnosno konzilijuma doktora odgovarajućih specijalnosti da je upotreba lijeka bila neophodna, izvještaj izabranog doktora, recept, nalog za injekcije, dokaz da je osigurano lice samo obezbijedilo lijek, račun o kupovini lijeka sa fiskalnim blokom, potvrda zdravstvene ustanove da prilikom propisivanja nije bila mogućnosti da raspolaže tim lijekom, potvrda apoteke o cijeni lijeka itd.

Odredbama istog pravilnika je propisano da naknadu troškova osigurano lice ostvaruje u visini cijene koštanja lijeka, ali najviše do cijene po kojoj ga obezbjeđuje zdravstvena ustavova sa kojom je Fond zaključio ugovor. Ukoliko se lijekovi sa liste lijekova ne obezbjeđuju u zdravstvenim ustanovama sa kojima Fond ima zaključen ugovor, naknada troškova vrši se u visini cijene koštanja medicinskog sredstva odnosno lijeka.

Navedeni pravilnik je donijet u vrijeme kada informacioni sistem nije u dovoljnoj mjeri podržavao rad izabranog doktora i tad bi potrebna bila samo dokumentacija u papirnoj formi. Na sadašnjem nivou razvijenost informacionog sistema i mogućnosti koje pruža danas elektronski recept, pored pojednostavljivanja procedure organizacije rada zdravstvenih ustanova, pruža i mogućnost pojednostavljivanja procedure oko refundacije sredstava po osnovu nabavke lijeka zbog njihove nestašice. Potpuno prepoznavamo, i to smo stavili u plan rada ovog ministarstva u periodu koji je pred nama, da je farmaceutska politika jedan od prioriteta u radu ovog ministarstva i jedan od postavljenih je ciljeva uspostavljanje takvog načina nabavke lijekova kojim će se spriječiti nestašice, pravilnik o maksimalnim cijenama, pravilnik o referentnim cijenama, jer to kad usvojimo onda neće biti potrebe za tenderima i svim ovim drugim procedurama koje nam se, na žalost, dešavaju danas. Vjerujem da će tada prestati potreba za refundacijom, barem onih lijekova koji se nalaze na našoj listi i besplani su za građane. Za ono što bude potreba Fond za

zdravstveno osiguranje sigurno će pravilnikom pojednostaviti proceduru refundacije za kupljeni lijek. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, ministre.

Izvolite, kolega Bakiću.

MILORAD BAKIĆ:

Rekao sam na početku da sam zbilja zadovoljan odgovorom i da je ovo pitanje imalo svoj cilj, ali samo bih malo prokomentarisao neke stvari iz oblasti zdravstva.

Gospodine ministre, vi ste najodgovorniji čovjek u ovom sektoru i za sve što valja i što ne valja u ovom sistemu vi ste najodgovorniji i pripisuje se vama. Zdravstveni sistem je jako složen, kompleksan i dosta je skup da bi odgovorio svom osnovnom zadatku, a to je pružanje i obezbjeđenje zdravstvene zaštite i potrebna su ogromna sredstva. Ono što mene zabrinjava i što smo svjedoci je da su budžetska izdvajanja svake godine u padu i ja se kao zdravstveni radnik plašim da ne dođe do nekog, ne urušavanja zdravstvenog sistema, nego da pojedini segmenti tog zdravstvenog sistema ne budu trpjeli.

Dugo sam u zdravstvu i svaka vlast je zdravstveni sistem tretirala kao potrošače, kao velike potrošače i nijedna vlast nije prošla a da nije pokušavala da uradi neke reforme. Ne sporim da na svakom segmentu zdravstvenog sistema ne treba uraditi racionalizaciju i smanjiti nepotrebnu potrošnju. Složićemo se da to treba uraditi samo na onim segmentima koji direktno neće nauditi bolesnom čovjeku. Ovaj segment kao što je nabavka i upotreba lijeka, to je jedan mali segment. Da počnemo od infrastrukture zdravstvenih ustanova, od seoskih ambulanti, domova zdravlja, opštih, specijalnih bolnica do KBC-a, svuda se mogu jednom racionalnom potrošnjom smanjiti sve stavke materijalne potrošnje, to je neminovno. Samo treba pametno gazdovati tim stvarima. Po mom mišljenju najveća mogućnost uštede je u tim bolničkim kapacitetima, smanjenjem bolničkih kreveta, odnosno kapaciteta. Treba sprovesti racionalnije, efikasnije liječenje i uraditi racionalnu sistematizaciju radnih mjesta, odnosno smanjiti broj zaposlenih.

Edukacija svih profila medicinskog kadra je veoma složen i skup proces i mislim da to treba raditi planski, ne po potrebi i želji pojedinaca, nego po potrebi pojedinih ustanova, odnosno zdravstva Crne Gore.

Kada sam postavio ovo pitanje pojavila se sumnja kod nekih prijatelja koji su mi sugerisali da postavim ovo pitanje da prava na refundaciju troškova lijekova kupljenih u privatnim apotekama, u stvari je bila želja i jedna skrivena namjera da se na osiguranika prebaci dio troškova za nabavku tih lijekova. Često su mi pominjali ovu pozitivnu listu lijekova. Mislim da i tu treba nešto uraditi. Svaki lijek koji je ušao u crnogorsko tržište ima svoj značaj u liječenju nekog pataloškog stanja, nekog oboljenja. Mislim da svi lijekovi treba da budu na pozitivnoj listi, a na medicinskoj struci, na ljekarima je da prepisu onaj lijek. Ne može tu biti neke zloupotrebe, jer ste vi rekli na kraju ovog obrazloženja da informacioni sistem sve sada kontroliše i mislim da bi to dobro uradili, radi koristi prema svakom našem bolesniku.

Još jednom vam se zahvaljujem na urednom odgovoru. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Hvala ministru, a naše zdravstvo uživa povjerenje, koliko sam vidio, tako da se trudite i dalje.

Idemo i na poslednji set pitanja, to je ministru prosvjete i sporta. Prvo pitanje kolegice Branke Bošnjak manje je iz prosvjete i sporta, a neće biti manje dinamično nego utakmica noćas.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovani građani i građanke, ovo pitanje je u stvari upućeno, ne ministru prosvjete i sporta, nego predsjedniku komisije za stambena pitanja Vlade Crne Gore.

Pitanje glasi:

Komisija za stambena pitanja Vlade Crne Gore je 08. marta 2012. godine donijela odluku broj 06004-88 kojom je dodijelila šest stanova od po 75m² u Podgorici DUP Univerzitetski centar za radni prostor univerzitetskim profesorima Đurović Nataši, Papović Radovanu, Popović Branimiru, Mirković Žarku, Mićunović Branislavu i Šoškić Nenadu. Moje pitanje je:

Otkud pravo Komisiji za stambena pitanja Vlade Crne Gore da rješava pitanje radnog prostora pomenutim profesorima? Da li je bio raspisan javni konkurs na koji su mogli da se prijave i drugi profesori i da li je ovo čista zloupotreba, jer se ne radi o funkcionerima iako se pozivate na odluku o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera, niti se radi o rješavanju stambenih potreba, već radnih potreba. Da li će neko za ovo da odgovara? Jer ovo je zloupotreba koja je viša od pola miliona eura, obzirom da je kvadratni metar u ovom dijelu grada procijenjen na 1.200 eura.

Mene je izuzetno iznenadila ova odluka Komisije, upravo ovo što se radi u komisiji koja rješava stambene potrebe. Stambene potrebe ova grupa profesora je sigurno riješila, za njih većinu znam i da su od Univerziteta dobili stanove od preko sto kvadrata, neki od njih kredite i ne jednom, već i više puta. Mene interesuje kako može komisija koja je zadužena za stambena pitanja da rješava radna pitanja ili radne potrebe. Da ne govorim o tome da je to dato pod zakup, svjesna sam, ali radi se o dvosobnim stanovima i nemojte da mi kažete da će dirigent Radovan Papović iz kuhinje dirigovati orkestru koji je u dnevnoj sobi. Oni sigurno ne mogu da strukturu stana mijenjaju, što znači da je ovo klasična zloupotreba. Pretpostavljam da će ovi stanovi da služe ili njihovoj djeci ili će da se izdaju, u svakom slučaju niko od ovih ljudi, ubijeđena sam, ovo neće koristiti kao radni prostor, a da ne kažem da je komisija zloupotrijebila svoj položaj. Pozivate se na Odluku o načinu i kriterijumu rješavanja stambene potrebe funkcionera. Prvo, ovo nisu funkcioneri, izuzev ministra Mićunovića, s tim što je i ovdje on u funkciji profesora univerziteta, a ne ministra. Pozivate se na član 27 koji kaže - o pitanjima iz svog djelokruga Komisija odlučuje na sjednicama Komisije, donosi akte u formi odluka, zaključaka i rješenja. Pa to nije pravni odnos i vi kao pravnik ćete mi reći gdje ste našli pravni odnos i želim da čujem komentar kako je ova komisija odlučila da rješava radne potrebe. Već sam rekla da mislim da ni radne potrebe tu nisu riješenje. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ministre, izvolite.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvažena poslanice Bošnjak,

Ovdje nije u pitanju jedno pitanje, nego je više pitanja, ali pokušaću da se skoncentrišem na ono što su bila udarna pitanja, da ne kažem optužbe.

Dakle, nikakvih ovdje nema zloupotreba i nikakvih ovdje nema kršenja pravila, samo je trebalo do kraja pročitati, koleginice, Odluku na koju se pozivate i pročitati zaključak Vlade iz 2010.godine, koja ovlašćuje Komisiju da na ovaj način riješi radni prostor šestorici eminentnih umjetnika i stvaralaca i univerzitetskih profesora. Dakle, Vlada je i ranije, a nadam se da će i ubuduće, pomagala istaknute umjetnike da rješavaju svoje radne

prostore, jer i sami znate da su umjetnici, odnosno kultura nešto što najbolje promovise Crnu Goru u posljednje vrijeme. I zadnji put smo na ovakav način kao Vlada pomagali umjetnicima prije 10 godina. Sada je, kao što vidite, na osnovu zahtjeva koji su stigli sa umjetničkih fakulteta, šestorici, odnosno po dvojici sa sve tri akademije umjetničke - likovna, muzička i dramskih umjetnosti odlučeno da se na ovakav način pomogne u rješavanju njihovog radnog prostora, kako bi još više stvarali, zaista da nas i dalje predstavljaju na međunarodnim skupovima, izložbama, sajmovima i tako dalje.

Ovlašćenje u zaključku Vlade da im riješimo radni prostor, a poziv je na član 29 iz Odluke koju treba da pročitate, gdje kaže da se na ovaj način rješavaju i funkcionerima pitanja i drugim licima zaposlenim u javnim ustanovama. A, priznaćete da je javna ustanova Univerzitet, odnosno jedan od ova tri fakulteta, ali ne interesuje to vas, gospođo Bošnjak. Vi ste negdje i ranije u prethodnom sazivu, kada sam ja sjedio ovdje, takođe se interesovali za ovakva pitanja, pa ste poslije to objašnjavali, vjerovatno i danas objašnjavate u pisanim medijima danima. Niti ima zloupotrebe niti ima pola miliona. Evo, ja na primjer nikada neću Vas prijaviti za krivično djelo lažnog predstavljanja, jer ste ovdje napisali da ste Vi docent, a vi niste docent, i to dobro znate.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Samo trenutak. Ajmo da to ne pretvaramo u dijalog u personalitetima, nego dijalog u problemu. Problem je postavljen u pitanju i svrha poslaničkih pitanja i odgovora je razrješavanje teme, a ne parlamentarni dijalog klasičnog tipa o odnosima vlasti i opozicije.

Izvolite. Ministre, izvinite što sam Vas prekinuo i da se vratimo na temu.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Molim vas da ja ovdje budem ravnopravan sa svima ostalima. Dakle, nemojte mi zabranjivati da odgovoram na pitanja onako kako ja smatram da treba najbolje da odgovorim. Nijesam ja pitao gospođu Bošnjak, nego je ona mene pitala i ja sam se spremio i ja moram da odgovorim. Hvala, predsjedniče.

Prema tome, gospođa Bošnjak je takođe riješila stambeno pitanje na jedan čudan način. Ja sam se trudio da vidim kako se rješavaju stambena pitanja ovih i drugih profesora i došao sam do biltena gdje evo vidimo da gospođa Bošnjak ima više kvadrata nego što joj po Pravilniku pripada, da koristi, što meni ne smeta, ali ja vas ne osuđujem niti kažem da ste vi nas zloupotrijebili. Kažem da treba da imate iste aršine u odnosu na sve profesore na Univerzitetu, jer vi znate da ste kao honorarni saradnik postali docent. A ako to, predsjedniče, ima igđe, ja ću odmah da se izvinim gospođi Bošnjak, ali vama smeta što umjetnici i stvaraoci rješavaju radne prostore, a ne smeta vam što vi kao administrativac dobijate stan u profesorskoj zgradi i to mimo Pravilnika i više nego što vam pripada. Ni meni ne smeta, ali samo da vas zamolim, nemojte da teške riječi koristite kada su u pitanju ovih šest osoba, jer su zaista oni reprezentivi Crne Gore u oblastima u kojima rade i stvaraju. I ne samo što su, gospodine predsjedniče, oni reprezentivi iz Crne Gore, kao umjetnici, oni su dodatno još i profesori, i nijesu mogli da za ovaj svoj radni vijek stvore mogućnost da riješe jedan svoj kutak radni.

Kada govorim o gospodinu Papoviću, ja bih da imamo poseban rešpekt prema onome što je on donio crnogorskoj kulturi, odnosno muzičkoj umjetnosti. I zaista ja bih bio srećan i ponosan kada bi svi u ovom domu odvojili jedan dio svojih budžeta ili ustanova će dolaze iz partija koje predstavljaju, da odvojimo za crnogorske umjetnike, jer oni su najbolje ogledalo moderne i tradicionalne i stare i nove i uspješne i evropske Crne Gore. I vi znate da je kultura zajedno sa sportom danas najbolji naš proizvod i najbolji naš ambasador. Da sam ja imao uticaja, a nijesam, molio bih da jedan dio tih i profesorskih i drugih zgrada se ne odvoji samo za stanove, nego za radne prostore, ne samo sa umjetničkih fakulteta nego

i za kliničare. Vi znate koliko ima dobrih i ljekara, raznih profesija koji predaju, a koji nijesu mogli da dođu do ovih stanova. Na primjer, tom politikom koja je bila, vi znate da su administrativci mijenjali po dva, tri stana, a ugledni hirurzi, hemičari, biolozi, nijesu mogli da dođu ni do kvadrata, ali ne ulazim u tu politiku. Ja samo hoću da imamo iste aršine i da ne osuđujemo i napadamo ono za što nijesmo sigurni i ono za što nemamo podataka i preuzimamo ovlašćenja nekih drugih organa u ovoj državi. Zato još jednom da kažem, nije bilo zloupotrebe. I žao mi je što nijesmo imali mogućnosti da još jednom broju ovakvih stvaralaca riješimo radne prostore i stvorimo uslove da još više stvaraju ubuduće. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Obično kada je neznanje u pitanju, počinju lične uvrede i ovo što je odgovorio ministar, on se više bavio nekim drugim pitanjima o kojima ne zna. Ako vi smatrate da sam ja nešto, slobodno možete da pokrenete inicijativu, ja sam izabrana za docenta i imam odluku o izboru za docenta po pravilima Univerziteta, važećim. I ja sam dobila stan kao docent u profesorskoj zgradi. Ja znam kako je to teklo, jer malo mi je nezgodno, ali prosto hoću da se razjasni radi javnosti, pošto znam da mediji prate, svi koji znaju mene znaće da sam u pravu. Ja sam sa radnom knjižicom u rektoratu, mislim trenutno sam u Skupštini Crne Gore, kao savjetnik za nauku, a na metalurgiji u dopunskom radnom odnosu izabrana sam u zvanje docenta. Vi ćete to da provjerite, i nemojte da pričate nešto što ne znate. Na konkurs Univerziteta Crne Gore sam se javila, oni su mene računali kao nekog iz administracije, ali poslije moje žalbe, ja sam dobila stan u profesorskoj zgradi, jer se uvažilo to da sam zaposlena na Univerzitetu, da imam zvanje docenta i dobila sam pripadajuću kvadraturu. Tako da nije u redu da idete na lični osnov i da širite neistine. Vi se tako ponašate zbog toga što ste svjesni da ste prekršili pravilo, odnosno prekršili ono što ste donijeli. Vi ste ovdje istakli da zaključci Vlade mogu da ospore pravilnike koje ste vi donijeli, jer na član na koji se vi pozivate, ja sam vas pažljivo slušala i nijesam upadala, tako da zahtijevam da i vi mene slušate.

Vi se pozivate na član 29, a on kaže: "Komisija, uz saglasnost Vlade, može rješavati stambene potrebe pojedinih funkcionera i određenih lica zaposlenih u ustanovama bez oglašavanja". Znači, nigdje se ne pominju radne potrebe. Ja uporno govorim o tome, otkud pravo, i to je čista zloupotreba, Komisiji za rješavanje stambenih potreba da rješava radne prostore profesora. Ja nijesam minimizirala značaj niti rad ijednog od ovih profesora, ja mnoge lično poznajem, i dobar sam prijatelj sa njima, ali prosto sam za pravdu i mislim da je ovdje urađena zloupotreba i nepravda. I smatram da oni sebe nisu trebali da dovedu u ovu situaciju da prihvate nešto što nije u skladu sa zakonom i važećom regulativom. Vi ste, ministre, ovdje pokazali svoje pravo lice. Ja u to nisam ni sumnjala. I čak ste pominjali mene to interesuje, mene interesuje samo da je pravedno i da se poštuju pravila. To što vi radite mimo pravila i što zloupotrebijavate pozicije, pa kada neko to otkrije, onda vi ne znate šta ćete i krenete sa nekim insinucijama i nekim neistinama i pokušavate na ličnoj ravni da vrijeđate ljude. To govori samo o vama, a ne o meni.

Ovdje je jedna stvar očigledna. Očigledno je da nijeste imali pravo da dodijelite ovim ljudima, možda ste imali neki drugi modus, da se odradi, ali zaključcima Vlade nijeste imali pravo da odredite radni prostor. Ja znam, pošto sam i u Skupštini Glavnog grada i Glavni grad ustupa prostore umjetnicima, i ja to uvijek podržavam, ali ne na način da se krši. Da ne govorim o tome da često birate, imate privilegovane umjetnike. Zašto niko od vas nije

riješio radni prostor za gospodina vajara Šćepanović Miodraga koji dobija prve nagrade na jesenjem salonu u Parizu, to je međunarodni značaj, i reprezentuje Crnu Goru tamo? Vi ste tih ne sjećate, sjećate se onih koji su bliski vama. Bilo je suviše uvreda, morala sam, izvinjavam se. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Hajmo ovako. Mislim da nijesmo ušli u uvrede, ali jesmo na onaj politički rečnik koji nije primjeren poslaničkim pitanjima, nije svrsishodan, neću reći neprimjeren. Bitno je razjašnjavati pitanja, a manje se u ovoj situaciji politički određivati jer činjenice su ono što hoće da čuje poslanik i ono što ministar hoće da saopšti u ovom dijelu. Ali, dobro, ovdje postoje od ranije razumijevanje. Hvala vam.

Idemo dalje. Poslanik Genci Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala vam, predsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovana javnosti i poštovani ministre Stijepoviću, sigurno svi znate da je u životu potrebna dosljednost i konzistentnost rješavanja pitanja, posebno, po meni, u Crnoj Gori potrebna je velika upornost i napor. Zato sam ja ministru Stijepoviću, uz male izmjene, postavio pitanje koje sam postavio i oktobra 2009. godine. Pitanje, dozvolite da pročitam, glasi ovako:

"Molim da mi se dostavi spisak članova svih školskih odbora za sve osnovne i srednje škole u opštinama Plav, Bar, Ulcinj i Gradskoj opštini Tuzi, a po mogućnosti i svih drugih osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori. Koji su vas kriterijumi i razlozi naveli da ne prihvatite, u više slučajeva, mišljenje Nacionalnog savjeta Albanaca u Crnoj Gori, u vezi sa izborom direktora škola? Da li ste imali primjere i sa drugim nacionalnim savjetima u Crnoj Gori da nijeste odlučili u skladu sa njihovim mišljenjima? Takođe, da li je napravljena analiza primjene postojećeg Zakona o opštem obrazovanju i da li Ministarstvo prihvata stav da je sistem obrazovanja previše centralizovan i da se na taj način utiče na pad kvaliteta i profesora i rezultata učenika osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori"? Očekujem i pisani odgovor.

Poštovani ministre, ovdje otprilike imate četiri pitanja oko školskih odbora, oko mišljenja nacionalnih savjeta, da li i drugi nacionalni savjeti imaju taj slučaj i, konačno, pitanje, to je ... cijelog mog pitanja, centralizovan sistem u školstvu u Crnoj Gori. Naime, vi znate da su nacionalne partije koje zastupaju nacionalne manjine sa Evropskom koalicijom Crne Gore potpisali Sporazum o platformi gdje se govori o decentralizaciji. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, ministre Stijepoviću, dugogodišnji potpredsjedniče Parlamenta.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Da, naravno, ovo sam pitanje ranije apsolvirao, imali smo više razgovara sa gospodinom Nimanbeguom. Sva pitanja, rekli ste, sadrže se u tom zadnjem, ali dobićete sastave svih školskih odbora svih ustanova, i u ovim opštinama koje ste tražili i će živi značajan broj albanskog stanovništva, i u svim ostalim u Crnoj Gori. Uostalom, oni nijesu ni tajna, postoje na našem sajtu, ali dobićete.

Nijesmo imali od drugih nacionalnih savjeta potrebu da tražimo od njih mišljenje zato što se traži mišljenje od nacionalnog savjeta za izbor onog direktora u kojoj je ustanovi maternji jezik neki manjinski jezik, u ovom slučaju albanski. U ostalim, to je ili srpski ili

crnogorski ili bosanski ili hrvatski koji su razumljivi i onda nema nastave na tim jezicima i onda nacionalne savjete nijesmo konsultovali jer nije bilo zakonske obaveze, shodno odredbi iz Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

Konsultovali smo u dva, tri navrata, kao što znate, kada je bila naša obaveza, Albanski nacionalni savjet, njihovo mišljenje smo dobili, i to je bila naša zakonska obaveza da tražimo i da dobijemo. U jednom slučaju smo malo poranili zbog nekih tehničkih razloga, pa smo odlučili prije nego što je stiglo to mišljenje, pa smo poništili, sjećate se, pa smo ponovo ispoštovali proceduru i tu smo čisti pred zakonom i jedni pred drugima.

Tada sam vam rekao da nijesmo prihvatili mišljenje za jednog kandidata u Vladimiru, školi Bezli Alizaga iz razloga koje sam lično saopštio tom čovjeku. Vi znate da je taj čovjek bio partijski obojen i da je sada vaš istaknuti funkcioner, što nije smetnja, ali jeste bila smetnja kako je on obavljao posao u jednom ranijem periodu. To je bio razlog, ništa drugo. Opet je izabran čovjek iz te sredine, te nacionalnosti i govori tim jezikom. Nije bilo nikakve diskriminacije, nego jednostavno bio je izbor najboljeg programa i kandidata za kojeg smo bili sigurni da će taj program najbolje da realizuje u školi, u interesu učenika, roditelja, nastavnika i obrazovnog procesa u toj sredini.

Oko analize. Analizirali smo i nemamo namjeru ništa da mijenjamo. Zašto. Šta vi hoćete od mene? Vi hoćete od nas da decentralizujemo rukovođenje i upravljanje, a da centralizujemo odgovornost na Ministarstvo, odnosno Vladu. To je jedna strategija koja je neizvodljiva. Šta vi tražite od nas? Da u preduzeću koje vi osnujete ili školi koju vi osnujete, da ja ili neko treći odlučuje ko će biti direktor, ko će biti u upravnom školskom odboru i da odlučuje sve. Da li je to moguće i da li je to normalno? Nije. Da mojom, odnosno vašom imovinom, vašim pravima i vašom ustanovom upravlja neko drugi ili neko treći. To, prvo, nije prirodno moguće, a onda nije ni svojinski izvodljivo.

Ono na šta vas podsjećam, to je činjenica da smo mi zakonom dozvolili svakom privatnom i fizičkom licu iz Crne Gore i iz čitavog svijeta da može, po pravilima koja je usvojio ovaj parlament usvajajući zakone, da osnuje svaku obrazovnu instituciju, od najniže do najviše. Znači, gospodine Nimanbegu, vi kao Forca, vi kao Opština Ulcinj, vi kao ekipa ljudi koja se našla na jednom poslu sa jednim kapitalom može da osnuje vrtić, može da osnuje osnovnu školu, srednju školu, višu školu, fakultet, sve može da osnuje, i to da birate direktora, da birate upravni školski odbor, da organizujete rad. Naravno, tu je Ministarstvo da to kontroliše da li je u skladu sa zakonom, tu je Ministarstvo da daje licencu, da kontroliše kako se ... primjenjuju, da sve bude u zakonskim okvirima.

Prema tome, ne radi se ovdje o decentralizaciji. Ovdje se radi o jednoj prirodnoj stvari, da svojinska prava daju i upravljačka prava. Onaj ko je osnivač neke ustanove, u konkretnom slučaju država, ona treba i da upravlja jer odgovara za rad te ustanove. Ovaj model, kao što vidite, pokazuje dobre rezultate, kao što vidite, nema više štrajkova, nema više afera kod izbora direktora jer su, zaista, bili najbolji ljudi na osnovu javnog konkursa. Kao što vidite, nema ni (Prekid), i vidite da to funkcioniše. Trudićemo se da tako bude i ubuduće, a vas molimo da nam budete partneri na tom poslu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Mi smo tu liberalniji od Francuske, po broju univerziteta i svega ostaloga, pa da vidimo jesmo li tu pametniji od Francuske.

GENCI NIMANBEGU:

Poštovani ministre, nezadovoljan sam odgovorom. Prvo, nijeste dali pisani odgovor u osam dana, i zbog toga sam nezadovoljan. Vi poštujete zakon, a imali ste od prošlog ponedjeljka do danas da mi date pisani odgovor i nijeste dali. Nezadovoljan

sam.Predsjedniče Parlamenta, molim vas samo da me ministar sasluša, isto kao što ste tražili da vas predsjednik zaštiti kao poslanika, molim vas.Ja ću odgovoriti koliko najbolje umijem i mislim da treba dati odgovor ili dati komentar. Evo idemo ovako, znači niste odgovorili oko članstva školskih odbora, a zbog javnosti ću istaći, u školskim odborima ne smiju biti politički funkcioneri, zakon to dozvoljava, ja sam u Skupštini dao amandman koji na žalost Skupština nije prihvatila, da politički funkcioneri ne budu u školskim odborima. A svi u Crnoj Gori znamo zašto. Zato što se politički uticaj nad školama tada povećava.I imamo razne i razne događaje koji će potvrditi da je politički uticaj u školama veliki,a mi se zalažemo da bude što manji i da bude kvalitetna nastava.

Kao drugo, rekli ste da neće mijenjati sistem obrazovanja u Crnoj Gori, e ja vam kažem onda da će se on mijenjati. Možda nećete mijenjati vi, možda neće u nekom u ovom mandate, ali sigurno će se mijenjati, jer su evropski stanardi da opštine imaju uticaja u školama. Pa nije valjda Ministarstvo država da odlučuje o svim direktorima u Crnoj Gori, a da opštine nemaju uticaja tu? I nije logično da se školski odbori, ili svi znate za sve 236 direktora u Crnoj Gori ko treba da bude izabran. Samo mala digresija, ne želim se time baviti, htio sam da istaknem da Zakon o manjinskim pravima i slobodama nije samo za Albance, a vi govorite samo sa Albanskog nacionalnog savjeta, po meni ta odredba treba da bude da se mišljenje poštuje. Znači, vi ste tražili mišljenje ali mišljenje je neobavezno.

Valjda ti ljudi koji su poslanici možda znaju preporučiti nekoga direktora škole da bude izabran, oko čovjeka kojega niste imenovali se pomenuli on nije naš funkcioner.

I još jedna stvar, za javnost, vi govorite da nemate uticaja u školama. Imate sistem da se godinama nije investiralo u škole.Svih 5 pripravnika Osnovne škola” Maršal Tito” ima člansku kartu DPS-a. E to je politički uticaj, vi to negirali ili ne.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Pročitacu član 121 stav 2: “Pisani odgovor iz stava 1 ovog člana dostavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do održavanja naredne sjednice na kojoj se postavljaju poslanička pitanja.” Tako da je ostalo ministru prostora za pismeni odgovor.

Izvolite, ako želite.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Ja cijenim da vi baš u ovom zasijedanju imate veoma veliko nivo komentara na izlaganje poslanika, čak i premijera, ja mislim da mi to moramo riješiti poslovnički. Slažem se da vi kao predsjedavajući komentarišete. Ja nisam rekao da je ministar prekršio nešto, ali da sam nezadovoljan zato što u osam dana nije dostavljen pismeni odgovor.

Samo toliko.Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja ništa nisam komentarisao, ja sam pročitao Poslovnik. Ako mi to zabranite, onda će više biti nereda u Skupštini, onda Skupština neće biti uredno tijelo.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU:

Zbilja nije bilo potrebe u ovom slučaju, jer ja dobro znam Poslovnik i mislim da ga uvijek poštujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, kolega Periću.

SRĐAN PERIĆ:

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi kolege poslanici, uvaženi ministre Stijepoviću,
Ja sam dostavio pitanje sa obrazloženjem, a zbog javnosti ću pročitati i pitanje i obrazloženje:

Dokle se stiglo sa primjenom sistema viših zvanja nastavnika? Koliko je (brojem) do sada (odnosno od dana postavljanja ovog pitanja) dodijeljeno tih zvanja i kolika je razlika u platama koje su nastavnici ostvarili po tom osnovu?

Obrazloženje: Shodno članu 112 i 113 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju koji definišu stručno usavršavanje i napredovanje urađeni su referentni podzakonski akti, Pravilnik o vrstama zvanja, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanju zvanja nastavnicima iz 2004. godine, odnosno izmjene toga Pravilnika 2009. godine koji sadrži izmjene i dopune prethodno usvojenog Pravilnika.

U članu 2 Pravilnika stoji da se nastavnicima mogu dodjeljivati zvanja: nastavnik-mentor, nastavnik-savjetnik, nastavnik-viši savjetnik i nastavnik istraživač.

Prilikom obrazlaganja predloga Zakona o budžetu za 2013.godinu smo na Odboru za prosvjetu, nauku, kulturu i sport dobili informaciju da će taj proces konačno rezultirati onim što mu je i cilj - sticanjem viših zvanja, a u skladu sa načinom i postupkom dodjeljivanja zvanja koje pomenuti Pravilnik propisuje.

Kako je ovaj proces započet prije devet godina, neohodno je da imamo povratnu informaciju dokle se stiglo sa njegovom primjenom, jer je sistem viših zvanja jedna od osnovnih karika u kontinuiranom profesionalnom razvoju nastavnika. Radi se o segmentu ukupnog obrazovnog procesa koji povećava autonomiju nastavnika, priznaje njegove stručne kvalitete i čini jednu od okosnica razvoja nastavnog procesa u obrazovnim sistemima koji se smatraju najuspješnijim u Evropi.

U obrazloženju navodim da odgovor tražim u pisanoj formi.

Ovo pitanje je postavljeno iz vrlo jednostavnog razloga, jer je ono lakmus papir koliko Ministarstvo poštuje akte koje donosi i koliko teži onome što je praksa u razvijenim obrazovnim sistemima, odnosno u najboljim sistemima. Podsjetiću vas da smo mi prema međunarodnim PISA testiranjima na samom dnu ljestvice primjenjivog znanja i da je jedna od osnovnih preporuka u tom proces rad na povećanju kapaciteta stručnog i obrazovnog nastavnika, a temelji i kičma cijele priče jesu unaprijeđena zvanja.

U tom smislu želim povratnu informaciju na postavljena pitanja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, ministre, posljednje pitanje i vaš odgovor.

SLAVOLJUB STIJEPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dakle, zadovoljan nastavnik sa dobrom platom i riješenim osnovnim životnim pitanjima i problemima je osnov reformske osnovne strategije obrazovnog sistema Crne Gore, to nije sporno. I za to treba ne samo mi koji radimo u prosvjeti, nego svi, pa i ovaj parlament, da se uključi, dakle ukupno društvo, da pomognemo da svi zajedno steknemo znanja o potrebi ulaganja u obrazovni sistem, jer je to ulaganje u razvoj Crne Gore.

Koliko ti naši đaci, studenti ponesu znanja iz tih školskih i studentskih klupa, sutra u svoje porodice, radna mjesta i ukupno, toliko smo mi uradili dobar posao i zaista mi smo do kraja posvećeni toj našoj misiji. Da li to uvijek radimo na pravi način? Radimo. Da li najboljom mogućom dinamikom? Vjerovatno ne. Ali u realnim okolnostima radimo ono što je zaista i moguće.

Ova unaprijeđena znanja o kojima pričate, ja znam da vi imate izvor o ovim podacima, zato ste mi i pitali, nije sporno, ovo je javna stvar, je nešto što je okosnica dakle onoga što želimo da taj naš nastavnik bude prepoznat kao dobar, kao neko ko se odvaja od ostalih, u koga teba ulagati na razne načine da bi vukao što više naprijed i da bi ostale za sobom poveo, a sve u korist toga da imamo što modernijeg, što obrazovanijeg nastavnika, jer je to garancija da će on prenijeti što više znanja na one zbog kojih smo svi tu.

Taj proces je zaživio i tačno je da se on intenzivira u zadnje vrijeme. Mi smo prošle godine donijeli model licenciranja i relicenciranja nastavnika. Ne krijemo da u obrazovnom sistemu ima i onih kojima možda tamo nije mjesto, ali najveći broj, ogroman broj je pravi nastavnik, posvećeni nastavnik, vjerujte paze onu decu bolje nego mi neki kući što ih pazimo. Njihov rad, njihova predanost poslu i posvećenost poslu je za svako poštovanje, vjerujte. Mi se trudimo da im izađemo u susret, u skladu sa realnim mogućnostima.

Model licenciranja, početna licenca kao u ostalim sferama i relicenciranje poslije određenog perioda je nešto što, takođe, treba da odvoji one koje vuku sa više znanja i one koji stagniraju. To smo htjeli da uparimo, da to ide paralelno. Zato će ubrzo u ovaj parlament doći i set izmjena zakona između ostalog i zbog toga, da taj model i normativno definišemo kako bi ga mogli implementirati i onih tamo školskih godina. Mi smo kod ovih unaprijeđenih zvanja tokom ove godine intenzivirali aktivnosti i imamo unaprijeđena zvanja u svim oblastima, i u vrtićima, za vaspitače, pedagoge, i u osnovnim i srednjim školama. Imamo ih od juga do sjevera, od Rožaja do Herceg Novog, preko Budve, Nikšića i Podgorice. Oni su dobili, osim to novo zvanje i novi status i ovu naknadu za koju ste govorili, pa ću vam, naravno, sve to u pisanoj formi, koja je određena kolektivnim ugovorom koji je potpisan sa sindikatom. Ne znam koja je bila pozadina ili cilj vašeg pitanja, ali je onolika koliko je određeno kolektivnim ugovorom. Mi je ne možemo, ne smijemo i nećemo mijenjati, ali dobijaće je svakomjesečno.

Upravo zato što su takvi bili rezultati u prethodnom periodu, PISA testiranja smo i uveli reformu. Molim vas, nemojte nas kritikovati zbog toga dok ne završimo i dok zadnji razred reformisane osmogodišnje škole ne izađe iz klupa i ne pođe na testiranje, a to će biti brzo. Ako tada budu rezultati loši, onda je loša reforma i onda je loš ministar i treba mu tražiti odgovornost. Do tada, sačekajte da vidimo reformisane đake kako odgovaraju. Još nešto, ja o tome, vi znate, znam dosta i vi ste radili u prosvjeti i znate i vi dosta. Znate kako su neke zemlje napravile rezultate, tako što su ciljno spremale učenike za tu vrstu pitanja. Znam da imate tu informaciju, ali vjerujte da ih ja imam više od vas. Rekao sam neke zemlje, neću da pominjem zemlje, nema potrebe, ali znam da kada bi učenik bio svjestan da od njegovog rezultata testa zavisi ukupna slika i ocjena o obrazovnom sistemu, da bi on drugačije radio, ali oni pođu tamo kao đaci da se nadmeću, bez ovakvih ili onakvih misli nego da se nadmeću i postignu rezultat. Vjerujte da ćemo imati napredak, ali treba ulagati. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kao što znate, ovaj parlament je uložio puno kroz zajednički projekat demokratske radionice koje ide u saradnji sa Ministarstvom prosvjete. To je nešto što nama donosi radost, a vidio sam i đeci koja svaki dan dolaze u ovaj parlament. To je ono što zajedno radimo dobro, pored svih ostalih stvari koje treba popraviti.

Izvolite, kolega Periću, vaša završna riječ.

SRĐAN PERIĆ:

Ono što jeste interesantno, tražio sam u odgovoru broj, taj broj može da bude jednocifren, dvocifren, četvorocifren, ali taj broj nijesam dobio, nijesam dobio informaciju da li je ijedan nastavnik do sada dobio razliku u plati po tom osnovu. To svakako tražim u pisanoj formi. To je prva stvar.

Druga stvar, prosto moram da se osvrnem, prije svega, na pristup odgovaranju. Imam izvor šta je pozadina pitanja. Međunarodna istraživanja su namještena. Krenuću od ovog zadnjeg. Gospodine Stijepoviću, vi ćete imati priliku da međunarodnim ekspertima objasnite kako to da PISA kao istraživanje koje ima najveći renome trenutno u svijetu jeste namješteno. Vi ste rekli da je spingirano u nekim zemljama. Molim vas, čula je javnost i vas i mene.

Kada je riječ o izvoru, izvor sam ja, ako vam je to toliko značajno. Radio sam dugo u obrazovanju, ponosan sam na taj dio. U krajnjoj crti, radi se o podacima koji su dostupni na sajtu Ministarstva. Takođe, ne vidim zašto bi mi tu sada unosili bilo kakvu dodatnu nervozu s tim u vezi da se postavi poslaničko pitanje. To je osnov ove priče.

Ono što je, gospodine Stijepoviću, vrlo interesantno da ste vi u vrlo kratkom periodu uspjeli da vratite točak reformskih rješenja unazad. Vi ste već sada u drugom mandatu i vi ste uspjeli da uradite nekoliko stvari koje sve međunarodne preporuke govore da ne treba da se radi, ne treba da imamo krajnje centralizovan obrazovni sistem. Mi sada idemo linijom apsolutne centralizacije našeg obrazovnog sistema, gdje jedna institucija čak preuzima institucije drugih. Tako, recimo, institucija kojom vi rukovodite preuzima ingerencije drugih institucija kao što je pisanje programa.

Ono što je bitno, gospodine Stijepoviću, da u ovoj raspravi prosto shvatimo zašto je postavljeno pitanje i želim da vam pomognem u tom dijelu. Ima dva tipa ministara. Jedan tip je ministar upravljač, efikasan upravljač i jedan tip ministra je ekspert u svojoj oblasti. Vi ste svakako tip prvog ministra. Možda vam nekad upravo iz tog begraunda suština promakne. Osnov nastavnog procesa su nastavnici i učenici. Vi učenike dobijete kakve dobijete, dobijete zdravu i živu djecu, dobijete djecu sa posebnim potrebama, dobijete učenike sa kojima treba da radite. Sa njima treba da rade nastavnici i oni treba da budu nagrađeni. To je srž i osnov ovog mog pitanja.

Ono što je mnogo interesantno jeste da je ovaj proces otpočeo prije devet godina, i ja odgovorno tvrdim da on nije zaživio i odgovorno tvrdim da vi nemate razvijen taj sistem do kraja. Jedna od stvari zašto ga nemamo razvijenog jeste što taj sistem u osnovi povećava autonomiju nastavnika. Nastavnik koji dobije unaprijeđeno zvanje teško se može ucjenjivati sa slučajevima koje smo imali u aferi "Snimak", teško se može voditi plus i minus za koga će glasati i, takođe, taj nastavnik, što je mnogo bitno, a razumiju svakako ljudi koji rade u prosvjeti i koji se bave tim poslom, teško može ostati i bez norme. Takođe smo u posjedu informacija da se sprema i povećanje norme za nastavnike, što znači određeno smanjivanje broja zaposlenih u obrazovanju. Mi ovim putem, takođe, pozivamo nastavnike koji budu imali problema u sistemu primanja unaprijeđenih zvanja da se obrate Sekretarijatu za obrazovanje Pozitivne Crne Gore i mi ćemo taj proces pratiti do kraja. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Ovim smo završili ne naše zajedničko obrazovanje, niti napredovanje, nego premijerski sat i poslanička pitanja. Idući mjesec će premijerski sat, pa ćemo nastaviti sa tim dijelom, a poslanička pitanja za dva mjeseca, u želji da pitanja budu što preciznija i odgovori u tom smislu, da bismo zajednički izašli sa kvalitetom više.

Zahvaljujem vam se i zaključujem ovu sjednicu.

